

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minez.nl>
Sent: Wed, 9 Jan 2019 13:39:03 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@lievense.com>
Subject: RE: TBB rietmoeras

Dag 5.1.2.e

Heb je voicemail ingesproken met verzoek om nog een keer te overleggen.

Heb concepttekst en die mail ik je dan van te voren.

Gaat om afstemming van de inhoud en de praktische uitvoering.

Voor mij zou maandagmorgen voorafgaand aan het AWBG (waar ik overigens niet bij kan zijn vanwege een ander AWBG) Fase 2 een goed moment zijn.

Ik hoor het van je.

Groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@lievense.com>

Verzonden: maandag 19 november 2018 12:58

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl>

Onderwerp: TBB rietmoeras

Dag 5.1.2.e

Kun jij mij inzicht geven in de planning van het TBB? Wij hebben zojuist een overleg gehad met de landsadvocaat ter voorbereiding op de zitting op 7 december. Graag wil de landsadvocaat weten wanneer het TBB wordt vastgesteld. Is er al een concept kaart?

Groet,

5.1.2.e (5.1.2.e)
5.1.2.e

LIEVENSE
adviseurs ingenieurs

5.1.2.e Sleperweg 10, 6222 NK Maastricht
5.1.2.e lievense.com

Afwezig op woensdag en vrijdagmiddag.

[disclaimer](#)

Lef op: op 1 september 2016 is onze naam gewijzigd van LieveenseCSO in Lieveense. Onze statutaire naam is eveneens gewijzigd, van LieveenseCSO Milieu B.V. naar Lieveense Milieu B.V.

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minez.nl>
Sent: Tue, 15 Jan 2019 14:14:25 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@lievense.com>
Subject: FW: Tekening natuurbetonning Drontermeer
Attachments: IJD-OTI-TEK-2507- DO Vaargeul Reevediep bebording en betonning.pdf

Dag 5.1.2.e

Bijgaand de kaart zoals ik die van 5.1.2.e ontvang.
Waarschijnlijk had je die al gezien en dan nu misschien dubbel.

De vraag is nog wel hoe dit georganiseerd gaat worden voor Reeve-eiland.

We hebben het er nog over.

Groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@witteveenbos.com>

Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 09:44

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl>

Onderwerp: Tekening natuurbetonning Drontermeer

Beste 5.1.2.e

Naar aanleiding van de AWBG van 17 december 2018 stuur ik je hierbij de Tekening met daarop alle aangebrachte en aan te brengen (natuur)betonning en bebording binnen het project. Zie ook actie 90 van de actielijst bij het conceptverslag van de AWBG.

De natuurbetonning in het Drontermeer, ter hoogte van het rietmoeras, is op ruime afstand van de oever (vlak langs de vaargeul) aangebracht.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e |
5.1.2.e | Isala Delta |
Engelenbergplantsoen 5, 8266 AB Kampen |
5.1.2.e @witteveenbos.com | tel. 5.1.2.e

Isala Delta is een combinatie van Boskalis en Van 5.1.2.e en Blankevoort

DISCLAIMER:

This e-mail is strictly confidential and is intended solely for the addressee.
It is prohibited for unauthorized persons to utilize the information contained within this e-mail.
If you receive this e-mail and you are not the addressee,
then please delete it from your system and notify the person who sent it to you.

Our company accepts no liability for the content of this email,
or for the consequences of any actions taken on the basis of the information provided,
unless that information is subsequently confirmed in writing.

Before printing, think about the environment.

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minez.nl>
Sent: Sun, 27 Jan 2019 12:49:20 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minez.nl>
Subject: FW: informeren EC over gerealiseerde compensatie RvdR IJsseldelta?
Attachments: 20190123_091527_resized.jpg

Dag 5.1.2.e

Heb je nog wat aan dit stuk, afkomstig van 5.1.2.e ?
 Hij was destijds betrokken bij de compensatie van IJsseldelta Zuid.

Groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@overijssel.nl>

Verzonden: donderdag 24 januari 2019 10:56

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl>

CC: '5.1.2.e' <5.1.2.e@rws.nl>

Onderwerp: informeren EC over gerealiseerde compensatie RvdR IJsseldelta?

Hallo 5.1.2.e

Hoe gaat het met jou? Ik hoop dat dit e-mailadres van jou nog in de lucht is. Dit stukje tekst (zie bijlage) kwam ik toevallig tegen in de stukken voor een bijeenkomst van LNV die ik gisteren had over de Habitatrichtlijnrapportage. Melden jullie de gerealiseerde compensatie aan Brussel of hoeft dat niet?

Groeten,

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Team Strategie & Bestuursondersteuning | telefoon 5.1.2.e | mobiel 5.1.2.e
 Provincie Overijssel | Postbus 10078 | 8000 GB Zwolle

Liefde voor 5.1.2.e ! – Meters maken in de natuur. Meld je [hier](#) aan voor onze Valentijnsbijeenkomst!

NATUUR
VOOR ELKAAR

Het is mogelijk dat er tijdens het transport van dit bericht fouten zijn ontstaan zodat het bericht onjuist is overgekomen. Hiervoor kunnen wij geen aansprakelijkheid erkennen. Indien er sprake is van een besluit zal de vastgestelde versie per post aan u worden toegezonden. Indien er sprake is van overige mededelingen adviseren wij u om bij

twijfel over de juistheid of volledigheid contact met ons op te nemen.

5.1.2e

5.12e

512e

512e

51.2.e

512.e

512e

5.12e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

4.2.2.

Buhen reikvidis

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e 5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

5.12e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

512e

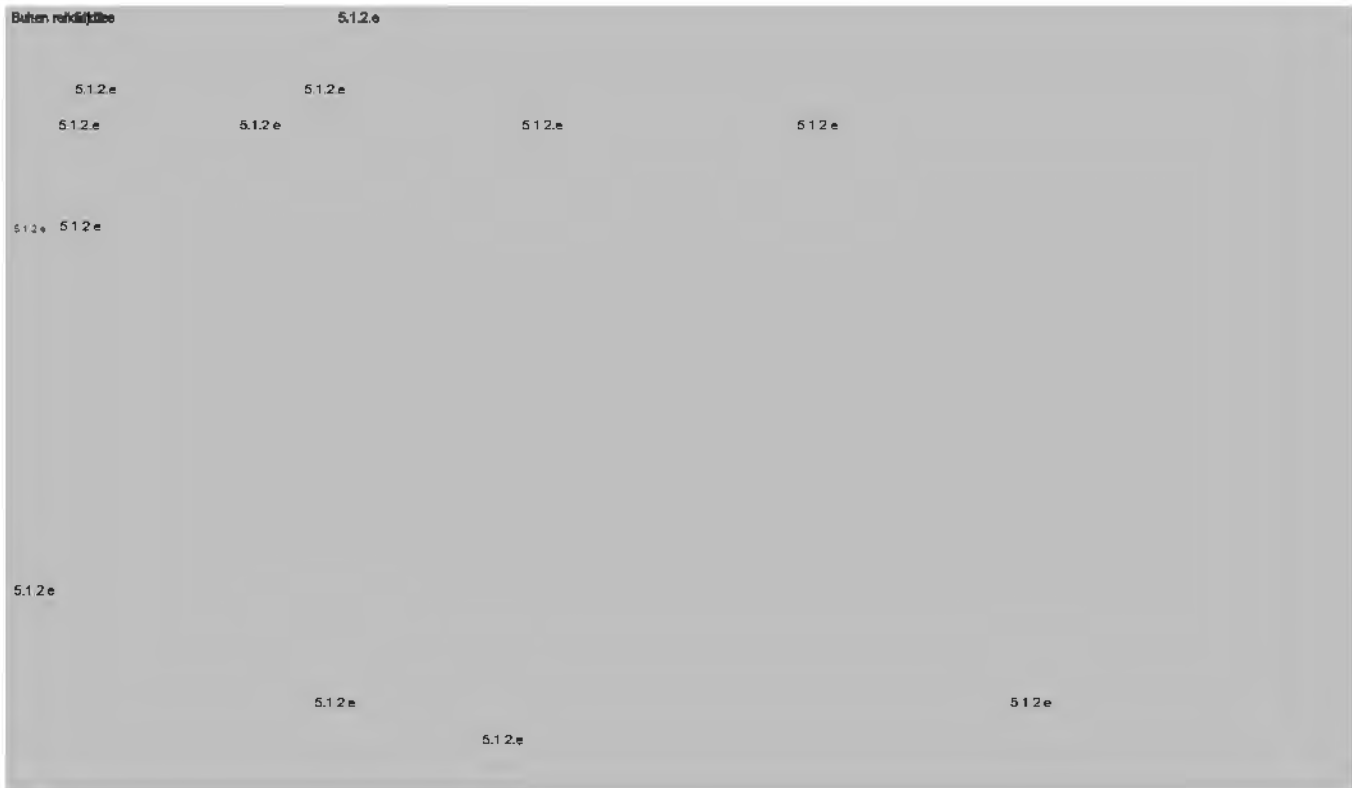
512e

512e

512e

512e

512e

Van: 5.12.e [redacted] [\[redacted\]@lievense.com](mailto:[redacted]@lievense.com)]

Verzonden: donderdag 17 januari 2019 13:49

Aan: 5.12.e [redacted] <5.12.e [redacted] [\[redacted\]@overijssel.nl](mailto:[redacted]@overijssel.nl)>

CC: 5.12.e [redacted] <5.12.e [redacted] [\[redacted\]@overijssel.nl](mailto:[redacted]@overijssel.nl)>; 5.12.e [redacted] <5.12.e [redacted] [\[redacted\]@overijssel.nl](mailto:[redacted]@overijssel.nl)>

Onderwerp: RE: Vraag over vergunning Wnb doorgaande vaarverbinding en RWS-MN

Dag 5.12.e [redacted]

Het klopt inderdaad dat een deel van het gebied (rietmoeras en Reeve eiland) verboden gebied wordt als gevolg van een Toegang beperkend besluit (TBB). LNV is voor dit besluit bevoegd gezag en het concept besluit is klaar. Het project heeft daar inmiddels op gereageerd en de kaart is voor een groot deel al opgesteld.

We hebben in een overleg met het Nautisch beheer het er even over gehad. Op het moment dat het TBB er op 1 april nog niet is, zou je op basis van de scheepvaartverkeerswet ook in het kader van natuur een gebied kunnen afsluiten. Als het TBB op tijd is afgerond hoeft er vanuit de provincie dus niets meer geregeld te worden. Tenzij dat vanuit provinciaal/nautisch belang wenselijk is.

Groet,

5.12.e [redacted] (5.12.e [redacted])
Senior jurist omgevingsrecht

<image001.png>

5.12.e [redacted] 5.12.e [redacted] 5.12.e [redacted]
5.12.e [redacted] [\[redacted\]@lievense.com](mailto:[redacted]@lievense.com)

Afwezig op woensdag en vrijdagmiddag.

<image002.png> <image004.png> <image005.png> disclaimer
5.png>

Let op: wij gaan op 25 januari 2019 verhuizen naar een nieuwe locatie.

Ons nieuwe adres: 512e 512e

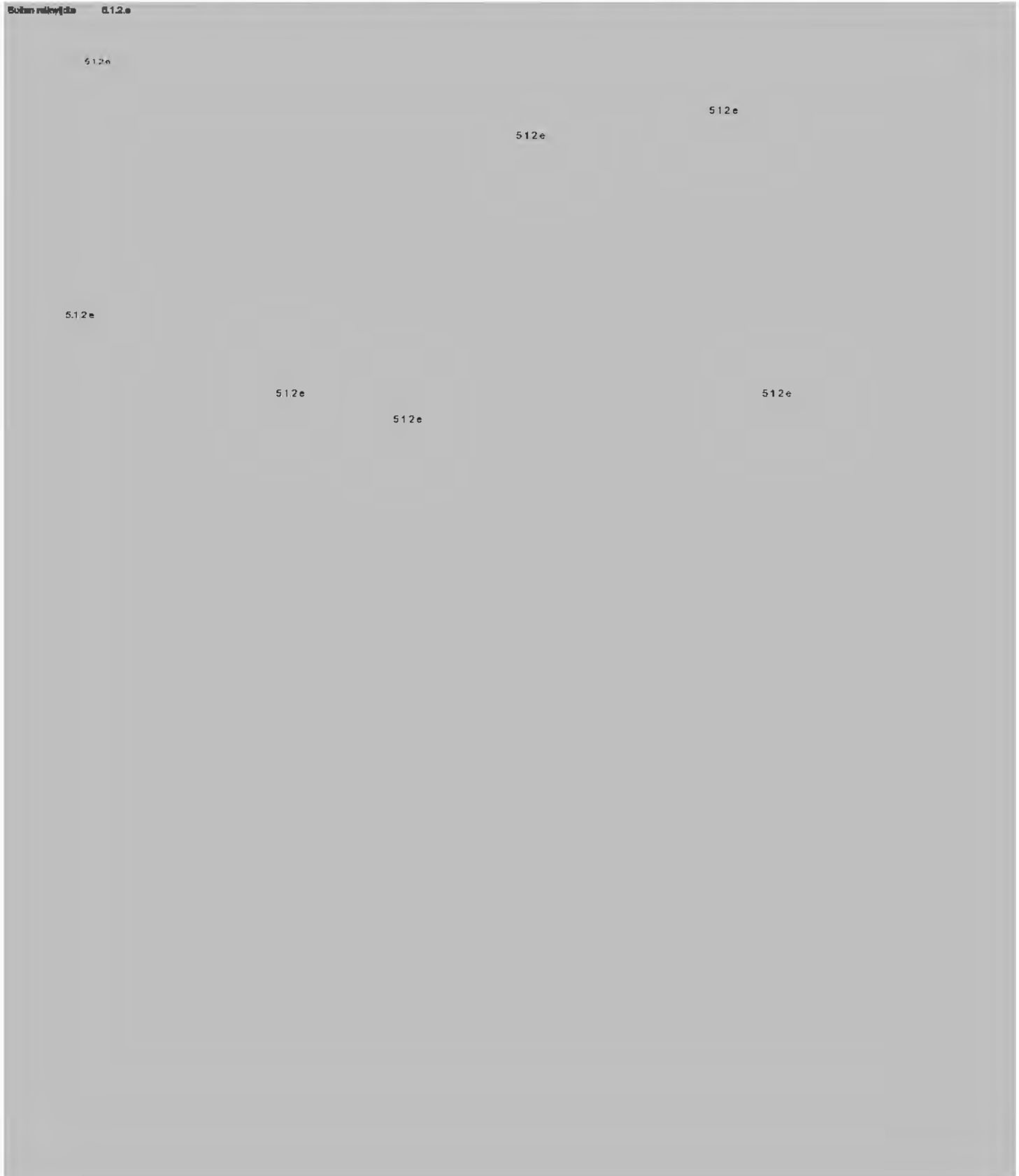
Van: 512e <512e@overijssel.nl>

Verzonden: woensdag 16 januari 2019 16:44

Aan: 512e <512e@lievense.com>

CC: 512e <512e@overijssel.nl>; 512e <512e@overijssel.nl>

Onderwerp: FW: Vraag over vergunning Wnb doorgaande vaarverbinding en RWS-MN

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Sent: Fri, 3 May 2019 08:05:36 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: TBBDrontermeer

Dag 5.1.2.e

Dank voor de snelle reactie.
Ga het bespreken.

Groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 3 mei 2019 08:05
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: Re: TBBDrontermeer

5.1.2.e 5.1.2.e

Jij en ik hebben het daar ook even over gehad. Dat was naar aanleiding van het gesprek wat wij hadden met rws een paar weken terug. 5.1.2.e (rws) gaf toen aan dat hij zijn twijfels had over een tbb die voortkwam uit een vergunning. Ik heb ze laten weten dat dat niet op die manier in de vergunning staat. Ik zag dat jij die afspraak hebt gemaakt met oa 5.1.2.e 5.1.2.e heb ik er geen verdere vragen meer over gehad.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Op 3 mei 2019 om 07:57 heeft 5.1.2.e (5.1.2.e) <5.1.2.e@minInv.nl> het volgende geschreven:

Dag 5.1.2.e en 5.1.2.e

Twee weken geleden kreeg ik een mail van één van jullie m.b.t. TBB Drontermeer.
Daar stond onder meer in dat op een overleg m.b.t. de andere IJsselmeer TBB's door een RWS-collega een opmerking was gemaakt over de (niet) noodzaak van een TBB Drontermeer.
Ik ben die mail aan het zoeken, maar kan die niet meer vinden.
Ik heb het op het TO er nog kort over gehad met 5.1.2.e
Als één van jullie zich dit nog herinnert of daar nog info over heeft wil je me dan daarover bericht doen.
Alvast dank en groet

5.1.2.e

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Sent: Sun, 19 May 2019 10:43:46 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@rws.nl>
Subject: RE: Rapportages monitoring rietmoeras IJsseldelta 2018

Dag 5.1.2.e

Dank je wel voor het toesturen.
Ik ga ze lezen en als ik er vragen over heb neem ik contact met je op.

Groet

5.1.2.e
5.1.2.e 5.1.2.e

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@rws.nl>
Verzonden: dinsdag 14 mei 2019 14:29
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@rws.nl>; '5.1.2.e' <5.1.2.e@lievense.com>
Onderwerp: Rapportages monitoring rietmoeras IJsseldelta 2018

Beste 5.1.2.e

Ook dit jaar is het rietmoeras van project IJsseldelta bij Kampen weer door het ecologisch adviesbureau Altenburg & Wymenga gemonitord.

Bij deze stuur ik je de rapportages van de monitoring van het rietmoeras fase 0 en fase 1 van 2018 toe.
Ik hoor het graag van je wanneer je hier vragen over hebt.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e
5.1.2.e

.....
Waterbouw & Ecotechniek
Rijkswaterstaat GPO
Griffioenlaan 2 | 3526 LA Utrecht
Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht
.....

M 5.1.2.e
F 5.1.2.e
5.1.2.e @rws.nl
www.rijkswaterstaat.nl

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Sent: Sun, 19 May 2019 10:48:22 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: FW: Rapportages monitoring rietmoeras IJsseldelta 2018
Attachments: 2616 monitoring rietmoeras 2018 fase 0 eindrapport.pdf, 2616 monitoring rietmoeras 2018 fase 1 eindrapport.pdf

Dag 5.1.2.e

Bijgaand misschien aardige leesstof.

Groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@rws.nl>
Verzonden: dinsdag 14 mei 2019 14:29
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@rws.nl>; '5.1.2.e' <5.1.2.e@lievense.com>
Onderwerp: Rapportages monitoring rietmoeras IJsseldelta 2018

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Sent: Thu, 23 May 2019 15:58:46 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@rvo.nl>
Subject: RE: Visserij vergunning
Attachments: IJD-OTI-TEK-2507- DO Vaargeul Reevediep bebording en betonning.pdf

Dag 5.1.2.e

Dank voor het bericht.

Het is inderdaad nu nog het Vossemeer, maar dit stuk gaat als de Reevedam af is en de Ramspolbrug geamoveerd, behoren tot het Drontermeer, vandaar dat ik er vast een voorschot op nam.

Het is het deel van Vossemeer aan de oostkant van de vaargeul tegen de (Overijsselse) oever aan.

Daar heeft natuurcompensatie plaatsgevonden en op het water ervoor is een toegangsbeperking in voorbereiding.

Bij die toegangsbeperking moeten relevante vergunningen/ontheffingen/toestemmingen in tact blijven.

Het gaat om de strook rechts van de rood-witte boeien en tussen de vaargeul en het voorziene TBB blijft een doorvaart strook voor recreatie. De Bypass zelf (blauw gekleurd behoort niet tot de begrenzing van het N 2000-gebied en daarmee valt dat ook buiten het TBB)

Het TBB wordt ingesteld voortvloeiend uit de Natuurbeschermingswet 1998-vergunning.

Daar is gecompenseerd en afgesproken is dat er voor het compensatiegebied gezoneerd wordt. De beste oplossing voor die zonering leek voor een ieder het TBB ingevolge (huidig) art 3.5 Wet n.

TBB's is inmiddels bij de rechter een aantal keren een iem geweest en daarom brengen we de rechthebbende op dat gebied (w.o. via gebruik) in beeld.

Het besluit gaat met een nota naar de minister en die wil weten wat er voor rechten voor beroepsvissers aanwezig zijn.

Groet

5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 23 mei 2019 12:59

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@rvo.nl>

Onderwerp: RE: Visserij vergunning

Beste 5.1.2.e

RVO is bevoegd gezag voor de uitvoering van de Visserijwet en gemandateerd om het visrecht te beheren van de wateren in eigendom van de Staat (uitgifte van vergunningen en ontheffingen resp. huurovereenkomsten verhuur van visrecht).

Ik snap niet helemaal om welk gebied het gaat, zou je een kaartje kunnen toesturen? Je hebt het over tussen de Ramspolbrug en Kampen. Gaat het dan wel om het Drontermeer en niet om het Vossemeer/Ketelmeer?

Indien er een sluiting van een gebied voor visserij plaats gaat vinden, is het de vraag of hiervoor de huurovereenkomsten moeten worden aangepast. Ik denk het niet, aangezien dit in de wetgeving (Wnb) wordt opgenomen? Mogelijk dat om nadeelcompensatie wordt verzocht? Heeft dit ook relatie met het project van Rijkswaterstaat: de aanleg van het Reevediep en het verleggen van de Roggebotsluis? In het kader van dit project van RWS zullen de vissers ook visserijbeperkingen opgelegd krijgen vanwege een verschuiving van het gesloten gebied voor aal- en wolhandkrabvisserij door dioxinevervuiling (het Vossemeer en Ketelmeer is gesloten gebied voor deze visserij, als de Roggebotsluis verschoven wordt naar zuidelijker in het Drontermeer, zal Drontermeer Noord ook gesloten gebied (kunnen) worden).

Op het Drontermeer vindt 'gemene weidevisserij' met 4 beroepsvissers plaats. Zij hebben elk een huurovereenkomst voor het aalvisrecht voor het gehele Drontermeer.

• 5.1.2.e

5.1.2.e

• 5.1.2.e

5.1.2.e

• 5.1.2.e

5.1.2.e

• 5.1.2.e

5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Op het Vossemeer/Ketelmeer is enkel nog schubvis-visserij. Dit betreft vanwege dioxinevervuiling voor aal- en wolhandkrabvisserij gesloten gebied. Huurovereenkomsten aalvisrecht zijn ingetrokken.

5.1.2.e

Als er nog aanvullende vragen zijn, hoor ik dat graag.

Met een vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

Uitvoering Visserijregelingen

5.1.2.e @rvo.nl

5.1.2.e / 5.1.2.e

Ministerie van Economische Zaken
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Prinses Beatrixlaan 2
2595 AL Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

werkdagen: ma, di, do, vrij

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 13 mei 2019 09:22

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@rvo.nl>

Onderwerp: Visserij vergunning

Dag 5.1.2.e

Kreeg je naam via 5.1.2.e

Ben zelf werkzaam bij het 5.1.2.e /Gebiedsbescherming.

Op dit moment wordt een Toegangsbeperkend Besluit voorbereid voor een gebied in het Drontermeer tussen de Ramspolbrug en de nieuw aangelegde Reevedam in de buurt van Kampen.

Omdat bestaande rechten gerespecteerd dienen te worden vroeg ik mij af of er voor dit gebied ook visserijvergunningen zijn afgegeven aan beroepsvissers.

Ik hoop dat je me er wat over kunt meedelen.

Groet

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

5.1.2.e

From: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Sent: Fri, 26 Jul 2019 12:13:25 +0200
To: "5.12.e" <5.12.e@overijssel.nl>
Subject: RE: Bevoegd gezag Wnb-vergunning peil beheersing rietmoeras Drontermeer

Dag 5.12.e

Heel veel plezier en succes in Amsterdam gewenst.

Groet

5.12.e

Van: 5.12.e <5.12.e@overijssel.nl>

Verzonden: donderdag 25 juli 2019 13:06

Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>

CC: '5.12.e' <5.12.e@lievense.com>; 5.12.e <5.12.e@rws.nl>; '5.12.e' <5.12.e@rws.nl>

Onderwerp: RE: Bevoegd gezag Wnb-vergunning peil beheersing rietmoeras Drontermeer

Hallo 5.12.e

Dank voor je reactie. 5.12.e en 5.12.e zijn volgende week beiden weer aan het werk en komen er dan bij je op terug. Voor mij ook mijn laatste email richting jou, vanaf 31 juli werk ik niet meer voor de provincie Overijssel. Na een vakantie start ik 1 september als omgevingsmanager bij de gemeente Amsterdam Metro en Tram. Waarschijnlijk komen we elkaar vast nog wel een keer tegen bij 5.12.e
Dank voor de fijne samenwerking en tot ziens!

Met vriendelijke groet,

5.12.e

5.12.e voor de Rivier IJsseldelta

5.12.e | 038 499 8788
5.12.e@overijssel.nl
www.ruimtevoorderivierijsseldelta.nl

**Ruimte voor de Rivier IJsseldelta wordt gerealiseerd door
Rijkswaterstaat en provincie Overijssel**

Bezoekadres
Engelenbergplantsoen 5 | 8266 AB Kampen
Postadres
Postbus 10078 | 8000 GB Zwolle

Volg ons:

Van: 5.12.e @minlnv.nl]

Verzonden: woensdag 24 juli 2019 16:48

Aan: 5.12.e <5.12.e@overijssel.nl>; 5.12.e <5.12.e@rws.nl>

CC: '5.12.e' <5.12.e@lievense.com>; 5.12.e <5.12.e@rws.nl>

Onderwerp: RE: Bevoegd gezag Wnb-vergunning peil beheersing rietmoeras Drontermeer

Dag allen

5.12.e ik probeerde je te bellen maar kreeg geen contact.

Ik heb de stukken doorgelezen en wat mij betreft hoeft hier niet een wijziging van de Wet nb vergunning voor plaats te vinden.

Binnen de huidige vergunning (DGNR-RRE/13180094) zijn een aantal voorschriften opgenomen waarmee een wijziging van uitvoering van werkzaamheden kan plaatsvinden zonder het besluit te wijzigen.

Ik kom op de voorschriften

5 (uitvoeren volgens aanvraag)

6 (voornemen tot wijziging uitvoering melden en schriftelijke instemming

29 (realiseren leefgebied cf paragrafen 5.1.4/6.3.1. passende beoordeling

31 (voor realisatie leefgebied afzonderlijk hoofdstuk opnemen in werkplan)

Graag ontvang ik een brief waarin wordt aangegeven dat de aanleg van het rietmoeras een gewijzigde uitvoering kent t.b.v. de instandhouding/doorgroei daarvan (en daarmee de ontwikkeling van het leefgebied). Het werkplan dient hierop aangepast te worden en de aangepaste versie ontvang ik graag daarbij.

Na ontvangst stuur ik jullie een brief dat LNV instemt met de te wijzigen uitvoering conform het dan geldende Werkplan.

Hoop dat op deze manier opgelost kan worden.

Groet

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@overijssel.nl>

Verzonden: maandag 22 juli 2019 12:01

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@rws.nl>

CC: '5.1.2.e' <5.1.2.e@lievense.com>; 5.1.2.e <5.1.2.e@rws.nl>

Onderwerp: RE: Bevoegd gezag Wnb-vergunning peil beheersing rietmoeras Drontermeer

Hallo 5.1.2.e

Dank voor je terugmelding, ik wacht de definitieve berichtgeving af.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

voor de Rivier IJsseldelta

038 499 8788

5.1.2.e@overijssel.nl

www.ruimtevoorderivierijsseldelta.nl

Van: 5.1.2.e @minlnv.nl

Verzonden: zondag 21 juli 2019 22:35

Aan: '5.1.2.e' <5.1.2.e@rws.nl>

CC: '5.1.2.e' <5.1.2.e@lievense.com>; 5.1.2.e <5.1.2.e@overijssel.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@rws.nl>

Onderwerp: RE: Bevoegd gezag Wnb-vergunning peil beheersing rietmoeras Drontermeer

Dag beste mensen

Dat is afgelopen week nog niet gelukt.
Komende woensdag zal ik jullie informeren.

Groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e> @rws.nl>

Verzonden: maandag 15 juli 2019 10:18

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e> @minlnv.nl>

CC: '5.1.2.e' <5.1.2.e> @lievense.com>; 5.1.2.e <5.1.2.e> @overijssel.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e> @rws.nl>

Onderwerp: RE: Bevoegd gezag Wnb-vergunning peil beheersing rietmoeras Drontermeer

Beste 5.1.2.e

Ik sprak je zojuist door de telefoon. Je gaf aan dat je er vanuit gaat dat je eind van deze week uitsluitsel kan geven over de check op de vergunning en vergunningsvoorwaarden om te zien of we deze maatregelen als aanpassing onder de bestaande vergunning kunnen schuiven.

Ik zelf ben vanaf morgen met vakantie.

Kan je het laten weten aan 5.1.2.e ? Haar contactgegevens zijn: 5.1.2.e @overijssel.nl en 5.1.2.e

Groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e natuurwetgeving

Waterbouw & Ecotechniek

Rijkswaterstaat GPO

Griffioenlaan 2 | 3526 LA Utrecht

Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht

M 5.1.2.e

F 5.1.2.e

5.1.2.e @rws.nl

www.rijkswaterstaat.nl

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 8 juli 2019 16:12

Aan: '5.1.2.e' @minlnv.nl'

CC: '5.1.2.e'; 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Bevoegd gezag Wnb-vergunning peil beheersing rietmoeras Drontermeer

Beste 5.1.2.e

Hierbij de bevestiging van de afspraak zoals zonet telefonisch gemaakt.

We hebben afgesproken dat jij nog een check uitvoert op de vergunning en vergunningsvoorwaarden om te zien of we deze maatregelen als aanpassing onder de bestaande vergunning kunnen schuiven.

Mocht je nog vragen hebben dan kun je, tijdens mijn vakantie, contact opnemen met 5.1.2.e (zie CC).

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e voor de Rivier IJsseldelta

5.1.2.e

5.1.2.e @rws.nl

www.ruimtevoordेरivierijsseldelta.nl

Ruimte voor de Rivier IJsseldelta wordt gerealiseerd door

Rijkswaterstaat en provincie Overijssel

Bezoekadres

Engelenbergplantsoen 5 | 8266 AB Kampen

Postadres

Postbus 10078 | 8000 GB Zwolle

Volg ons:

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: donderdag 20 juni 2019 06:56

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@lievense.com>

Onderwerp: RE: Bevoegd gezag Wnb-vergunning peil beheersing rietmoeras Drontermeer

Dag 5.1.2.e

Moesten we wel weer even over brainstormen.

Als je naar de werkzaamheden sec kijkt dan lijkt het ons (LNV) een provinciale aangelegenheid, maar ik denk ook dat ze moeten worden gezien in het licht van de compensatie-opdracht uit de Wet nb-vergunning

Dit is een activiteit rechtstreeks voortvloeiend uit de vergunningvoorschriften 29 t/m 34 en daar onder liggende stukken. De vergunning heeft een looptijd t/m 31 december 2030.

Ik zou me kunnen voorstellen dat dit aanvullende werkzaamheden zijn voor het (blijvend) realiseren van leefgebied voor de aangewezen vogelsoorten.

Daarmee zijn deze werkzaamheden onder te brengen onder de lopende Wet nb-vergunning.

Na afronding wordt het gebied herbegrensd (binnen de begrenzing van N 2000-gebied gebracht) en rust er op de beheerder van het gebied een instandhoudingsverplichting van het habitat voor beschermde soorten. Dan lijkt het mij dat werkzaamheden die voor die instandhouding noodzakelijk zijn vallen onder artikel 6, lid 1 of 2 van de HR, instandhoudings- of passende maatregel en zou het beheerplan moeten regelen op welke manier dit wordt uitgevoerd.

Ik ga dit nog weer overleggen met degenen die zich ontfemen over de bevoegdheidsvraagstukken, maar ik kan me voorstellen dat het of onder de huidige vergunning kan vallen of vallen onder art 6, lid 1 of 2 HR en dat is dacht ik niet vergunningplichtig omdat het geen project is. Moet nog even naar de PAS-uitspraak kijken omdat daar ook nog iets gezegd is over het projectgebied.

Je hoort van me.

Misschien is het wel goed om vast de stukken m.b.t. de werkzaamheden te sturen. Ongetwijfeld komen daar vragen over.

Groet

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@lievense.com>

Verzonden: maandag 17 juni 2019 21:02

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: Bevoegd gezag Wnb-vergunning peil beheersing rietmoeras Drontermeer

Dag 5.1.2.e

Met de provincie hebben wij een discussie over het BG voor het afgeven van een Wnb-vergunning voor maatregelen in het rietmoeras langs het Drontermeer.

Het gaat om het aanleggen van 2 dammetjes (ter plaatse van de oude c-kering) om het peil te kunnen beheersen in het oostelijke deel van het rietmoeras. De provincie geeft aan dat we daarvoor bij LNV moeten zijn...

Is dat zo?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.a

5.1.2.a

Niet aanwezig op woensdag en vrijdagmiddag.

LIEVENSE
adviseurs ingenieurs

5.1.2.a

5.1.2.a

Gaetano Martinolaan 50, 6229 GS Maastricht
lievense.com

[disclaimer](#)

Let op: wij zijn verhuisd naar een nieuwe locatie in Maastricht.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you

are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Sent: Tue, 22 Oct 2019 08:00:05 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@lievense.com>
Subject: RE: Peilbeheersingsmaatregelen rietmoeras IJsseldelta Fase 1

Dag 5.1.2.e
Geef me nog even tot vrijdag en dan zal ik je mail inhoudelijk beantwoorden.

Groet
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@lievense.com>
Verzonden: vrijdag 18 oktober 2019 11:41
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: Peilbeheersingsmaatregelen rietmoeras IJsseldelta Fase 1
Urgentie: Hoog

Dag 5.1.2.e
Al weer enige tijd geleden hebben wij jou een werkplan en motivering gestuurd voor de aanleg van de peilbeheersingsmaatregelen in het rietmoeras.
Kun jij ons bevestigen dat deze aanvullende werkzaamheden ter verbetering van het leefgebied aldaar past binnen de verleende vergunning?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
5.1.2.e

Niet aanwezig op woensdag en vrijdagmiddag.

LIEVENSE
adviseurs ingenieurs

5.1.2.e
5.1.2.e
Gaetano Martinolaan 50, 6229 GS Maastricht
lievense.com

[disclaimer](#)

From: "5.12.e" <5.12.e@minInv.nl>
Sent: Sun, 27 Oct 2019 18:57:06 +0200
To: "5.12.e" <5.12.e@lievense.com>
Subject: RE: Peilbeheersingsmaatregelen rietmoeras IJsseldelta Fase 1

Dag 5.12.e

De aanvullende werkzaamheden vallen wat mij betreft onder de betreffende vergunningvoorschriften en de compensatieopgave m.b.t. het bereiken van de opgave om een optimaal leefgebied voor Grote karekiet en Roerdomp te verkrijgen.

Ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat de bijgevoegde rapportage wel erg veel gaat over het uitvoeren van werkzaamheden ten gunste en veiligstelling van de aangevraagde subsidie.
Dat is uiteraard legitiem, maar ik wil er op wijzen, dat ongeacht dat doel, de doelstelling om leefgebied voor de genoemde soorten voor LNV bepalend is.
De vergunningvoorschriften en verwijzing naar de PB blijven dan ook onverkort van toepassing en het beheer (inclusief voldoende oppervlakte) moet daaraan dienend zijn.
Voor zover ik het lees is dat nog steeds zo en daarom is het aanvullende werk wat mij betreft vallend on de huidige voorschriften.

Groet

5.12.e
5.12.e
Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Van: 5.12.e <5.12.e@lievense.com>
Verzonden: vrijdag 18 oktober 2019 11:41
Aan: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>
Onderwerp: Peilbeheersingsmaatregelen rietmoeras IJsseldelta Fase 1
Urgentie: Hoog

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Sent: Sun, 27 Oct 2019 19:31:43 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@rws.nl>
Subject: TBB

Dag 5.1.2.e

Je moet me toch weer bijpraten.

Ik had in mijn gedachten de kluunvoorziening in de Reevedam en de mogelijke oversteken door leden van de kanovereniging.

Ik zie geen aantekeningen meer die ik kan raadplegen.

5.1.2.e heb ik inmiddels geïnformeerd over de werkzaamheden t.a.v. het rietmoeras en het waterriet.

Daar ligt nog de afwerking van het TBB rondom het Reeve-eiland voor.

Daar krijgen we nu, gezien de perikelen rondom stikstof en handhavingsverzoeken, nu geen gelegenheid om dat besluit voor te leggen.

Ik ben nu even kwijt wat de exacte probleemstelling was t.a.v. de oversteekplaats en de rol van de kanovaarders.

Morgen heb ik een cursusdag maar ik probeer je tijdens de pauze te bellen.

Groet

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Sent: Tue, 10 Dec 2019 08:48:04 +0200
To: 5.1.2.e@flevoland.nl; "5.1.2.e" <5.1.2.e@rws.nl>
Subject: RE: Agenda bijeenkomst N307-Roggebot - woensdag 11 december 2019

Dag 5.1.2.e en 5.1.2.e

Zie onderstaande opmerkingen die ik van de collega terugkreeg.

Stuur deze integraal door.

Kan me zo voorstellen dat 1 en 5 rechtstreeks met de amovatie te maken hebben en de andere punten meer met de aanleg van de weg.

Heb er zelf niet inhoudelijk naar gekeken maar ik zie morgen jullie reactie wel. Ik probeer er zelf ook nog naar te kijken.

Groet

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Landbouw,
 Natuur en Voedselkwaliteit

5.1.2.e 5.1.2.e

Ik heb de aanvullende toetsing in de PB N307 Roggebot Kampen, exclusief aspect stikstofdepositie (versie 7 november 2019) bekeken.

Deze PB is voor een aantal zaken (zie Hfst 3.3) een aanvulling/ wijziging van de integrale PB uit 2017. Er wordt ook nog een PB gemaakt voor stikstof. Worden deze gegevens op een gegeven moment samengevoegd in 1 PB voor 1 vergunningaanvraag?

1

Mijn belangrijkste opmerking heeft betrekking op de effectenanalyse van peilverlaging op de broedlocaties van de grote karekiet. Is met zekerheid te onderbouwen dat de broedlocaties niet (tijdelijk) in oppervlakte of kwaliteit zullen afnemen? Dat de functionaliteit behouden blijft? Het is immers zo dat door de peilverlaging in eerste instantie een deel van het optimaal broedhabitat afneemt. Op welke termijn zal het uitzakkende peil in de zomer en de toename in dynamiek leiden tot positieve effecten op de kwaliteit en oppervlakte van het waterriet?

2

Effectenanalyse van actueel verkeersmodel mbt geluidseffecten. Mitigatie keuze voor stil asfalt of geluidsschermen of verlaging van de beoogde maximum snelheid. Stikstofeffecten volgen nog. Uit de effectenanalyse in hfst 4.3 blijkt dat mitigatie noodzakelijk is. Ik zie trouwens op basis van de kaarten in 4.1 en 4.2 niet zo'n groot verschil. Stil asfalt is doorgerekend via een model dat ook gebruikt is in deelproduct WBS 8 (RHDHV, 2019). Het gebruik van dit model is denk ik dus in die PB besproken en verantwoord. De mitigerende maatregel is nog niet bekend (kan ook snelheidsverlaging en of geluidsschermen worden). In verband hiermee lijkt mij het volgende belangrijk. Een keuze voor de voorkeursmaatregel wordt voorafgaand aan de vergunningaanvraag vastgelegd en de effecten van deze mitigatie moeten worden geanalyseerd in (een aanvulling op) de Passende Beoordeling.

3

De verlichting van de gebruiksfase in een lichtplan (en voor aanlegfase in een werkplan) is van belang voor meervleermuis

4

De uitvoeringswijze van grondaanvoer is op dit moment nog niet bekend. Hoe voorkom je toename van geluidsniveau op leefgebied grote karekiet door de activiteiten op de overslaglocatie A?

5

*Werkzaamheden met een grote geluidsbelasting (sloop en heien) worden buiten de kwetsbare periode van grote karekiet uitgevoerd omdat er anders sprake is van een onvergunbare situatie (blz 15). Waarom staat er bij het voorstel voor mitigatie dan dat deze werkzaamheden buiten de kwetsbare periode **zoveel mogelijk** moeten worden beperkt?*

From: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Sent: Tue, 10 Dec 2019 08:48:57 +0200
To: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Subject: RE: opmerkingen op PB N307 Roggebot Kampen

Dag 5.12.e

Dank je wel.

Heb de opmerkingen doorgestuurd en morgen op het AWBG hoor ik hun reacties.

Wordt vervolgd.

Groet

5.12.e

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Verzonden: maandag 9 december 2019 17:27
Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>
Onderwerp: opmerkingen op PB N307 Roggebot Kampen

size 5.12.e

Ik heb de aanvullende toetsing in de PB N307 Roggebot Kampen, exclusief aspect stikstofdepositie (versie 7 november 2019) bekeken.

Deze PB is voor een aantal zaken (zie Hfst 3.3) een aanvulling/ wijziging van de integrale PB uit 2017. Er wordt ook nog een PB gemaakt voor stikstof. Worden deze gegevens op een gegeven moment samengevoegd in 1 PB voor 1 vergunningaanvraag?

Mijn belangrijkste opmerking heeft betrekking op de effectenanalyse van peilverlaging op de broedlocaties van de grote karekiet. Is met zekerheid te onderbouwen dat de broedlocaties niet (tijdelijk) in oppervlakte of kwaliteit zullen afnemen? Dat de functionaliteit behouden blijft? Het is immers zo dat door de peilverlaging in eerste instantie een deel van het optimaal broedhabitat afneemt. Op welke termijn zal het uitzakkende peil in de zomer en de toename in dynamiek leiden tot positieve effecten op de kwaliteit en oppervlakte van het waterriet?

Effectenanalyse van actueel verkeersmodel mbt geluidseffecten. Mitigatie keuze voor stil asfalt of geluidsschermen of verlaging van de beoogde maximum snelheid. Stikstofeffecten volgen nog. Uit de effectenanalyse in hfst 4.3 blijkt dat mitigatie noodzakelijk is. Ik zie trouwens op basis van de kaarten in 4.1 en 4.2 niet zo'n groot verschil. Stil asfalt is doorgerekend via een model dat ook gebruikt is in deelproduct WBS 8 (RHDHV, 2019). Het gebruik van dit model is denk ik dus in die PB besproken en verantwoord. De mitigerende maatregel is nog niet bekend (kan ook snelheidsverlaging en of geluidsschermen worden). In verband hiermee lijkt mij het volgende belangrijk. Een keuze voor de voorkeursmaatregel wordt voorafgaand aan de vergunningaanvraag vastgelegd en de effecten van deze mitigatie moeten worden geanalyseerd in (een aanvulling op) de Passende Beoordeling.

De verlichting van de gebruiksfase in een lichtplan (en voor aanlegfase in een werkplan) is van belang voor meervleermuis

De uitvoeringswijze van grondaanvoer is op dit moment nog niet bekend. Hoe voorkom je toename van geluidsniveau op leefgebied grote karekiet door de activiteiten op de overslaglocatie A?

Werkzaamheden met een grote geluidsbelasting (sloop en heien) worden buiten de kwetsbare periode van grote karekiet uitgevoerd omdat er anders sprake is van een onvergunbare situatie (blz 15). Waarom staat er bij het voorstel voor mitigatie dan dat deze werkzaamheden buiten de kwetsbare periode **zoveel mogelijk** moeten worden beperkt?

Met vriendelijke groet,

5.12.e

5.12.e

5.12.e

Directie Natuur & Biodiversiteit
Ministerie van LNV
Email 5.12.e@minlnv.nl
Tel 5.12.e

Ik werk op ma-di-do-vr.

NIEUW Onze vergunning besluiten zijn nu vindbaar via: <https://puc.overheid.nl/natuurvergunningen/>

TIP: neem een abonnement op de automatische notificatie van de voor u relevante besluiten zodra zij gepubliceerd worden ! Klik op <https://puc.overheid.nl/natuurvergunningen/zoeken/resultaat/s/relevantie/#> en klik op 'Abonneer mij op dit zoekresultaat'

From: "5.12.e" <5.12.e@kampen.nl>
Sent: Mon, 2 Mar 2020 13:33:44 +0200
To: "5.12.e" <5.12.e@rws.nl>; 5.12.e@ofgv.nl;
 5.12.e@wdodelta.nl; 5.12.e@zuiderzeeland.nl; 5.12.e@ofgv.nl; 5.12.e@minInv.nl;
 5.12.e@overijssel.nl; 5.12.e@dronten.nl; 5.12.e@odijsselland.nl; "5.12.e" <5.12.e@kampen.nl>;
 5.12.e@dronten.nl; 5.12.e@dronten.nl; "5.12.e" <5.12.e@minInv.nl>
Cc: "5.12.e" <5.12.e@rws.nl>; "5.12.e" <5.12.e@rws.nl>;
 "5.12.e" <5.12.e@kampen.nl>
Subject: RE: Toezicht & handhaving IJsseldelta-Zuid: contactgegevens + WhatsApp

Dag Allen,

5.12.e is niet meer werkzaam als toezichthouder bouw in de gemeente Kampen.

Daarvoor graag in de plaats 5.12.e gem. Kampen 5.12.e @kampen.nl mobiel 5.12.e

5.12.e

Met vriendelijke groet,

5.12.e

5.12.e

Gemeente Kampen | Toezicht en Handhaving | 5.12.e | www.kampen.nl | 5.12.e @kampen.nl
 Postbus 5009 - 8260 GA Kampen | Bezoekadres: Burgemeester Berghuisplein 1 - Kampen | Werkdagen: ma t/m vr.morgen

samen merkbaar beter

De informatie verzonden met dit emailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde(n) is verboden. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan. Afzender staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden email, noch voor tijdige ontvangst daarvan. Afzender aanvaardt erop dat de vertrouwelijkheid van informatie verzonden per email niet gewaarborgd is.

The information contained in this communication is confidential and may be legally privileged. It is intended solely for the use of the individual or entity to whom it is addressed and others authorised to receive it. If you are not the intended recipient you are hereby notified that any disclosure, copying, distribution or taking any action in reliance on the contents of this information is strictly prohibited and may be unlawful. Sender is neither liable for the proper and complete transmission of the information contained in this communication nor for any delay in its receipt. Please note that the confidentiality of e-mail communication is not warranted.

Van: 5.12.e@rws.nl]

Verzonden: maandag 2 maart 2020 8:39

Aan: '5.12.e'@ofgv.nl' <5.12.e@ofgv.nl>; '5.12.e'@wdodelta.nl' <5.12.e@wdodelta.nl>;
 '5.12.e'@zuiderzeeland.nl' <5.12.e@zuiderzeeland.nl>; '5.12.e'@ofgv.nl' <5.12.e@ofgv.nl>;
 '5.12.e'@minInv.nl' <5.12.e@minInv.nl>; '5.12.e'@overijssel.nl' <5.12.e@overijssel.nl>;
 '5.12.e'@dronten.nl' <5.12.e@dronten.nl>; '5.12.e'@odijsselland.nl' <5.12.e@odijsselland.nl>; 5.12.e
 <5.12.e@kampen.nl>; '5.12.e'@dronten.nl' <5.12.e@dronten.nl>; '5.12.e'@dronten.nl'
 <5.12.e@dronten.nl>; 5.12.e <5.12.e@kampen.nl>

CC: 5.12.e <5.12.e@rws.nl>; 5.12.e <5.12.e@rws.nl>

Onderwerp: Toezicht & handhaving IJsseldelta-Zuid: contactgegevens + WhatsApp

Dag allen,

Vorige week maandag was in het provinciehuis van Flevoland het eerste overleg tussen toezichthouders en handhavers voor IJsseldelta-Zuid fase 2. Het verslag volgt nog. Gevraagd werd om de contactgegevens van de betrokkenen met elkaar te delen. Zie hier onder het overzicht van de leden die vast uitgenodigd zullen worden bij het overleg.

Tijdens het overleg werd ook voorgesteld om een WhatsApp-groep op te starten met de toezichthouders en handhavers, om elkaar op de hoogte te houden van ontwikkelingen rondom de realisatie van de Drontenmeerdijk, de N307-Roggebot en eventuele andere zaken die raken aan IJsseldelta-Zuid. Dit is voor de 1^e fase van IJsseldelta-Zuid ook gedaan en dat beviel

goed. Graag ontvang ik van iedereen individueel toestemming om je toe te voegen aan de WhatsApp-groep. Doe dat door mij je (werk) telefoonnummer te mailen.

NB: mocht je van mening zijn dat er ook (een) andere collega('s) van je bij dit overleg moet aanschuiven dan hoor ik dat natuurlijk graag.

Naam	Aandachtsveld, organisatie	E-mail	Telefoon
5.1.2e	Natuur, OD FGV	5.1.2e @ofgv.nl	Volgt
5.1.2e	Jurist, RWS	5.1.2e @rws.nl	Volgt
5.1.2e	Water, WDOD	5.1.2e @wdodelta.nl	Volgt
5.1.2e	Water, Zuiderzeeland	5.1.2e @zuiderzeeland.nl	Volgt
5.1.2e	Bodem, OD FGV	5.1.2e @ofgv.nl	Volgt
5.1.2e	Natuur, Min. Van LNV	5.1.2e @mininv.nl	Volgt
5.1.2e	Secretaris, RWS	5.1.2e @rws.nl	Volgt
5.1.2e	Natuur, Prov. Overijssel	5.1.2e @overijssel.nl	Volgt
5.1.2e	Gem. Dronten	5.1.2e @dronten.nl	Volgt
5.1.2e	Bodem, OD IJsselland	5.1.2e @odijsselland.nl	Volgt
5.1.2e	Gem. Kampen	5.1.2e @kampen.nl	Volgt
5.1.2e	Gem. Dronten	5.1.2e @dronten.nl	Volgt
5.1.2e	Jurist, RWS	5.1.2e @rws.nl	Volgt
5.1.2e	Civil/wegen, gem. Dronten	5.1.2e @dronten.nl	Volgt
5.1.2e	Bouwtoezicht, gem. Kampen	5.1.2e @kampen.nl	Volgt

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e WRO Ruimte voor de Rivier

.....
Rijkswaterstaat Grote Projecten en Onderhoud | Project IJsseldelta

Griffioenlaan 2 | 3526 LA Utrecht

Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht

.....
T 5.1.2e |werkdagen: ma op kantoor, di, wo do tel. bereikbaar

5.1.2e @rws.nl

www.rijkswaterstaat.nl

.....
Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Sent: Wed, 25 Mar 2020 18:19:33 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@rws.nl>
Subject: RE: TBB_IJsseldelta Fase 1

Dag 5.1.2.e

Gaat goed, maar bar druk.

Het voornemen is nog steeds onveranderd om het TBB op te stellen en te publiceren.

De termijn daar kan ik je niets over zeggen.

Zodra er maar tijd is wordt dit stuk afgerond en gaat het de lijn in.

Groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@rws.nl>

Verzonden: woensdag 25 maart 2020 16:09

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

CC: '5.1.2.e' <5.1.2.e@heilenadvies.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@rws.nl>; '5.1.2.e'

<5.1.2.e@lievense.com>

Onderwerp: TBB_IJsseldelta Fase 1

Beste 5.1.2.e

Inmiddels zijn we nog steeds benieuwd of het TBB voor Drontermeer-Noord genomen kan worden. Per 1 oktober a.s. is de finale kwijting van het project IJsseldelta fase 1. Het TBB Drontermeer-Noord is één van de besluiten die nog genomen moeten worden als onderdeel van het project.

Ik hoor graag je reactie.

En hoop dat het goed met je gaat.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e natuurwetgeving

Waterbouw & Ecotechniek

Rijkswaterstaat GPO

Griffioenlaan 2 | 3526 LA Utrecht

Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht

M 5.1.2.e

F 5.1.2.e

5.1.2.e @rws.nl

www.rijkswaterstaat.nl

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@overijssel.nl>
Sent: Wed, 1 Apr 2020 09:07:03 +0200
To: 5.1.2.e @minez.nl; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: werkzaamheden Drontermeer, peilniveau Rietmoeras

Hallo 5.1.2.e

Ik spreek je graag even over de werkzaamheden voor het peilbeheer in het rietmoeras in het Drontermeer. Hierover wil ik graag even met je sparren.

Zou je mij even willen bellen ajb?

dank

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e *Wet natuurbescherming*

Team Handhaving | maandag t/m donderdag | telefoon 5.1.2.e
Provincie Overijssel | Postbus 10078 | 8000 GB Zwolle

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@rws.nl>
Sent: Thu, 7 May 2020 13:08:16 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Brief RWS toegang beperkend besluit Drontermeer-Noord
Attachments: 2020-05-07 Brief Min LNV getekend.pdf

Goedemiddag 5.1.2.e

Namens 5.1.2.e en de 5.1.2.e (5.1.2.e RWS Project RvdR IJsseldelta/Reevesluis) stuur ik u bijgaand de brief Tbb Drontermeer-Noord.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
5.1.2.e

T 5.1.2.e
E 5.1.2.e @rws.nl
Vrijdags niet aanwezig

www.ijsseldeltaprogramma.nl

**IJsseldelta Programma wordt gerealiseerd door
provincies Flevoland en Overijssel en het Rijk**

Bezoekadres

Engelenbergplantsoen 5
8266 AB Kampen

Postadres

Postbus 2232
3500 GE Utrecht

Wilt u op de hoogte blijven van alle ontwikkelingen binnen ons projectgebied? Meld u dan hier aan voor onze [tweewekelijks nieuwsbrief](#).

ijsseldelta
Reevesluis

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: donderdag 7 mei 2020 12:52
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@rws.nl>
Onderwerp:

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Retouradres: Rijkswaterstaat | Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK
Ministerie voor Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit
t.a.v. contactpersoon 5.1.2.e
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

**Rijkswaterstaat Grote
Projecten en Onderhoud**
Portfolio Ruimte voor de
Rivier

Griffioenlaan 2
3526 LA Utrecht
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T
F
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

5.1.2.e

T 5.1.2.e

Datum 6 mei 2020
Onderwerp Toegang beperkend besluit Drontermeer-Noord

Geachte 5.1.2.e

Met deze brief wil ik u informeren over de afronding van het project IJsseldelta Zuid Fase 1 in relatie tot het toegang beperkend besluit (TBB).

Achtergrond

Zoals u weet is met het project IJsseldelta-Zuid fase 1 een deel van het zomerbed van de rivier de IJssel uitgediept en is een waterverbinding (bypass) gerealiseerd tussen de rivier IJssel en het Drontermeer (het Reevediep). Net ten zuiden van de uitstroomopening ligt in het Drontermeer het eiland Reeve. Het Drontermeer en het eiland Reeve maken onderdeel uit van het Natura 2000 gebied Veluwerandmeren.

Voor het project is destijds een vergunning verleend op basis van de voormalige Natuurbeschermingswet. Een onderdeel van het maatregelenpakket waaronder de vergunning is verleend, is het aanbrengen van een zonering rondom het nieuw aangelegde leefgebied en het eiland Reeve. Het deel van de zonering, in het water, moet worden opgenomen in een zogenoemd toegang beperkend besluit (TBB), op grond van artikel 2.5. van de Wet natuurbescherming.

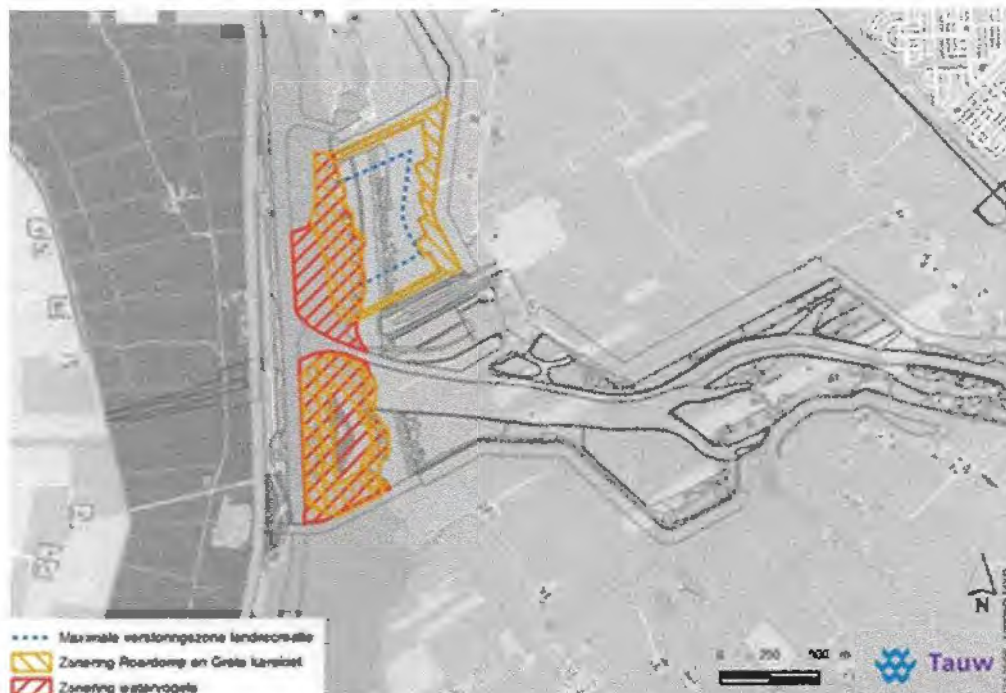
Het project IJsseldelta-Zuid fase 1 is nagenoeg afgerond, het gebied is sinds april 2019 opgeleverd (inclusief betonning) aan de eindbeheerders. De laatste onderdelen worden afgerond en per oktober 2020 wordt het project bestuurlijk afgesloten. Eén van de onderdelen die nog moet worden afgerond is het vaststellen van het TBB.

Procedure TBB

De zonering in het Drontermeer zou worden opgenomen in een TBB. Aanvullende zonering van (land)recreatie aan de noord-, oost- en zuidzijde van het nieuwe rietmoeras is niet aan de orde. De robuuste opzet van het rietmoeras maakt dat verstoring geen invloed heeft op de potentie van dit gebied voor rietvogels als Roerdomp en Grote Karekiet. Er is desondanks uitgegaan van een verstoringzone van 150 m (aangegeven met blauwe stippellijn in figuur 1).

Op grond van artikel 2.5 Wet natuurbescherming (Wnb) kunnen Gedeputeerde Staten de toegang verbieden of beperken, indien dat nodig is gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura-2000 gebied. In dit geval is LNV echter bevoegd gezag. Dit gelet op artikel 2.10 (Wnb) en het feit dat de Minister beheerder is van het Veluwerandmeren gebied.

Datum 6 mei 2020

Figuur 1 Zone die jaarrond vrij blijft van waterrecreatie ten behoeve van de vogels van het Natura 2000-gebied Veluwevlakte.

Op 27 augustus 2018 is er overleg geweest tussen LNV (5.1.2.e) en 5.1.2.e (5.1.2.e) en het project (5.1.2.e en 5.1.2.e), over het proces om te komen tot een tijdig vastgesteld TBB. De intentie bij beide partijen was om voor de zitting bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (Ab) een vastgesteld besluit te hebben.

Op 22 november 2018 kreeg het project van LNV het bericht dat het TBB in januari 2019 genomen zou worden. Echter was er 'achter de schermen' een algemene discussie gaande. Deze had betrekking op het doel van een TBB en het feit dat door middel van Wnb-vergunningen hiervan kan worden afgeweken.

Op 14 januari 2019 hebben wij van 5.1.2.e een concept TBB ontvangen met het verzoek hierop inhoudelijk te reageren. Op 14 mei 2019 kregen wij het bericht dat de interne discussie bij LNV was uitgebreid met de vraag of enkel voor het gebied Drontmeer-Noord een TBB genomen kon worden, los van het TBB voor het Veluwevlakte gebied. Inmiddels heeft de Ab zich uitgesproken over de ingediende beroepen en zijn we bijna een jaar verder. Op dit moment is er (nog) geen TBB vastgesteld. Dit besluit heeft voor LNV nu geen prioriteit gelet op de stikstofproblematiek en de afhandeling van handhavingsverzoeken, aldus de heer 5.1.2.e overigens geheel begrijpelijk.

Hoe nu verder?

Zoals het er nu uitziet weet het project niet wanneer er een TBB genomen wordt voor het gebied Drontmeer-Noord. Desondanks heeft het project wel de verplichting om alle lopende zaken vóór 1 oktober 2020 af te ronden. Feit is dat in de natuurvergunning (en daarbij horende passende beoordeling 2013) de verplichting is opgenomen om een zonering aan te brengen rondom het (nieuw

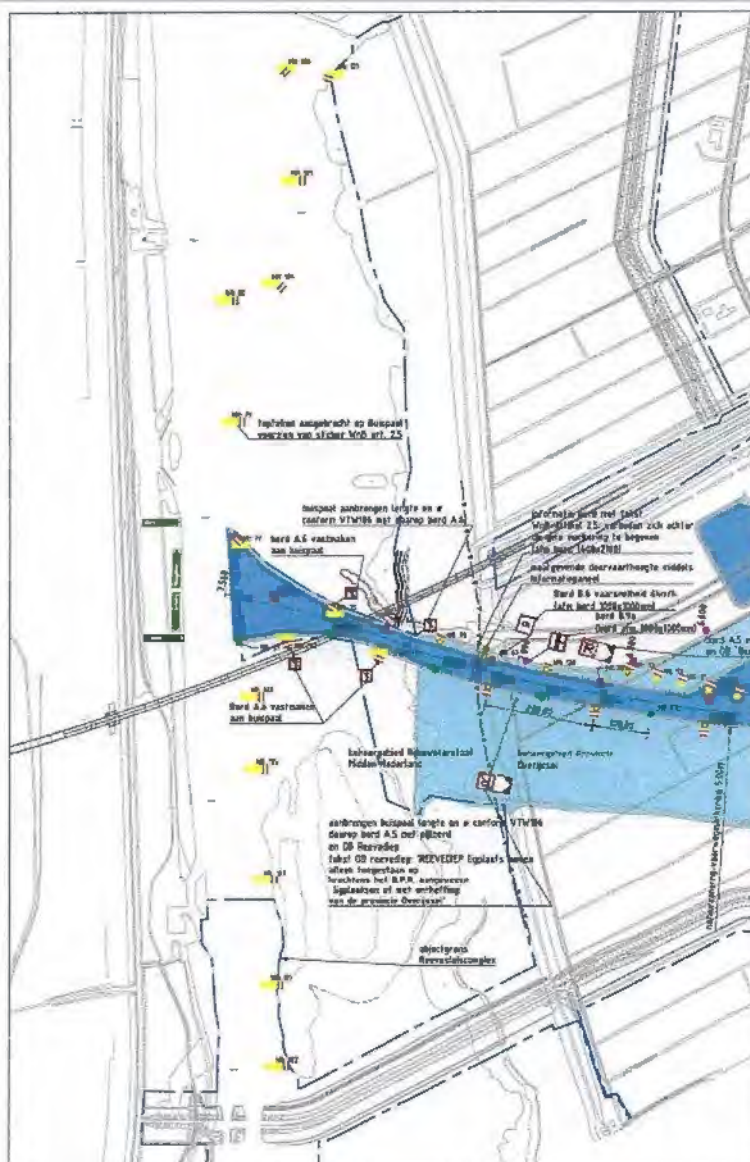
Datum 6 mei 2020

aangelegde) rietmoeras en het Reeve-eiland. Later is in de ADC toets herbevestigd dat deze zoneringsmaatregelen moeten worden genomen:

'In het gebied ten noorden van de Reevedam worden de verstoringseffecten geheel gemitigeerd door de reeds in de Passende Beoordeling en vergunningen opgenomen zoneringsmaatregel voor waterrecreatie' (addendum passende beoordeling, 2015).

Waterrecreanten worden binnen deze zones geweerd ter voorkoming van verstoring van de genoemde beschermde vogelsoorten. Voor de oplevering van het Reevediep aan de eindbeheerders heeft het project rondom het rietmoeras en het Reeve-eiland betonning geplaatst (zie figuur 2). Deze natuurbetonning, bestaande uit gele bakens met daarop een rood-wit-rode markering (zgn. A1-verbodsteken, Binnenvaartpolitiereglement, zie onderstaand kaartje), 5.1.2.g

5.1.2.g

Figuur 2 Overzicht betonningen in Drontermeer-Noord

Datum 6 mei 2020

5.1.2.g

Omdat nu niet duidelijk is wanneer LNV dit besluit door de Minister zal laten tekenen moet dit onderdeel worden overgedragen. Gelet op het feit dat de natuurvergunning is verleend aan de provincie, is de provincie de vergunninghouder die, formeel gezien, de verplichtingen uit de vergunning moet nakomen. Dit in overleg met de huidige beheerders van het gebied: Staatsbosbeheer (rietmoeras en Reeve-eiland), en RWS MN (rieteilandjes).

Gelet op het voorgaande ga ik er vanuit dat u met deze werkwijze kan instemmen. Graag ontvangen wij hiervan een schriftelijke bevestiging zodat ik dit onderdeel van het project kan afronden.

5.1.2.a

5.1.2.e

6-5-2020

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Retouradres: Rijkswaterstaat | Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK
Ministerie voor Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit
t.a.v. contactpersoon 5.1.2.a
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

**Rijkswaterstaat Grote
Projecten en Onderhoud**
Portfolio Ruimte voor de
Rivier

Griffioenlaan 2
3526 LA Utrecht
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

5.1.2.a

T 5.1.2.a

Ref.: RWS00076-5-9879

Datum 27 augustus 2020
Onderwerp Toegang beperkend besluit Drontermeer Noord

Geachte 5.1.2.a

Begin mei van dit jaar hebben wij u al schriftelijk geïnformeerd over de afronding van het project IJsseldelta Zuid Fase 1 in relatie tot het toegang beperkend besluit (TBB). Met deze afsluitende brief vanuit het project willen wij het belang van het nemen van het TBB nogmaals onder uw aandacht brengen.

Achtergrond

Zoals u weet is met het project IJsseldelta-Zuid fase 1 een deel van het zomerbed van de rivier de IJssel uitgediept en is een waterverbinding (bypass) gerealiseerd tussen de rivier IJssel en het Drontermeer (het Reevediep). Net ten zuiden van de uitstroomopening ligt in het Drontermeer het eiland Reeve. Het Drontermeer en het eiland Reeve maken onderdeel uit van het Natura 2000 gebied Veluwerandmeren.

Voor het project is destijds een vergunning verleend op basis van de voormalige Natuurbeschermingswet. Een onderdeel van het maatregelenpakket waaronder de vergunning is verleend, is het aanbrengen van een zonering rondom het nieuw aangelegde leefgebied en het eiland Reeve. Het deel van de zonering, in het water, moet worden opgenomen in een zogenoemd toegang beperkend besluit (TBB), op grond van artikel 2.5. van de Wet natuurbescherming.

Het project IJsseldelta-Zuid fase 1 is nagenoeg afgerond, het gebied is sinds april 2019 opgeleverd (inclusief betonning) aan de eindbeheerders. De laatste onderdelen worden afgerond en per oktober 2020 wordt het project bestuurlijk afgesloten. Eén van de onderdelen die nog moet worden afgerond is het vaststellen van het TBB.

Hoe nu verder?

Zoals het er nu uit ziet is onduidelijk wanneer het TBB zal worden genomen. Desondanks heeft het project wel de verplichting om alle lopende zaken vóór 1 oktober 2020 af te ronden. Feit is dat in de natuurvergunning (en daarbij horende passende beoordeling 2013) de verplichting is opgenomen om een zonering aan te brengen rondom het (nieuw aangelegde) rietmoeras en het Reeve-eiland. Later is in de ADC toets herbevestigd dat deze zoneringsmaatregelen moeten worden genomen:

'In het gebied ten noorden van de Reevedam worden de verstoringseffecten geheel gemitigeerd door de reeds in de Passende Beoordeling en vergunningen opgenomen zoneringsmaatregel voor waterrecreatie' (addendum passende beoordeling, 2015).

Datum 27 augustus 2020

Waterrecreanten worden binnen deze zones geweerd ter voorkoming van verstoring van de beschermde vogelsoorten. Voor de oplevering van het Reevediep aan de eindbeheerders heeft het project rondom het rietmoeras en het Reeve-eiland betonning geplaatst. Deze natuurbetonning, bestaande uit gele bakens met daarop een rood-wit-rode markering (zgn. A1-verbodsteken, Binnenvaartpolitiereglement, zie onderstaand kaartje), 5.1.2.g

5.1.2.g

5.1.2.g

Omdat nu niet duidelijk is wanneer LNV dit besluit door de Minister zal laten tekenen moet dit onderdeel worden overgedragen. Gelet op het feit dat de natuurvergunning is verleend aan de provincie, is de provincie de vergunninghouder die, formeel gezien, de verplichtingen uit de vergunning moet nakomen. Dit in overleg met de huidige beheerders van het gebied: Staatsbosbeheer (rietmoeras en Reeve-eiland), en RWS MN (rieteilandjes). Vanuit het project zijn afspraken gemaakt met de provincie.

Gelet op het voorgaande ga ik ervan uit dat u met deze werkwijze kan instemmen. Graag ontvangen wij hiervan een schriftelijke bevestiging zodat ik dit onderdeel van het project kan afronden.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

RvdR IJsseldelta Kampen

5.1.2.e

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Provincie FLEVOLAND

t.a.v. 5.1.2.e 5.1.2.e

Postbus 55
8200 AD Lelystad

Datum 27 juli 2020
Betreft definitief besluit vergunning Wet natuurbescherming
project Gebiedsontwikkeling IJsseldelta Zuid N307 Roggebotsluis
Kampen

Geachte 5.1.2.e

Op 13 maart 2020 heeft u een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) aangevraagd voor het project Gebiedsontwikkeling IJsseldelta Zuid project N307 Roggebot Kampen wat gaat worden uitgevoerd in en nabij de Natura 2000-gebieden (verder: N2000-gebieden) Veluwerandmeren en Ketelmeer en Vossemeer. Bij brief van 2 april 2020 (kenmerk: DGNVLG/20076845) heb ik de ontvangst van uw aanvraag bevestigd.

Ik verleen u hierbij de gevraagde vergunning .

In dit besluit vindt u de voorschriften en inhoudelijke overwegingen die aan deze vergunning ten grondslag liggen. De aanvraag en de bijlagen maken onderdeel uit van dit besluit.

1. AANVRAAG

1.1. Onderwerp

Het project is onderdeel van de Gebiedsontwikkeling Ruimte voor de Rivier IJsseldelta. Deze gebiedsontwikkeling dient onder meer de waterveiligheid in de regio Zwolle-Kampen te borgen met de uitvoering van verschillende projecten. Binnen deze gebiedsontwikkeling vinden twee projecten plaats. Naast het reeds vergunde en uitgevoerde project Zomerbedverlaging is er het project IJsseldelta Zuid Fase I en Fase II. N307 Roggebot Kampen is onderdeel van IJsseldelta Zuid Fase II en bestaat zelf ook uit een aantal deelmaatregelen zoals de bouw/aanleg van een gewijzigde weg en vaarverbinding nabij Roggebot, de verwijdering van de Roggebotsluis, -dam en spuivoorziening en het realiseren van een nieuwe oeververbinding, de Roggebotbrug.

De bouw- en sloopfase start in 2020, de gebruiksfase start in 2022 en de bouw- en sloopfase is afgerond in 2023.

**Directoraat-generaal Natuur,
Visserij en Landelijk gebied**

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Behandeld door

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e @minInv.nl

Ons kenmerk

DGNVLG / 20164642

Uw kenmerk

257556

Bijlage(n)

Voor een uitgebreidere beschrijving van de voorgenomen activiteit verwijs ik naar de aanvraag en de bijlagen daarbij.

Ons kenmerk
DGNVLG / 20164642

1.2. Bevoegdheid

Op basis van artikel 1.3, lid 5, van de Wnb en de artikelen 1.2 en 1.3, lid 1 onder a ten eerste en letter c van het Besluit natuurbescherming ben ik, naast Gedeputeerde Staten van de Provincie Overijssel, mede bevoegd om te beslissen op uw vergunningaanvraag.

De exacte wetsteksten zijn te raadplegen op www.overheid.nl onder 'wet- en regelgeving'.

Binnen het project N307 Roggebotsluis Kampen worden een aantal deelmaatregelen uitgevoerd:

- Verwijdering van het Roggebotsluiscomplex
- Wijzigen van de vaarweg
- Het aanpassen en inrichten van de rietoevers
- Uitbaggeren van de recreatiehaventjes met daarbij het vervangen van beschoeiingen en meerpalen
- Aanleg/wijziging van de weginfrastructuur N307
- Bouw van een nieuwe brug in de N307 over het Vossemeer ter hoogte van Roggebot
- Aanpassen kleine recreatieve voorzieningen aan recreatielocaties
- Treffen hoogwatervoorziening recreatiegebied Roggebot

Voor een deel van deze deelmaatregelen is Gedeputeerde Staten van de Provincie Overijssel (met instemming van Gedeputeerde Staten van Provincie Flevoland) bevoegd gezag en voor een deel de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Deze vergunning ziet op de onderdelen waarvoor ik bevoegd gezag ben, te weten het verwijderen van het Roggebotsluiscomplex, het wijzigen van de vaarweg ter hoogte van de nieuw te bouwen brug, het aanpassen en inrichten van de rietoevers en het uitbaggeren/herstellen van de recreatiehaventjes.

1.3. Vergunningplicht

De aangevraagde activiteit kan, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor de N2000-gebieden Rijntakken, Veluwerandmeren en Ketelmeer en Vossemeer, significante gevolgen hebben voor de relevante habitats en habitats van soorten die voor deze gebied zijn aangewezen. Daarom geldt een vergunningplicht op grond van artikel 2.7, lid 2, Wnb.

1.4. Beoordeling van projecten en andere handelingen

1.4.1. Project met mogelijk significante gevolgen

De activiteit waarvoor u een vergunning aanvraagt, is een project in de zin van artikel 2.7, lid 2 van de Wnb dat, afzonderlijk of in cumulatie met andere plannen of projecten kan leiden tot significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van één of meerdere N2000-gebieden. De door u voorgenomen deelmaatregelen zijn te beschouwen als één project omdat zij onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

1.4.2. Passende beoordeling

Voor een project dat afzonderlijk of in cumulatie kan leiden tot significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen, kan alleen een vergunning verleend worden als de aanvrager een passende beoordeling (hierna: PB) heeft overgelegd, waaruit zonder redelijke wetenschappelijke twijfel kan worden geconcludeerd dat het project niet zal leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken N2000-gebieden. Deze moet rekening houden met de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. De PB biedt de grondslag voor de vaststelling van de aard en omvang van de gevolgen of de cumulatieve gevolgen en de manier waarop in mitigatie van die gevolgen is voorzien. De PB toetst de effecten aan de instandhoudingsdoelstellingen uit de aanwijzingsbesluiten van de N2000-gebieden Rijntakken, Veluwerandmeren en Ketelmeer en Vossemeer.

Bij de aanvraag voegde u de PB Passende Beoordeling N307 Roggebot Kampen d.d. 11 maart 2020, met kenmerk 1264867.

In de periode 13 maart 2020 tot en met 3 april voegde u ter aanvulling nog een aantal stukken toe. Daaronder het document Stikstofdepositieberekening aanleg en gebruiksfase N307 Roggebot d.d. 11 maart 2020 en kenmerk 117403/20-003868 (verder: Stikstofberekening) en de benodigde stikstofberekeningen met het instrument Aerius Calculator versie 2019A. Ik beschouw deze stukken als onderdeel van de PB en heb deze daarom mede in mijn beoordeling betrokken.

Onderstaand volgt mijn beoordeling van de effectenanalyse zoals die is neergelegd in de PB en daartoe behorende stukken.

2. BEOORDELING

2.1 Afbakening

Gebied

De voorgenomen activiteiten vinden plaats in en nabij de N2000-gebieden Veluwerandmeren en Ketelmeer en Vossemeer. Voor de als gevolg van het project optredende stikstofdepositie is er een effect op instandhoudingsdoelen van het N2000-gebied Rijntakken.

Gevolgen

Voor de beoordeling van de gevolgen inventariseert de PB welke in redelijkheid denkbare typen effecten kunnen optreden als gevolg van de voorgenomen activiteit. Dit zijn:

- stikstofdepositie
- verstoring als gevolg van trilling, geluid, licht, extra vaarbewegingen en menselijke aanwezigheid
- vertroebeling van water bij de aanleg

Natuurwaarden

De natuurwaarden die door de genoemde gevolgen beïnvloed kunnen worden, zijn:

- Habitattypen:
- Habitatrichtlijnsoorten:
- Vogelrichtlijnsoorten
 - Broedvogels:
 - Niet-Broedvogels:

De beschermde waarden en de relevante instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken N2000-gebieden staan vermeld op www.rijksoverheid.nl/Inv ('Onderwerpen' > 'Natuur en Biodiversiteit' > 'Natura 2000'). In de PB en daartoe behorende stukken heeft de effectbeoordeling plaatsgevonden.

Conclusie afbakening

Ik ben van oordeel dat de afbakening van het gebied, de inventarisatie van mogelijke gevolgen van het project op de natuurwaarden en de in aanmerking genomen natuurwaarden in de PB en daartoe behorende stukken op een juiste wijze hebben plaatsgevonden.

2.2 Mogelijke effecten en mitigatie

Alle werkzaamheden voortvloeiend uit het project, met uitzondering van het verleggen van een deel van de vaargeul en het uitbaggeren van de recreantenhaventjes, vinden plaats buiten de betreffende N2000-gebieden. Ongeveer 200m ten noorden van het plangebied begint het N2000-gebied Ketelmeer en Vossemeer en ongeveer 200m ten zuiden van het plangebied begint het N2000-gebied Veluwerandmeren. Bij het verleggen van de vaargeul raken de werkzaamheden de N2000-gebieden. Er is derhalve voornamelijk sprake van externe werking van de projecteffecten.

Van alle habitattypen, habitats van soorten en vogelsoorten die een instandhoudingsdoel hebben in de aanwijzingsbesluiten Veluwerandmeren en Ketelmeer en Vossemeer is er een mogelijk significant effect als gevolg van verstoring op de niet-broedvogels, de broedvogel grote karekiet en de soorten kleine modderkruiper, meervleermuis en rivierdonderpad.

Stikstofdepositie op voor stikstof gevoelige habitattypen en leefgebieden in de N2000-gebieden Veluwerandmeren en Ketelmeer en Vossemeer is berekend op maximaal 0,03 mol/ha/jr. Stikstofdepositie op voor stikstof gevoelige habitattypen en leefgebied in het N2000-gebied Rijntakken is berekend op maximaal 0,08 mol/ha/jr. Deze effecten kunnen plaatsvinden in de gebruiksfase.

Uit de PB blijkt dat op alle andere instandhoudingsdoelen er met zekerheid geen significant zal optreden als gevolg van de voorgenomen maatregelen.

De in het N2000-gebied Veluwerandmeren aanwezige habitattypen Kranswierwateren en Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden zijn al eerder beoordeeld in de PB en Wnb-vergunning behorend bij Fase I en die beoordeling verandert niet met de uitvoering van onderhavig project.

2.2.1 Habitattypen

Uit de PB en daartoe behorende documenten blijkt dat met zekerheid significant negatief effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de N2000-gebieden Veluwerandmeren en Ketelmeer en Vossemeer zijn uit te sluiten. De mogelijke effecten als gevolg van stikstofdepositie worden hierna besproken.

2.2.2. Habitatrichtlijnsoorten

Meervleermuis

Het gebied tussen Veluwerandmeren en Ketelmeer en Vossemeer ter hoogte van het plangebied is een belangrijke verbindingszone voor deze soort. In de gebruiksfase is de situatie gunstiger door een verhoging van de nieuwe brug ten

opzichte van de huidige brug, de verwijdering van de sluis en een verbreding van de doorvliegruimte. In de aanlegfase is de situatie (tijdelijk) ongunstiger vanwege aanwezigheid van machines, mensen, uitstraling van licht en geluid. Met het nemen van mitigerende maatregelen en opleggen van voorschriften (nummers 12 en 15) worden significante effecten uitgesloten.

Rivierdonderpad en Kleine modderkruiper

Deze soorten zijn gevoelig voor trilling als gevolg van de sloop- en heiwerkzaamheden in het water. De werkzaamheden vinden weliswaar voornamelijk plaats buiten de N2000-gebieden maar de verspreiding van het geluid zal zich uitspreiden tot binnen de begrenzing. De trilling kan tot de dood of verwonding van beide soorten leiden als gevolg van verslechtering van het leefgebied. Door het nemen van mitigerende maatregelen en het opleggen van voorschriften (nummers 24 en 25) worden significante effecten uitgesloten.

2.2.3. Vogelrichtlijnsoorten

Broedvogels

Een van de broedvogels waarvoor een instandhoudingsdoel geldt is de grote karekiet. Deze heeft het leefgebied onder meer in de rietkragen langs de oevers. Aantasting van leefgebied in de zin van permanent areaalverlies is met zekerheid significant vanwege de ongunstige staat van instandhouding van deze soort. Het project voorziet er in dat een klein deel van de rietoever verloren gaat als gevolg van verbreding van de vaargeul. Daarvoor moet de huidige oever doorgetrokken en aangesloten worden op het bestaand blijvend deel van de rietoever. Areaalverlies vindt plaats buiten de begrenzing van het N2000-gebied; het weer aansluiten op de bestaande rietoever gebeurt binnen de begrenzing van het N2000-gebied Veluwevloedmeren. De oevers worden, naar verwachting, erg kwetsbaar als gevolg van de voorgenomen activiteit. Zonder aanvullende maatregelen is er de kans op verdwijning als gevolg van een verandering van stroming en golfslag van passerende schepen. Om aantasting en verdwijning van een deel van de rietoevers te voorkomen worden daarom mitigerende maatregelen genomen zoals het plaatsen van damwanden en ook voorschriften opgenomen. Nakoming van deze voorschriften (16, 20, 21, 22, 23) voorkomt aantasting van het leefgebied van deze beschermde soort en daarmee zal met zekerheid geen significant negatief effect optreden.

Tijdens de aanlegfase (sloop- en heiwerkzaamheden) is er een grote geluidbelasting die weliswaar buiten de Natura 2000-gebieden plaatsvindt maar die doordringt tot in het leefgebied van met name de grote karekiet in de oevers van het Drontermeer en Vossemeer.

Voor de aanvoer van grondstoffen/bouw materiaal en (zware)machines zal gebruik gemaakt worden van schepen. Een specifiek aandachtspunt zijn effecten door aanvoer van bouwmaterialen. Ook dit levert geluidbelasting op waarmee verstoring kan ontstaan op de diverse relevante (broed)vogelsoorten. Om te voorkomen dat dit geluid een significant effect op de kwaliteit van het leefgebied gaat hebben dienen mitigerende maatregelen te worden genomen, waaronder het rekening houden met het broedseizoen en het daartoe opstellen van een mitigatieplan. Voorschriften (nummers 18, 19, 21, 24, 25) hiertoe zijn in de vergunning opgenomen.

Niet-Broedvogels

Voor deze soorten geldt dat ze gevoelig zijn voor diverse soorten verstoring waaronder optische verstoring als gevolg van aanwezigheid en beweging van machines en mensen, licht, geluid, trilling en vertroebeling van water. Dat is op dit moment, behalve vertroebeling van water, ook het geval omdat de locatie in gebruik is door weg- en scheepvaartverkeer. In de sloop- en aanlegfase zullen er meer machines en bewegingen op en rond het water zijn. Ook trilling, geluid en licht kunnen verstorend kunnen verstorend werken op het leefgebied van de diverse soorten. Dit vindt voornamelijk plaats buiten de N2000-gebieden en op minimaal 200m afstand van de begrenzing daarvan. Buiten de relevante verstoringafstanden en binnen de Natura 2000-gebieden is meer dan voldoende onverstord gebied zodat er met zekerheid geen sprake is van een mogelijk significant effect. Voor mogelijke verstoring als gevolg van licht en geluid zullen maatregelen worden genomen door het opstellen van een uitvoeringsplan ten aanzien van licht en geluid. Hiertoe zijn voorschriften (12, 15 en 25) in de vergunning opgenomen.

Ons kenmerk
DGNVLG / 20164642

Voor een eventuele tijdelijke afname van het voedselaanbod voor visetende vogels door deze verstoring geldt dat er in de directe omgeving en daarbuiten voldoende alternatief foerageeraanbod blijft bestaan en er met zekerheid geen sprake zal zijn van een relevant effect.

2.3. Stikstofdepositie

Voor de specifieke uitgangspunten van deze berekeningen verwijs ik naar de berekeningen in het rapport Stikstofberekening. Uit deze Stikstofberekening, Hoofdstuk 3, pagina 13, blijkt dat in de aanlegfase de hoogst berekende stikstofbijdrage 0,03 mol/ha/jr bedraagt op het Natura 2000-gebied Rijntakken. Ik constateer dat de ingezette mobiele werktuigen en de daaraan verbonden vervoersbewegingen van het bedienend personeel, verspreid over het geheel van Nederland op vrijwel continue basis actief zijn, op telkens wisselende locaties. Het gaat daarmee naar mijn mening om bestaande bronnen die onderdeel zijn van de al aanwezige achtergronddepositie zoals over het gehele land reeds aanwezig. Deze depositie is opgenomen in de achtergronddepositie en hoeft daarom geen belemmering te zijn voor deze vergunning.

In de gebruiksfase is de hoogst berekende stikstofbijdrage 0,06 mol/ha/jr (2022) en 0,08 mol/ha/jr (2030) op het Natura 2000-gebied Rijntakken. Het betreft hier vooral depositie op niet voor stikstofgevoelige habitats. Deze depositie kan niet uitsluiten dat er een significant effect optreedt op stikstofgevoelige habitats of leefgebieden binnen dit Natura 2000-gebied en daarmee zou niet tot vergunningverlening kunnen worden overgegaan, tenzij uit een ecologische beoordeling blijkt dat deze depositie met zekerheid geen significant effect heeft. Deze ecologische beoordeling is gemaakt en daaruit blijkt het volgende:

Emissie in de aanlegfase is de inzet van mobiele werktuigen voor de sloop en constructie, inclusief de aan/afvoer van gronden en bouwmaterialen. De werkzaamheden vangen aan in januari 2021 en lopen mogelijk door tot in 2023. De berekeningen zijn echter uitgevoerd alsof alle werkzaamheden in één kalenderjaar (2021) plaatsvinden (worst case).

De invoer van de berekeningen is gebaseerd op de verwachte inzet tijdens de verschillende werkzaamheden: de inzet van mobiele werktuigen (hydraulische

kranen, shovels en dumpers) en overige bouwmaterieel (betonpomp, asfaltfreesmachine, wals, hijskraan, heistelling, grader en trilwals) ingezet voor het benodigde grondverzet, de aanleg van dijkbekleding, de bouw van de brug, het verleggen van de vaargeul, de sloop van de sluis, het verwijderen van het wegdek, het aanleggen van nieuwe asfaltenlagen, het plaatsen van afmeervoorzieningen en het aanbrengen van bodembescherming. Daarnaast worden vrachtauto's en schepen ingezet voor de aan- en afvoer van materiaal. In de berekening is (worst case) met beide wijzen van aanvoer rekening gehouden.

Voor de uitgangspunten van de berekeningen is rekening gehouden met de inzet van een NoNox filter voor stilstaand of beperkt bewegend materieel (dit filter vangt NOx af en leidt tot een emissiereductie), Stage IV werktuigen en motoren met nabehandeling (equivalent met stage V) in de scheepvaart, hybride hydraulische kranen en elektrische shovels.

De invoer en de berekeningen zijn geverifieerd. Voor de berekening van de emissies is gebruik gemaakt van het Emissiemodel Mobiele Machines¹. Dit model ligt ook ten grondslag aan berekeningen met mobiele voertuigen in Aeries. Voor de invoer van het wegverkeer is gebruik gemaakt van het verkeersmodel van de gemeente Kampen. Ten opzichte van de standaard invoeren zijn keuzes gemaakt voor machines met minder emissie (Recentere stage-klasse) en de inzet van nageschakelde technieken zoals een NoNox filter. Alleen voor de autonome situatie zijn stagnatiefactoren gehanteerd, in de plansituatie wordt niet verwacht dat deze voorkomen.

De berekeningen resulteren in een toename van depositie, waarbij in de aanvraag ecologisch is onderbouwd dat deze niet tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen leiden. In hoofdlijnen onderschrijf ik deze conclusies. Hieronder ga ik in op de overwegingen per habitatype/leefgebied. Ten aanzien van de uitvoering van de werkzaamheden overeenkomstig de uitgangspunten zijn voorschriften (nummers 26 en 27) in de vergunning opgenomen.

Stroomdalgrasland

De depositie op het stroomdalgrasland in de uiterwaard Scherenwelle door het project is tijdelijk. Het habitatype bevindt zich in drie hexagonen, waarvan 1 hexagon nu is overbelast. De KDW wordt hier met ca 2-3 mol overschreden. Het stroomdalgrasland wordt hier door maaien en afvoer beheerd, en wordt gekenmerkt door soorten die een goede huidige kwaliteit indiceren. De locatie ligt op een zodanige hoogte dat deze regelmatig wordt overstroomd en gebufferd. Door de regelmatige buffering is het risico op verzuring door atmosferische depositie met stikstof in dit geval afwezig. Wij onderschrijven de conclusie dat in deze situatie de voedselrijkdom van de bodem in hoofdzaak bepaald wordt door enerzijds de aanvoer van nutriënten via het rivierwater en de afzetting van vers zand en slib, en anderzijds de afvoer van nutriënten door het beheer van jaarlijks maaien met afvoer van maaisel. Atmosferische depositie van stikstof speelt in deze situatie geen rol van betekenis, ook cumulatief is er geen risico op significante effecten.

Glanshaverhooiland

¹ TNO-034-UT-2009-01782_RPT-ML Emissiemodel Mobiele Machines gebaseerd op machineverkoop in combinatie met brandstof Afzet (EMMA)

Glanshaverhooiland komt in Scherenwelle verspreid voor, met een totale oppervlakte van enkele hectares. Op enkele locaties nadert de achtergronddepositie de KDW op ca 10 mol. Ik onderschrijf de conclusie dat een tijdelijke depositie van 0,01 mol niet zelfstandig of cumulatief leidt tot een overschrijding en daarmee tot een potentieel significant effect. Daarnaast gelden voor het Glanshaverhooiland soortgelijke overwegingen als voor stroomdalgrasland. Ook in dit habitatype is het beheer en de rivierdynamiek meer bepalend dan stikstofdepositie.

Watersnip

De leefgebieden Dotterbloemgrasland van veen en klei en Nat, matig voedselrijk grasland vormen onderdeel van het leefgebied voor watersnip. Volgens de gebiedsanalyse is de bijdrage van het deelgebied Rijntakken aan de instandhoudingsdoelen van het gehele Natura 2000-gebied gering (historisch 0-3 broedparen, op totaal doel van 17 broedparen). In goede omstandigheden kunnen dichtheden van 10 paar per 100 hectare worden bereikt, in minder goede omstandigheden <1 paar per 100 hectare grasland.

Stikstofdepositie is niet de belangrijkste oorzaak van een dalende trend, maar kan door verruiging het voedselaanbod verslechteren. Verdroging en intensief gebruik (verstoring) zijn de voornaamste knelpunten.

Depositie door het project vindt plaats in de uiterwaarden Scherenwelle en Koppelerwaard. In de overige uiterwaarden zijn alleen smalle stroken vochtige graslanden beschikbaar, waar door verstoring onvoldoende leefgebied aanwezig is voor broedgevallen van watersnip. In de Uiterwaarden Scherenwelle en Koppelerwaard zijn de grote oppervlakten van de voor watersnip geschikte leefgebieden niet naderend overbelast. In deze uiterwaarden is alleen sprake van een (naderende) overschrijding van de KDW langs de oever van de IJssel, langs wegen en dijken en (in de Koppelerwaard) bij een intensief gebruikt agrarisch gebied. Deze delen van het Natura 2000-gebied zijn door de bestaande verstoring niet geschikt als leefgebied voor watersnip.

De voor watersnip geschikte moerassige delen zijn nauwelijks (naderend) overbelast. Ik onderschrijf de conclusie dat deze moerassige delen niet gevoelig zijn voor stikstofdepositie. De moerassige delen in het gebied Rijntakken zijn van nature voedselrijk. De nutriëntenhuishouding wordt bepaald door het agrarische gebruik en de jaarlijkse overstroming met rivierwater, afzetting van zand en slib en het beheer van het gebied. Ook cumulatief is er geen risico op significante effecten.

Kwartelkoning

Ik onderschrijf de conclusie in de uitgevoerde analyse. De leefgebieden Dotterbloemgrasland van veen en klei, Nat, matig voedselrijk grasland en Kamgrasweide en bloemrijk weidevogelgrasland van het rivierengebied vormen onderdeel van het leefgebied voor kwartelkoning. Het instandhoudingsdoel voor het gebied Rijntakken is 160 broedparen. Dit aantal is vastgesteld op basis van het historische maximum van elk deelgebied, houdt een herstelopgave in. De doelstelling wordt alleen gehaald in topjaren.

Volgens de gebiedsanalyse zijn significant negatieve effecten door depositie op het leefgebied van de kwartelkoning uitgesloten. Het areaal extensief beheerd hooiland en het maaischema zijn in hoge mate bepalend voor de populatieomvang.

In het Natura 2000-gebied Rijntakken leidt stikstofdepositie niet tot een knelpunt voor kwartelkoning. Net als bij de habitattypen stroomdalgrasland en glanshaverhooiland (die ook als leefgebied voor kwartelkoning geschikt zijn), wordt de nutriëntenhuishouding bepaald door het agrarische gebruik en/of de jaarlijkse overstroming met rivierwater, afzetting van zand en slib en het beheer van het gebied.

In de uiterwaarden Scherenwelle en Koppelerwaard is alleen sprake van een (naderende) overschrijding van de KDW langs de oever van de IJssel, langs wegen en dijken en (in de Koppelerwaard) bij een intensief gebruikt agrarisch gebied. Deze delen van het Natura 2000-gebied zijn door de bestaande verstoring niet geschikt als leefgebied voor kwartelkoning.

Cumulatie met andere stikstofbronnen

De rivierdynamiek en het beheer vormen de voornaamste sturende factoren. Vanwege de beperkte gevoeligheid voor stikstofdepositie in deze specifieke situatie is er cumulatief geen risico op het ontstaan van een significant effect.

2.4. Wijziging (water)peil in noordelijk deel Drontermeer

Als gevolg van het verwijderen van de Roggebotsluis gaan het Vossemeer (N2000-gebied Vossemeer en Ketelmeer) en het noordelijk deel van het Drontermeer (N2000-gebied Veluwerandmeren), gelegen tussen de nieuw aangelegde Reevedam en de huidige Roggebotsluis, één watersysteem vormen. Dit betekent voor beide delen een gunstiger situatie door het ontstaan van meer dynamiek in de waterstand. Voor het Drontermeer betekent het ook een tegelijkertijd een daling van het gemiddeld waterpeil. Dit kan een effect hebben op de kwaliteit van de rietkragen aan de oevers en daarmee een effect op het leefgebied van onder meer de grote karekiet. De kwaliteit van het riet is van invloed op de kwaliteit van de mogelijkheid tot broeden voor deze soort. In Hoofdstuk 4.6 van de PB is uitgebreid aangegeven dat de wijziging van het gemiddeld waterpeil met zekerheid niet leidt tot een significant effect. Op de westelijke oever van het Drontermeer is het zelfs mogelijk om dikstengelig riet meer tot ontwikkeling te laten komen. Daarmee wordt de kwaliteit van het leefgebied verbeterd. Om het risico van ganzenvraat op te heffen, waardoor die ontwikkeling wordt tegengegaan, kunnen gerichte maatregelen worden genomen in de vorm van het toepassen van rasters. Een voorschrift (voorschrift 23) hiertoe is in de vergunning opgenomen waardoor er met zekerheid geen significant effect zal zijn voor het leefgebied van de grote karekiet.

2.5. Uitbaggeren recreantenhaventjes en vervangen beschoeiing en aanmeerpalen.

Deze werkzaamheden vinden plaats binnen N2000-gebied Veluwerandmeren. Ter plaatse bevinden zich geen beschermde habitattypen. Wel zijn de haventjes gelegen in de buurt van het leefgebied van de rivierdonderpad en kleine modderkuiper. Tijdens de werkzaamheden is er sprake van verstoring van hun

leefgebied. Ter voorkoming van verstoring van het leefgebied is een voorschrift (nummer 20) in de vergunning opgenomen.

Ons kenmerk
DGNVLG / 20164642

2.6. Cumulatie

Bij vergunningverlening voor een project moet een beoordeling plaatsvinden van de cumulatieve gevolgen als het project, afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of handelingen, significante gevolgen kan hebben voor de betreffende N2000-gebieden. Een vergunning kan alleen verleend worden als het project afzonderlijk of in combinatie met andere projecten geen significante gevolgen heeft.

Ik heb hiervoor geconcludeerd dat door geluid, trilling, vertroebeling, licht en ganzenvraat effecten kunnen optreden op de instandhoudingsdoelen van de N2000-gebieden Veluwerandmeren en Ketelmeer & Vossemeer. Met toepassing van de genoemde mitigerende maatregelen en naleving van voorschriften opgenomen in deze vergunning zullen deze effecten met zekerheid niet significant zijn.

Ook is geconcludeerd dat de kleine hoeveelheden stikstof die een depositie zullen hebben op voor stikstofgevoelige natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in het N2000-gebied Rijntakken met zekerheid geen significant effect hebben.

Op dit moment is het project N306 Versterking Drontermeerdijk in uitvoering en dit traject sluit aan op de N307. Ook in de Wnb-vergunning voor dit project zijn voorschriften opgenomen die significante effecten op doelen van het N2000-gebied Veluwerandmeren moeten voorkomen. Aan het eind van het project N306 Versterking Drontermeerdijk loopt dit project samen op met het onderhavige project. In de PB is onderzocht en geconcludeerd dat de korte samenloop van beide projecten met zekerheid geen significante effecten zullen hebben op de instandhoudingsdoelen van de N2000-gebieden Ketelmeer en Vossemeer en Veluwerandmeren.

Ik concludeer dat in de aangeleverde PB een volledige en juiste cumulatietoetsing is uitgevoerd.

2.7. Conclusie

Met de door u uitgevoerde PB, de daarbij behorende rapportages en documenten, mitigerende maatregelen en vergunningvoorschriften is de zekerheid verkregen dat het project waarvoor de vergunning is aangevraagd, niet leidt tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betreffende N2000-gebieden.

Op grond van het bovenstaande ben ik van mening dat de gevraagde vergunning, onder de opgenomen voorschriften en beperkingen, kan worden verleend.

3. VOORSCHRIFTEN

Ter bescherming van de in de N2000-gebieden Ketelmeer en Vossemeer, Veluwerandmeren en Rijntakken aanwezige beschermde natuurwaarden, verbind ik aan deze vergunning de volgende voorschriften en beperkingen.

Algemeen

1. Deze vergunning staat op naam van Provincie Flevoland (hierna vergunninghouder) of diens rechtsopvolger.

2. Deze vergunning wordt uitsluitend gebruikt door (medewerkers van) de vergunninghouder of door (rechts)personen die aantoonbaar in opdracht van de vergunninghouder handelen. De vergunninghouder blijft daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
3. De in voorschrift 2 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de vergunde activiteit wordt uitgevoerd over een (digitaal) exemplaar van deze beschikking, inclusief alle daarbij behorende bijlagen.
4. De in voorschrift 2 genoemde (rechts)personen zijn aantoonbaar op de hoogte van de inhoud en het doel van deze voorschriften en beperkingen
5. Het tijdstip waarop de vergunde activiteit daadwerkelijk wordt gestart, wordt minimaal 1 maand voor de aanvang ervan gemeld aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ter attentie van het Team Natuurvergunningen (hierna: het bevoegd gezag).
6. De vergunde activiteit wordt uitgevoerd zoals aangegeven in de aanvraag, bijbehorende PB en Stikstofberekening en andere tot de PB behorende stukken en volgens de voorschriften en beperkingen die aan deze vergunning zijn verbonden. Bij eventuele strijdigheid van de aanvraag en de voorschriften en beperkingen van deze vergunning hebben de laatste voorrang.
7. Als zich een incident voordoet, meldt de vergunninghouder dit met alle relevante gegevens onmiddellijk aan het bevoegd gezag. Een incident is in dit geval een onvoorziene gebeurtenis waardoor schade aan de natuurlijke kenmerken in het betrokken beschermde gebied is of kan worden toegebracht, bijvoorbeeld wanneer onbedoeld vrijgekomen schadelijke stoffen een habitatype of habitat- of vogelrichtlijnsoort bedreigen.
8. Als zich een incident voordoet, is de vergunninghouder verplicht eventuele verontreinigingen zo mogelijk direct te verwijderen en de eventueel opgetreden schade voor zover mogelijk te herstellen, zulks ter beoordeling van het bevoegd gezag.
9. De vergunninghouder volgt de aanwijzingen op die het bevoegd gezag geeft.
10. Zodra de werkzaamheden met betrekking tot de vergunde activiteit feitelijk zijn beëindigd, meldt de vergunninghouder dit uiterlijk binnen een week bij het bevoegd gezag.
11. Alle correspondentie met betrekking tot deze vergunning kan per reguliere post of per e-mail (wetnatuurbescherming@minlnv.nl) worden gedaan.

Nadere inhoudelijke voorschriften

12. Ter bescherming van watervogels en de meervleermuis worden, tijdens de aanlegfase, de werkzaamheden bij daglicht uitgevoerd.
13. In situaties waarin de werkzaamheden niet tijdens de periode van daglicht kunnen worden uitgevoerd dan is uitvoering met behulp van kunstlicht alleen toegestaan op basis van een Verlichtingsplan waar het bevoegd gezag mee heeft ingestemd.
14. Het Verlichtingsplan wordt 2 maanden voorafgaand aan de start van de werkzaamheden bij het bevoegd gezag ingediend. De kunstverlichting wordt toegepast conform het Verlichtingsplan.
15. In het Verlichtingsplan wordt in ieder geval opgenomen op welke manier rekening wordt gehouden met het voorkomen van significant negatieve effecten voor de relevante soorten watervogels en de meervleermuis. Ook wordt in het Verlichtingsplan opgenomen welke armaturen en soorten verlichting worden gebruikt.

16. Ter bescherming van de soort grote karekiet tegen overmatig geluidsoverlast dat wordt veroorzaakt bij sloop- en heiwerkzaamheden en werkzaamheden aan damwanden, mogen deze werkzaamheden alleen plaatsvinden buiten de voor deze soort kwetsbare periode 1 april tot en met 31 augustus.
17. Sloop- en heiwerkzaamheden en werkzaamheden aan damwanden worden geluidsarm uitgevoerd. Het maximale bronniveau na mitigatie bedraagt 118 dB(A) voor heiwerkzaamheden en 112 dB(A) voor damwanden. Voor de mobiele kraan geldt een maximaal bronniveau van 108 dB(A).
18. Ten behoeve van de in de voorschriften 16 en 17 genoemde werkzaamheden wordt een zogeheten Mitigatieplan opgesteld en ten minste 2 maanden voorafgaande aan de start van de werkzaamheden aan het bevoegd gezag ter instemming voorgelegd.
19. In dit Mitigatieplan wordt onder meer de verstoring per bouwphase in detail uitgewerkt en wordt toegelicht hoe met de planning significante verstoring wordt voorkomen. De werkzaamheden worden uitgevoerd conform het Mitigatieplan waarop instemming is verleend.
20. Ter bescherming van het leefgebied van de grote karekiet worden de werkzaamheden aan en rondom de recreatiehaventjes uitgevoerd buiten de voor deze soort kwetsbare periode van 1 april tot en met 31 augustus.
21. Ter bescherming van het leefgebied van de grote karekiet dienen alle aanwezige rietoevers rondom het plangebied, met uitzondering van de smalle rietstrook bij het sluiscomplex, tot aan de Reevedam behouden te blijven. In het Mitigatieplan als genoemd in voorschrift 18 wordt onder meer opgenomen welke maatregelen worden getroffen om dit te realiseren.
22. Om effecten op de rietoevers als gevolg van de peilverandering in het Drontermeer tegen te gaan worden maatregelen genomen tegen verbossing en ganzenvraat van de rietoevers. De mitigerende maatregelen als opgenomen in de PB in de paragraaf Behoud rietovers en verder (pagina 41 t/m 45) worden uitgevoerd.
23. Ter borging van de bescherming van de rietovers tegen ganzenvraat dient gedurende 5 jaar de kwaliteit en het areaal gemonitord te worden. Hiertoe wordt een Monitoringsplan opgesteld waarin onder meer wordt opgenomen welke aanvullende maatregelen worden genomen als uit de monitoring blijkt dat bescherming niet afdoende is met de maatregelen voortvloeiend uit voorschrift 22.
24. Ter bescherming van de soorten kleine modderkruiper en rivierdonderpad worden in het Mitigatieplan maatregelen, waaronder een verjagingsstrategie, opgenomen die voorkomen dat significante effecten optreden ten aanzien van deze soorten.
25. Ter bescherming van de kleine modderkruiper, rivierdonderpad en op vis jagende vogelsoorten dient grootschalige vertroebeling van water als gevolg van trillingen te worden voorkomen. In het Mitigatieplan worden hiertoe maatregelen opgenomen.
26. Uitvoering van de werkzaamheden vindt plaats volgens het rapport Stikstofberekening (Bijlage II Uitgangspunten aanlegfase en bijlage IV Aeries bijlage aanlegfase van het rapport Witteveen+Bos, 11 maart 2020).
27. Vergunninghouder dient de inzet (capaciteit en gebruik) van de werktuigen en daardoor veroorzaakte emissie in de aanlegfase te registreren. Zie daarvoor ook voorschrift 29.

Rapportage, monitoring

28. De vergunninghouder stuurt jaarlijks de monitoringsrapportage als genoemd in voorschrift 23 in aan het bevoegd gezag.

Ons kenmerk
DGNVLG / 20164642

Toezicht

29. De vergunninghouder voert een administratie met daarin alle documenten die betrekking hebben op deze vergunning en op naleving van de voorschriften,
30. De vergunninghouder geeft alle medewerking aan de aangewezen toezichthouder en opsporingsambtenaren
31. De vergunninghouder toont informatie en documenten op verzoek aan de bevoegde toezichthouder en opsporingsambtenaren.

Looptijd en geldigheid

32. De vergunning is geldig tot en met het moment dat de vergunde activiteit wordt beëindigd (zie voorschrift 10), en uiterlijk tot en met 31 december 2025.

Hoogachtend,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e Directoraat-Generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied

Coördinatieprocedure

Ons kenmerk
DGNVLG / 20164642

Provinciale coördinatieregeling van toepassing

De voorbereiding en bekendmaking van de (ontwerp) besluiten ter uitvoering van het project Gebiedsontwikkeling IJsseldelta-Zuid worden gecoördineerd. Deze coördinatie vindt plaats op basis van de besluiten van de Provinciale Staten van Overijssel en Flevoland tot toepassing van de provinciale coördinatieregeling (op grond van artikel 3.33 van de Wet ruimtelijke ordening). Deze provinciale coördinatie heeft onder andere betrekking op besluiten op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet natuurbescherming en de Waterwet. De provinciale coördinatie heeft tot gevolg dat op deze besluiten de procedure artikel 3.33 vierde lid Wet ruimtelijke ordening van toepassing is.

Zienswijzen

De ontwerpbesluiten voor het project N307 Roggebot-Kampen hebben ter inzage gelegen van donderdag 16 april 2020 tot en met woensdag 27 mei 2020. Gedurende deze zes weken bestond de mogelijkheid om zienswijzen naar voren te brengen. In deze periode zijn in totaal 22 zienswijzen over de ontwerpbesluiten naar voren gebracht. In de Nota van Beantwoording, dat als bijlage bij de definitieve besluiten is gevoegd, staat omschreven hoe de bevoegde gezagen met de zienswijzen zijn omgegaan.

Beroep

Tijdens de periode zoals genoemd in de bekendmaking kan beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. Deze rechter beslist in enige instantie over de ingestelde beroepen.

Het instellen van beroep is mogelijk voor:

- belanghebbenden die tijdig hun zienswijze over het ontwerpbesluit naar voren hebben gebracht;
- belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten dat zij hierover geen zienswijze naar voren hebben gebracht;
- belanghebbenden die het niet eens zijn met de wijzigingen die ten opzichte van het ontwerpbesluit zijn aangebracht in het definitieve besluit, ook wanneer zij geen zienswijze naar voren hebben gebracht.

Het ondertekende beroepschrift dient tenminste te bevatten:

- uw naam en adres;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht (zo mogelijk kopie van het besluit bijvoegen);
- een opgave van de redenen waarom u zich niet met het besluit kunt verenigen.

Crisis- en herstelwet

Afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet is van toepassing op het besluit. Voor het instellen van beroep betekent dit:

- dat de beroepsgronden in het beroepschrift moeten worden opgenomen;
- het beroep niet-ontvankelijk wordt verklaard, indien binnen de beroepstermijn geen gronden zijn ingediend;
- dat beroepsgronden na afloop van de beroepstermijn niet meer kunnen worden aangevuld.

Ons kenmerk
DGNVLG / 20164642

Inwerkingtreding en verzoek om voorlopige voorziening

Het instellen van beroep schorst de werking van het besluit niet. Indien beroep is ingesteld, kan een verzoek worden gedaan tot het treffen van een voorlopige voorziening, bijvoorbeeld een schorsing van het besluit. Het verzoek om een voorlopige voorziening moet worden ingediend bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. Bij het verzoek moet een afschrift van het beroepschrift worden overgelegd.

Griffierecht

Voor het indienen van een beroepschrift en een verzoekschrift om een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@ara-adviesburo.com>
Sent: Thu, 15 Apr 2021 15:10:18 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@rws.nl>
Cc: 5.1.2.e@minlnv.nl; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: ADC-toets N307 - kwalificatie compensatiegebied fase 0
Attachments: Monitoring Rietmoeras fase 0 ten behoeve van het project IJsseldelta Jaarrapport 2016.pdf

Let op, in deze e-mail verzonden door 5.1.2.e@ara-adviesburo.com, zijn één of meerdere verdachte links gevonden die uit voorzorg aangepast zijn, zodat deze opnieuw gecontroleerd worden bij het aanklikken. Links kunnen misbruikt worden om malware op uw systeem te installeren. Klik alleen op nog aanwezige links als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen.

DICTU Servicedesk

Goedemiddag 5.1.2.e

Zoals maandag besproken was ik voor de ADC-toets nog op zoek naar het monitoringsrapport waarin is beoordeeld dat het compensatiegebied van fase 0 kwalificeert als leefgebied voor de grote karekiet. Heb dit rapport inmiddels gevonden.

Verder lees ik in een memo het volgende: *LNV heeft fase 0 in de zomer van 2017 functioneel verklaard*. Is hier ook nog een officieel document van beschikbaar?

Alvast bedankt voor de informatie!
Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

ARA ADVIESBURO

Een heldere kijk op omgeving

T. 5.1.2.e
M. 5.1.2.e
E. 5.1.2.e@ara-adviesburo.com
I. www.ara-adviesburo.com

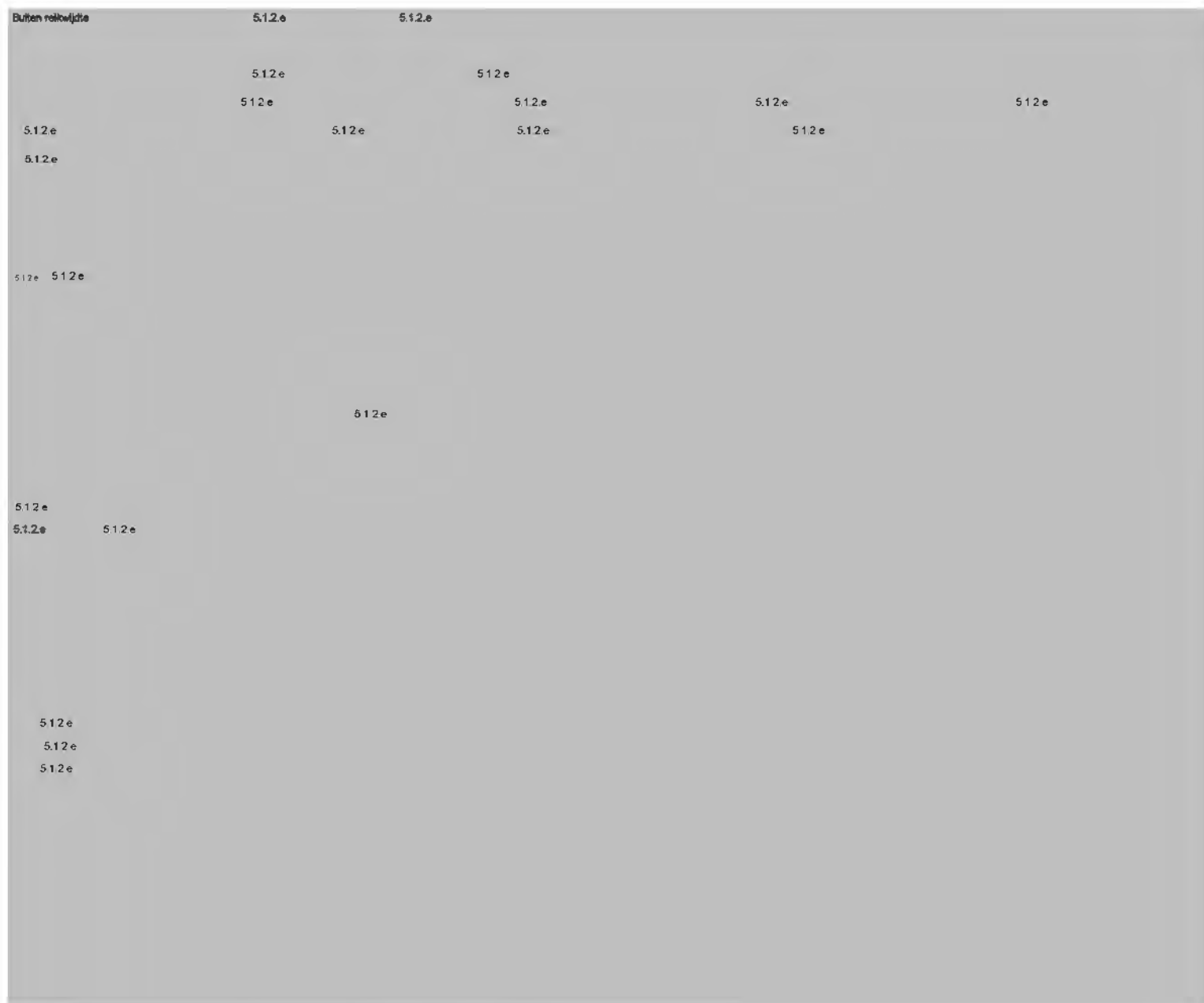
Meer weten? U bent van harte uitgenodigd op www.ara-adviesburo.com!

 Denk aan het milieu voordat u dit e-mailbericht afdrukt.

----- DISCLAIMER -----

De informatie verzonden met dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking aan derden is niet toegestaan. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde is verboden. U wordt verzocht bij onjuiste adressering de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren.

The information sent by means of this e-mail message is intended only for the use of the addressee. Publication, duplication, distribution and/or forwarding to third parties of this message, as well as use of the information by other persons than the intended recipient, is strictly prohibited. If you have received this communication in error, please notify the sender immediately by returning it.

Van: 5.12.e <5.12.e@overijssel.nl>
Verzonden: maandag 12 april 2021 9:06
Aan: 5.12.e <5.12.e@ara-adviesburo.com>
Onderwerp: RE: N307 - ADC-toets grote bolwerk (concept)

Hi 5.12.e

Zoals eerder aangegeven, kan ik er niet bij aanwezig zijn ivm een hoorzitting. Ik heb tot nog toe ook geen tijd gehad het te bekijken. Ik ben er net wel even doorgelopen. Maar zoals gezegd, dit valt onder de vergunning van de minister. Is het een idee om de ADC toets ook naar 5.12.e te sturen? **We hebben maandag besloten dat de ADC-toets inderdaad 'ter info' ook gedeeld wordt met 5.12.e voordat we de Wnb-vergunning aanvragen.**

4.2 -> zie recente discussie met 5.12.e over wel/niet geschikt. Misschien dat dit in de paragraaf wat minder benadrukt moet worden. **Dit was ook een opmerking van 5.12.e is daarom aangepast in de nieuwe versie van de ADC-toets.**

Ik heb verder niet gekeken naar de alternatieven voor het project, maar beperkt tot het specifieke deel van het bolwerk. Let wel : ik ben geen specialist op het gebied van stromingen en nautische veiligheid, alleen hardop denkend. Je zou daar als alternatief toch een aaneengesloten oever kunnen maken op de hoogte van het bolwerk (dus bredere oever ?) Vaargeul zou naar de Overijsselse kant opgeschoven kunnen worden. Ook zou je ipv het bolwerk weg te halen een soort glooiende toegang kunnen

Button release 5.1.2.0

5.1.2 e

512e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e 5 1 2 e

5.1.2e

5 1 2 e

5.1.2e

5.1.2 e

5 1 2 e

5 1 2 e

From: "5.12.e" <5.12.e@overijssel.nl>
Sent: Mon, 7 Jun 2021 12:32:32 +0200
To: "5.12.e" <5.12.e@flevoland.nl>
Cc: "5.12.e" <5.12.e@ara-adviesburo.com>; "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>; 5.12.e@flevoland.nl
Subject: RE: ADC toets eindconcept ter bespreking 7 juni
Attachments: ara200106 ADC-toets rietoevoer ter hoogte van 'bolwerk' - v1.0 concept 5 Aanpassingen RVr opm COV eve 20210603.docx

Bijgaand met ook mijn opmerkingen.

Zoals eerder aangegeven ben ik verhinderd vanmiddag. Ik vind het vreemd dat er eerst een poging wordt gedaan met de datumprikker om vervolgens plompverloren een overleg te prikken. Daarnaast is het stuk pas vrijdag ontvangen, waardoor ik alleen vanochtend (beperkt) de tijd kon benutten om te reageren, dus daarom alleen wat opmerkingen in de tekst.

Belangrijkste punten:

- Afweging van alternatieven moet dezelfde intensiteit / weging krijgen. Nu wordt het opschuiven van de vaargeul weggeschreven omdat dan vast ook riet aan de andere kant verloren gaat. Zonder onderbouwing is dat een mening en geen feit. Aan de ene kant wordt dit op de m2 berekend, aan de andere kant beschreven als 'tenminste evenveel'. Daarnaast is niet direct op voorhand duidelijk dat de vaargeul ook zo dichtbij de plaat komt om tot versterking te leiden.
- Factoren als tijd en geld mogen geen rol spelen in de afweging of iets een reël alternatief is.
- Onderbouw nog goed de geschiktheid van het compensatie-rietmoeras voor grote karekiet. Er wordt alleen naar een monitoring uit 2016 verwezen. Op dat punt was het moeras nog net voldoende geschikt om het verlies op te vangen van het doorsteken van het Reevediep, en was zeker niet aangetoond dat het ook zo succesvol is dat er overcompensatie had plaatsgevonden. Ik kan zo snel niet een recent monitoringrapport vinden, wel nieuwsberichten dat er inderdaad wel grote karekiet is signaleerd.
- Onderbouw sluitend de juridische vraag of je wel kan compenseren met iets dat al is aangelegd. Misschien is er wel meer gecompenseerd dan verloren is gegaan om fluctuaties op te vangen etc. Staat in de vergunning van het rijk genoemd dat het compensatiegebied ook als compensatie voor latere fasen dient?. We hebben het hier wel eerder over gehad maar ik herken nog niet een echt duidelijk antwoord.

M vr groet

5.12.e
 Prov. Overijssel

Van: 5.12.e <5.12.e@flevoland.nl>
Verzonden: vrijdag 4 juni 2021 09:43
Aan: '5.12.e' <5.12.e@ara-adviesburo.com>; '5.12.e' <5.12.e@ara-adviesburo.com>; '5.12.e' <5.12.e@minlnv.nl>; '5.12.e' <5.12.e@flevoland.nl>; '5.12.e' <5.12.e@herik.nl>; '5.12.e' <5.12.e@herik.nl>; '5.12.e' <5.12.e@rws.nl>; '5.12.e' <5.12.e@rws.nl>; '5.12.e' <5.12.e@rws.nl>; '5.12.e' <5.12.e@overijssel.nl>; '5.12.e' <5.12.e@herik.nl>; '5.12.e' <5.12.e@herik.nl>; '5.12.e' <5.12.e@minlnv.nl>; '5.12.e' <5.12.e@minlnv.nl>; '5.12.e' <5.12.e@ara-adviesburo.com>; '5.12.e' <5.12.e@ara-adviesburo.com>; '5.12.e' <5.12.e@flevoland.nl>; '5.12.e' <5.12.e@flevoland.nl>; '5.12.e' <5.12.e@flevoland.nl>; '5.12.e' <5.12.e@flevoland.nl>
Onderwerp: ADC toets eindconcept ter bespreking 7 juni

Beste allemaal,

Hierbij ontvangen jullie de eindconcept ADC toets.

A.s. maandag 13.30 - 15.00 uur hebben we het finale overleg over de inhoud van de ADC-toets. We willen er dus maandag uit zien te komen om de ADC-toets te kunnen afronden. Hiervoor wil ik jullie vragen om de stukken goed door te nemen en te beoordelen of je nog vragen en opmerkingen hebt.

Kijk daarbij ook naar je eerder gemaakte opmerkingen. Uiteraard zien we het liefst concrete tekstvoorstellen, dat helpt bij een snelle afronding.

Agenda

Wij stellen de volgende agenda voor:

1. Opening en welkom
2. Bespreken ADC-toets:
 - a. Wijzigingen (incl. opmerkingen in de kantlijn) par 5.3. en 5.4. tov vorige versie > bijhouden welk commentaar er nog verwerkt moet worden
 - b. Wijzigingen (incl. opmerkingen in de kantlijn) op de rest van de ADC-toets tov de vorige versie > bijhouden welk commentaar er nog verwerkt moet worden
3. Beoordeling of de ADC-toets, met inachtneming van het nog te verwerken commentaar, nu voldoende is tbv verlenen Wnb-vergunning
4. Planning toesturen Wnb-vergunning (planning is vooralsnog 30 juni ontwerp-vergunningen van het cluster brug gereed)
5. Acties en werkafspraken.

Met vriendelijke groet,

6.1.2a

6.1.2a

Roggebot-Kampen

T

5.1.2e

E

5.1.2e

@flevoland.nl

www.ijsseldeltaprogramma.nl

IJsseldelta Programma wordt gerealiseerd door

provincies Flevoland en Overijssel en het Rijk

Bezoekadres

Postadres

Visarenddreef 1

Postbus 55

8232 PH Lelystad

8200 AB Lelystad

Wilt u op de hoogte blijven van alle ontwikkelingen binnen ons projectgebied? Meld u dan hier aan voor onze [maandelijkse nieuwsbrief](#).

ijsseldelta

N307 Roggebot-Kampen

disclaimer

<http://www.flevoland.nl/Informatie/Disclaimer-e-mail>

From: "5.1.2.e (CD)" <5.1.2.e@rws.nl>

Sent: 6/16/2021 4:58:04 PM

To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@arcadis.com>; 5.1.2.e@minlnv.nl; "5.1.2.e

5.1.2.e" <5.1.2.e@herik.nl>; 5.1.2.e@ara-adviesburo.com; "5.1.2.e

5.1.2.e" <5.1.2.e@flevoland.nl>; "5.1.2.e (5.1.2.e)" <5.1.2.e@minlnv.nl>

CC:

Subject: functioneren riet / FW: rapportages A&W ecologische functionaliteit rietmoeras fase 0 (+ akkoord EZ) & beoordeling rietkraag Reevedam

Attachments:

5.1.2.e

Zie jouw mail hieronder van 8 aug 2017

Groet,

5.1.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 24 januari 2018 19:34

Aan: 5.1.2.e (5.1.2.e)

CC: 5.1.2.e; 5.1.2.e (5.1.2.e); 5.1.2.e; 5.1.2.e (5.1.2.e); 5.1.2.e

(RVR); 5.1.2.e (5.1.2.e); 5.1.2.e (5.1.2.e); 5.1.2.e (5.1.2.e); 5.1.2.e

(RVR); 5.1.2.e@bureau ruimtewerk.nl; 5.1.2.e; 5.1.2.e (5.1.2.e); 5.1.2.e

5.1.2.e (5.1.2.e)

Onderwerp: Re: rapportages A&W ecologische functionaliteit rietmoeras fase 0 (+ akkoord EZ) & beoordeling rietkraag Reevedam

Bedankt 5.1.2.e !

Verstuurd vanaf mijn iPhone

> Op 24 jan. 2018 om 19:01 heeft 5.1.2.e (5.1.2.e) het volgende geschreven:

>

> Beste allemaal,

>

> Zoals afgesproken in het overleg van vanmiddag stuur ik jullie (als bijlagen tbv verweerschrift):

>

> (1) Rapportage monitoring fase 0 rietmoeras 2017 met akkoord (per

> e-mail, zie hierna) van EZ van de ecologische functionaliteit;

> (2) Rapportage beoordeling kwaliteit rietland Reevedam (ter compensatie voor aanleg van de schutsluis Reeve; waarbij de methode van riettransplantatie is toegepast, met goede doorgroei/ontwikkeling van het riet na 1 groeiseizoen).

>

> Groeten,

>

> 5.1.2.e

> Tel. 5.1.2.e

>

>

>

>

>

> Van: 5.1.2.e (5.1.2.e)

> Verzonden: donderdag 10 augustus 2017 07:34

> Aan: "5.1.2.e (5.1.2.e)"

> CC: 5.1.2.e (5.1.2.e)
> Onderwerp: RE: alle goede dingen in 3'en
>
> Hallo 5.1.2.e
>
> We spraken elkaar al even over dit goede bericht. Fijn dat het rietmoeras fase 0 inmiddels ecologisch functioneel is. We zullen het resterende deel van de wilgenopslag voor het begin van het nieuwe groeiseizoen (2018) verwijderen.
>
> Met vriendelijke groet,
>
> 5.1.2.e
> 5.1.2.e
> 5.1.2.e
>
> • 5.1.2.e | 5.1.2.e
> • 5.1.2.e @overijssel.nl
> [cid:image001.png@01D311AB.1F08DA30]
> www.ruimtevoorderivierijsseldelta.nl> eldelta.nl/>
>
> Ruimte voor de Rivier IJsseldelta wordt gerealiseerd door
> Rijkswaterstaat en provincie Overijssel Bezoekadres
> Engelenbergplantsoen 5 | 8266 AB Kampen Postadres Postbus 10078 | 8000
> GB Zwolle
>
> [cid:image002.png@01D311AB.1F08DA30]
>
> Volg ons:
> [cid:image003.png@01D311AB.1F08DA30] [cid:image004.png@01D311AB.1F08DA30]
>
> Van: 5.1.2.e (5.1.2.e) [5.1.2.e @minez.nl]
> Verzonden: dinsdag 8 augustus 2017 16:10
> Aan: 5.1.2.e (5.1.2.e)
> CC: 5.1.2.e (5.1.2.e)
> Onderwerp: alle goede dingen in 3'en
>
> Dag 5.1.2.e
>
> Ter afsluiting van de eerdere 2 mails hierbij de volledigheid:
>
> Het rapport inzake Monitoring Rietmoeras fase 0 t.b.v. het project IJsseldelta Zuid van Altenburg & Wymenga Jaarrapport 2017 met kenmerk 2357 en gedateerd 4 augustus 2017 geeft voldoende aan dat het betreffende rietmoeras voldoende functionaliteit heeft om te kunnen fungeren als leefgebied voor de Roerdomp en Grote karekiet. Voorwaarde voor het borgen van de duurzaamheid is dat nog wordt voldaan aan het verwijderen van de (het resterende deel van) de bestaande wilgenopslag. Dit kan blijken uit de eerstvolgende gebiedsmonitoring.
>
> Hier mee is voldaan aan voorschrift 35 uit het besluit Vergunning Natuurbeschermingswet 1998 project IJsseldelta Zuid met kenmerk DGNR RRE/13180094 d.d. 19 december 2013.
>
> Groet
> 5.1.2.e
> 5.1.2.e
> Ministerie van Economische Zaken
>
>
> Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien
> u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is
> gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het
> bericht te verwijderen.

> De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard
> ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch
> verzenden van berichten.
>
> This message may contain information that is not intended for you. If
> you are not the addressee or if this message was sent to you by
> mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
> The State accepts no liability for damage of any kind resulting from
> the risks inherent in the electronic transmission of messages.
>
>
> *****
> Het is mogelijk dat er tijdens het transport van dit bericht fouten
> zijn ontstaan zodat het bericht onjuist is overgekomen.
> Hiervoor kunnen wij geen aansprakelijkheid erkennen. Indien er sprake
> is van een besluit zal de vastgestelde versie per post aan u worden
> toegezonden.
> Indien er sprake is van overige mededelingen adviseren wij u om bij
> twijfel over de juistheid of volledigheid contact met ons op te nemen.
> *****
> > augustus 2017 definitief.pdf> > rietland Reevedam A&W.pdf>

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor het beroepsgeheim van advocaat of notaris geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te vernietigen en de afzender te informeren. Alle werkzaamheden worden verricht op grond van een overeenkomst van opdracht als bedoeld in artikel 7:400 van het Burgerlijk Wetboek met de naamloze vennootschap Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V., gevestigd te Den Haag en ingeschreven in het Handelsregister onder nr. 27283716. Op de overeenkomst zijn de algemene voorwaarden van toepassing, die zijn gedeponeerd ter griffie rechtbank Den Haag onder nr. 19/2015. Daarin is een aansprakelijkheidsbeperking opgenomen. De algemene voorwaarden zijn te raadplegen op www.pelsrijcken.nl/algemene-voorwaarden en worden op verzoek langs elektronische weg of op andere wijze kosteloos aan u toegezonden.

This message is solely intended for the addressee and may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please notify the sender immediately and delete this message. All our services are performed by virtue of an agreement for the supply of services as referred to in Section 7:400 of the Dutch Civil Code between Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V. and the client. Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V. is a public limited company that is based in The Hague and registered with the Chamber of Commerce Haaglanden under number 27283716. All services provided are subject to our general terms and conditions which include a limitation of liability clause and are deposited with the District Court of The Hague under number 19/2015. Our general terms and conditions can be found on our website www.pelsrijcken.eu/algemene-voorwaarden and upon request we will provide you with a copy, free of charge.

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@flevoland.nl>
Sent: Mon, 21 Jun 2021 10:27:56 +0200
To: 5.1.2.e@minlnv.nl; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@flevoland.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@rws.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@tauw.com>; 5.1.2.e@minlnv.nl; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: SPOED: ADC-toets

Dag 5.1.2.e

Ik probeerde je te bellen voor het volgende.... Ik weet dat je weinig tijd hebt, maar ik hoop dat je toch een eerste reactie kunt geven.

Wij hebben monitoringgevers opgevraagd bij Altenburg & Wymenga. Zij hebben in 2020 gemonitord en gaan in juli 2021 weer monitoren dit jaar. In rapportage 2017 was de situatie voor grote karekiet hoopgevend (leefgebied geschikt). Uit 2020 blijkt dat ganzenvraat een fors deel van het geschikte leefgebied heeft aangetast in het rietmoeras uit 2015. Ook waarnemingen van grote karekiet zijn niet erg talrijk, vermoedelijk 1 broedpaar en enkele foeragerende exemplaren. A&W geeft aan dat de situatie kritisch is. Monitoring in 2021 moet dat bevestigen of ontkrachten.

Ons dilemma:

- Nieuwe info uit 2021 komt te laat voor deze ADC-toets.
- Welke info moeten we gebruiken? Hoe recent moet die zijn? Ik vermoed dat dit een open deur vraag is....
- Stel dat we de meest recente info moeten hanteren (2020), wat betekent dat dan voor de ADC-toets? M.i. is een compensatie-alternatief dat we delen van het rietmoeras afschermen tegen ganzenvraat, zodat het riet zich kan herstellen. Is dat een mogelijke weg of valt dat onder normaal beheer vanuit de instandhoudingsdoelen? We checken ook Luc. Zo ja, dan moeten we de huidige compensatietekst aanpassen en welke info moet daarbij? Bijvoorbeeld plaatje van geschikte delen voor afscherming ganzenvraat (hoe weten we die?), in hoeverre is uitwerking van dergelijke maatregelen nodig? Wat is nog meer nodig?

Ik hoor graag van je.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Omgevingsmanager N307 Roggebot-Kampen en
IJsseldelta programma fase 2

T

5.1.2.e

E 5.1.2.e@flevoland.nl
www.ijsseldeltaprogramma.nl

IJsseldelta Programma wordt gerealiseerd door
 provincies Flevoland en Overijssel en het Rijk

Bezoekadres

Postadres

Visarenddreef 1

Postbus 55

8232 PH Lelystad

8200 AB Lelystad

Wilt u op de hoogte blijven van alle ontwikkelingen binnen ons
 projectgebied? Meld u dan hier aan voor onze [maandelijkse nieuwsbrief](#).

ijsseldelta

N307 Roggebot-Kampen

been intercepted or changed. Any opinions or other information in this email that do not relate to the official business of Arcadis are neither given nor endorsed by it.

disclaimer

<http://www.flevoland.nl/Informatie/Disclaimer-e-mail>

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@tauw.com>
Sent: Mon, 21 Jun 2021 11:47:24 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@rws.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@flevoland.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@flevoland.nl>; 5.1.2.e@minlnv.nl;
 5.1.2.e@minlnv.nl; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
 <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: [EXT] RE: SPOED: ADC-toets

L.s.

Ik deel het inzicht van 5.1.2.e Dit heb ik net ook met 5.1.2.e besproken.
 De gewenste maatregelen zijn al in het monitoringsrapport van 5.1.2.e beschreven.
 Detailuitwerking kan in overleg met SBB, maar staat m.i. de procedure nu niet in de weg als je van een reële (ruime/veilige)
 inspanningsverplichting vanuit het project uitgaat.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
 5.1.2.e

TAUW bv

Handelskade 37
 Postbus 133
 7400 AC Deventer

M 5.1.2.e

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@rws.nl>
Sent: maandag 21 juni 2021 11:14
To: '5.1.2.e' <5.1.2.e@flevoland.nl>
Cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@flevoland.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@tauw.com>; 5.1.2.e@minlnv.nl;
 5.1.2.e@minlnv.nl
Subject: [EXT] RE: SPOED: ADC-toets

5.1.2.e ea,

Als we dit gegeven weten, lijkt het me juist in de mate waarvan we weet hebben daar ook blijk van te geven.
 Tot het beheer (SB) behoort bescherming, zoals tegen ganzenvraat.

Eis is dat het compensatiegebied functioneert.

In ieder geval kan in dit project worden opgenomen dat het voor dit project aan te wijzen compensatiegebied (je) beschermd zal gaan worden. Omdat dat gebied erg klein is, zou ik in het project opnemen dat een royaal groter gebied tegen ganzenvraat beschermd zal worden ten laste van dit project,

Groet,

5.1.2.e
 5.1.2.e

5.1.2.e 5.1.2.e juridische zaken

.....
Corporate Dienst / Rijkswaterstaat
Ruimte voor de Rivier
 Griffioenlaan 2 | 3526 LA Utrecht
 Postbus 24103 | 3502 MC Utrecht

.....
T 5.1.2.e
 5.1.2.e@rws.nl
www.rijkswaterstaat.nl

.....
Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@flevoland.nl>

Verzonden: maandag 21 juni 2021 10:28

Aan: 5.1.2.e @minlnv.nl

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@flevoland.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@rws.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@tauw.com>; 5.1.2.e @minlnv.nl

Onderwerp: SPOED: ADC-toets

Dag 5.1.2.e

Ik probeerde je te bellen voor het volgende.... Ik weet dat je weinig tijd hebt, maar ik hoop dat je toch een eerste reactie kunt geven.

Wij hebben monitoringgegevens opgevraagd bij Altenburg & Wymenga. Zij hebben in 2020 gemonitord en gaan in juli 2021 weer monitoren dit jaar. In rapportage 2017 was de situatie voor grote karekiet hoopgevend (leefgebied geschikt). Uit 2020 blijkt dat ganzenvraat een fors deel van het geschikte leefgebied heeft aangetast in het rietmoeras uit 2015. Ook waarnemingen van grote karekiet zijn niet erg talrijk, vermoedelijk 1 broedpaar en enkele foeragerende exemplaren. A&W geeft aan dat de situatie kritisch is. Monitoring in 2021 moet dat bevestigen of ontkrachten.

Ons dilemma:

- Nieuwe info uit 2021 komt te laat voor deze ADC-toets.
- Welke info moeten we gebruiken? Hoe recent moet dat zijn? Ik vermoed dat dit een open deur vraag is....
- Stel dat we de meest recente info moeten hanteren (2020), wat betekent dat dan voor de ADC-toets? M.i. is een compensatie-alternatief dat we delen van het rietmoeras afschermen tegen ganzenvraat, zodat het riet zich kan herstellen. Is dat een mogelijke weg of valt dat onder normaal beheer vanuit de instandhoudingsdoelen? We checken ook 5.1.2.e Zo ja, dan moeten we de huidige compensatietekst aanpassen en welke info moet daarbij? Bijvoorbeeld plaatje van geschikte delen voor afscherming ganzenvraat (hoe weten we die?), in hoeverre is uitwerking van dergelijke maatregelen nodig? Wat is nog meer nodig?

Ik hoor graag van je.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e Roggebot-Kampen en
IJsseldelta programma fase 2

T 5.1.2.e

E 5.1.2.e @flevoland.nl

www.ijsseldeltaprogramma.nl

IJsseldelta Programma wordt gerealiseerd door
provincies Flevoland en Overijssel en het Rijk

Bezoekadres

Postadres

Visarenddreef 1

Postbus 55

8232 PH Lelystad

8200 AB Lelystad

Wilt u op de hoogte blijven van alle ontwikkelingen binnen ons
projectgebied? Meld u dan hier aan voor onze [maandelijkse nieuwsbrief](#).

ijsseldelta

N307 Roggebot-Kampen

been intercepted or changed. Any opinions or other information in this email that do not relate to the official business of Arcadis are neither given nor endorsed by it.

disclaimer

<http://www.flevoland.nl/Informatie/Disclaimer-e-mail>

From: "5.12.e" <5.12.e@minInv.nl>
Sent: Mon, 21 Jun 2021 14:34:52 +0200
To: "5.12.e" <5.12.e@flevoland.nl>
Cc: "5.12.e" <5.12.e@flevoland.nl>; "5.12.e" <5.12.e@rws.nl>; "5.12.e" <5.12.e@tauw.com>; "5.12.e" <5.12.e@minInv.nl>
Subject: RE: SPOED: ADC-toets

Dag 5.12.e e.a.

Eens met de opmerkingen van 5.12.e en 5.12.e
Neem je maatregelen en die komen als voorschrift terug.

Groet
5.12.e

Van: 5.12.e <5.12.e@flevoland.nl>
Verzonden: maandag 21 juni 2021 10:28
Aan: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>
CC: 5.12.e <5.12.e@flevoland.nl>; '5.12.e' <5.12.e@rws.nl>; 5.12.e <5.12.e@tauw.com>; 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>
Onderwerp: SPOED: ADC-toets

5.12.e 5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

5.12.e

From: "5.1.2.a" <5.1.2.a@rws.nl>
Sent: Wed, 25 Aug 2021 10:12:06 +0200
To: "5.1.2.a" <5.1.2.a@rws.nl>
Subject: RE: doorsteek IJsseldijk
Attachments: 1.00 RWSZ2017-00001277. Projectplan IJsseldelta inlaatsysteem ondertekend.pdf

Dag 5.1.2.a

Ik heb even wat onderzoekswerk gedaan, hopelijk helpt dat om een goed oordeel te kunnen vormen. We hebben het nu telkens over 'de doorsteek van de IJsseldijk', maar het gaat in mijn ogen eigenlijk gewoon over aanpassingen aan het inlaatsysteem bij de IJsseldijk zodat deze in plaats van 220 m3/sec (situatie na oplevering fase 1) straks 730 m3/sec water in kan laten richting het Reevediep / Drontermeer.

- In december 2013 wordt het projectplan Waterkeringen IJsseldelta-Zuid vastgesteld. Het inlaatsysteem wordt hierin beschreven. Als onderdeel van fase 1 wordt deze zodanig ontworpen dat er 220 m3/sec ingelaten kan worden na oplevering van de 1^e fase. In het PPWW wordt de aanpassing van het inlaatsysteem naar 730 m3/sec benoemd als onderdeel van IJsseldelta fase 2 (pagina 16: "voor fase 2 is de uitvoering gepland in 2020-2024. Bij de inlaat zijn een aantal kleinere aanpassingen nodig". Vervolgens wordt op dezelfde pagina aangegeven dat het PPWW waterkeringen IJsseldelta-Zuid alleen geldt voor fase 1. De wijzigingen aan de inlaat is dus geen onderdeel van dit projectplan Waterwet.
- Daarom wordt in mei 2017 het projectplan Waterwet 'Projectplan IJsseldelta-Zuid voor de gewijzigde aanleg van het inlaatsysteem IJsseldijk te Kampen' vastgesteld. Hierin wordt de inlaat na oplevering van IJsseldelta fase 2 beschreven. Zie bijlage. Hierin staan de werkzaamheden beschreven waar we het met het 'doorsteken van de IJsseldijk' telkens over hebben. Bij globale planning: *"De oude IJsseldijk met daarop de Kamperstraatweg blijft tijdelijk nog liggen. Verwijdering hiervan zal hoogstwaarschijnlijk pas na realisering van de andere percelen van fase 2 plaatsvinden in het jaar 2022."* Onderdeel van het projectplan Waterwet is ook een voortoets en beschouwing ten aanzien van de Wet natuurbescherming (pagina 19 van 29).
- Als onderdeel van de gecoördineerde procedure van het oorspronkelijke PPWW in 2013 is destijds ook een door het ministerie van EZ verleende vergunning Natuurbeschermingswet verleend. Daarin wordt op pagina 2 beschreven dat de vergunning verleend wordt voor de aanleg van de inlaatvoorziening tussen de bypass (Reevediep) en de IJssel. In de bijlagen bij de vergunning en passende beoordeling wordt uitvoerig ingegaan op de gefaseerde uitvoering van het inlaatsysteem (eerst 220 m3/sec na fase 1, vervolgens 730 m3/sec na fase 2).

Link naar PPWW waterkeringen IJsseldelta-Zuid uit 2013: https://www.ijsseldeltaprogramma.nl/wp-content/uploads/2019/10/BESLUIT_projectplan_Waterwet_waterkeringen_IJsseldelta-Zuid_Reevediep_onbeveiligd.pdf.
 Link naar vergunning Wet natuurbescherming uit 2013: https://www.ijsseldeltaprogramma.nl/wp-content/uploads/2019/10/Definitief_besluit_vergunning_NBW_1998_project_IJsseldelta_Zuid.pdf.
 Link naar Passende Beoordeling uit 2013: https://www.ijsseldeltaprogramma.nl/wp-content/uploads/2019/10/BP_toelichting_Bijlage_7_Passende_beoordeling_20_mrt_2013.pdf.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.a

5.1.2.a

.....
Rijkswaterstaat Grote Projecten en Onderhoud | IJsseldelta programma
 Griffioenlaan 2 | 3526 LA Utrecht
 Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht

T 5.1.2.a [werkdagen: ma op kantoor, di, wo do tel. bereikbaar
 5.1.2.a @rws.nl
www.rijkswaterstaat.nl

.....
Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

Van: 5.12.e <5.12.e> @rws.nl>

Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 14:53

Aan: 5.12.e <5.12.e> @minlnv.nl>; 5.12.e <5.12.e> @rws.nl>

Onderwerp: RE: doorsteek IJsseldijk

5.12.e

Dank je. we gaan er achter aan.

Het doorsteken is de kern van het project. In het bestemmingsplan moet het wel al zijn ingepland/toegestaan. Waarschijnlijk is de Wnb vergunning uitgesteld tot die aan de orde was, hetgeen voorlopig niet het geval is.

Groet,

5.12.e

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: 5.12.e <5.12.e> @minlnv.nl>

Datum: maandag 23 aug. 2021 3:09 PM

Aan: 5.12.e <5.12.e> @rws.nl>, 5.12.e <5.12.e> @rws.nl>

Onderwerp: doorsteek IJsseldijk

Dag 5.12.e en 5.12.e

In de PB vanaf ongeveer pag 90 wordt verhaald over de inlaat aan de IJsselkant. Ik lees niet dat er een verwijdering plaatsvindt en hoe dat gerealiseerd gaat worden. Wellicht is er een addendum op geschreven, maar mij nog niet helemaal duidelijk.

Groet

5.12.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Sent: Fri, 4 Feb 2022 23:38:54 +0200
To: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Cc: "5.12.e" <5.12.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Checkvraag over bevoegd gezag

5.12.e 5.12.e

Ja, ik kan mij voorstellen dat mijn toelichting wat te kort was. Hierbij alsnog:

Toelichting over het project

- Het project is opgenomen in het Nationaal Waterplan, Beheer- en Ontwikkelplan Rijkswateren en straks in het Nationaal Waterprogramma. In de documenten van voor 2018 staat nog dat er een visie / ambitie is om beperkte getijslag terug te brengen en dat er gezocht wordt naar voldoende financiële dekking. In 2018 is die dekking er gekomen.
- Het project is gericht op het verbeteren van de waterkwaliteit en (onderwater)natuur van het Grevelingenmeer. Het Grevelingenmeer is een van de hoofdwateren. In de BPRW-termen valt het project onder 'schoon water'. Dat staat in de tekst van het BPRW goed. Gek genoeg staat het in de maatregelentabel van het BPRW ten onrechte gemarkeerd als waterveiligheid en voldoende water.
- Waar het concreet om gaat, is dat delen van dit water in de zomer zuurstofloos zijn, waardoor bodemleven en andere organismen sterven. De oplossing bestaat uit het terugbrengen van een beperkte getijslag (maximaal 40 cm) waardoor zuurstofrijk water wordt gemengd door de delen die nu zuurstofloos zijn.
- Om die getijslag terug te brengen, zijn er globaal twee opties:
 - a. Er worden grote kokers ('doorlaatmiddel') gemaakt in de dam tussen Grevelingenmeer en Noordzee. Die kokers worden gebruikt om water met de getijslag van de Noordzee in en uit het Grevelingenmeer te laten, op een manier waarbij het waterpeil nooit hoger komt dan nu. Het huidige waterpeil is nu namelijk kunstmatig laag.
 - b. De al bestaande (kleine) spuisluis in de dam tussen Grevelingenmeer en Noordzee wordt continu open gezet waardoor het waterpeil in de Grevelingen stijgt en ook een beperkte getijslag krijgt.

De maatregel is volgens mij dus gericht op de ontwikkeling en werking van het hoofdwater Grevelingenmeer en dus passend bij Artikel 1.3, lid 1, sub c, ook als met de bestaande spuisluis wordt gezorgd voor een hoger waterpeil en beperkte getijslag.

Heb je daar voldoende aan om te checken of mijn beeld klopt?

Groeten,

5.12.e

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>

Verzonden: vrijdag 4 februari 2022 16:43

Aan: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>

CC: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: Checkvraag over bevoegd gezag

Hallo 5.12.e

Er moet even iets meer projectinhoud komen dan nu mij bekend. Zie hieronder het kader zodat jij/5.12.e eea directer kunnen linken aan onderstaande.

Artikel 1.3, lid 1, sub c : rijksbevoegdheid.

NvT: de hoofdwateren zijn provinciegrensoverschrijdend en de ontwikkeling, werking en bescherming van deze wateren als wezenlijk onderdeel van het watersysteem in Nederland vertegenwoordigen een nationaal belang. Het beheer van deze wateren berust op grond van artikel 3.1 van het Waterbesluit bij het Rijk. Het begrip «hoofdwateren» is gedefinieerd in artikel 1.1, eerste lid, van het Waterbesluit en heeft betrekking op de in bijlage II, onderdeel 1, van dat besluit aangewezen wateren die in rijksbeheer zijn.

Hoofdwateren

- a. de zee, grote estuaria en daarmee verbonden wateren: de territoriale wateren en de Nederlandse exclusieve economische zone van de Noordzee, Waddenzee, Eems, Dollard, Westerschelde, Kanaal van Gent naar Terneuzen; Oosterschelde, Kanaal door Zuid-

Beveland; Grevelingenmeer; Volkerak-Zoommeer, Bathse Spuikanaal, Schelde-Rijnverbinding; Hollandsch Diep, Haringvliet, Wantij, Vlij, Rietbaan, Strooppot;

b. het IJsselmeer en daarmee verbonden wateren: IJsselmeer (met inbegrip van Ketelmeer en Zwarte Meer), Buiten-IJ, Markermeer (met inbegrip van Gouwee en IJmeer), Randmeren (met inbegrip van Gooimeer, Eemmeer, Wolderwijd, Nijkerkernauw, Nuldernaauw, Veluwemeer, Drontmermeer en Vossemeer);

c. de Rijn en daarmee verbonden wateren: Pannerdensch Kanaal, Nederrijn, Lek, Nieuwe Maas, Nieuwe Waterweg, Maasmond, Calandkanaal, Breediep, Hollandsche IJssel van Krimpen aan de IJssel tot de Waaiersluis bij Gouda; Beneden Merwede, Noord, Dordtsche Kil, Oude Maas, Spui; Lekkanaal, Amsterdam-Rijnkanaal, Afgesloten IJ, Noordzeekanaal, Buitenhaven van IJmuiden; Boven-Rijn, Bijlandsch Kanaal, Waal, Boven Merwede, Nieuwe Merwede;

d. de IJssel en daarmee verbonden wateren: IJssel; Twentekanaal; Zwarte Water, Zwolle-IJsselkanaal;

e. de Maas en daarmee verbonden wateren: Maas, Verbindingskanaal Bossche Veld, Afleidingskanaal Maastricht, Zuid-Willemsvaart (Limburgse tak), Bergsche Maas, Heusdensch Kanaal, Afgedamde Maas, Amer, Brabantse, Dordtsche en Sliedrechtse Biesbosch; Julianakanaal, Lateraal kanaal, Maas-Waalkanaal, Kanaal van St. Andries; Wilhelminakanaal, met inbegrip van de Amertak, Zuid-Willemsvaart (Brabantse tak), Máximakanaal, Kanaal Wessem-Nederweert.

In de Nota van Toelichting zijn de maatregelen en voorzieningen gespecificeerd: zij moeten gebaseerd zijn op het nationaal waterplan, de regionale waterplannen en de beheerplannen. RWS heeft aangegeven dat ingeval van opname van dergelijke maatregelen en voorzieningen in het **Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021** er in ieder geval sprake is van een sub c-bevoegdheid. De pdf-file met daarin de relevante maatregelentabellen uit dit plan zijn als bijlage bij dit document toegevoegd. Deze tabel bevat een opsomming van maatregelen vanuit het Rijk t.a.v. de hoofdwateren maar bevat dus geen limitatieve opsomming van de maatregelen bedoeld onder sub c.

Let goed op: 1) welk kopje er boven de tabel staat, 2) welk doel de maatregel heeft en 3) welke wateren er in de tabel worden genoemd. Met name relevant zijn de 4 onderscheiden categorieën ‘waterveiligheid’, ‘voldoende water’, ‘schoon en gezond water’ en ‘vlot en veilig verkeer over water’. Onder sub c zijn enkele activiteiten te scharen die 1 of meerdere blauw vakje(s) hebben in de eerste 3 van die 4 categorieën.

Let op: maatregelen moeten te allen tijde beargumenteerd terug te relateren zijn aan de inhoud van sub c; via de maatregelentabel komen dus niet automatisch activiteiten aan een waterkering (niet zijnde een primaire waterkering) automatisch terug als rijksbevoegdheid via sub c. Bijvoorbeeld het verwijderen van opslag hechtend aan een (niet-primaire) waterkering: in dat geval geldt een rijksbevoegdheid voor die activiteit omdat zij tot doel heeft de loop van het hoofdwater (de doorstroom) te faciliteren. Ingeval werk aan een dergelijke waterkering plaatsvindt puur ter bescherming van het achterland, geldt een provinciale bevoegdheid.

Er worden door het Rijk echter daarnaast ook een veelvoud van maatregelen getroffen die ook onder sub c vallen. Leidend is de bepaling of een maatregel bepaalt en ook betaalt wordt door RWS zelf (RWS is zelf aanvrager) en er een direct verband is te leggen met de bepalingen van sub c. Zie voor referenties ook de casuïstiek in onderstaande.

Tevens is afgesproken dat KRW-maatregelen altijd onder sub c vallen en dus ter Wnb- toetsing bij het Rijk voorgelegd moeten worden, mits het RWS dus zelf is die bepaalt en ook betaalt. RWS moet dus de aanvrager zijn.

Indien het gaat om het Hoogwaterbeschermingsprogramma (hierna: HWBP)-maatregelen die worden uitgevoerd door de waterschappen aan primaire waterkeringen in beheer van een waterschap, is de provincie het bevoegd gezag voor de Wet natuurbescherming, en wel om de volgende redenen:

1. De maatregelen van het HWBP zien op de bescherming van *het achterland tegen hoog water* en niet op de ontwikkeling, werking en bescherming van het hoofdwater zelf;
2. Het gaat om maatregelen aan de primaire keringen en niet om maatregelen aan het hoofdwater zelf. De primaire waterkering en het hoofdwater (zijnde een oppervlaktewaterlichaam) zijn afzonderlijke waterstaatwerken (zie artikel 1.1 Waterwet).
3. Het HWBP is een andersoortig programma dan KRW en BPRW. Het is namelijk een subsidieprogramma van het Rijk ten behoeve van het versterken van de primaire waterkeringen door de Waterschappen en RWS. HWBP maakt geen onderdeel uit van het Deltaprogramma, maar kent een aparte grondslag in de Waterwet (artikel 7.23).
4. De maatregelen die worden uitgevoerd door de waterschappen aan de primaire keringen in hun beheer zijn niet opgenomen in de Maatregelentabellen van het BPRW.

Het HWBP bevat ook maatregelen die zien op waterveiligheid en die worden uitgevoerd door RWS. Het gaat dan om maatregelen in een hoofdwater of aan een primaire kering in beheer bij het Rijk. In dat geval is het Rijk (ingevolge 1.3 sub a, onder 2 of sub c) wèl het bevoegd gezag voor de toetsing op grond van de Wet natuurbescherming.

Tot slot nog over de Rijksbevoegdheid voor KRW-maatregelen:

- Bij een van een natuurproject los te koppelen KRW-maatregel is het Rijk bevoegd voor de KRW-maatregel en de provincie voor het natuurproject;

- Bij een onlosmakelijk verband tussen beide, is de provincie bevoegd.

Groet,

5.12.e

Van: 5.12.e <5.12.e> @minlnv.nl>

Verzonden: vrijdag 4 februari 2022 14:59

Aan: 5.12.e <5.12.e> @minlnv.nl>

CC: 5.12.e <5.12.e> @minlnv.nl>

Onderwerp: Checkvraag over bevoegd gezag

5.12.a

5.12.e

Via 5.12.e kreeg je onderstaande checkvraag. Ik ben benieuwd naar jouw oordeel als 'chef bevoegdheid' (zoals 5.12.e het noemt). Voor het gemak plak ik de vraag hieronder:

Is LNV ook bevoegd gezag als er bij Getij Grevelingen geen nieuw doorlaatmiddel wordt aangelegd, maar wel het peilbeheer wordt aangepast buiten de huidige grenzen van het Peilbesluit (dus aanpassing Peilbesluit). Er is dan geen sprake van aanpassing van een primaire waterkering. Maar als ik het goed zie, dan is LNV ook dan bevoegd gezag voor de vergunning vanuit de WnB omdat er nog wel sprake is van aanpassing van een van de hoofdwatertoren. Als ik het goed zie, dan noemt het besluit natuurbescherming dat ook als grondslag voor situaties waarin LNV bevoegd gezag is voor vergunningverlening (zie [artikel 1.3](#), lid 1 c).

Groeten,

5.12.a

Van: 5.12.e <5.12.e> @minlnv.nl>

Verzonden: woensdag 19 januari 2022 17:09

Aan: 5.12.e <5.12.e> @minlnv.nl>

CC: 5.12.e <5.12.e> @minlnv.nl>

Onderwerp: RE: Checkvraag over bevoegd gezag

Dag 5.12.e

Begin bij vraag 2.

De omgevingswet verandert niets aan de bevoegd gezagrol en -toedeling.

Klopt wat je zegt. Het gaat niet alleen om de primaire waterkering.

Grevelingenmeer staat genoemd op de site van RWS als hoofdvaarweg.

De voorgenomen activiteit is denk ik te benoemen als een activiteit gericht op de werking van de het hoofdwatertoren/hoofdvaarweg en daarmee Minister bevoegd gezag.

Zekerheidshalve stuur ik je mail door naar collega 5.12.e omdat zij 'chef bevoegdheid' is en er de finale klap op geeft.

Groet

5.12.e

GrVan: 5.12.e <5.12.e> @minlnv.nl>

Verzonden: woensdag 19 januari 2022 15:54

Aan: 5.12.e <5.12.e> @minlnv.nl>

Onderwerp: Checkvraag over bevoegd gezag

5.12.e

5.12.e

Ik kreeg twee vragen over de verdeling van bevoegd gezag. Ik heb daar wel beelden bij, maar omdat ik geen vergunningverlener of jurist ben, check ik graag bij jou of mijn antwoorden kloppen.

1. Is LNV ook bevoegd gezag als er bij Getij Grevelingen geen nieuw doorlaatmiddel wordt aangelegd, maar wel het peilbeheer wordt aangepast. Er is dan geen sprake van aanpassing van een primaire waterkering. Maar als ik het goed zie, dan is LNV ook dan bevoegd gezag voor de vergunning vanuit de WnB omdat er nog wel sprake is van aanpassing van een hoofdwater. Als ik het goed zie, dan noemt het besluit natuurbescherming dat ook als grondslag voor situaties waarin LNV bevoegd gezag is voor vergunningverlening (zie [artikel 1.3](#), lid 1 c).
2. Verandert er na de invoering van de Omgevingswet iets aan de verdeling van bevoegd gezag voor vergunningverlening N2000?
Mijn algemene beeld is dat de WnB zo veel mogelijk neutraal wordt overgezet naar de Omgevingswet.

Daarnaast lijkt het mij handig om ergens komende weken bij te praten over Getij Grevelingen. Ik zag dat je niet bij het overleg over het Ecologisch Masterplan kon zijn. In voorbereiding op een volgend overleg lijkt het mij handig om bij te praten welke vragen richting LNV komen.

Groeten,

612e

5.1.2e Zuidwestelijke Delta / juridische aspecten Natuurwinstplan Grote Wateren

.....
DG Natuur, Visserij en Landelijk Gebied
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2595 AC | Den Haag

.....
M: 612e

IJsseldelta-Zuid – fase 2
Reevesluiscomplex
Addendum ADC-toets

5 mei 2017

IJsseldelta-Zuid – fase 2 Reevesluiscomplex

Addendum ADC-toets

Verantwoording

Titel	IJsseldelta-Zuid – fase 2 Reevesluiscomplex; Addendum ADC-toets
Opdrachtgever	Project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta
5.1.2.a	5.1.2.a
Auteur(s)	5.1.2.a en 5.1.2.a
Tweede lezer	5.1.2.a
Projectnummer	1238861
Aantal pagina's	34 (exclusief bijlagen)
Datum	5 mei 2017
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
BU Meten, Inspectie & Advies
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon + 5.1.2.a

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Inhoud

Verantwoording en colofon	5
1 Inleiding	9
2 Alternatieven (A)	10
2.1 Vraagstelling	10
2.2 Beschouwing van projectdoelen en alternatieven	10
2.3 Alternatieven op systeemniveau	13
2.4 Alternatieven locatie en ontwerp	17
2.5 Conclusie Alternatievenafweging	18
3 Dwingende redenen (D)	19
3.1 Vraagstelling	19
3.2 Menselijke gezondheid en openbare veiligheid	19
3.3 Bescherming van flora en fauna	21
3.4 Voor het milieu wezenlijk gunstige effecten	21
3.5 Conclusie dwingende redenen van groot openbaar belang	24
4 Compensatie (C)	25
4.1 Verkenning compensatiemogelijkheden	25
4.1.1 Voorgenomen en gerealiseerde maatregelen voor waterriet in fase 1	25
4.1.2 Aanvullende mogelijkheden voor realisatie van waterriet	28
4.2 Uitwerking compensatie	29
5 Conclusies	33
6 Literatuur	35
 Bijlage(n)	
1 Uitwerking compensatie	

1 Inleiding

In de integrale passende beoordeling van het project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta-Zuid fase 2 (Tauw, 2017) is geconcludeerd dat voor het deelproject Reevesluiscomplex uitwerking van de ADC-criteria noodzakelijk is vanwege mogelijk significant negatieve effecten op de grote karekiet. Deze conclusie is afwijkend van de in de eerste passende beoordeling (uit 2013) getrokken conclusie. Aanleiding zijn de recente waarnemingen van Sovon en Tauw die indiceren dat incidentele broedgevallen van grote karekiet langs de westoever van zowel het Drontermeer als Vossemeer niet uitgesloten zijn. Uit de waarnemingen blijkt dat de rietkraag toch voldoende geschikt is als broedbiotoop, ondanks de marginale kwaliteit van het riet en de reeds aanwezige verstoring. Dit is dus voortschrijdend inzicht ten opzichte van de passende beoordeling uit 2013.

Uit de integrale passende beoordeling blijkt dat de aanleg en het gebruik van het Reevesluiscomplex en de noordelijke aanmeervoorziening leiden tot het verlies van in totaal 0,76 hectare functioneel leefgebied van de grote karekiet als gevolg van fysieke aantasting en/of verstoring. Vanwege de ongunstige staat van instandhouding van de vogel en het niet halen van de doelen voor grote karekiet in het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren zorgt dit verlies voor een significant negatief effect. Daardoor ontstaat een compensatieplicht en moet dus het ADC-traject worden doorlopen als onderdeel van een Passende beoordeling voor het verkrijgen van de benodigde vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming. De ADC-toets is in de volgende drie hoofdstukken opgenomen.

Leeswijzer

De integrale passende beoordeling geeft al een complete nadere uitwerking van de effecten. In dit Addendum worden vervolgens de Alternatieven (Hoofdstuk 2) en Dwingende redenen (Hoofdstuk 3) bij het ontwerp en de gemaakte keuzes toegelicht en onderbouwd in het licht van de Wet Natuurbescherming. Het laatste hoofdstuk Compensatie (Hoofdstuk 4) gaat in op de compensatie die zorgt voor het behouden van voldoende draagkracht voor rietvogels.

2 Alternatieven (A)

2.1 Vraagstelling

Bij de alternatieventoets gaat het om de vraag of er redelijkerwijs alternatieve oplossingen voorhanden zijn, die dezelfde doelen bereiken en minder effecten hebben op Natura 2000-gebieden. In de volgende paragraaf wordt allereerst ingegaan op de doelen die voor het project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta fase 2 gelden en vervolgens op de alternatieven, waarbij zowel systeem- als locatie-alternatieven in beschouwing zijn genomen.

2.2 Beschouwing van projectdoelen en alternatieven

De Reevedam vormt met de spuisluis en het bovenhoofd van de schutsluis de waterkering. Het ontwerp is oorspronkelijk gebaseerd op de in 2016 vigerende normen met een overschrijdingsfrequentie van 1/4000 jaar. Op 1 januari 2017 zijn nieuwe normen voor primaire waterkeringen van kracht geworden op grond van de Waterwet. Voor de Reevekering geldt onder de nieuwe Wet een maximale faalkans van 1/1000 en een signaalwaarde van 1/3000. In 1993 heeft de Commissie Boertien voor de Rijndelta een maatgevende afvoer vastgesteld van 15.000 m³/s bij Lobith. Na de hoge rivierstanden in 1993 en 1995 is in 2000 de maatgevende afvoer verhoogd naar 16.000 m³/s bij Lobith. De normen voor de dijktrajecten zijn vastgelegd in de Waterwet.

Ruimte voor de Rivier

Het Rijksprogramma Ruimte voor de Rivier richt zich op de waterveiligheid in het stroomgebied van de Rijntakken en markeert een omslag in hoogwaterbescherming: van dijkverhoging naar rivierverruiming. Ruimte voor de Rivier heeft als doelstelling dat de Rijn in 2015 16.000 m³/s veilig kan afvoeren. Ruimte voor de Rivier bestaat uit een pakket samenhangende maatregelen, die de veiligheid van alle bewoners van het riviereengebied verhogen. Ook wordt nauw samengewerkt met onze buurlanden. Ook in de bovenstroomse delen van het stroomgebied van de Rijn in Zwitserland, Duitsland en Frankrijk zijn en worden maatregelen getroffen in de vorm van rivierverruiming en waterberging. Ruimte voor de Rivier werkt daarom nauw samen met omringende landen, zoals in de Internationale Commissie ter Bescherming van de Rijn.

In de PKB Ruimte voor de Rivier (2006) staat welke maatregelen het kabinet op korte termijn voor de doelen wil inzetten (zie tekstkader). Het zogenaamde basispakket bestaat zoveel mogelijk uit maatregelen die de rivier meer ruimte geven en hoge waterstanden verlagen. Voorbeelden daarvan zijn uiterwaardverlaging, dijkeruglegging, kribverlaging en zomerbedverdieping. Dijkversterking is alleen opgenomen als andere maatregelen niet geschikt of te duur zijn.

In 2006 heeft het kabinet de Planologische Kernbeslissing Ruimte voor de Rivier vastgesteld, ook wel kortweg PKB Ruimte voor de Rivier genoemd. Deze PKB Ruimte voor de Rivier heeft drie doelen:

- in 2015 kan een afvoer van 16.000 kubieke meter water per seconde veilig door de Rijntakken stromen;
- door de maatregelen die hiervoor nodig zijn, verbetert ook de ruimtelijke kwaliteit van het rivierengebied, bijvoorbeeld door natuurontwikkeling en uitbreiding van recreatieve mogelijkheden;
- de extra ruimte die de rivier in de loop van de eeuw nodig kan hebben als klimaatveranderingen verder doorzetten, blijft daarvoor beschikbaar.

Uit: brochure PKB Ruimte voor de Rivier (Ministerie van VWS i.s.m. Ministerie van VROM en Ministerie van LNV, 2006)

In 2013 is de partiële wijziging van de PKB vastgesteld, waarbij zomerbedverlaging over 21 km is vervangen door een verkorte zomerbedverlaging over 7,5 km in combinatie met de versnelde (gedeeltelijke) inzet van het Reevediep. Op basis daarvan is het project onderverdeeld in twee fases. Fase 1, gericht op de versnelde inzet van het Reevediep, is volop in uitvoering. Fase 2 is gericht op het realiseren van de 'eindsituatie' voor de inzet van het Reevediep. In fase 2 wordt in het kader van hoogwaterveiligheid onder meer een schutsluis, spuiwerk en vispassage in de Reevekering gebouwd, wordt de Drontermeerdijk versterkt en wordt de huidige kering en sluis bij Roggebot gearriveerd. Dit pakket maatregelen (fase 1 en fase 2) moet worden gezien als onderdeel van een 'keten' van maatregelen in het hele rivierengebied, zowel nationaal als internationaal.

Dubbeldoelstelling PKB

Naast hoogwaterveiligheid wordt in Ruimte voor de Rivier IJsseldelta ook ingezet op het versterken van de ruimtelijke kwaliteit van het gebied (integrale gebiedsontwikkeling IJsseldelta-Zuid). Deze kwaliteitsversterking komt met name tot uiting in natuurontwikkeling en versterking van de recreatieve mogelijkheden.

Bij de beoogde natuurontwikkeling wordt qua streefbeeld aangesloten bij het oorspronkelijke karakter van de IJsseldelta als een meerarmige riviermonding en binnendelta, waarbij ook de strategische ligging als ontbrekende schakel in Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS) tussen de randmeren en de IJssel van belang is. Hierbij hoort onlosmakelijk het streven naar een dynamisch natuurlijk watersysteem met ruimte voor op- en afwaaiingsdynamiek, als gevolg van een open verbinding tussen het IJsselmeer / Vossemeer en het noordelijk deel van het Drontermeer. Daarnaast is ook de samenkomst van rivierdynamiek vanuit de IJssel en windgestuurde dynamiek vanuit het IJsselmeer bij uitstek een gebiedseigen natuurlijk kenmerk en wordt hiermee de ontwikkeling van robuuste gebiedseigen natuur binnen zowel de Natura 2000-gebieden als het aangrenzende Natuurnetwerk Nederland (NNN) gefaciliteerd. Intussen is overigens ook duidelijk dat het ontbreken van dynamiek in de randmeren één van de factoren is die bijdraagt aan de achteruitgang van de kwaliteit van het leefgebied van rietvogels (zie ook hoofdstuk 3).

IJsseldelta Fase 2

In de PKB Ruimte voor de Rivier is als werktaakstelling een waterstanddaling van 41 cm bij Zwolle (kilometer 979) vastgelegd, bij een maatgevende afvoer van ruim 16.000 m³ per seconde bij Lobith. Deze waterstanddaling kan voor 21 cm worden gerealiseerd door de inmiddels opgeleverde 7,5 kilometer zomerbedverlaging op de Beneden-IJssel. In aanvulling hierop is de afvoer van hoogwaterpieken via het Reevediep noodzakelijk. In fase 1 van IJsseldelta-Zuid werd een maximale afvoercapaciteit van het Reevediep van circa 350 m³ per seconde nagestreefd door vooruitlopend op de latere realisatie van fase 2 aanpassingen uit te voeren bij de in deze fase nog gehandhaafde Roggebotsluis en het toevoegen van spuikokers in de Roggebotkering. Het waterstandsverlagend effect door inzet van het Reevediep, inclusief de tijdelijke maatregelen bij de Roggebotsluis, bedraagt bij Zwolle (tussen kilometer 979 en 980) in fase 1 circa 20 cm. Daarmee wordt de taakstelling uit de PKB dus (net) gehaald door de combinatie van zomerbedverlaging en de inzet van het Reevediep.

Met de realisatie van fase 2 van IJsseldelta-Zuid kan vervolgens vanaf 2025 maximaal 730 m³ per seconde worden afgevoerd na het amoveren van de Roggebotsluis en realisatie van de andere benodigde maatregelen zoals het versterken van de Drontermeerdijk. Daarmee wordt een waterstandsverlagend effect bij Zwolle bereikt van minimaal 30 cm bij de maatgevende afvoer en wordt de PKB-taakstelling dus veel ruimer gehaald. Daarbij moet bedacht worden dat de PKB gericht is op een maatgevende afvoer van 16.000 m³ per seconde bij Lobith, terwijl intussen gebleken is dat een toekomstige toename tot 18.000 m³ per seconde als gevolg van klimaatverandering aannemelijk is. Dit voortschrijdend inzicht vormt mede de basis voor de huidige beleidsuitwerkingen in het Deltaprogramma vanaf 2015 (Ministerie van I&M en EZ, 2015, 2016, 2017). De volledige inzet van het Reevediep is een onmisbare schakel in het anticiperen op grotere rivierafvoeren in de toekomst (2100) omdat overige mogelijkheden in de IJsseldelta beperkt aanwezig zijn.

In 2015 is op verzoek van het ministerie van I&M door de provincie Overijssel een verkennend onderzoek uitgevoerd naar mogelijkheden om tot een versnelde uitvoering te komen van fase 2 Ruimte voor de Rivier IJsseldelta (Provincie Overijssel, 2016). Belangrijk voordeel is dat het systeem in fase 2 robuust, betrouwbaar en eenvoudiger te besturen is (niet afhankelijk van spuivoorziening in Roggebot). Ander voordeel is dat door deze versnelling eerder (in 2022) een toekomstvaste situatie voor de komende decennia wordt gerealiseerd, die andere aanvullende maatregelen op middellange termijn overbodig maakt. Voor de Reevedam betekent dit bijvoorbeeld dat direct de schutsluis gebouwd kan worden (in plaats van de aanleg van tijdelijke keersluizen). Daarnaast genereert de versnelling in combinatie met de zomerbedverlaging een waterstanddaling bij Zwolle die groter is dan 41 cm, waardoor de dijkversterkingsopgave langs de IJssel wordt verkleind.

Het ministerie van I&M heeft op 18 januari 2016 ingestemd met de voorbereiding van de planvormingsfase voor de versnelling van fase 2 en het voorbereiden van een MIRT 2 besluit door de Minister van I&M (MIRT: Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport). Op 14 december 2016 is de bestuursovereenkomst (BOK) door de minister en door de voor de planvorming verantwoordelijke overheden ondertekend. Daarmee is de fase van planstudiefase formeel gestart, die moet leiden tot MIRT 3 besluiten (Projectbesluiten). Na de MIRT 3 besluiten start de realisatiefase.

In de integrale passende beoordeling (Tauw, 2017) zijn de in fase 2 te realiseren objecten op basis van de versnelde realisatie van fase 2 nader omschreven. De planning is om met de bouw van het project fase 2 Reevesluiscomplex als eerste in 2017 te starten.

De nuloptie

In de in 2015 uitgevoerde ADC-toets (Tauw, 2015) is de nuloptie beschreven, het geheel niet realiseren van IJsseldelta-Zuid (fase 1 en 2) en eveneens geen andere maatregelen zoals dijkversterkingen. Conclusie was dat in dat geval het wettelijk vastgelegde beschermingsniveau, dat is gebaseerd op een maatgevende afvoer van 16.000 m³/s bij Lobith, niet gehaald kon worden. Voor de korte termijn zou dat betekenen dat er veiligheidsknelpunten blijven bestaan en dat de gewenste veiligheid van alle bewoners van het rivierengebied niet kan worden gegarandeerd. Ook zou sprake zijn van een afwenteling van toenemende risico's op toekomstige generaties omdat het pakket noodzakelijke maatregelen op langere termijn alleen maar zou toenemen. De nuloptie was en is dus nadrukkelijk ongewenst en geen reëel alternatief.

Intussen zijn onderdelen van fase 1 al gerealiseerd of volop in uitvoering en wordt nu een versnelde uitvoering van fase 2 nagestreefd. Daarmee zijn nieuwe alternatieven op systeemniveau ontstaan die in de volgende paragraaf worden behandeld.

2.3 Alternatieven op systeemniveau

Het (ongewijzigd) realiseren van onderdelen van fase 1, zoals de Reevedam, staat niet ter discussie. De aanleg ervan is reeds vergund en de aanleg is in alle scenario's nodig om het watersysteem IJsseldelta te scheiden van het watersysteem Veluwerandmeren. Dit is nodig vanuit hoogwaterbeschermingsmotief, maar ook om de goede waterkwaliteit van de Veluwerandmeren af te schermen van het meer voedselrijke systeem van de IJsseldelta. Voor het al dan niet gewijzigd realiseren van fase 2 zijn twee alternatieven op systeemniveau relevant:

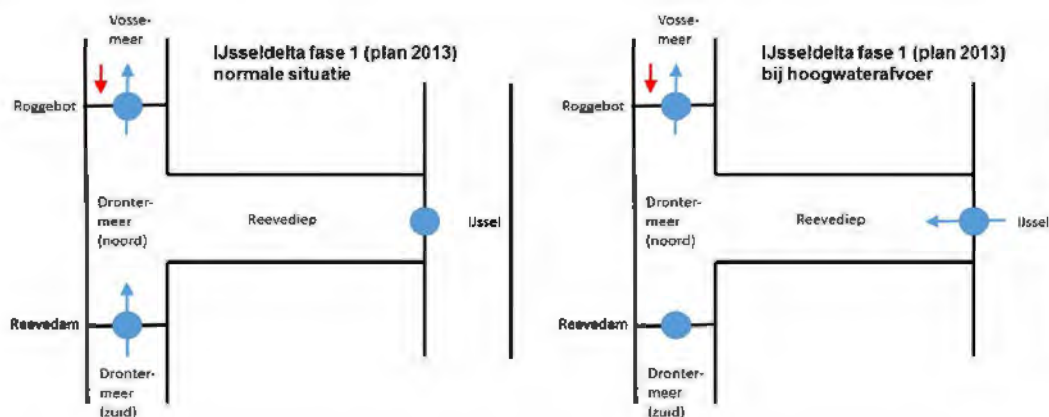
Realisatie fase 1 als eindsituatie: Reevedam met keersluis, spuikokers in Roggebot

Dit alternatief is gebaseerd op het oorspronkelijke ontwerp van fase 1. Het aanleggen van de Reevedam met keersluizen en het aanleggen van een spuivoorziening bij Roggebot (zie figuur 2.1). Het uitvoeren van fase 1 van project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta is reeds vergund, maar de genoemde onderdelen van fase 1 zijn nog niet gerealiseerd.

Bij de aanleg van keersluizen in de reeds grotendeels gerealiseerde Reevedam is in 2013 niet gespecificeerd of er een noodzaak is voor aanvullende aanmeervoorzieningen. Het bestemmingsplan biedt wel de mogelijkheid voor de aanleg van wachtvoorzieningen bij de sluizen. Het mag duidelijk zijn dat de aanleg van voorzieningen bij de in fase 1 beoogde keersluizen, in het licht van het voortschrijdend inzicht over de natuurwaarden langs de westelijke oever, op dezelfde beperkingen stuit als bij de nu beoogde realisatie van fase 2. Dit alternatief inclusief aanmeervoorzieningen langs de oever zou zodoende niet binnen de bestaande Natuurbeschermingswet-vergunning gerealiseerd kunnen worden en evenzeer een significant effect voor grote karekiet opleveren.

Het alternatief voldoet aan de oorspronkelijke doelstelling van Ruimte voor de Rivier, maar keerzijde is dat deze vanuit het oogpunt van hoogwaterveiligheid minder robuust, betrouwbaar en eenvoudig te besturen is. Dit alternatief is in het verleden ontworpen als tijdelijke situatie en bij langdurig gebruik is sprake van versnelde slijtage van de waterwerken. Verder wordt geen toekomstvast situatie voor de komende decennia gerealiseerd en zullen op overzienbare termijn aanvullende maatregelen genomen moeten worden die op hun beurt ingrijpende effecten op natuur zullen hebben. Zo zal een aanvullende dijkversterkingsopgave langs de IJssel ontstaan, waarbij ook natuureffecten langs de IJssel (eveneens Natura 2000-gebied) aan de orde zijn. Daarnaast wordt geen uitvoering gegeven aan het in het Deltaprogramma 2016 opgenomen voornemen om fase 2 te realiseren in verband met het toekomstvast maken van de IJsseldelta.

Vanuit de natuurdoelstellingen die onderdeel zijn van de ruimtelijke kwaliteitsdoelstelling uit de PKB is het beeld zeer duidelijk. Het niet uitvoeren van fase 2 en dan vooral het handhaven van de Roggebotsluis, betekent dat niet geprofiteerd kan worden van de potenties die een toename van natuurlijke deltadynamiek biedt. Blijkens het ontwerpbeheerplan voor dit gebied is deze dynamiek noodzakelijk voor het instandhouden en verbeteren van de aanwezige rietmoerassen. Dit betekent verder ook dat de natuurontwikkeling in het Reevediep (NNN) een duidelijk minder dynamisch karakter krijgt, waardoor onder meer de kwaliteit van moerasvegetaties waaronder rietlanden, duidelijk achter zal blijven bij de gewenste ontwikkeling. Behalve de gevolgen voor nieuwe natuur zal daarnaast ook de positieve invloed van extra dynamiek op bestaande rietlanden (ook als leefgebied voor rietvogels als grote karekiet) achterwege blijven. Dit terwijl intussen gebleken is dat de kwaliteit van deze rietlanden mede door het ontbreken van dynamiek achteruit blijft gaan. Daarmee wordt met dit alternatief het duurzaam halen van de natuurdoelen in de IJssel en randmeren op langere termijn verder bemoeilijkt. Verder is ook het lange termijn effect op bestaande natuurwaarden (inclusief de instandhoudingsdoelen voor rietvogels) groter dan het relatief beperkte (en beheersbare) effect dat door de voorkeursvariant, fase 2 wordt veroorzaakt.

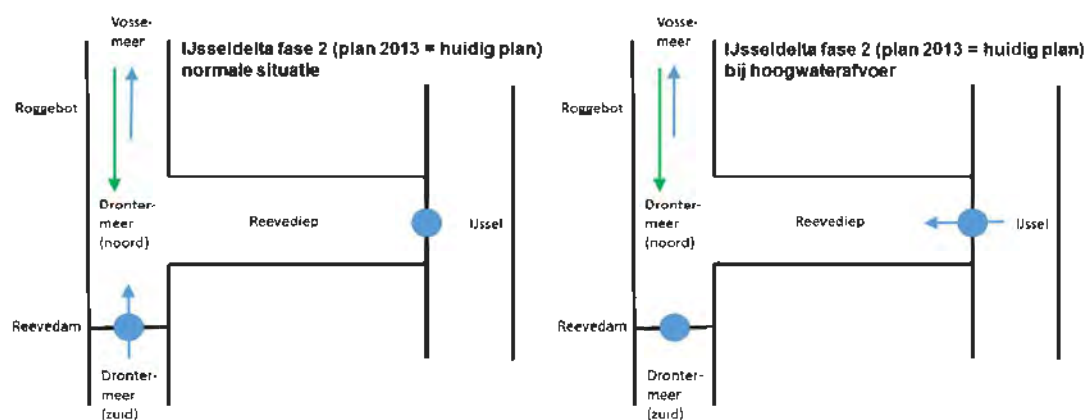
Figuur 2.1 Systeem functioneren bij realisatie van Project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta (fase 1). De blauwe pijlen symboliseren uitstromend water, de rode instromend water door opwaaiing.

Voorkeursalternatief: Versnelde realisatie fase 2 Reevedam met schutsluis, amoveren Roggebot

Met het versneld uitvoeren van fase 2 wordt de Reevedam aangelegd met daarin direct een schutsluis en spuivoorziening. Door het amoveren van Roggebotsluis wordt de watersysteemgrens verlegd naar de verder zuidelijk gelegen Reevedam (zie figuur 2.2). Deze dam vormt dan de nieuwe scheiding tussen het watersysteem van de randmeren en de 'IJsseldelta' (Ketelmeer, Vossemeer, Reevediep, IJssel).

Dit alternatief heeft twee belangrijke voordelen ten opzichte van de voorgaande alternatief:

1. Het voorkeursalternatief is sterk gericht op toekomstvastheid. Voor het aspect hoogwaterbescherming is de huidige verwachting dat de maatgevende afvoer in de toekomst verder zal oplopen. Een nadrukkelijk doel van dit watersysteemontwerp is dus dat een belangrijk deel van de toekomstige toename van IJsselafoeren (duidelijk hoger dan 16.000 m³ bij Lobith) ook via het Reevediep kan worden afgevoerd, omdat de Roggebotsluis wordt geamoveerd. Daarmee wordt dus invulling gegeven aan toekomstvastheid van de hoogwaterbeschermingsmaatregelen voor de toekomst. Betrouwbaarheid en eenvoudige bestuurbaarheid (in tegenstelling tot een spuivoorziening in de Roggebotsluis) zijn bijkomende voordelen
2. Met de realisatie van fase 2 worden de potenties voor natuur in zowel het Natura 2000-gebied als het aangrenzende NNN geoptimaliseerd en wordt hiermee ook een belangrijk onderdeel van de dubbeldoelstelling uit de PKB gerealiseerd

Figuur 2.2 Systeem functioneren bij versnelde realisatie van Project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta (fase 2). De blauwe pijlen symboliseren uitstromend water, de groene instromend water door opwaaiing.

Zoals beschreven in paragraaf 3.1 is er intussen consensus over het feit dat het gebrek aan natuurlijke dynamiek in de randmeren ongunstig is voor het behoud en de ontwikkeling van goede kwaliteit waterriet (essentieel onderdeel van het habitat voor grote karekiet). In het ontwerpbeheerplan is dit knelpunt samengevat: “De combinatie van het huidige peilbeheer (dat resulteert in onvoldoende overstromingsdynamiek) en inadequaat maaibeheer resulteert in verdroging van rietmoeras en een versnelde vegetatiesuccessie naar ruigtes en struwelen”. Ondanks dat de rietoevers van het noordelijk Drontersmeer zich zullen moeten aanpassen aan het gemiddeld lagere streefpeil van het IJsselmeer-Drontersmeer-Vossemeer na het in de toekomst amoveren van de Roggebotsluis, wordt de systeemwijziging en vooral de toename van dynamiek netto als positieve bijdrage aan de duurzame instandhouding van de doelen voor Natura 2000 op langere termijn beschouwd. Zoals beschreven is in de integrale passende beoordeling wordt daarbij wel verwacht dat de overgang van het huidige naar het nieuwe watersysteem tijdelijke negatieve effecten kan veroorzaken, waardoor wel rekening moet worden gehouden met de noodzaak voor mitigerende maatregelen. Door deze transitie te monitoren en zo nodig tijdig bij te sturen door gerichte beheermaatregelen, zal een significant effect echter voorkomen kunnen worden.

2.4 Alternatieven locatie en ontwerp

Voor zowel de ligging van de Reevedam als voor de ligging van het Reevesluiscomplex als onderdeel daarvan, zijn op verschillende momenten de verschillende locatie- en ontwerpalternatieven beschouwd en afgewogen. Specifiek voor natuur heeft deze afweging bijvoorbeeld al plaatsgevonden in de ADC-toets voor fase 1, waarbij onder meer alternatieven voor de monding van het Reevediep zijn afgewogen (Tauw, 2015). Daarbij is bijvoorbeeld voor een zuidelijker monding van het Reevediep (inclusief een zuidelijker ligging van de Reevedam) beredeneerd dat dit niet zorgt voor minder natuureffecten en dat deze optie daarmee niet gewenst is.

Verschuiven dam in noord-zuid richting

Het verschuiven van de dam naar het noorden zorgt direct voor schade aan Reve-eiland, een plek die van belang is voor diverse rietvogels en watervogels. In het verleden is hier onder meer een territorium van roerdomp aangetroffen (oostzijde) en gezien de kwaliteit van het waterriet mag ook worden verwacht dat dit een territorium kan zijn voor de grote karekiet. Aan de westelijke zijde van het eiland was in de periode 2003-2007 en in 2014 een territorium aanwezig (zie integrale passende beoordeling). Dit alternatief is daarom nadrukkelijk ongewenst en geen reëel alternatief, zoals ook al geconstateerd is in de ADC-toets voor fase 1.

Het verder verschuiven van de dam naar het zuiden is ongewenst vanwege de grotere afstand tussen beide oevers van het Drontermeer, wat leidt tot een groter ruimtebeslag in het meer. Zoals al geconstateerd is in de ADC-toets voor fase 1 gaat dit bijvoorbeeld te koste van een groter areaal waterplantenvegetaties waarmee een significant negatief effect op habitattypen ontstaat.

Daarnaast neemt de geschiktheid van het habitat voor rietvogels verder naar het zuiden toe. Met name langs de oostoever zijn op die plekken geschikte rietkragen aanwezig waar in het broedseizoen 2016 ook een zingende grote karekiet is waargenomen. De waarnemingen van zingende grote karekiet van afgelopen jaren (Van der Hut, 2016) laten duidelijk zien dat verder naar het zuiden meer activiteit is. Met het oog op constructieve aspecten, maar ook vanwege de aanwezigheid van beter habitat (dat bij verschuiven van de dam wordt aangetast) is het verder naar het zuiden verplaatsen van de dam niet verder als reëel alternatief te beschouwen.

Ook het grotendeels handhaven van de Reevedam op de beoogde locatie, maar dan met een zuidelijker aansluiting op de westoever stuit op bezwaren. Langs de westoever ten zuiden van de beoogde locatie van de Reevedam liggen ook rietlanden, deels zelfs met een betere kwaliteit waterriet (doordat rietgroei daar niet negatief beïnvloed wordt door de schaduw van opgaande beplantingen en opschot, zoals bij de meer noordelijke gelegen rietoever het geval is). Om deze te ontzien zou de aansluiting in zuidelijke richting zodanig moeten opschuiven, dat de negatieve effecten op andere instandhoudingsdoelen zoals waterplanten (habitattype Kranswierwateren) en leefgebied van watervogels onevenredig groot zouden worden (en zelfs tot een significant effect zouden leiden). Daarmee is ook deze ruimtelijke aanpassing (net als het volledig zuidwaarts opschuiven van de Reevedam) ongewenst.

Verschuiven van componenten in oost-west richting

Wat betreft de locatie van de sluizen en aanmeervoorziening in de dam is overwogen deze verder van de westoever af te schuiven om zo het verstorende effect door het aan- en afmeren op de rietkraag te verminderen. De sluis en aanmeervoorziening komen dan dichterbij Reve-eiland, te liggen. In de huidige plannen liggen deze voorzieningen op een afstand van meer dan 50 meter van Reve-eiland, dus buiten de maximale verstoringafstand van grote karekiet. Zoals hierboven is beschreven is het aantasten / verstoren van de rietlanden aan de westkant van Reve-eiland niet wenselijk, met name omdat deze beter ontwikkeld zijn dan de marginalere rietoevers langs de westzijde van het Drontermeer.

Het opschuiven van het sluizencomplex, of het omwisselen van de sluis en spuimiddelen zijn daarom niet verder als reëel alternatief onderzocht, omdat duidelijk is dat er per definitie een ongewenst effect op Reve-eiland ontstaat.

2.5 Conclusie Alternatievenafweging

Een versnelde uitvoering van fase 2 en aanleg van het Reevesluiscomplex op de geplande locatie kan, ondanks de negatieve effecten op de korte termijn, als het meest wenselijke alternatief worden gezien, vanwege de grote bijdrage aan de doelstellingen op de lange termijn voor hoogwaterbescherming en natuur. In geen van de onderzochte alternatieven kunnen deze projectdoelen worden gehaald in combinatie met het achterwege blijven van negatieve effecten op Natura 2000-doelen.

3 Dwingende redenen (D)

3.1 Vraagstelling

Doordat (significante) effecten op het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren door het project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta niet uitgesloten kunnen worden, dient de vraag beantwoord te worden of er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, zoals bedoeld in de Wet Natuurbescherming. In de volgende paragrafen wordt ingegaan op motieven in het kader van bescherming van flora en fauna; menselijke gezondheid en openbare veiligheid respectievelijk voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

3.2 Menselijke gezondheid en openbare veiligheid

Hoogwaterveiligheid

Onze rivieren zijn de afgelopen eeuwen steeds meer ingeklemd tussen steeds hogere dijken, waarachter de bodem is gedaald. Door dit 'badkuipeffect', door de bevolkingsgroei en door de toegenomen economische activiteit zijn de potentiële gevolgen van een overstroming groter geworden. Daarnaast krijgen rivieren meer smelt- en regenwater te verwerken door toenemende weersextremen als gevolg van klimaatverandering. Zonder maatregelen is Nederland onvoldoende beschermd bij overstromingen. Bij een dijkdoorbraak langs de rivieren is de veiligheid van 4 miljoen mensen in de lagere delen van Nederland in gevaar. Overstromingen in die gebieden kunnen meer dan 1.000 mensenlevens kosten en 100 miljard euro schade veroorzaken. Ter illustratie: tussen 1998 en 2004 waren er in Europa meer dan 100 grote overstromingen, waarbij circa 700 doden vielen en 250.000 mensen hun huis kwijt raakten. De totale schade bedroeg rond de 25 miljard euro.

De Waterwet bepaalt dat dijken in de IJsseldelta bestand moeten zijn tegen extreme hoogwaterstanden die met een gemiddelde kans van 1/1000 per jaar voorkomen. Het is een veiligheidsnorm die is gebaseerd op statistieken over de herhalingstijd van extreem hoge waterstanden uit het verleden.

De achtergronden van de hoogwaterveiligheid in de regio IJsseldelta zijn reeds uitgebreid beschreven bij de alternatievenafweging in hoofdstuk 2. In 2011 bleek dat de oorspronkelijke zomerbedverlaging (over 22 kilometer) heroverwogen moest worden, onder andere vanwege ongewenste effecten op de drinkwaterwinning bij Zwolle. Dit leidde vervolgens tot een gedeeltelijke herziening van de PKB Ruimte voor de Rivier (2013). In deze aanpassing werd gekozen voor de beperkte hoogwatergeul. In deze variant is een uitvoering van de Hoogwatergeul Kampen beoogd in twee fasen waarbij de tweede fase later wordt aangevangen om op die manier rekening te kunnen houden met nieuwe ontwikkelingen in het kader van het deltaprogramma. De aanleg van de adaptieve eerste fase geeft de mogelijkheid om te onderzoeken hoe de tweede fase het beste een bijdrage kan leveren.

In het deltaprogramma 2016 (Ministerie van I&M en EZ 2016, p.53) is beschreven op welke wijze de in de PKB genoemde tweede fase uitgevoerd gaat worden. Omdat de middelen voor deze tweede fase via het deltaprogramma lopen wordt fase 2 uitgevoerd buiten het programma Ruimte voor de Rivier. Dat doet er niet aan af dat de volledige PKB doelstelling, gemeten bij Zwolle, pas wordt gehaald met de uitvoering van fase 2. Met het vervroegd uitvoeren van fase 2 zullen echter een deel van die tijdelijke maatregelen niet uitgevoerd worden of worden vervangen door de definitieve maatregel die is voorzien in fase 2.

Samenvattend is de conclusie dat er een zeer groot en toekomstgericht maatschappelijk belang gelegen is in de hoogwaterbeschermingsmaatregelen.

3.3 Bescherming van flora en fauna

Bescherming van Kranswierwateren in het zuidelijk Drontermeer

De belangrijkste reden om op korte termijn de Reevedam met Reevesluiscomplex aan te leggen is de bescherming van het habitatype kranswierwateren in het zuidelijk Drontermeer (ADC 2015, blz. 27-28). In zoverre is de maatregel bedoeld om negatieve effecten van de hoogwatergeul te mitigeren en om beïnvloeding van het zuidelijk Drontermeer door nutriëntenrijk water uit het noordelijk Drontermeer / IJsselmeer tegen te gaan.

Dit habitatype heeft zich de afgelopen tientallen jaren door een steeds verbeterende waterkwaliteit goed ontwikkeld tot ruim boven de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren. Dit was de reden dat in de passende boordeling van fase 1 in 2013 is geoordeeld dat een afname in oppervlak als gevolg van het verschuiven van de watersysteemgrens van Roggebotsluis naar Reevedam niet zorgt voor een significant negatief effect op het habitatype kranswierwateren, ook als het hele bestaande areaal in het noordelijk Drontermeer zou verdwijnen. Voorwaarde daarbij is echter wel dat ten zuiden van de beoogde Reevedam het areaal kranswierwateren wel behouden blijft, omdat anders alsnog een te grote oppervlakte wordt aangetast en wel een significant negatief effect optreedt.

Om significant negatieve effecten op de waterkwaliteit en het habitatype kranswierwateren in het zuidelijk Drontermeer met zekerheid te kunnen voorkomen is het nodig dat waterstroming richting het zuidelijk Drontermeer wordt voorkomen. Dit is de reden waarom de Reevedam moet worden aangelegd. In situaties van hoog water, waarbij IJsselwater de randmeren instroomt en bij hoog water als gevolg van opwaaiing of opstuwing (van water uit het IJsselmeer-Ketelmeer-Vossemeer) blijft de kwaliteit van het water in het zuidelijk Drontermeer dan onaangetast.

Binnen het kader van Ruimte voor de Rivier IJsseldelta moet het project Reevedam inclusief sluizencomplex ervoor zorgen dat geen gebiedsvreemd water het zuidelijke Drontermeer instroomt. Het project Reevedam met sluizencomplex moet daarom als dwingende reden van groot openbaar belang worden aangemerkt (in het kader van voor het (natuurlijk) milieu wezenlijk gunstige effecten).

3.4 Voor het milieu wezenlijk gunstige effecten

De PKB Ruimte voor de Rivier richt zich op het realiseren van twee samenhangende doelstellingen, namelijk het op het vereiste veiligheidsniveau brengen van het rivierengebied tegen overstromingen en het leveren van een bijdrage aan het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het rivierengebied. Deze tweede doelstelling geldt ook voor het project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta en is specifiek voor het Reevediep uitgewerkt in de vorm van natuurontwikkeling en het versterken van de recreatieve mogelijkheden.

Het Natura 2000-netwerk is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland op nationaal niveau. Op land beslaat de totale NNN circa twee maal zoveel oppervlak als de Natura 2000-gebieden

alleen. Deze 'inbedding' in het NNN zorgt ervoor dat de Natura 2000-gebieden in ecologisch opzicht niet geïsoleerd liggen, maar onderdeel uitmaken van een samenhangend netwerk.

Zonder het NNN zouden de Natura 2000-gebieden als weinig duurzame geïsoleerde gebieden in Nederland liggen (Broekmeyer et al., 2007). Dit is met name van belang voor soorten waarvoor versnippering op regionaal of zelfs (inter)nationaal niveau een groot probleem vormt. Ook onder optimale milieu- en watercondities kunnen de Natura 2000-gebieden alleen niet het duurzaam voortbestaan van dergelijke soorten garanderen. De samenhang en ook het grotere areaal van het NNN zorgen daarnaast ook voor een bufferende werking, waardoor de optimale milieu- en watercondities binnen de Natura 2000-gebieden beter kunnen worden gerealiseerd.

Bij het beoordelen van de ecologische meerwaarde van het project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta is het ook van belang om op 'boven regionale schaal' te kijken. Het Reevediep verbindt in de toekomst niet alleen de Natura 2000-gebieden Veluwerandmeren en Uiterwaarden IJssel (als onderdeel van Rijntakken) tot een robuuste eenheid, maar vormt daarnaast vooral een grote aanwinst in de 'natte' Natura2000-keten tussen Zuid-Friesland, Noordwest-Overijssel en Flevoland, de zogenaamde natte as zoals al beschreven in de Vijfde Nota (2000/2001).

Dit netwerk van wetlands biedt de ruimte voor dynamische natuur waarvoor Nederland, door de ligging in de delta van Rijn, Maas en Schelde unieke potenties heeft en waarvan iconische soorten zoals de bever en de otter kunnen profiteren. Het sluit aan bij de huidige inzichten over een meer grootschalige systeembenadering waarbij abiotische randvoorwaarden terugkeren die in het verleden heel gewoon waren in Nederland. Steeds meer worden door mensenhanden gemaakte barrières voor bijvoorbeeld trekkende vissen opgeheven en kenmerkende situaties van een rivierdelta hersteld wat erg positief is voor de soorten die daar van nature thuishoren. Het project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta kan op die manier ook bijdragen aan de ecologische samenhang op bovenregionaal niveau.

Deze bijdrage wordt gerealiseerd door naast de eisen vanuit waterveiligheid ruimte te bieden aan gebiedseigen natuurlijke processen, in het geval van het Reevediep met name de water(peil)dynamiek vanuit randmeren en rivier. Door de aanleg van het Reevediep en amoveren van Roggebot is er peildynamiek van twee kanten: enerzijds door opwaaiing van water in de brede monding van het Reevediep vanuit Ketelmeer, Vossemeer en het IJsselmeer en anderzijds door hoogwaterperioden op de IJssel.

Het Reevediep zal in fase 2 frequenter mee gaan stromen door een aangepast inlaatregime aan de IJsselszijde (gemiddeld eenmaal per vijf jaar). Vanuit veiligheidsoogpunt is er een noodzaak om het systeem periodiek op zijn goede werking te kunnen testen, maar daarnaast zijn er ook redenen om de inlaat frequenter te gebruiken dan vanuit veiligheidsoogpunt benodigd is, namelijk:

- Ecologisch functioneren: het Reevediep wordt beschouwd als een tak in de delta van de IJssel, waar de IJssel ruimte wordt gegeven om via water en sediment mede vorm te geven aan het landschap en de natuur van de bypass. Op deze wijze wordt de natuur ook voorbereid op een grote IJsselwaterstroom bij een hoogwaterpiek. Water(peil)dynamiek en inundatie vanuit hoogwater op de IJssel zijn belangrijke factoren voor de ontwikkeling en instandhouding van natuurdoeltypen in het Reevediep (Royal Haskoning, Tauw en Witteveen+Bos, 2012a & 2012b)
- Maatschappelijke beleving: om duidelijk te maken aan de bevolking wat het Reevediep is, waarvoor de maatregel nodig is (hoogwaterbewustzijn) en hoe deze werkt, is er de wens om water periodiek in te laten voor de beleving van het Reevediep

Het ontwerp voor de Reevedam en het daaraan gekoppelde compleet amoveren van Roggebotsluis in fase 2 faciliteert dit unieke systeemkenmerk van water(peil)dynamiek in de rivierdelta zoveel mogelijk. Het Reevediep is zodanig ruim gedimensioneerd en gevarieerd ingericht dat er naast elkaar ruimte ontstaat voor uiteenlopende vegetaties van zowel dynamische als meer laagdynamische standplaatsen. Zo is het waterriet voor grote karekiet kenmerkend voor dynamische situaties, terwijl luwere komgebieden als habitat voor onder meer de waterspitsmuis fungeren. Juist deze variatie draagt bij aan het belang van het Reevediep in fase 2 als ecologische schakel en gradiënt en biedt optimale omstandigheden voor behoud en versterking van de biodiversiteit. In de grondovereenkomst met de toekomstige beheerder wordt het toekomstige beheer vastgelegd, opdat de beoogde natuurwaarden tot stand komen en ook op lange termijn gewaarborgd zijn.

De beoogde grote meerwaarde van het Reevediep op ecologisch vlak hangt sterk samen met de gemaakte inrichtingskeuzes, die op hun beurt gebaseerd zijn op de uitwerking van de doelen van project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta in het kader van verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Door de robuustheid en ruimte voor peildynamiek is de meerwaarde van het Reevediep zeer groot. Het versterkt het karakter van de IJsseldelta als een meerarmige riviermonding en binnendelta, waarbij ook de strategische ligging als ontbrekende schakel in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) tussen de randmeren en de IJssel van belang is. Het project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta, fase 2 maakt optimaal gebruik van de potenties die het watersysteem en de ruimtelijke ligging tussen IJssel en randmeren voor natuur bieden. Deze natuurwinst kan dus eenduidig als voor het milieu wezenlijk gunstig effect worden beschouwd, zoals bedoeld in de Wet Natuurbescherming.

3.5 Conclusie dwingende redenen van groot openbaar belang

Het primaire belang van het project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta fase 2 ligt in de hoogwaterveiligheid op zowel korte als lange termijn. Er is hierbij zonder twijfel sprake van een dwingende reden van groot openbaar belang in het kader van de menselijke gezondheid en openbare veiligheid. Specifiek voor fase 2 zijn daarbij ook argumenten als toekomstvastheid, robuustheid, betrouwbaarheid en eenvoudige beheersbaarheid van de veiligheidsmaatregelen van belang. Verder is de duurzame bijdrage van fase 2 aan natuurbehoud van groot belang omdat dynamiek een sleutelfactor is voor zowel bestaande als nieuw te ontwikkelen natuur in de IJsseldelta. In het bijzonder zal ook sprake zijn van een positieve bijdrage aan de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebieden Veluwerandmeren op langere termijn, waaronder de doelen voor roerdomp en grote karekiet. Er is daarmee aantoonbaar sprake van dwingende reden van groot openbaar belang in het kader van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

4 Compensatie (C)

Uit de passende boordeling blijkt dat onvoldoende mogelijkheden bestaan om negatieve effecten te voorkomen en dus is een significant negatief effect niet met zekerheid uit te sluiten. Als gevolg daarvan is dus compensatie noodzakelijk. Daarom heeft een verkenning plaatsgevonden van de mogelijkheden voor compensatie. Hierna wordt het resultaat van deze verkenning beschreven. In bijlage 2 is de te realiseren compensatie concreet uitgewerkt. Het te compenseren leefgebied van grote karekiet bestaat uit 0,76 ha leefgebied, waarvan 0,13 ha goed ontwikkeld waterriet (geschikt als broedhabitat) en 0,63 ha foerageerhabitat bestaande uit inundatieriet en rietruigte, verspreid over een oeverlengte van minimaal 200 meter.

4.1 Verkenning compensatiemogelijkheden

4.1.1 Voorgenomen en gerealiseerde maatregelen voor waterriet in fase 1

In fase 1 van het project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta is een nieuw rietmoeras aangelegd ten noorden van de tunnel van de Hanzelijn. De totale omvang van dit nieuwe moeras, dat bij de aanstaande definitieve herbegrenzing van het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren hieraan zal worden toegevoegd, is 42,7 hectare. Daarvan bestaat een groot deel uit nieuw waterriet, naast open water en een te handhaven hogere oeverwal. De eerste 8 hectare (fase 0 rietmoeras) die in 2014 is gerealiseerd, is aangelegd als compenserende maatregel voor ingrepen in bestaande rietoevers in fase 1 van het project.

Het overige deel maakt als natuurmaatregel deel uit van de integrale gebiedsontwikkeling. Hiervoor is LIFE-subsidie verkregen, omdat deze maatregel gericht is op het leveren van een impuls voor de Natura 2000-doelen, met name de uitbreiding van leefgebied voor rietvogels zoals roerdomp en grote karekiet.

In theorie kan het nieuwe rietmoeras (buiten fase 0 die reeds als compensatie geldt) worden beschouwd als een uitbreiding van de draagkracht voor grote karekiet binnen het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren, die als compensatie zou kunnen gelden voor ontwikkelingen met negatieve effecten in fase 2. In de Passende Beoordeling voor de doorgaande vaarverbinding Reevediep (Tauw 2016) is reeds becijferd (behoudende schattingen) dat netto sprake is van een uitbreiding van draagkracht voor grote karekiet:

- Territoria grote karekiet: 2-4 (5-10 % van het instandhoudingsdoel in de Veluwerandmeren)

Daarmee is het nieuwe rietmoeras (exclusief fase 0) voldoende groot, minimaal 0,76 ha, en van voldoende kwaliteit om het relatief beperkte effect van de aanleg van het Reevesluiscomplex op het leefgebied van grote karekiet op te vangen. Hiervoor is echter niet gekozen omdat:

- Voor het toevoegen van het nieuwe rietmoeras aan het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren geldt een ontwerpwijzigingsbesluit. Verwacht wordt dat het besluit medio 2017 definitief genomen is. Daarmee is er nu nog een afhankelijkheid tussen de benodigde vergunning voor het Reevesluiscomplex en de procedure voor de definitieve herbegrenzing van het Natura 2000-gebied
- Het surplus aan riet in het rietmoeras bedoeld is om een positieve impuls te geven aan het duurzame behoud van grote karekiet en roerdomp in de Veluwerandmeren en daarmee in beginsel niet bedoeld is om negatieve effecten van het project 'goed te maken', dit in tegenstelling tot het compensatiedeel van 8 ha

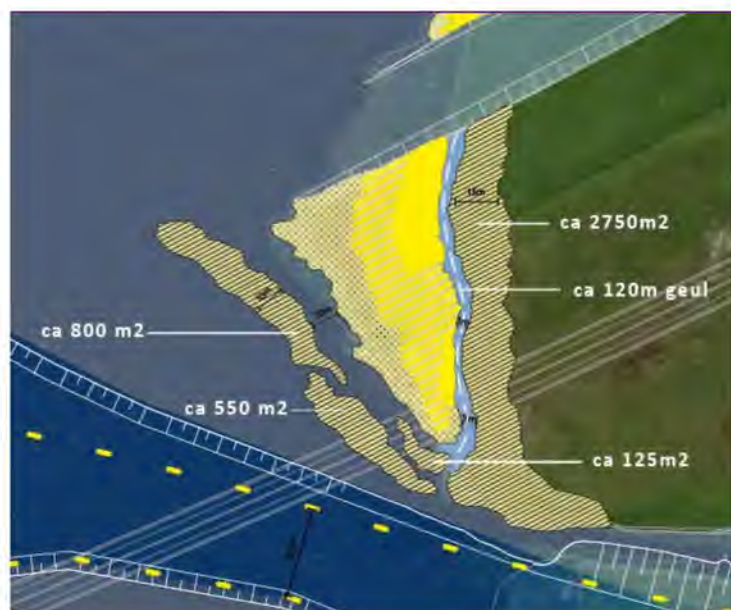
Figuur 4.1 Rietmoeras (fase 0 en 1) van project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta
(Bron: project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta / foto Arjan Otten, maart 2016)

Figuur 4.2 Rietmoeras (fase 0 en 1) van project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta
(Bron: project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta / foto Arjan Otten, januari 2017)

Behalve het nieuwe rietmoeras zoals hiervoor beschreven, zullen in het kader van het doorgaand bevaarbaar maken van de vaargeul in het Reevediep afscherpende voorzieningen bij de vaargeul worden gerealiseerd, bestaande uit nieuwe rieteilanden en rietoevers (Tauw 2016). De afscherming is met name noodzakelijk voor de zeer verstoringgevoelige roerdomp. Een deel van het nieuwe riet ligt buiten de maximale verstoringafstand van de grote karekiet (50 m).

De aan te leggen eilandjes hebben een gezamenlijk oppervlak van nagenoeg 0,15 hectare en de nieuwe rietzone aan de landzijde heeft een oppervlakte van circa 0,27 ha. Van dit gezamenlijke areaal wordt meer dan de helft niet verstoord door de recreatievaart in de vaargeul en is sprake van geschikt nieuw broed- en foerageerhabitat voor grote karekiet. Ook hier geldt dat deze maatregel in principe als compensatie voor het Reevesluiscomplex zou kunnen dienen als deze tijdig gerealiseerd en functioneel kan worden. De oppervlakte is echter niet groot genoeg om het volledige benodigde areaal (broed- en foerageerhabitat) voor de grote karekiet te compenseren, waardoor een aanvullende compensatie opgave resteert. Bovendien is de maatregel niet tijdig gerealiseerd.

Figuur 4.3 Noordoever monding Reevediep. Schetsontwerp beoogde afschermd voorzieningen bij de vaargeul in het Reevediep (Tauw 2016)

4.1.2 Aanvullende mogelijkheden voor realisatie van waterriet

Voor de realisatie van nieuw waterriet als leefgebied voor grote karekiet komen bestaande en nieuwe oevers in aanmerking waar nog geen riet aanwezig of voorzien is. In principe kan binnen het gehele Natura 2000-gebied VeluweRandmeren worden gezocht, maar in eerste instantie is ervoor gekozen om in de directe omgeving van de ingreep te zoeken naar mogelijkheden. Daarbij is geconstateerd dat de beste mogelijkheden liggen langs de Reevedam, omdat overige oeverzones reeds met riet begroeid zijn en/of omdat sprake is van situaties waar de oever een recreatief doel dient dat beperkte mogelijkheden biedt voor een duurzame combinatie met leefgebied voor grote karekiet. Dit geldt bijvoorbeeld voor de oeverzones langs het recreatiegebied bij Roggebot en voor het recreatiegebied Abbertstrand langs de westoever van het Drontermeer ten zuiden van de Reevedam. In het laatste geval zijn de bestaande onderbrekingen in de rietoever actief in gebruik als recreatiestrand.

De zuidzijde van de Reevedam is in potentie geschikt voor de ontwikkeling van een oever met waterriet. De dynamiek door golfoploop bij windrichtingen uit het zuidwesten is hier gunstiger dan aan de noordzijde. Nadelen van een locatie aan de zuidzijde zijn echter:

- De locatie is door de ligging van het fietspad aan de zuidzijde van de Reevedam niet vrij van recreatieve verstoring tijdens de broedtijd
- Vanuit het oogpunt van recreatief gebruik en beleefbaarheid is een vrij zicht vanaf het fietspad op de openheid van het Drontermeer wenselijk. Een hoge zoom waterriet belemmert dit vrije zicht

De noordzijde van de Reevedam wordt (als onderdeel van fase 1) al ingericht als ecologische verbindingzone over de voet van de dam. Mede daarom is het fietspad over de Reevedam gesitueerd langs de zuidzijde, zodat de noordoever weinig verstoord wordt. De voordelen van deze locatie zijn:

- Robuuste combinatie mogelijk van droge ruigtestrook (ecologische verbindingzone, maar ook geschikt als foerageergebied grote karekiet) met brede waterrietzone. De verbindingzone op de dam kan geen onderdeel zijn van de compensatie, omdat deze niet tijdig kan worden gerealiseerd
- Geen additioneel negatief effect op andere instandhoudingsdoelen, met name waterplantenvegetaties, omdat het verdwijnen daarvan aan de noordzijde al (worst case) is getoetst en vergund in fase 1. Voor zeer verstoringgevoelige watervogels wordt de directe omgeving van de Reevedam als te sterk verstoord beschouwd en ook dit is al getoetst en vergund voor fase 1. Voor watervogels in het algemeen geldt dat de waterrietzone in samenhang met het aangrenzende open water zeer geschikt is als zowel rust- als foerageergebied en dat het verlies van een beperkt areaal open water ten gunste van waterriet geen negatief effect heeft op de draagkracht van het leefgebied
- Gelegen aan de oever van het noordelijk Drontermeer, waar op termijn meer peildynamiek komt (na amoveren Roggebotsluis) en daarmee de omstandigheden voor waterriet verbeteren. Deze dynamiek wordt overigens wel weer gedempt door de relatief luwe ligging tussen Reevedam en eiland Reve, waardoor dynamiek door golfoploop wordt beperkt. Niettemin wordt verwacht dat de omstandigheden hier voldoende gunstig zijn voor goed waterriet, zeker als een passend beheer wordt gevoerd
- Gelegen nabij het bestaande kerngebied voor rietvogels (waaronder grote karekiet) op en rond het eiland Reve

Op basis van het voorgaande is er een duidelijke voorkeur voor de realisatie van compensatie langs de noordoever van de Reevedam.

4.2 Uitwerking compensatie

In de bijlage in dit rapport is de compensatiemaatregel aan de noordzijde van de Reevedam in detail uitgewerkt (Coops, 2017). Voor de uitwerking van de compensatie geldt als uitgangspunt een minimum oppervlakte van 0,76 hectare met een lengte van 200 meter, naast de al geplande ruigtestrook die als ecologische verbindingzone over de dam loopt en ook geschikt kan worden gemaakt als foerageergebied voor de grote karekiet.

Op basis van deze uitgangspunten is volledige compensatie langs de noordzijde van de dam mogelijk omdat aan de volledige oppervlakte kan worden voldaan. Ten opzichte van de huidige situatie langs de westoever is er op de compensatielocatie, door de geringere waterdiepte meer ruimte voor goede kwaliteit waterriet en kan de balans uit tabel 3.1 dus wat verschuiven ten gunste van het broedhabitat van grote karekiet. Een ander voordeel is dat de locatie aan de noordkant van de dam minder verstoord wordt omdat het fietspad over de dam aan de zuidzijde gelegen is, uit het zicht, en de locatie niet langs de vaargeul ligt maar is afgeschermd voor waterrecreatie door een zonering (Toegangsbeperkingsbesluit, TBB) rondom het eiland Reve.

Figuur 4.4 schets van de compensatielocatie met een nieuwe rietkraag van 0,78 ha

Bij de verdere uitwerking (zie bijlage 1) en de begin 2017 gerealiseerde aanleg van de compensatie zijn de volgende belangrijke aandachtspunten in acht genomen:

- Door de ligging van de locatie achter het eiland Reve is de compensatie relatief beschermd gelegen. Wat betreft peildynamiek en het uitspoelen van organische stoffen profiteert deze locatie daarom niet optimaal mee. In het ontwerp wordt voorkomen dat de rietkraag van het Reve-eiland, de oostelijke oever en de compensatielocatie geheel dichtgroeien. In de periode februari-maart 2017 is in dit kader al een beheermaatregel toegepast waarbij de bestaande geul tussen de oostoever en Reve-eiland verdiept is

- Wat betreft de waterbodem moet rondom de dam geanticipeerd worden op de toekomstige waterpeilen. In het ontwerp dat is opgenomen in de bijlage is hierop geanticipeerd
- De compensatie van 0,76 ha moet gerealiseerd worden en functioneel zijn voordat het riet binnen de systeemgrens ongeschikt wordt door aanleg van het sluisencomplex en de noordelijke aanmeervoorziening. Ervaring met het aanplanten en ontwikkelen van waterriet (onder andere bij het rietmoeras wat in fase 0 is aangelegd en ervaringen van RWS in het Ketelmeer en Zwarte Meer) laten zien dat het gebruik van bestaande rietzoden voor een goede uitgangspositie kunnen zorgen bij de ontwikkeling van oevers met waterriet. De realisatie van de compensatie is in de periode februari-maart 2017 uitgevoerd (zie figuur 4.5). Monitoring van de rietontwikkeling vindt plaats, zodat kan worden bijgestuurd om ervoor te zorgen dat de compensatie in het voorjaar van 2018 volledig functioneel is. Dat is het eerste moment waarop de grote karekiet, terug uit de overwintergebieden, geen gebruik meer kan maken van delen langs de westelijke oever en kan uitwijken naar de compensatielocatie
- De uitvoering is gecombineerd met beheermaatregelen in bestaand waterriet die tot doel hebben de vitaliteit van dit bestaande rietland te vergroten. Deze beheermaatregelen zijn uitgevoerd conform het maatregelenpakket bij het beheerplan Natura 2000 voor de oostelijke randmeren (Platteeuw et al., 2016).

Figuur 4.5 Aanleg compensatie langs de Reevedam

(Bron: project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta / foto Arjan Otten, februari 2017)

Samengevat kan gesteld worden dat met de intussen uitgevoerde maatregelen tijdig een volledige compensatie wordt gerealiseerd en alle significant negatieve effecten volledig gecompenseerd worden. De volledige compensatie opgave is langs de noordzijde van de Reevedam gerealiseerd. Al eerder geplande en/of uitgevoerde uitbreidingen van het rietareaal, zoals bij het Reevediep en in het uitgestrekte rietmoeras ten noorden van de Hanzelijn, zijn niet in de compensatiemaatregel meegenomen. Dat betekent dat het totale project IJsseldelta-Zuid netto een grote impuls blijft geven aan het areaal rietlanden in de Veluwerandmeren en daarmee ook aan de duurzame instandhouding van de kwetsbare populaties broedvogels zoals roerdomp en grote karekiet in de regio.

5 Conclusies

Effecten in relatie tot de noodzaak voor ADC-toets

Zoals in de integrale passende beoordeling voor het project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta fase 2 al is beschreven, is er sprake van voortschrijdend inzicht over het mogelijk belang van de westelijke rietoevers langs het Drontermeer als broed- en foerageergebied voor de grote karekiet. Daardoor kan een significant negatief effect op het instandhoudingsdoel voor grote karekiet in de Veluwerandmeren niet met zekerheid worden uitgesloten bij de voorgenomen aanleg van het Reevesluiscomplex en ook zijn er onvoldoende mogelijkheden om het negatieve effect te verzachten of voorkomen. Het areaal vernietigd en/of verstoord leefgebied bedraagt 0,76 hectare. Deze afname van geschikt leefgebied vormt de aanleiding voor deze ADC-toets.

Alternatieven (A)

Het project kent ingevolge de PKB Ruimte voor de Rivier een dubbeldoelstelling, namelijk hoogwaterveiligheid (41 centimeter waterstandsdeling bij Zwolle) en verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Onderdeel van dit laatste doel is de ontwikkeling van hoogwaardige natuur passend bij een dynamisch watersysteem waarbij IJsseldynamiek en windgestuurde dynamiek in de randmeren samen komen. Uit een analyse van alternatieven op zowel systeem- als inrichtingsniveau blijkt dat er geen reëel alternatief is voor fase 2 dat een zelfde bijdrage kan leveren aan de dubbele doelstelling van het project en dat minder of geen natuureffect veroorzaakt. Aandachtspunt daarbij is dat de beoogde omschakeling van het huidige watersysteem naar een nieuw systeem zorgvuldig wordt begeleid. Daarbij is ook een passend (herstel)beheer van bestaande rietlanden van groot belang, zoals ook in het ontwerpbeheerplan Natura 2000 IJsselmeergebied onderdeel Veluwerandmeren is beschreven.

Dwingende redenen van groot openbaar belang (D)

Het primaire belang van het project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta fase 2 ligt in de hoogwaterveiligheid op zowel korte als lange termijn. Er is hierbij zonder twijfel sprake van een dwingende reden van groot openbaar belang in het kader van de menselijke gezondheid en openbare veiligheid. Specifiek voor fase 2 zijn daarbij ook argumenten als toekomstvastheid, robuustheid, betrouwbaarheid en eenvoudige beheersbaarheid van de veiligheidsmaatregelen van belang. Verder is de duurzame bijdrage van fase 2 aan natuurbehoud van groot belang omdat waterdynamiek een sleutelfactor is voor zowel bestaande als nieuw te ontwikkelen natuur in de IJsseldelta. In het bijzonder zal ook sprake zijn van een positieve bijdrage aan de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren op langere termijn, waaronder de doelen voor roerdomp en grote karekiet. Er is daarmee aantoonbaar sprake van dwingende reden van groot openbaar belang in het kader van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Compensatie (C)

Er is voor gekozen om het verlies van 0,76 ha leefgebied van grote karekiet volledig te compenseren door de ontwikkeling van een minimaal even grote oppervlakte nieuw leefgebied langs de noordzijde van de Reevedam. Deze locatie is geschikt voor het realiseren van goede kwaliteit waterriet die minimaal even geschikt is als het leefgebied dat wordt aangetast. Er is bewust gekozen om niet terug te vallen op reeds geplande andere rietontwikkelingen, zoals de aanleg van een groot nieuw rietmoeras ten noorden van de Hanzelijn of de aanleg van afschermd rieteilanden in de monding van het Reevediep. Daarmee blijft de ambitie voor een (netto) grote kwaliteitsimpuls van het project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta-Zuid voor rietvogels ongewijzigd in stand.

6 Literatuur

Hut, R.M.G. van der, 2017. Onderzoek moerasoevers t.b.v. aanleg Reevesluiscomplex, 29 maart 2017. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek Feanwâlden.

Ministerie van I&M en EZ, 2015. Deltaprogramma 2015; Werk aan de Delta.

Ministerie van I&M en EZ, 2016. Deltaprogramma 2016; Werk aan de Delta.

Ministerie van I&M en EZ, 2017. Deltaprogramma 2017; Werk aan de Delta.

Provincie Overijssel, 2016. Bestuurlijke verkenning Mogelijkheden voor een versnelde uitvoering van fase 2 Bypass IJsseldelta Versie 4.1, 14 oktober 2015.

Royal Haskoning, Tauw & Witteveen+Bos 2013. Planstudie IJsseldelta-Zuid. Deelproduct 14, Passende Beoordeling.

Sovon 2014, 2016
Broedvogelgegevens omgeving Reevedam

Coops H. 2017
Scirpus Ecologisch Advies. Compensatiemaatregelen Reevesluizencomplex
(opgenomen als bijlage 1 in voorliggend rapport)

Platteeuw M., W. Iedema, C. Breukers & K. Hartnack, 2016
Naar duurzaam ecologisch beheer. Maatregelpakket bij het beheerplan Natura2000 IJsselmeergebied, Bijlage 1, randmeren oost.

Tauw, 2015
Addendum Passende beoordeling IJsseldelta-Zuid. Uitwerking ADC-criteria. 6 mei 2015, kenmerk R001-1229643LBN-avd-V02-NL.

Tauw, 2016
Gebruik doorgaande vaarverbinding Reevediep Natuurtoets inclusief Passende Beoordeling 14 december 2016, kenmerk R001-1236544LBN-rlk-V04-NL.

Tauw, 2017
Integrale passende beoordeling IJsseldelta-Zuid fase 2. 31 maart 2017, kenmerk R002-1238861EYV-mwl-V01.

Bijlage

1

Uitwerking compensatie

Tauw

ruimte voor de rivier
IJsseldelta
N307 Roggebot - Kampen

Passende Beoordeling N307 Roggebot- Kampen

11 maart 2020

Verantwoording

Titel	Passende Beoordeling N307 Roggebot-Kampen
Opdrachtgever	Provincie Flevoland
5.1.2.a	5.1.2.a
Auteur(s)	5.1.2.a
Tweede lezer	5.1.2.a
Projectnummer	1264867
Aantal pagina's	49
Datum	11 maart 2020
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
5.1.2.a
Postbus 133
5.1.2.a
T + 5.1.2.a
E 5.1.2.a @tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Gefaseerde uitvoering	6
1.3	Passende Beoordeling	7
1.4	Leeswijzer	8
2	Instandhoudingsdoelen	8
2.1	Algemeen	8
2.2	Grote karekiet	11
3	Project N307 Roggebot-Kampen	14
3.1	Algemene uitgangspunten	14
3.2	Hoofdlijnen van het ontwerp	14
3.3	Uitvoeringswijze/werkzaamheden	17
3.4	Aanvoer van bouw materiaal	17
3.5	Aanpassing recreatieve voorzieningen	18
4	Toetsing effecten op Natura 2000	19
4.1	Mogelijk effecten	19
4.2	Effecten door oppervlakteverlies in de aanleg- en gebruiksfase	21
4.3	Effecten door licht, geluid en trillingen in de aanlegfase	22
4.4	Effecten door licht en geluid in de gebruiksfase	24
4.5	Effecten door aanvoer van bouwmaterialen	26
4.6	Effecten door peilverandering en toename dynamiek noordelijk Drontermeer	28
4.7	Effecten door stikstofdepositie	32
4.7.1	Berekende stikstofeffecten	32
4.7.2	Ecologische analyse	33
4.7.3	Conclusie stikstofeffecten	40
5	Uitvoeringsvoorwaarden en mitigerende maatregelen	40
6	Cumulatie	46

7	Conclusies	47
7.1	Algemeen	47
7.2	Stikstofdepositie	47
8	Literatuur	47

Bijlage 1	Analyse peildaling
Bijlage 2	Ontwikkeling rietareaal IJZ fase 1
Bijlage 3	Ontwikkeling rietareaal IJZ fase 2

1 Inleiding

Vooraf

De Passende Beoordeling N307 Roggebot-Kampen is een onderzoeksrapport dat is opgesteld door Tauw als een onderdeel van de plannen voor het project N307 Roggebot-Kampen. Hierin zijn bijdragen opgenomen van Witteveen+Bos en Royal HaskoningDHV met betrekking tot de aspecten geluid en stikstofdepositie. Dit rapport is opgesteld ten behoeve van de vergunningaanvragen in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) en is daarnaast een bijlage bij de bestemmingsplannen van de gemeenten Kampen en Dronten, de notitie Actualisatie MER, het projectplan Waterwet Roggebot en/of het projectplan Waterwet Dijkvakken N11/N11A en Uitwateringskanaal.

Vaststellen plannen N307 Roggebot-Kampen

Het ministerie van LNV, gemeente Kampen, gemeente Dronten, provincie Overijssel, Rijkswaterstaat en Waterschap Drents Overijsselse Delta zijn het bevoegd gezag voor de plannen voor de N307 Roggebot-Kampen. De bevoegde gezagen van deze overheden moeten de volgende besluiten vaststellen:

- Vergunningen/ontheffingen Wnb
- Bestemmingsplannen Roggebot voor Kampen en Dronten
- Projectplan Waterwet Roggebot
- Projectplan Waterwet Dijkvakken N11/N11A en Uitwateringskanaal

Daarnaast is een notitie Actualisatie MER (Milieu Effect Rapport) opgesteld. Ieder besluit is gebaseerd op de onderliggende onderzoeksrapporten.

Meer informatie over de procedure vindt u in het document "Handleiding bij de wettelijke procedures rond de N307 Roggebot-Kampen".

1.1 Aanleiding

Het project N307 Roggebot-Kampen omvat:

- Het verwijderen van het Roggebotsluiscomplex, aanpassing van de vaargeul en inrichting van de nieuwe verbinding tussen Drontermeer en Vossemeer inclusief oeverzones.
- De bouw van een nieuwe brug over het Drontermeer, realisatie van een ongelijkvloerse kruising van de N306 en de N307 en de aanpassing van de N307 tot een stroomweg met parallelwegen.

Het project is onderdeel van de gebiedsontwikkeling Ruimte voor de Rivier IJsseldelta, dat uit twee delen bestaat om de waterveiligheid in de regio Kampen-Zwolle voor de middellange termijn te borgen: Zomerbedverlaging Beneden-IJssel en IJsseldelta-Zuid. In het project Zomerbedverlaging Beneden-IJssel wordt de IJssel over een lengte van 7,5 km tussen de Molenbrug en de Eilandbrug verdiept.

Het project IJsseldelta Zuid bestaat uit de aanleg van het Reevediep, een nieuwe zijtak van de IJssel (hoogwatergeul) ten zuiden van Kampen, waarmee water uit de IJssel via het Drontermeer en Vossemeer kan worden afgevoerd richting het IJsselmeer. Het doel van deze maatregelen is een waterstandsdaling van 41 cm bij km 979. Naast het verbeteren van de waterveiligheid wordt ook een bijdrage geleverd aan de ruimtelijke kwaliteit. In vijf uiterwaarden worden de natuurwaarden versterkt.

De gebiedsontwikkeling IJsseldelta-Zuid combineert het realiseren van de waterveiligheid onder andere met de aanleg van zo'n 350 ha nieuwe deltanatuur, nieuwe wandel-, struin- en fietspaden en een vaargeul voor de recreatievaart.

1.2 Gefaseerde uitvoering

IJsseldelta Fase 1

De waterveiligheidsopgave binnen IJsseldelta-Zuid wordt gefaseerd uitgevoerd. In fase 1 wordt het Reevediep aangelegd. Deze hoogwatergeul is bedoeld om bij hoge waterstanden in de IJssel water te kunnen afvoeren via het Drontermeer en het Vossemeer naar het IJsselmeer. Tussen Flevoland en Overijssel wordt de Reevedam aangelegd waardoor een Noordelijk en een Zuidelijk Drontermeer ontstaat. Daardoor wordt voorkomen dat water uit het Reevediep in het Zuidelijk Drontermeer komt. In fase 1 is het Reevediep geschikt om beperkt ingezet te kunnen worden bij extreem hoge rivierafvoeren (maximaal 220 m³/s). Fase 1 is inmiddels afgerond.

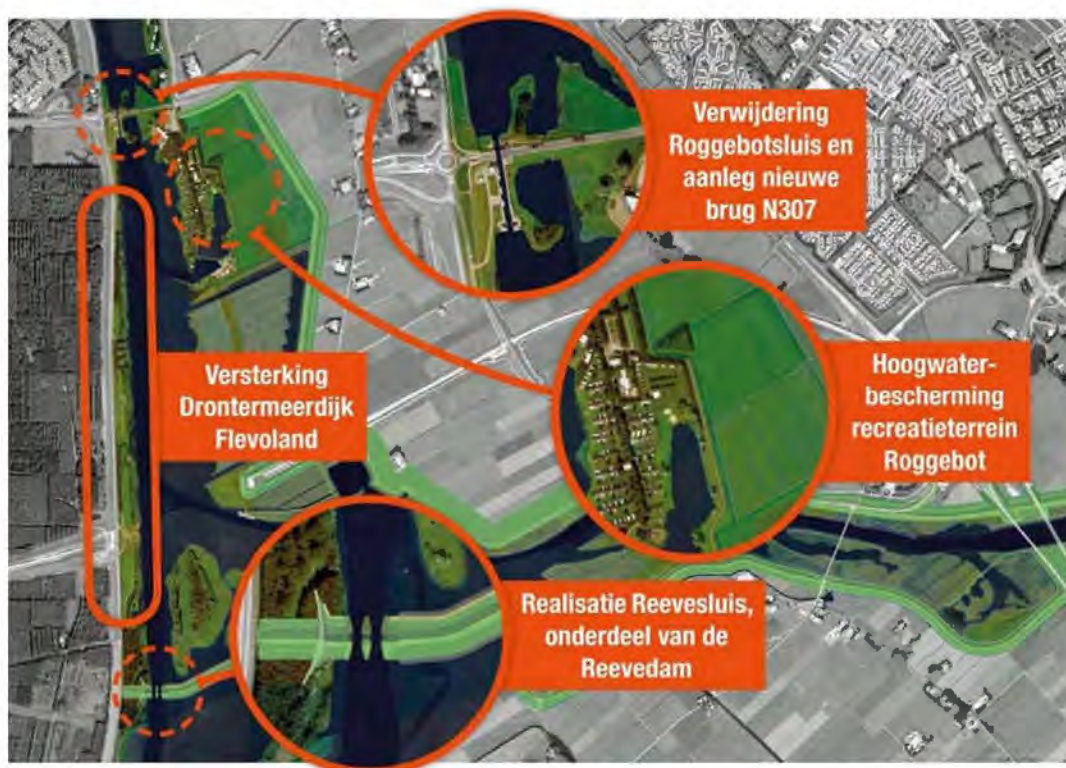
IJsseldelta Fase 2

De Minister van Infrastructuur & Milieu heeft in januari 2017 Rijkswaterstaat Midden Nederland opdracht gegeven de uitvoering IJsseldelta Fase 2 versneld te realiseren. Na uitvoering van deze fase 2 is het Reevediep geschikt om circa 730 m³/s bij een 1/2000 jaar situatie te kunnen afvoeren. Hierdoor ontstaat, in combinatie met de zomerbedverlaging Beneden-IJssel, een waterstandsdaling op de IJssel bij Zwolle van 41 cm bij een maatgevende afvoer en wordt voldaan aan de taakstelling. Het versneld uitvoeren zorgt ervoor dat een aantal tijdelijke maatregelen uit fase 1 niet meer nodig is en in fase 2 direct de eindsituatie gerealiseerd kan worden. Voor het project N307 Roggebot-Kampen, onderdeel van fase 2, betekent dit dat geen tijdelijke spuivoorziening wordt aangelegd en direct tot sloop van het sluiscomplex kan worden overgegaan.

Percelen IJsseldelta fase 2

IJsseldelta Fase 2 is opgedeeld in vier projecten waarbij de eindbeherende overheid verantwoordelijk is voor de realisatie. De vier projecten zijn:

1. Versterking Drontermeerdijk, door Waterschap Zuiderzeeland
2. Reevesluis: Schutsluis, spuisluis en vismigratievoorziening in de Reevedam door Rijkswaterstaat. Hierdoor kan water worden gespuid vanuit het Drontermeer en blijft scheepvaart mogelijk
3. Hoogwatervoorzieningen Recreatiegebied Roggebot door de provincie Overijssel. Maatregelen om negatieve effecten als gevolg van gebruik Reevediep bij hoog water te voorkomen
4. N307 Roggebot-Kampen door de provincies Flevoland en Overijssel

Figuur 1.1 IJsseldelta fase 2 percelen

1.3 Passende Beoordeling

Het project IJsseldelta-Zuid bestaat uit een integrale gebiedsontwikkeling die in twee fases wordt uitgevoerd. De eerste fase is reeds vergund en de uitvoering ervan is intussen afgerond. In 2017 is gestart met de voorbereiding van fase 2, die bestaat uit een aantal deelprojecten. Hiervoor is reeds een Integrale Passende Beoordeling opgesteld (Tauw, 2017a) als actualisatie van de passende beoordeling voor het totale project uit 2013.

Fase 2 van dit programma bestaat uit een aantal projecten, die in tegenstelling tot fase 1 afzonderlijk van elkaar worden uitgevoerd. Dit geldt ook voor het project N307 Roggebot-Kampen. Voorliggende Passende Beoordeling heeft tot doel om de Integrale Passende Beoordeling uit 2017 te actualiseren en aan te vullen, specifiek voor het project N307 Roggebot-Kampen. Daar waar de Integrale Passende Beoordeling voldoende informatie biedt, wordt een verwijzing opgenomen.

Door het verwijderen van de Roggebotsluis ontstaan een nieuw peilregime in het noordelijk Drontermeer. Hierdoor dient ook een vijftal recreatievoorzieningen aangepast te worden. Omdat deze aanpassingen een direct gevolg zijn van het project N307 Roggebot-Kampen, zijn ook de aanpassingen aan de recreatielocaties toegevoegd aan de scope van voorliggende Passende Beoordeling.

Deze vormt de voorbereiding op de noodzakelijke vergunningaanvragen in het kader van de gebiedsbescherming in de Wnb. De provincie Overijssel (N307) en het Ministerie van LNV (sloop Roggebotsluis, aanpassing vaargeulen) zijn daarvoor het bevoegd gezag en stemmen af met de provincie Flevoland.

Voor het aansluitende project Versterking Drontermeerdijk is een separate Passende Beoordeling (Tauw, 2018) opgesteld en door Waterschap Zuiderzeeland een vergunning onder de Wnb aangevraagd. Voor de aspecten soortenbescherming (Wnb), houtopstanden (Wnb), weidevogels en Natuurnetwerk Nederland (NNN) zijn separate onderzoeksrapportages en notities opgesteld.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de instandhoudingsdoelen van de relevante Natura 2000-gebieden. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 beschreven hoe het project wordt uitgevoerd. In hoofdstuk 4 vindt de toetsing van effecten plaats en worden de verwachte consequenties daarvan in het kader van de vergunningverlening beschreven. In hoofdstuk 5 en 6 wordt achtereenvolgens ingegaan op de uitvoeringsvoorwaarden, mitigerende maatregelen en cumulatie van effecten. Het rapport wordt afgesloten met de conclusies in hoofdstuk 7.

2 Instandhoudingsdoelen

2.1 Algemeen

In de Integrale Passende Beoordeling voor IJsseldelta-Zuid fase 2 (Tauw, 2017a) is reeds geconstateerd dat, behalve stikstofdepositie, de mogelijke effecten van het project N307 Roggebot-Kampen zich beperken tot de Natura 2000-gebieden Veluwerandmeren en Ketelmeer & Vossemeer. Voor deze Natura 2000-gebieden zijn de instandhoudingsdoelen weergegeven in onderstaande tabellen.

Tabel 2.1 Kwalificerende habitattypen en habitatrichtlijnsoorten Natura 2000-gebied Veluwerandmeren

(= Behoud, > Toename of verbetering)

Habitatype/habitatsoort	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Doel omvang populatie
H3140 - Kranswierwateren	=	=	n.v.t.
H3150 - Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	=	=	n.v.t.
H6430A - Ruigten en zomen (moerasspirea)	=	=	n.v.t.
H6430B - Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	=	=	n.v.t.
H1149 - Kleine modderkruiper	=	=	=
H1163 - Rivierdonderpad	=*	=	=
H1318 - Meervleermuis	=	=	=

* Enige achteruitgang in oppervlakte leefgebied ten gunste van broedvogelsoorten roerdomp (A021) of grote karekiet (A298) is toegestaan

Tabel 2.2 Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten (broedvogel) Natura 2000-gebied Veluwerandmeren

(= Behoud, > Toename of verbetering)

Vogelsoort	Doel omvang populatie	Doel kwaliteit
A021 - Roerdomp	> (5 broedparen)	>
A298 - Grote karekiet	> (40 broedparen)	>

Tabel 2.3 Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten (niet-broedvogel) Natura 2000-gebied Veluwerandmeren

(= Behoud, > Toename of verbetering)

Vogelsoort	Doel omvang populatie	Doel kwaliteit
A005 - Fuut	= (400 vogels)	=
A017 - Aalscholver	= (420 vogels)	=
A027 - Grote zilverreiger	= (40 vogels)	=
A034 - Lepelaar	= (3 vogels)	=
A037 - Kleine zwaan	= (120 vogels)	=
A050 - Smient	= (3500 vogels)	=
A051 - Krakeend	= (280 vogels)	=
A054 - Pijlstaart	= (140 vogels)	=
A056 - Slobeend	= (50 vogels)	=
A058 - Slobeend	= (30 vogels)	=
A059 - Tafeleend	= (6600 vogels)	=
A061 - Kuifeend	= (5700 vogels)	=
A067 - Brilduiker	= (220 vogels)	=
A068 - Nonnetje	= (60 vogels)	=
A070 - Grote zaagbek	= (50 vogels)	=
A125 - Meerkoet	= (11000 vogels)	=

Tabel 2.4 Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten (broedvogel) Natura 2000-gebied Ketelmeer en Vossemeer

(= Behoud, > Toename of verbetering)

Vogelsoort	Doel omvang populatie	Doel kwaliteit
A021 - Roerdomp	> (5 broedparen)	>
A119 - Porseleinhoen	> (4 broedparen)	>
A298 - Grote karekiet	> (40 broedparen)	>

Tabel 2.5 Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten (niet-broedvogel) Natura 2000-gebied Ketelmeer en Vossemeer

(= Behoud, > Toename of verbetering)

Vogelsoort	Doel omvang populatie	Doel kwaliteit
A005 - Fuut	= (350 vogels)	=
A017 - Aalscholver	= (870 vogels)	=
A034 - Lepelaar	= (8 vogels)	=
A037 - Kleine zwaan	= (5 vogels)	=
A039 - Toendrarietgans	=	=
A041 - Kolgans	= (220 vogels)	=
A043 - Grauwe gans	= (680 vogels)	=
A051 - Krakeend	= (160 vogels)	=
A052 - Wintertaling	= (360 vogels)	=
A054 - Pijlstaart	= (50 vogels)	=
A059 - Tafeleend	= (350 vogels)	=
A068 - Nonnetje	= (30 vogels)	=
A070 - Grote zaagbek	= (70 vogels)	=
A094 - Visarend	= (3 vogels)	=
A125 - Meerkoet	= (1700 vogels)	=
A156 - Grutto	= (20 vogels)	=
A190 - Reuzenstern	= (10 vogels)	=

Voor stikstofdepositie beperken de effecten zich tot het Natura 2000-gebied Rijntakken. Het Natura 2000-gebied Rijntakken is aangewezen voor in totaal 26 soorten niet-broedvogels, 12 soorten broedvogels, 11 habitatrichtlijnsoorten en 9 habitattypen. Onderstaande tabellen geven een overzicht van de stikstofgevoelige instandhoudingsdoelen van Rijntakken in het deel van het IJsseldal dat door het project wordt beïnvloed. Overige instandhoudingsdoelen blijven hier verder buiten beschouwing.

Tabel 2.6 Kwalificerende habitattypen en habitatrichtlijnsoorten Natura 2000-gebied Rijntakken

(= Behoud, > Toename of verbetering)

Habitatype	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Doel omvang populatie
H6510A - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	>	>	n.v.t.
H6120 - Stroomdalgraslanden	>	>	n.v.t.
H1134 - Bittervoorn	=	=	=
H1166 - Kamsalamander	>	>	>

Tabel 2.7 Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten (broedvogel) Natura 2000-gebied Rijntakken

(= Behoud, > Toename of verbetering)

Soort	Doel omvang populatie	Doel kwaliteit
(A122) Kwartelkoning	> (160 broedparen)	>
(A153) Watersnip	= (17 broedparen)	=

Tabel 2.8 Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten (niet-broedvogel) Natura 2000-gebied Rijntakken

(= Behoud, > Toename of verbetering)

Soort	Doel omvang populatie	Doel kwaliteit
(A151) Kemphaan	= (1000 vogels)	=
(A156) Grutto	= (690 vogels)	=
(A142) Kievit	= (8100 vogels)	=
(A130) Scholekster	= (340 vogels)	=
(A162) Tureluur	= (65 vogels)	=

Qua trends is met name de situatie voor de grote karekiet in de Veluwerandmeren onveranderd sterk negatief (zie par. 2.2). Voor een uitgebreide beschrijving van trends van overige instandhoudingsdoelen wordt verwezen naar de Integrale Passende Beoordeling (Tauw, 2017a). Er zijn qua trends geen gewijzigde inzichten voor de overige instandhoudingsdoelen.

2.2 Grote karekiet

In het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren geldt een instandhoudingsdoel voor de grote karekiet. Doel is uitbreiding van de omvang en/of verbetering van de kwaliteit van het leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 40 paren (sleutelpopulatie). Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is herstel van de populatie op een relatief hoog niveau gewenst. Het doelniveau is gesteld op 40 omdat de uitgestrekte rietkragen (inclusief waterriet en oud riet) daarvoor op grond van de situatie in de jaren tachtig en recentere ontwikkelingen daarna voldoende draagkracht zouden moeten kunnen leveren.

Grote karekieten werden voorheen verspreid in het hele gebied van de Veluwerandmeren waargenomen. Er is daarbij een directe correlatie tussen de aanwezigheid van (brede) rietkragen en waarnemingen. Kleine concentraties van waarnemingen liggen/lagen in het uiterste westelijk deel van het Nuldernauw (zuidoever) en langs het Wolderwijd bij Zeewolde en Harderwijk. In het Veluwemeer wordt de soort inmiddels niet of nauwelijks meer aangetroffen vanwege het verdwijnen van geschikte rietkragen. Het Drontermeer is voor de soort binnen de Veluwerandmeren het belangrijkste deelgebied. Veruit de grootste concentratie van waarnemingen ligt/lag rond de eilanden Eekt en Abbert en in omringende oeverzones, met name langs de westzijde van het randmeer. Voor 2010 werden hier jaarlijks nog meer dan 10 broedgevallen aangetroffen.

In het noordelijk Drontermeer was voor 2010 sprake van slechts incidentele waarnemingen (1-2 per jaar), maar intussen is gebleken dat er met name langs de westoever sprake is van een zekere concentratie van waarnemingen. Dit geldt voor de gehele oeverzone vanaf de intussen aangelegde Reevedam tot aan de Roggebotsluis. Dit beeld van de westoever van het Drontermeer (direct langs de vaargeul) wordt noordelijker ook voortgezet langs het Vossemeer. Ook in het Ketelmeer en Zwarte meer komt de soort in grote delen voor. In hoeverre er voor het noordelijke Drontermeer sprake is van een waarnemerseffect of dat er daadwerkelijk sprake is van een toename van broedgevallen is niet bekend.

Opvallend is dat het aantal aangetroffen broedgevallen in het noordelijk Drontermeer in de periode 2011-2019 sterk fluctueerde van 0 tot 6 (Van der Hut, 2020). Dat maakt het lastig om een duidelijke trend te bepalen en doet verder vermoeden dat er behalve de draagkracht van het gebied ook andere factoren een rol spelen. Wat wel duidelijk is dat een aantal factoren de kwaliteit als broedgebied bedreigen. Op basis van de analyse van der Winden et al (2018) betreft dit in hoofdzaak:

- Afname van de waterdynamiek
- Verbossing van en langs rietkragen
- Vraat door herbivore vogels (met name ganzen)

Op basis hiervan is het waarschijnlijk dat in de Veluwerandmeren als geheel en ook in het noordelijk Drontermeer de draagkracht niet op orde is en zonder maatregelen verder onder druk zal komen te staan.

Mede vanwege de uiterst zorgelijke landelijke staat van instandhouding, waarin het aantal broedgevallen landelijk intussen ruim onder de 40 is uitgekomen, wordt er sinds circa 2013 vanuit gegaan dat ook de situatie in de Veluwerandmeren en dus ook het noordelijk Drontermeer uiterst kwetsbaar is. Om die reden worden negatieve effecten op geschikte broed- en foerageerhabitats van grote karekiet intussen standaard als mogelijk significant negatief beschouwd. Dit wordt mede verklaard door de doelstelling die gericht is op het duurzaam bereiken van draagkracht voor een sleutelpopulatie in dit gebied. Door de genoemde oorzaken in relatie tot de aantalsontwikkeling is dit doel op overzienbare termijn nog niet in beeld en is blijvende aandacht noodzakelijk.

Korte terugblik project IJsseldelta-Zuid in relatie tot grote karekiet

Tijdens de planvorming voor fase 1 van het project IJsseldelta-Zuid, in de periode 2010-2013, werd op basis van de toen beschikbare informatie aangenomen dat de grote karekiet slechts sporadisch broedde in het noordelijke Drontermeer. Op basis van de bekende broedgevallen en de veelal smalle en relatief sterk verstoorde rietoevers langs de westoever van het Drontermeer werd aangenomen dat deze niet van belang waren voor rietvogels zoals roerdomp en grote karekiet. In de Passende Beoordeling voor fase 1 uit 2013 werd daarom vooral aandacht besteed aan het verlies van rietareaal langs de oostoever, met name door de voorgenomen aanleg van het Reevediep en de Reevedam. Voor dit verlies en bijbehorende toename van verstoring werd een nieuw rietmoeras aangelegd van ruim 40 ha.

Daarvan werd de eerst aangelegde 8 ha (fase 0) beschouwd als compensatie in het kader van de natuurwetgeving. Het overige deel gold als extra impuls voor natuur als onderdeel van de beoogde toename van ruimtelijke kwaliteit van het totale Ruimte voor de Rivier project IJsseldelta.

Bij de aanleg van het Reevesluiscomplex, dat qua uitvoering samenviel met de afronding van fase 1, was intussen duidelijk geworden dat de westelijke oevers wel van belang zijn voor grote karekiet. Voor de noodzakelijke natuurvergunning voor het sluiscomplex is daarom een Passende Beoordeling inclusief ADC-toets uitgevoerd (Tauw, 2017b) en heeft aanvullende compensatie plaatsgevonden, in de vorm van een nieuw rietmoeras tussen de Reevedam en het eiland Reeve. Ten slotte zijn bij de monding van het Reevediep nog aanvullende rietlanden gerealiseerd. In dit geval als visuele afscherming ter voorkoming van verstoring van leefgebied van de roerdomp door recreatievaart. Daarmee zijn alle effecten op rietvegetaties op basis van de voortgeschreden inzichten uiteindelijk gecompenseerd en zijn alle juridische procedures succesvol doorlopen.

In bijlage 2 zijn de toenames en afnames van rietareaal binnen het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren in het kader van IJsseldelta-Zuid fase 1 en het Reevesluiscomplex weergegeven. Netto is het totale areaal rietland en met name waterriet fors toegenomen. Hoewel slechts een deel van deze toename bestaat uit stromingsriet waarin grote karekieten kunnen broeden, mag er van worden uitgegaan dat de draagkracht van het gebied voor grote karekiet netto is toegenomen. De grote karekiet is inmiddels ook in het nieuwe rietmoeras ten noorden van de Hanzelijn waargenomen, maar tegelijkertijd vraagt de verdere ontwikkeling nog de nodige zorg waarbij onder meer ganzenvraat een aandachtspunt is.

Ook langs het Reevediep zijn intussen enkele honderden hectaren nieuwe natte natuur gerealiseerd, waarvan een deel zich ook als rietland zal ontwikkelen. Deze nieuwe natuur ligt buiten Natura 2000 (wel binnen het NNN) en blijft hier verder buiten beschouwing. Dit neemt niet weg dat het Reevediep voor een versterking van de ecologische samenhang tussen de randmeren en de IJssel zorgt, die ook ten goede kan komen aan populaties broedvogels van riet en moeras zoals bijvoorbeeld de roerdomp en grote karekiet.

Na de aanleg van het Reevesluiscomplex is intussen ook gestart met de uitvoering van de versterking van de Drontermeerdijk. In de Passende Beoordeling voor dit deelproject van IJsseldelta-Zuid fase 2 (Tauw, 2019) is aangestuurd op een uitvoeringswijze zonder fysieke aantasting van rietlanden en op het voorkomen van een toename van verstoring tijdens de aanlegfase. Op basis hiervan is de benodigde natuurvergunning verkregen.

3 Project N307 Roggebot-Kampen

3.1 Algemene uitgangspunten

In deze Passende Beoordeling zijn de volgende uitgangspunten voor de N307 Roggebot-Kampen gehanteerd:

- Het deelproject omvat het aanpassen van de N307 met (deels) een verhoogde maximale snelheid
- De bouw van een nieuwe brug ter vervanging van de huidige weg over de te verwijderen Roggebotsluis
- Het verwijderen van de Roggebotsluis waardoor in het Drontermeer een flexibel peilniveau ontstaat
- Het project N307 Roggebot-Kampen kan grotendeels buiten de Natura 2000-gebieden plaatsvinden, dus zonder fysieke aantasting van gronden binnen de Natura 2000-begrenzings. Alleen het op diepte brengen van de vaarwegen vindt op kleine schaal binnen de Natura 2000-begrenzings plaats
- Voor het slopen van de Roggebotsluis zal er mogelijk buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied een tijdelijke waterkering geplaatst worden om het beton dat onder water zit te kunnen verwijderen. Ook sloop zonder zo'n voorziening is eventueel mogelijk
- Het werkterrein zal bij slecht weer of duisternis verlicht zijn. Een uitgangspunt moet zijn dat nooit de gehele breedte van het Vossemeer-Drontermeer verlicht is door de werkzaamheden, zodat vleermuizen altijd in een donker deel van het meer of via de groene oever kunnen passeren. Deze voorwaarde geldt logischerwijs niet tijdens de winterperiode wanneer de vleermuizen in winterslaap zijn

3.2 Hoofdlijnen van het ontwerp

Het project N307 Roggebot Kampen bestaat uit een aantal onderdelen. Onderstaande opsomming beschrijft per onderdeel de uitgangspunten. Daarbij geldt dat voor het wegontwerp wordt aangesloten bij het gehele N307 tracé, waardoor de aannemer weinig vrijheden heeft voor aanpassingen. Voor de ontwerpen van de 'natte onderdelen' is meer vrijheid/variatie mogelijk. Dit geldt ook voor de wijze van uitvoering en de te hanteren fasering. Omdat de projectorganisatie als uitgangspunt hanteert dat zoveel mogelijk ruimte wordt geboden aan een toekomstige aannemer zijn niet alle uitvoeringsdetails bekend ten tijde van de toetsing in voorliggende Passende Beoordeling. Om die reden is waar nodig 'voorwaardelijk' getoetst en zijn vanuit het beschermingsregime voor Natura 2000 uitgangspunten geformuleerde waaraan het project moet voldoen om vergunbaar te kunnen zijn.

Onderdelen project N307 Roggebot-Kampen:

- *Weginfrastructuur N307*
Opwaardering van de N307 vanaf de aansluiting met de N50 tot net voorbij de te realiseren ongelijkvloerse kruising met de N306. Voor dit onderdeel is een 'Ontwerp op Hoofdlijnen' beschikbaar

- *Verwijderen Roggebotsluiscomplex*

Het verwijderen wordt zodanig vormgegeven dat aan de taakstelling van het Ruimte voor de Rivier-programma wordt voldaan (41 cm in de IJssel bij Zwolle bij maatgevend hoogwater, waarvan 21 cm gerealiseerd is door de zomerbedverdieping). Dit is vertaald in een vrije doorstroomopening van minimaal 100 m netto. Het projectgebied is in eerste instantie vastgesteld op een gebied van 500 m noordelijk tot 500 m zuidelijk van de sluis.

Dit vormt een uitgangspunt voor het ontwerp en de herinrichting van het Drontermeer. Afwijking van de grenzen van het projectgebied zijn alleen mogelijk vanuit nautische of hydraulische redenen

- *Realisatie nieuwe brug*

De nieuwe brug bestaat uit een viaduct met een beweegbaar deel erin en wordt net ten zuiden van de huidige brug gerealiseerd. De diepte van de vaargeul wordt bepaald op basis van de vaarwegklasse. Het profiel van de opening wordt bepaald door de te realiseren waterstandsverlaging en ruimtelijke kwaliteitsaspecten. Naast de vaste brug over de doorgaande vaargeul wordt een beweegbaar deel in de brug gerealiseerd voor schepen waarvoor de brug open moet. Voor deze brug wordt een 'bypass' gemaakt in de vaargeul van het Drontermeer

- *Waterveiligheidsopgave Dijkvakken N10, N11 en N11A*

De dijkvakken N10, N11 en N11A zijn gelegen aan de Overijsselse zijde van het Drontermeer en komen in beheer bij het waterschap Drents Overijsselse Delta (WDOD). De dijkvakken zijn van belang door het wegvallen van de Roggebotsluis als primaire kering. Ze verbinden de huidige kering aan de noordoostzijde van de brug met de nieuwe dijk van het Reevediep. Dijkvak N11 en N11A moeten nog worden gerealiseerd, op dijkvak N10 wordt aangesloten. Voor de dijken wordt een apart ontwerp opgesteld

- *Waterveiligheidsopgave Drontermeerdijk*

De ophoging en versterking van de Drontermeerdijk is voor het merendeel van het traject van de dijk een raakvlakproject. Deels bestaat echter overlap qua ligging met het project N307 Roggebot Kampen. Het project Drontermeerdijk loopt vanuit het zuiden gezien tot aan het punt waar de dijk al op hoogte is. Een deel van het project N307 Roggebot-Kampen wordt uitgevoerd op grond waar ook het project Drontermeerdijk wordt gerealiseerd. Dit geldt voor het deel van de dijk dat niet op hoogte is, tot aan de rotonde in de N306. Voor de versterking van de Drontermeerdijk is een separate Passende Beoordeling opgesteld (Tauw, 2018) en is door Waterschap Zuiderzeeland onder de Wnb een vergunning aangevraagd

- *Uitwateringskanaal*

Het uitwateringskanaal vanaf de Machinekolk tot aan het Vossemeer wordt deels verlegd als gevolg van de aanpassingen aan de N307. Het hele kanaal wordt verder éénzijdig voorzien van een natuurvriendelijke oever (als KRW-maatregel). De natuurvriendelijke oevers vallen strikt genomen buiten de projectscope, maar zijn vanwege de meekoppelkansen die dit biedt wel in voorliggende toetsing meegenomen

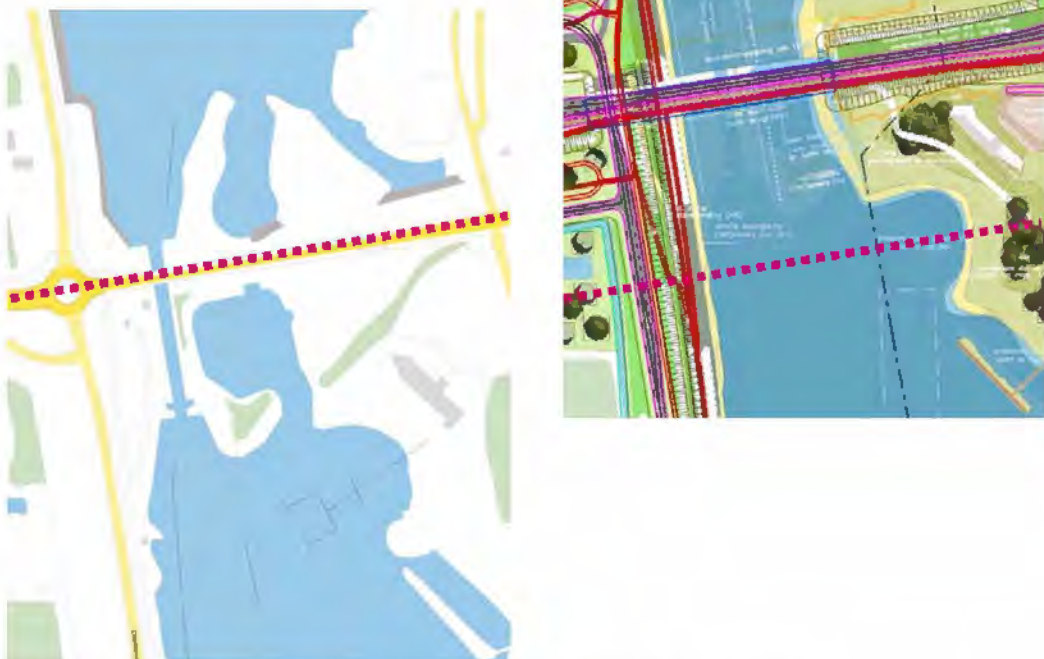
- *Overig*

De werkzaamheden van het project hebben daarnaast een relatie met:

- Binnendijkse aanpassing van de waterhuishouding als gevolg van de werkzaamheden
- Realisatie van nieuw NNN-gebied ter compensatie van bestaand gebied aan de Flevolandse zijde (langs de weg en in de voorlanden
- Compensatie voor weidevogels aan de Overijsselse zijde

Figuur 3.1 Ontwerp N307 Roggebot-Kampen

Figuur 3.2 Impressie bestaande situatie en inrichtingsplan N307 ter hoogte van Roggebot

(ten opzichte van de huidige N307 - aangegeven met een rode stippellijn - ligt de nieuwe brug dus iets zuidelijker)

3.3 Uitvoeringswijze/werkzaamheden

In de Integrale Passende Beoordeling uit 2017 waren het ontwerp en (op hoofdlijnen) de uitvoeringswijze al deels bekend en is hierop al getoetst (maar niet vergund) in het kader van Natura 2000. Intussen zijn een aantal zaken gewijzigd of aangescherpt en is een aanvullende of gewijzigde toetsing in voorliggende Passende Beoordeling noodzakelijk. Dit betreft:

- In 2017 is getoetst op basis van een voorlopig verkeersmodel, dat intussen is geactualiseerd. Dit heeft geleid tot actualisatie van de modellering van geluidseffecten en stikstofeffecten als uitgangspunten voor deze Passende Beoordeling
- Zoals reeds in 2017 was aangegeven is een nadere analyse van effecten door peildaling (daling gemiddeld peil noordelijk Drontermeer na sloop Roggebotsluis) noodzakelijk. Deze nadere analyse is uitgevoerd ten behoeve van voorliggende Passende Beoordeling
- In 2017 was reeds getoetst op een zoekgebied voor de exacte ligging van de brug. Het actuele ontwerp valt binnen deze marges en biedt wat dat betreft geen nieuwe inzichten
- Intussen is (op hoofdlijnen) meer duidelijkheid verkregen over een aantal uitvoeringsaspecten, zoals de inzet van materieel en de aanvoer van grond en materiaal (zie paragraaf 3.4). Effecten hiervan worden behandeld in voorliggende Passende Beoordeling
- Door het verwijderen van de Roggebotsluis en de bijbehorende daling van het gemiddelde peil en tegelijkertijd toename van de peildynamiek, zijn aanpassingen nodig aan een vijftal recreatielocaties. Vanwege het onlosmakelijke verband tussen deze aanpassingen en het verwijderen van de Roggebotsluis zijn deze toegevoegd aan de scope van voorliggende Passende Beoordeling (zie paragraaf 3.5)
- Het recreatieterrein Roggebot wordt niet alleen aangepast aan het nieuwe waterregime, maar naar verwachting ook geheel herontwikkelt en ook wordt een relatief forse uitbreiding van het terrein beoogd. Daarom is deze ontwikkeling niet 1 op 1 een onlosmakelijk gevolg van het verwijderen van de Roggebotsluis. Deze gebiedsontwikkeling is daarom geen onderdeel van de scope van voorliggende Passende Beoordeling en ook niet van de hoofdbesluiten voor het project N307 Roggebot-Kampen. Naar verwachting zal hiervoor een aparte vergunningsprocedure worden doorlopen door de initiatiefnemer van dit project

Voor een uitgebreidere omschrijving van de uitvoeringswijze wordt verwezen naar hoofdstuk 1 van het Projectplan Verwijderen Roggebotsluis (Rijkswaterstaat, 2020).

3.4 Aanvoer van bouw materiaal

Voor het project N307 Roggebot-Kampen is een grote aanvoer van grond en bouwmaterialen nodig. Op hoofdlijnen worden twee mogelijkheden voor aanvoer overwogen, namelijk:

- Aanvoer per as, bijvoorbeeld vanuit de haven van Kampen
- Aanvoer per schip of vanuit een bestaande zandwinconcessie in het randmeer

Deze twee mogelijkheden worden in hoofdstuk 4 getoetst op eventuele natuurgevolgen. De haalbaarheid zal verder ook afhankelijk zijn van andere uitvoerings- en omgevingsaspecten.

Aanvoer per as

Een van de opties is dat al het materiaaltransport wordt uitgevoerd per as. Als uitgangspunt voor de effectbeoordeling is gekozen voor de dichtstbijzijnde reguliere haven: Kampen. Het transport vanuit Kampen kan plaatsvinden via de hoofdroutes door Kampen, de N50 en de N307 naar de noordgrens van het werkgebied. Er zijn hierbij geen ruimtelijke ingrepen aan de orde en de extra verkeersbewegingen gaan op in het heersende verkeersbeeld op de hoofdwegen, waardoor (met uitzondering van stikstof) geen effecten op natuur aan de orde zijn. Bij aanvoer per as zal gebruik gemaakt worden van depotlocaties binnen het projectgebied.

Aanvoer over water, met aanmeerlocatie aan de westzijde van het Drontermeer

Aanvoer per as heeft maatschappelijke en financiële consequenties. Daarom is als alternatief onderzocht of transport van de hoofdstroom van het bouw materiaal per schip tot aan of dicht bij de werklocatie en vervolgens per as binnen het projectgebied kan plaatsvinden. Indien wordt gekozen voor aanvoer van bouw materiaal per schip is een tijdelijke aanmeervoorziening nodig. Op de aanlegplaats worden schepen met behulp van een hydraulische graafmachine gelost en wordt het materiaal via dumpers of vrachtwagens van de losplaats naar de verwerkingsplaats of depotlocatie vervoerd.

Daar zal het met hydraulische graafmachines en bulldozers worden verwerkt. Al in de Passende Beoordeling voor de versterking van de Drontermeerdijk (Tauw, 2018) is een groot aantal potentiële aanmeerlocaties getoetst, met name langs de westoever van het Drontermeer. De meeste daarvan liggen op te grote afstand (omgeving Reevedam) of zijn afgevalen vanwege belemmeringen door (significante) effecten op het leefgebied van de grote karekiet. Deze worden daarom niet meer in voorliggende Passende Beoordeling meegenomen. De enige locaties die worden beschouwd liggen in de directe omgeving van de Roggebotsluis.

3.5 Aanpassing recreatieve voorzieningen

Door het verwijderen van de Roggebotsluis en de bijbehorende daling van het gemiddelde peil en tegelijkertijd toename van de peildynamiek zijn aanpassingen nodig aan een vijftal recreatielocaties (locaties zie bijlage 3), namelijk:

- Haventje De Roggebot (WSV Roggebot)
- Haventje De Meerkoet (Gastvrije Randmeren)
- Haventje De Smient (Gastvrije Randmeren)
- Music Club Kampen
- Kanovereniging Skonenvaarder

De noodzakelijke aanpassingen bestaan allereerst uit het hoogwaterbestendig maken van de bebouwingslocaties en toevoerwegen. De hiervoor benodigde ingrepen vinden buiten het Natura 2000-gebied plaats en hebben, omdat ze gericht zijn op ongewijzigd (niet geïntensiveerd) gebruik, geen directe impact op de aanwezige natuurwaarden. In de tweede plaats is sprake van het uitbaggeren van de haventjes en zo nodig het vervangen van bestaande beschoeiingen en aanmeerpalen. Deze werkzaamheden vinden wel plaats binnen de Natura 2000-begrenzing, op locaties die nu al recreatief gebruikt worden.

4 Toetsing effecten op Natura 2000

4.1 Mogelijk effecten

Omdat het plangebied grotendeels buiten Natura 2000-gebieden ligt is beperkt sprake van directe effecten door oppervlakteverlies en dergelijke. Vanwege de nabije ligging van de Natura 2000-gebieden zijn, naast stikstofdepositie (zie par. 4.7), vooral versturende effecten van belang. Door de werkzaamheden in het water en door het amoveren van de Roggebotsluis zijn tenslotte ook vertroebeling en peilwijziging relevante aspecten.

Zoals al was beschreven in de Integrale Passende Beoordeling uit 2017, kunnen de mogelijke effecten op natuur worden opgesplitst in effecten als gevolg van de sloop en bouwwerkzaamheden (aanlegfase) en effecten als gevolg van het gebruik van de nieuwe brug en weg (gebruiksfase). Deze kunnen vervolgens worden opgesplitst in directe en indirecte effecten.

Aanlegfase, directe effecten

- Oppervlakteverlies
- Verstoring door trillingen, door plaatsen van damwanden en fundering
- Verstoring door geluid, door inzet van zwaar materieel bij bouw en sloop
- Verstoring door licht
- Verstoring door extra scheepvaart voor het aanvoeren van materiaal
- Optische verstoring, onder andere door menselijke aanwezigheid
- vertroebeling van het water

Aanlegfase, indirecte effecten

- Depositie van stikstof op voor verzuring /vermesting gevoelige habitattypen en leefgebieden, door inzet van zwaar materieel, toename van vrachtwagenbewegingen en (netto) extra scheepvaart (voor zover van toepassing omdat er gelijktijdig door stremming ook minder reguliere scheepvaart is)

Gebruiksfase, directe effecten

- Peilverandering noordelijk Drontermeer
- Verstoring door geluid en licht als gevolg van het gebruik van de N307
- Optische verstoring, onder andere door menselijke aanwezigheid
- Extra verkeersslachtoffers zijn niet te verwachten

Gebruiksfase, indirecte effecten

- Depositie van stikstof op voor vermesting/verzuring gevoelige habitattypen en leefgebieden door gebruik van de N307

Mogelijke effecten op habitattypen en Habitatrichtlijnsoorten

De habitattypen in de Veluwevloedmeren zijn kranswierwateren (H3140) en meren met krabbenscheer en fonteinkruiden (H3150). Deze habitattypen worden door fase 1 van IJsseldelta-Zuid reeds sterk beïnvloed. In de Passende beoordeling voor fase 1 en de daarvoor verkregen Nbw-vergunningen zijn deze effecten (als gevolg van toename dynamiek en voedselrijker worden van het water in het gehele noordelijk Drontermeer) reeds worst case getoetst en vergund.

Voor de projecten van fase 2, waaronder N307 Roggebot-Kampen, is geen sprake van andere of grotere effecten dan reeds voor fase 1 voorzien waren en dus vergund zijn. Ter plaatse van de aan te leggen/te verdiepen vaargeulen nabij de nieuwe brug is geen sprake van de aanwezigheid van de genoemde habitattypen en zijn effecten daarom met zekerheid uitgesloten.

De Veluwerandmeren zijn (naast vogels) aangewezen voor drie Habitatrichtlijnsoorten: de kleine modderkruiper, de rivierdonderpad en de meervleermuis. Voor deze soorten is het instandhoudingsdoel zowel behoud van oppervlakte en kwaliteit van het leefgebied als behoud van populatie omvang. Voor de meervleermuis is de vliegroute tussen het Drontermeer en Vossemeer van essentieel belang. Hoewel het plangebied buiten beide Natura 2000-gebieden ligt moet dus rekening worden gehouden met een eventuele barrièrewerking door het project.

Voor vissen, zoals rivierdonderpad en kleine modderkruiper, zijn bijvoorbeeld trillingen door heien relevant. Hierop wordt nader ingegaan in paragraaf 4.3.

Effecten op broedvogels en niet-broedvogels

Voor alle niet-broedvogels met een instandhoudingsdoel in het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren en Ketelmeer & Vossemeer geldt een behoudsdoelstelling voor zowel omvang van het leefgebied als kwaliteit van het leefgebied. Dit geldt dus zowel voor vis etende, mossel etende als waterplanten- en plankton etende soorten.

Van de broedvogelsoorten grote karekiet, roerdomp en porseleinhoen, is alleen van eerstgenoemde soort leefgebied nabij het plangebied aanwezig. Roerdomp en porseleinhoen zijn verstoringsgevoeliger en gebaat bij uitgestrekte moeras-/rietvegetaties met veel dekking. Omdat dit type leefgebied niet in of grenzend aan het plangebied voorkomt, blijven deze soorten dus verder buiten beschouwing omdat effecten op voorhand uit te sluiten zijn.

Doordat de werkzaamheden buiten de Natura 2000-gebieden worden uitgevoerd is geen directe aantasting van leefgebied aan de orde. De nieuwe situatie van een brug met daaronder een doorlopend waterlichaam met rietoevers is ook qua visuele verstoring niet slechter dan de relatief massieve visuele barrière die het huidige sluiscomplex voor vogels vormt. De lichte verschuiving van de brug en weg ten opzichte van de huidige weg (zie figuur 3.2) heeft geen invloed op deze constatering.

In de aanlegfase kunnen effecten op zowel broedvogels als niet-broedvogels het gevolg zijn van optische verstoring en verstoring door geluid tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden. Optische verstoring is rond de Roggebotsluis reeds sterk aanwezig en zal slechts beperkt intensiveren, dus met name de toename van geluid kan zorgen voor een relevante extra verstoring. Verstoring van met name vissen kan verder van invloed zijn op het voedselaanbod voor visetende vogels.

De peilwijziging door het amoveren van de Roggebotsluis kan, zoals reeds is beschreven is in de Integrale Passende Beoordeling uit 2017, gevolgen hebben voor het leefgebied van rietvogels en dan vooral de grote karekiet, die afhankelijk is van dikstengelig waterriet (stromingsriet). Dit is nader uitgewerkt in paragraaf 4.6.

4.2 Effecten door oppervlakteverlies in de aanleg- en gebruiksfase

Binnen de Natura 2000-gebieden Ketelmeer & Vossemeer en Veluwerandmeren vinden op kleine schaal werkzaamheden plaats. Dit betreft:

- Het aansluiten van de vaargeulen onder de nieuwe brug door op de bestaande vaargeul in het Drontermeer en Vossemeer
- Het doortrekken van nieuwe oevers onder de brug door, aansluitend op bestaande (riet)oevers in het Vossemeer en Drontermeer
- Het uitbaggeren van een vijftal haventjes/recreatievoorzieningen en het waar nodig aanpassen van beschoeiingen en aanmeerpalen op deze locaties

Op de locaties van deze werkzaamheden zijn geen habitattypen aanwezig. Wel is sprake van leefgebied met beperkte kwaliteit voor vissen (rivierdonderpad en kleine modderkruiper) en in de directe nabijheid van met name de haventjes langs de westoever van het Drontermeer zijn rietkragen aanwezig die leefgebied vormen van de grote karekiet.

De werkzaamheden in het watersysteem, zowel voor de vaargeulen als op de recreatielocaties, zijn zo tijdelijk en kleinschalig dat binnen de Natura 2000-gebieden geen permanent verlies van leefgebied voor vissen optreedt. Tijdens de werkzaamheden kunnen vissen eenvoudig vluchten voor de tijdelijke verstoring. Na uitvoering ontstaat weer geschikt leefgebied. Op de schaal van de randmeren, die een samenhangend leefgebied vormen, is dit tijdelijke effect verwaarloosbaar. Het creëren van een ononderbroken verbinding tussen noordelijk Drontermeer en Vossemeer is op populatieniveau zelfs een positief effect dat met zekerheid opweegt tegen het tijdelijke negatieve effect.

Voor watervogels is de omgeving van de bestaande Roggebotsluis van beperkt belang door de bestaande verstoring en gebruik. Het verlies van foerageergebied door de werkzaamheden in het watersysteem is van ondergeschikt belang en ook hier is vooral sprake van een tijdelijk effect. In fase 1 van IJZ is het areaal geschikt foerageergebied en het areaal luwe rustplaatsen uitgebreid, onder meer ter plaatse van het nieuwe rietmoeras en in de omgeving van de Reevedam. Van een permanent verlies van oppervlakte leefgebied is voor watervogels dus geen sprake. Voor tijdelijke verstoringseffecten vormt naast de randmeren ook het Reevediep een geschikte uitwijkplaats, hoewel dat buiten de Natura 2000-begrenzing ligt en dus niet 'meetelt' voor de draagkracht binnen de Natura 2000-gebieden. Voor watervogels is hoe dan ook geen sprake van een (significant) verlies van leefgebied door het project N307 Roggebot-Kampen. De toekomstige situatie is zelfs licht gunstiger door afname van de geluidsbelasting door de weg en het verdwijnen van de barrièrewerking door het huidige sluiscomplex.

Dit ligt anders voor de rietoevers die leefgebied zijn van de grote karekiet. Iedere aantasting van deze rietoevers, hoe klein ook, is in potentie significant negatief. In bijlage 2 en 3 is de ontwikkeling van rietlanden in het noordelijk Drontermeer door IJZ fase 1 en N307 Roggebot-Kampen weergegeven. Voor de N307 en de aanpassing van de recreatielocaties wordt in principe uitgegaan van het fysieke behoud van alle relevante rietoevers. Dat betekent concreet dat rietoevers nabij werklocaties actief beschermd dienen te worden. Hierop wordt nader ingegaan in hoofdstuk 5.

De enige voorziene ingreep in bestaand riet ligt ten zuiden van de Roggebotsluis, direct grenzend aan het bestaande sluiscomplex (zie bijlage 3). De eigenlijke rietoever ligt net buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren, maar er is enig waterriet net voor de oever dat net binnen de begrenzing valt. De oever en het aanwezige riet zal verdwijnen als gevolg van de realisatie van de brede doorstroomopening en vaargeulen onder de nieuwe brug. De betreffende oever grenst aan een bosje en bestaat uit een zeer smalle rietstrook met aangrenzend een beperkte oppervlakte waterriet. De locatie is verder relatief sterk verstoord door aangrenzende recreatieve en vaarvoorzieningen. Waarnemingen en/of broedgevallen van grote karekiet zijn hier zowel recent als langer geleden ook niet bekend. Er wordt daarom van uitgegaan dat deze rietstrook van geen betekenis is voor de draagkracht van het Natura 2000-gebied voor grote karekiet en dat het verdwijnen ervan geen relevant negatief effect veroorzaakt.

4.3 Effecten door licht, geluid en trillingen in de aanlegfase

Licht

Tijdens de aanlegfase is het gebruik van verlichting die direct op de oevers of het water schijnt een aandachtspunt, omdat dit een negatief effect kan hebben op vleermuizen en (water)vogels. Het heeft daarom de voorkeur dat bij daglicht wordt gewerkt, maar indien toch verlichting nodig is dan dient in een concreet werkplan te worden aangegeven hoe rekening wordt gehouden met het voorkomen van verstoring van vleermuizen en watervogels (bijvoorbeeld aangepaste armaturen, en/of amberkleurig licht).

Geluid

Vanwege de afstand van de werkzaamheden tot aan de grenzen van de Natura 2000-gebieden is de inzet van materieel in de meeste gevallen geen wezenlijk probleem en zal dit geluid opgaan in het heersende geluidsbeeld van het verkeer op de N307. Anders ligt dit voor werkzaamheden met een uitzonderlijke geluidsemissie.

Met name de sloop van bestaande constructies zorgt voor een grote geluidsbelasting, die duidelijk extra verstorend kan zijn voor met name het broedgebied (van grote karekiet) in de westelijke oeverzones van Drontermeer en Vossemeer. Dit effect reikt tot meerdere honderden meters in de Natura 2000-gebieden (zie deelproduct WBS 8 (RHDHV, 2020)). en vanwege de kwetsbaarheid van de grote karekiet en de negatieve trend is dit effect zeker significant.

De broedtijd van grote karekiet loopt van begin mei tot eind juli. De soort is in Nederland aanwezig van circa begin april tot en met eind augustus. Als kwetsbare periode wordt van de laatste uitgegaan. Werkzaamheden met een grote geluidsbelasting, met name sloopwerkzaamheden en heien dienen daarom buiten deze kwetsbare periode te worden uitgevoerd, omdat anders sprake is van een onvergunbare situatie. Hetzelfde geldt verder voor de kleinschalige werkzaamheden op de recreatielocaties. Weliswaar is de geluidsemissie beperkt, maar de locaties grenzen deels direct aan leefgebied van de grote karekiet, waardoor verstoring in de kwetsbare periode toch voorkomen moet worden.

Voor niet-broedvogels is dit geluid eveneens verstorend, maar voor deze soorten is de omgeving van het plangebied niet van bijzonder belang als rustplaats, onder meer door het bestaande gebruik van de vaargeul, en verder kunnen deze (vanwege het tijdelijke karakter ook eenvoudig uitwijken naar andere delen van de randmeren. Daarbij komt dat in de directe omgeving het areaal geschikt rustgebied recent sterk is toegenomen, zowel binnen Natura 2000 (waterpartijen in het nieuwe rietmoeras aan de oostzijde van het Drontermeer) als direct grenzend aan Natura 2000 (Reevediep). Dit effect is daarom dus zonder meer niet significant. Tijdens de winterperiode is er dus geen belemmering voor deze werkzaamheden, maar wel dient gekozen te worden voor een aanpak met zo min mogelijk verstoring (bijvoorbeeld door de sterk verstorende werkzaamheden zoveel mogelijk in duur te beperken).

Trillingen

Met name het heien in of nabij het water kan zorgen voor verstoring van vissen of zelfs verwonding of sterfte. Geluid transporteert in water sneller en verder dan in lucht en bodem. Sloop- en heiwerkzaamheden in of langs het water (impulsgeluid) hebben daardoor een relatief groot effectgebied. Uit onderzoek is gebleken dat op korte afstand van de heiwerkzaamheden (25-50 m) acute sterfte kan optreden van vissen. Het is waarschijnlijk dat de zone waarin verwondingen kunnen optreden nog ruimer is (circa 150 m). Verstoring kan zelfs op nog veel grotere afstand plaatsvinden. Echter, vissen kunnen eenvoudig vluchten in het open randmerensysteem naar delen waar geen schade of hinder worden ondervonden.

Omdat de werkzaamheden buiten de Natura 2000-gebieden plaatsvinden vindt geen direct effect (verwonding of sterfte) plaats binnen deze gebieden op kleine modderkruiper en rivierdonderpad. De aansluitende vaargeul heeft ook geen bijzondere betekenis voor deze soorten, maar in oeverzones zijn deze wel te verwachten. Daarop kan een verstorend effect niet worden uitgesloten, maar dit is door het lokale en tijdelijke karakter met zekerheid niet significant.

Effecten van sloop- en heiwerkzaamheden bij het verwijderen van de Roggebotsluis en de aanleg van brugpijlers en meerpalen zijn dus aanwezig, maar zeker niet significant. Vanuit het voorzorgbeginsel zijn echter wel maatregelen nodig om het effect zoveel mogelijk te beperken. Bijvoorbeeld het verwijderen(wegvangen) van vis uit een zone van 50 m rondom de werkzaamheden direct voorafgaand aan de start van de werkzaamheden. Daarnaast kan een ramp-up procedure worden gebruikt bij werkzaamheden die trillingen veroorzaken. Dit betekent dat voor de eigenlijke werkzaamheden korte tijd minder intensieve trillingen worden veroorzaakt om de vissen te verjagen.

Voor de tijdelijke afname van het voedselaanbod voor visetende vogels door deze verstoring geldt dat er in de directe omgeving voldoende alternatief foerageeraanbod blijft bestaan en er dus geen sprake is van een relevant effect.

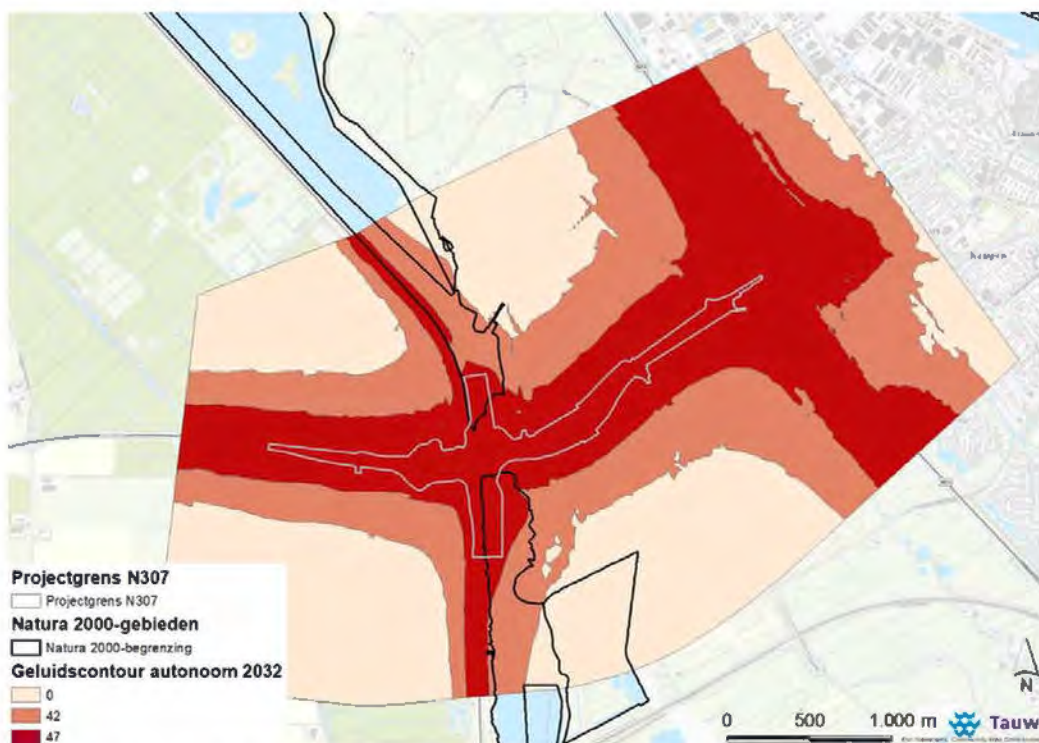
4.4 Effecten door licht en geluid in de gebruiksfase

Licht

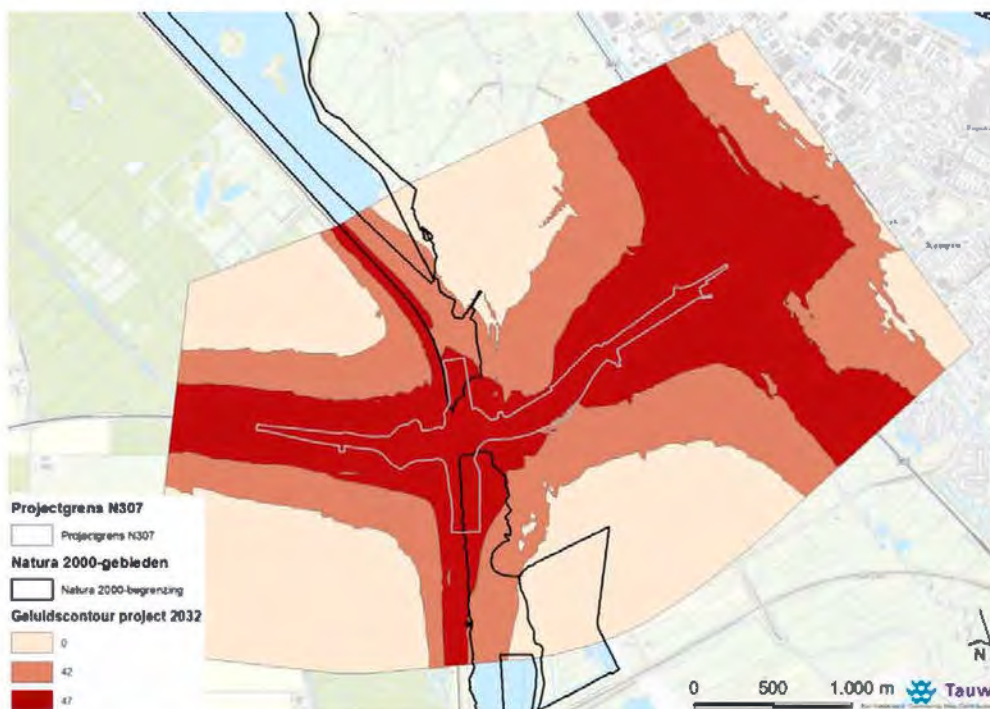
In beginsel is de nieuwe situatie gunstiger dan de huidige situatie waarin de Roggebotsluis zowel fysiek als door uitstraling van licht en geluid een barrière vormt. De brede doorgang met doorlopende rietoevers onder de brug door is voor een soort als de meervleermuis wezenlijk gunstiger. De situatie in de gebruiksfase verandert dus niet in negatieve zin ten opzichte van de bestaande situatie. Met name bij het aanbrengen van verlichting langs de weg en op en aan de brug kan eenvoudig rekening worden gehouden met (potenties voor) natuurwaarden, door onnodig aanlichten van de randmeren en oeverzones te voorkomen. Dit kan in een lichtplan concreet worden uitgewerkt.

Geluid

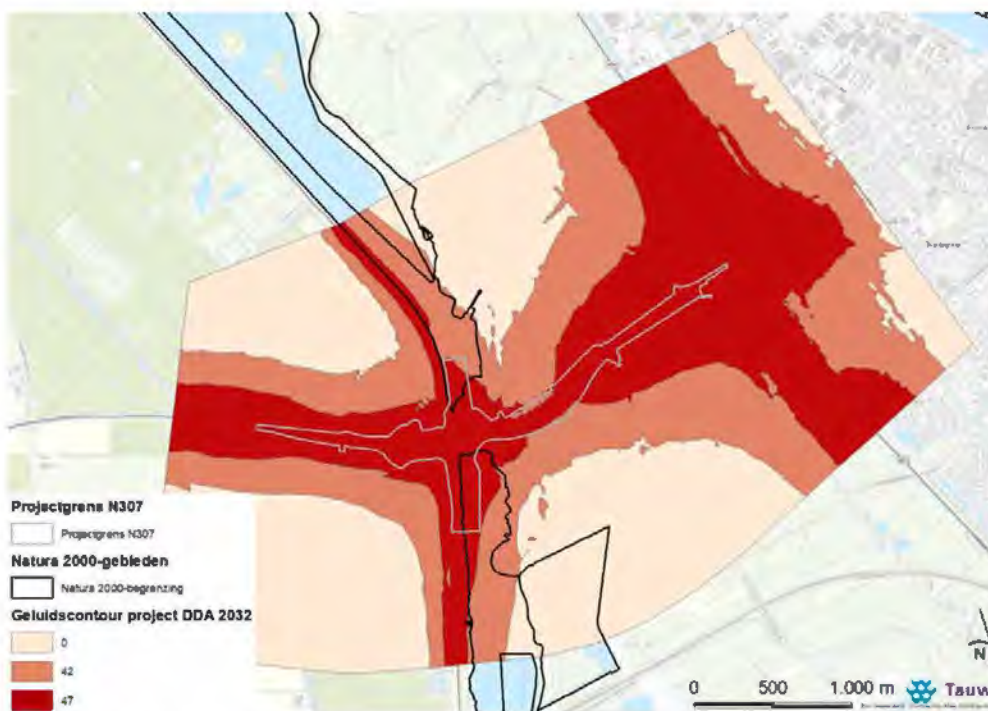
Momenteel is er al een zekere mate van verstoring door geluid aanwezig door passerend wegverkeer op de N307. Om te beoordelen wat het effect van de beoogde ontwikkeling is met betrekking tot geluid op de Natura 2000-gebieden Ketelmeer & Vossemeer en Veluwerandmeren zijn geluidscontouren opgesteld in deelproduct WBS 8 (RHDHV, 2020). Voor dit onderzoek zijn de gangbare contouren van 42 dB(A) en 47 dB(A) gehanteerd om inzichtelijk te maken of er sprake is van geluidstoenames. In onderstaande figuren 4.1 tot en met 4.3 zijn de autonome situatie in 2032, de rotonde variant van het plan en dit plan met mitigatie (Dunne deklaag type A) weergegeven. Als onderdeel van het project zal geluidsarm asfalt worden toegepast (als mitigerende maatregel). Uit vergelijking van de autonome situatie (figuur 4.1) en de plansituatie (figuur 4.2) blijkt dat zonder mitigerende maatregelen duidelijk sprake is van een toename van geluidsverstoring. Deze extra geluidsverstoring kan zorgen voor een negatief effect op broedvogels en niet-broedvogels van de Natura 2000 gebieden, waarbij met name bij de grote karekiet een significant effect niet kan worden uitgesloten. Verder is ook verstoring van de zandplaat ten noorden van Roggebot, die als rustplaats voor watervogels van belang is, ongewenst.

Figuur 4.1 Autonome situatie 2032

Figuur 4.2 Plan 2032 variant Ronde

Figuur 4.3 Plan 2032 variant Rotonde met mitigatie in de vorm van dunne deklaag type A (DDA)

Met mitigatie in de vorm van stil asfalt (figuur 4.3) wordt de toename van geluidsbelasting geheel voorkomen en is deels zelfs sprake van een lichte afname van de geluidsbelasting, dus dit is een effectieve maatregel om een (significant) negatief effect met zekerheid te voorkomen. De mitigatie in de vorm van geluidsarm asfalt is daarom dus een noodzakelijk onderdeel van het plan.

4.5 Effecten door aanvoer van bouwmaterialen

Aanvoer van grond en bouwmaterialen per as heeft (buiten stikstofdepositie) geen effecten op Natura 2000-gebieden. Deze aanvoerwijze is dus naar verwachting vergunbaar. Voor de aanvoer van grondstoffen wordt echter bij voorkeur gebruik gemaakt van schepen. Hiervoor heeft dus een aanvullende toetsing plaatsgevonden van een tweetal locaties. Deze locaties (A en G conform de nummering in de Passende Beoordeling voor het project Versterking Drontermeerdijk) zijn weergegeven in figuur 4.4.

Uit gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) uit de periode 2008-2018, alsmede enkele gerichte onderzoeken (Tauw, 2016; Tauw, 2018), blijkt dat de westelijke oevers van het noordelijk Drontermeer en de oevers van het aangrenzende Vossemeer grotendeels actueel leefgebied zijn voor de grote karekiet. Alleen in de zeer directe omgeving van de Roggebotsluis (A) ontbreekt actueel leefgebied. Dit komt door het ontbreken van rietoevers of door bestaande verstoring. De begrenzing van de Natura 2000-gebieden ter weerszijden van de Roggebotsluis valt goed samen met de grenzen van het leefgebied van grote karekiet. Er is dus wel actueel leefgebied op korte afstand aanwezig, met name bij A.

Figuur 4.4 Onderzochte locaties voor aanvoer van grond en bouw materiaal over water

Er is verder uitgegaan van de volgende criteria:

- Het effect op grote karekiet is bepalend voor de uitvoerbaarheid (vergunbaarheid) in het kader van Natura 2000
- Maximale verstoringsafstand voor visuele verstoring grote karekiet is 50 m
- Maximale verstoringsafstand voor geluidsverstoring grote karekiet is circa 180 m bij inzet zwaar materieel (Van der Hut, R.M.G. & T. Smink, 2018)
- De broedtijd van grote karekiet loopt van begin mei tot eind juli. De soort is in Nederland aanwezig van circa begin april tot en met eind augustus. Als kwetsbare periode wordt van de laatste uitgegaan
- Omdat alternatieven mogelijk zijn (vervoer per as), kan niet voldaan worden aan het A-criterium uit een eventuele ADC-toets. Een significant effect is daarmee per definitie niet vergunbaar

In tabel 4.1 zijn de conclusies voor effecten op grote karekiet beschreven.

Tabel 4.1 Effecten op grote karekiet

Locatie	Effecten Natura 2000 (grote karekiet)	Conclusie natuur i.r.t. vergunbaarheid
A	Buiten Natura 2000 (Vossemeer). Geen actueel leefgebied grote karekiet. Geen verstoring (visueel of geluid) van bestaand leefgebied grote karekiet, mits het geluidsniveau op het even noordelijker gelegen leefgebied niet toeneemt. Het actueel leefgebied (foerageergebied) begint circa ter plaatse van de begrenzing van het Natura 2000-gebied.	Jaarrond gebruik vergunbaar, mits het geluidsniveau op het even noordelijker gelegen leefgebied niet toeneemt.
G	Buiten Natura 2000 (Vossemeer & Drontermeer). Geen actueel leefgebied grote karekiet. Geen verstoring (visueel of geluid) van bestaand leefgebied grote karekiet.	Jaarrond gebruik vergunbaar.

Locaties A is mogelijk jaarrond bruikbaar als aanmeerlocatie, omdat hier geen (significante) effecten op Natura 2000 aan de orde hoeven te zijn. Wel dient voorkomen te worden dat tijdens de kwetsbare periode van grote karekiet (begin april tot en met eind augustus) het geluidsniveau ten opzichte van de huidige situatie toeneemt op het even noordelijker gelegen actuele leefgebied. Ook bestaan hier naar verwachting mogelijkheden voor het inrichten van een depotlocatie aan de zuidzijde van de N307 (het 'kruidentuintje', zie figuur 4.4.).

Aan de oostzijde van de te amoveren Roggebotsluis (locatie G) is zowel aan de noord- als zuidzijde ruimte beschikbaar buiten de Natura 2000-begrenzings van het Vossemeer en Drontermeer. Hier ontbreekt geschikt rietland of zijn de kleine oppervlakten rietoever door bestaande functies zodanig verstoord dat deze geen actueel leefgebied zijn van bijvoorbeeld grote karekiet. Er zijn uit de laatste 10 jaar ook geen waarnemingen van deze soort bekend. Hier valt de inrichting van een aanmeerlocatie daarom te overwegen. Ook bestaan hier naar verwachting mogelijkheden voor het inrichten van een depotlocatie.

4.6 Effecten door peilverandering en toename dynamiek noordelijk Drontermeer

Inleiding

Zoals al was aangegeven in de Integrale Passende Beoordeling uit 2017, kan de peilwijziging gevolgen hebben voor met name de broedhabitat van de grote karekiet. In bijlage 1 is een uitgebreide beschrijving van de methode voor nadere analyse van effecten opgenomen. De resultaten worden hierna beschreven en beoordeeld. Tabel 4.2 geeft de streefpeilen in de huidige situatie en na het amoveren van de Roggebotsluis weer.

De gevolgen van de daling van het (gemiddelde) waterpeil zijn afhankelijk van de mate waarin de toekomstige situatie afwijkt van de huidige situatie ten aanzien van de groeiomstandigheden van (water)riet. Bekend is dat door de verbinding met het Vossemeer meer dynamiek zal optreden wat gunstig is voor het krijgen van de juiste kwaliteit riet. Deze aspecten worden in de effectbeoordeling in het volgende hoofdstuk toegelicht en geanalyseerd.

Tabel 4.2 Streefpeilen in de huidige situatie en na amoveren Roggebotsluis

	Huidige situatie	Amoveren Roggebot
	2019	2020-2022
Streefpeil winter	NAP -0,30 m	NAP -0,40 m
Streefpeil zomer	NAP -0,05 m	NAP -0,20 m

Randvoorwaarden leefgebied grote karekiet

De grote karekiet nestelt langs de randen van rietmoerassen en langs grote open wateren met brede waterrietzones. De rietzones moeten 2 tot 10 m breed zijn en de planten moeten in minimaal 20 cm diep water staan met een mooie uitloopzone (Alterra, 2018; van der Winden et al. 2018). Idealiter staat het riet in 40 tot 100 cm diep water maar dergelijke situaties komen in het Drontermeer niet veel voor omdat het water op veel plekken <60 cm diep is en door begrazingsdruk en een gebrek aan natuurlijke peildynamiek niet dieper het water in groeit. Het riet moet minimaal een jaar oud zijn zodat er in het vroege voorjaar oude, stevige stengels zijn waar de karekieten hun nesten aan kunnen ophangen (van der Winden, 2016; van der Winden et al. 2018).

Het riet dient ijl en hoog te zijn en tevens vitaal en stevig. Dikke stengels zijn nodig om het zware nest te kunnen dragen. Dergelijke condities voor geschikt riet ('stromingsriet') zijn doorgaans gekoppeld aan de meer geëxponeerde dynamische oevers en worden gevormd door wisselende waterpeilen die verlanding en verzuivering van de oever tegengaan door het regelmatig wegspoelen van de strooisellaag. Optimaal zijn gewoonlijk de randen van 3-6 jaar oude rietkragen. Het nest wordt boven het water opgehangen in riet met een relatief open structuur. De soort foerageert in waterrietzones, maar ook veel daarbuiten, in kruidige en struikachtige vegetaties (Alterra, 2008).

Huidige kwaliteit leefgebied

Aan de hand van een recente luchtfoto's, eerder uitgevoerde vegetatieopnames, een aantal veldbezoeken, waterdieptegegevens en het recent verschenen rapport van der Winden (2018). Is de huidige situatie van de rietoevers langs het noordelijk Drontermeer geanalyseerd. Het Vossemeer blijft hier buiten beschouwing omdat de effecten op de gemiddelde waterstand daar verwaarloosbaar zijn en daarom alleen een positief effect (door toename van dynamiek) te verwachten is. De methode en resultaten van dit onderzoek zijn in bijlage 1 nader beschreven. Daar is ook een toelichting voor westoever, oostoever en Reeve-eiland opgenomen.

Op basis van deze analyse is bepaald waar zich geschikte broedlocaties en foerageergebieden bevinden voor grote karekiet (waterriet versus overig habitat). Aan de hand van de dieptekaart en tijdens het uitgevoerde veldbezoek is vastgesteld dat er vooral suboptimale broedlocaties aanwezig zijn die bestaan uit rietkragen die in een waterdiepte tussen de 20 cm en circa 60 cm groeien. Aan de landzijde ontbreekt het op diverse plekken aan geschikte foerageergebieden. Potentieel geschikte foerageergebieden zijn op veel plekken ongeschikte geraakt door successie. Struiken en bomen verdringen het riet op deze locaties (van der Winden, 2018). Beheer door Rijkswaterstaat en andere beheerders zoals de gemeente Dronten vindt alleen plaats op het land door het periodiek maaien van het riet. Opslag van bomen en struiken wordt hierbij niet structureel verwijderd (mededeling K. Hartnack, Rijkswaterstaat, 2018).

Uit analyse van de huidige situatie kan geconcludeerd worden dat grote karekieten vooral over suboptimaal broedhabitat beschikken dat uit riet in 20 cm tot maximaal 50 à 60 cm diep water staat. Goede kwaliteit stromingsriet in water met een diepte boven de 60 cm is slechts lokaal aanwezig en beperkt in oppervlakte (zie tabel 4.3). Dit wordt mede veroorzaakt door de graasdruk van ganzen op bestaande waterrietvegetaties.

Knelpunten

Begrazing (door herbivore watervogels) en een gebrek aan dynamiek worden als grootste knelpunten voor het uitgroeien van gezonde rietkragen gezien (Van der Winden et al. 2018). Plekken die voorheen geschikt waren bestaan nu uit een spoelzone met ruigte en verdroogd rietland. Het ontbreekt tevens aan beschutte rietoevers in de vorm van poelen of sloten in de verlandingszone. Nabij enkele potentieel geschikte rietkragen staan in de huidige situatie veel bomen en struiken. Er treedt concurrentie om licht en nutriënten op en door bladinvallende organisch materiaal op waardoor riet te ijl wordt of plaats maakt voor lisdodde. Hoewel grote karekieten bomen en struiken ook als foerageergebied gebruiken, zijn de nadelen groter dan de voordelen (Van der Winden et al. 2018). Door het ontbreken van een dynamisch en natuurlijk peil worden nutriënten niet afgevoerd en vindt successie versneld plaats.

Effect op rietoevers door de beoogde peilverandering

De geschiktheid van rietoevers als (actueel/potentieel) broedhabitat voor grote karekieten is afhankelijk van diverse aspecten, waaronder het ontbreken van te grote verstoring. In de eerste plaats is echter de aanwezigheid van voldoende dikstengelig waterriet essentieel. Op basis van een waterdieptekaart is bekeken wat het effect van een peildaling is op het totale areaal van oevers met een geschikte waterdiepte voor de aanwezigheid van dikstengelig waterriet dat geschikt kan zijn als broedhabitat voor de grote karekiet. Op basis van de huidige situatie in het Drontermeer, expert judgement en literatuur zijn de waterdieptes verdeeld in vier categorieën.

- Bij waterdieptes < 20 cm komt in rietkragen niet of nauwelijks dikstengelig waterriet voor en deze categorie is daarmee beoordeeld als ongeschikt (actueel/potentieel) broedhabitat voor grote karekiet
- Rietkragen bij waterdieptes tussen de 20 cm en 60 cm bieden mogelijkheden voor de ontwikkeling van dikstengelig waterriet, met name wanneer sprake is van voldoende waterdynamiek en de vraat door ganzen beperkt is. Omdat de waterdiepte suboptimaal is dient actieve sturing op de groeimogelijkheden van dikstengelig waterriet plaats te vinden. De meeste huidige rietoevers in het Drontermeer vallen in deze categorie. Deze categorie is beoordeeld als (actueel/potentieel) suboptimaal geschikt broedhabitat voor grote karekiet
- Rietkragen bij waterdieptes tussen 60 cm tot 100 cm bieden de beste mogelijkheden voor de ontwikkeling van dikstengelig waterriet. Ook hier zijn aanwezigheid van dynamiek en afwezigheid van te intensieve vraat van belang, maar door de optimale waterdieptes is dikstengelig waterriet vermoedelijk iets minder kwetsbaar dan bij suboptimale omstandigheden. Optimale waterdieptes voor dikstengelig waterriet zijn in het Drontermeer niet algemeen aanwezig. Deze categorie is beoordeeld als (actueel/potentieel) optimaal geschikt broedhabitat voor grote karekiet
- Bij waterdieptes > 100 cm komen nauwelijks nog rietkragen voor en dus ook geen dikstengelig waterriet en deze categorie is daarmee beoordeeld als ongeschikt (actueel/potentieel) broedhabitat voor grote karekiet

In bijlage 1 zijn kaarten opgenomen die het verschil in de aanwezigheid van de vier categorieën in de huidige situatie en bij 15 cm peildaling (streefpeilen zomer) weergeven voor een aantal oeverzones waar waterriet (en broedgevallen van grote karekiet) aanwezig zijn. Dit zijn zowel oeverzones langs de randen van het noordelijk Drontermeer als rondom Reeve-eiland. Uit de nadere beschouwing van deze oeverzones blijkt dat er slechts beperkt veranderingen in geschikte waterdiepten optreden ter plaatse van bestaand waterriet. Slechts heel lokaal wijzigt de situatie van optimaal naar suboptimaal, met name aan de landzijde van de rietkragen. Op locaties aan de landzijde die te ondiep worden voor waterriet komt nu al nauwelijks goed dikstengelig waterriet voor.

Opvallend is verder dat er op alle locaties op basis van waterdiepte nog ruimte is voor uitgroei van riet richting het diepere water, zowel in de actuele situatie als na peilverlaging. Met name langs de westelijke oevers is zelfs sprake van enige uitbreiding van het areaal optimale waterdiepte (ten koste van actueel te diepe plekken). Dat betekent concreet dat er op alle actueel belangrijke locaties met waterriet na de peildaling geen of slechts zeer beperkte effecten op het bestaande riet te verwachten zijn en dat er voldoende mogelijkheden zijn voor uitgroei van het riet aan de waterzijde, waar ook het positieve effect van een toename van dynamiek het sterkst zal optreden.

Omdat niet met volledige zekerheid een effect op bestaand riet kan worden uitgesloten is het essentieel dat het riet ook kan aangroeien op geschikte locaties. Het risico op een (netto) verslechtering bestaat daarom in hoofdzaak uit de beperkingen voor het uitgroeien van rietvegetaties door de negatieve effecten van ganzenvraat. Zowel bestaand als nieuw uitgroeiend waterriet kunnen door vraat negatief worden beïnvloed of in het ergste geval zelfs geheel worden weggevreten.

Dit lijkt ook één van de oorzaken waarom de rietzones in het Drontermeer actueel veelal smaller zijn dan op basis van waterdiepte verwacht mag worden. Het is daarom essentieel dat de waterrietoevers, met name langs de westzijde van het Drontermeer en langs de westzijde van Reeve-eiland tijdens de sloopfase en minimaal 5 jaar daarna worden beschermd tegen ganzenvraat. Uit monitoring blijkt dat de juiste toepassing van rasters vraatschade effectief kan tegengaan en dat daarmee behoud en versterking van rietoevers goed mogelijk (Haven & Van der Winden, 2019).

Direct aan het huidige sluiscomplex grenzen zowel in het Vossemeer als Drontermeer bestaande rietoevers. Deze kunnen worden behouden bij de werkzaamheden voor het doortrekken van de oever onder de nieuwe brug door, maar daarbij komen delen van dit riet vrij te liggen van de huidige oever. Daarmee ontstaat een kans dat bij sterke stroming het bestaande riet wegspoelt. Dit dient met gerichte maatregelen voorkomen te worden, zodat het areaal riet niet op deze wijze afneemt.

Conclusie

De daling van het gemiddelde peil heeft zeer beperkte effecten op actuele locaties met waterriet. Het areaal geschikte locaties voor dikstengelig waterriet neemt op cruciale plekken zoals langs de westoever van het Drontermeer zelfs licht toe, waardoor bestaande rietkragen zich na de peildaling ook naar dieper water kunnen uitbreiden en het areaal broedhabitat voor grote karekiet niet afneemt. Om het behoud van bestaand riet en uitgroei in de overgangsfase te borgen is het wel noodzakelijk om maatregelen tegen ganzenvraat te treffen, omdat dit het belangrijkste risico vormt voor zowel het bestaande riet als de uitgroeimogelijkheden. Het toepassen van rasters is, mits goed uitgevoerd en gemonitord, een bewezen effectieve (mitigatie)maatregel.

4.7 Effecten door stikstofdepositie

4.7.1 Berekenende stikstofeffecten

Door Witteveen+Bos zijn berekeningen uitgevoerd voor de realisatiefase en gebruiksfase van het project N307 Roggebot-Kampen met het rekenmodel AERIUS. Voor de uitgangspunten en werkwijze wordt verwezen naar het betreffende achtergrondrapport (Witteveen+Bos, 2020). Hieronder zijn de relevante resultaten in tabelvorm samengevat.

Tabel 4.4 Realisatiefase (tijdelijk effect), naderend overbelaste situaties

Habitatype / leefgebied	Aantal hexagonen	Oppervlakte (ha)	Max. planeffect (mol/ha/jaar)
H6120 Stroomdalgrasland	2	0,13	0,01
H6510A Glanshaver- en vossenstaarthooiland (glanshaver)	7	0,46	0,01
ZGLg07 dotterbloemgrasland van veen en klei	11	1,07	0,01
Lg08 nat, matig voedselrijk grasland	2	0,22	0,01
ZGLg11 / Lg11 kamgrasweide en bloemrijk weidevogelgrasland van het rivierengebied	1 / 18	0,47 / 6,63	0,02 / 0,01

Tabel 4.5 Realisatiefase (tijdelijk effect), overbelaste situaties

Habitattype / leefgebied	Aantal hexagonen	Oppervlakte (ha)	Max. planeffect (mol/ha/jaar)
H6120 Stroomdalgrasland	1	0,09	0,01
ZGLg07 dotterbloemgrasland van veen en klei	6	0,32	0,01
Lg08 nat, matig voedselrijk grasland	2	0,17	0,01
ZGLg11 / Lg11 kamgrasweide en bloemrijk weidevogelgrasland van het rivierengebied	2 / 12	0,17 / 1,30	0,02 / 0,01

Tabel 4.6 Gebruiksfase (permanent effect), naderend overbelaste situaties

Habitattype / leefgebied	Aantal hexagonen	Oppervlakte (ha)	Max. planeffect (mol/ha/jaar)
ZGLg07 dotterbloemgrasland van veen en klei	3	0,70	0,01
ZGLg11 / Lg11 kamgrasweide en bloemrijk weidevogelgrasland van het rivierengebied	1 / 1	0,47 / 0,03	0,02 / 0,03

Tabel 4.7 Gebruiksfase (permanent effect), overbelaste situaties

Habitattype / leefgebied	Aantal hexagonen	Oppervlakte (ha)	Max. planeffect (mol/ha/jaar)
ZGLg11 kamgrasweide en bloemrijk weidevogelgrasland van het rivierengebied	1	0,04	0,01

4.7.2 Ecologische analyse

Aangezien de depositietoenames als gevolg van de realisatiefase en gebruiksfase zonder uitzondering zeer klein zijn en weinig van elkaar verschillen, is voor de ecologische toetsing uitgegaan van de realisatiefase als maatgevend effect, omdat deze ruimtelijk het grootste effectgebied heeft.

Habitattypen

Voor de beide habitattypen, H6120 (stroomdalgrasland) en H6510A (glanshaverhooiland), geldt in het Natura 2000-gebied Rijntakken een uitbreidingsdoel voor de oppervlakte en een verbeterdoel voor de kwaliteit. Stroomdalgrasland is potentieel zeer gevoelig voor stikstofdepositie, glanshaverhooiland is in dat opzicht potentieel gevoelig.

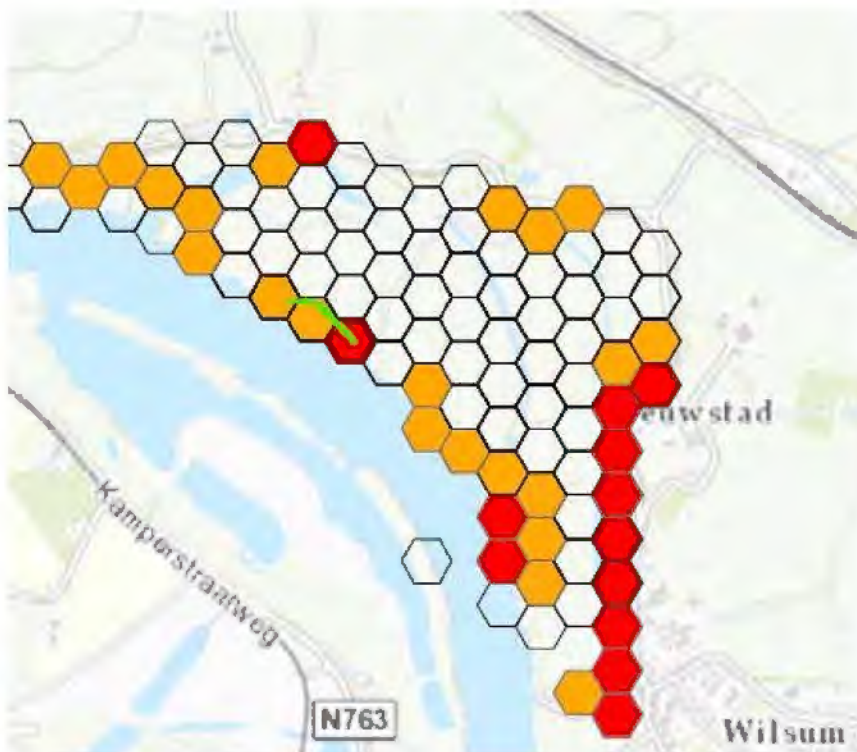

Stroomdalgrasland

Het betreffende stroomdalgrasland bestaat uit een smalle strook op een smalle, lage oeverwal vlak langs de IJssel (zie figuur 4.5) en wordt onder meer gekenmerkt door soorten als bevertjes, kleine bevernel, ruige weegbree en sikkellaver, die een goede kwaliteit van het habitatype indiceren. De hoogste delen van deze oeverwal liggen met circa 1,80 m+NAP ongeveer een meter hoger dan de aangrenzende delen van de uiterwaard. Normale hoogwaters op de IJssel bereiken even stroomafwaarts een peil van 1,75 tot 2,60 m+NAP (bron: Rijkswaterstaat Waterinfo). Dat betekent dat de oeverwal in de meeste jaren en dus met enige regelmaat in de winterperiode wordt overstroomd door kalk- en nutriëntenrijk IJsselwater.

Door deze inundaties met kalkrijk rivierwater vindt regelmatig buffering plaats en daarnaast is sprake van erosie door stromend water en de afzet van zand en slib. Deze natuurlijke dynamiek is positief voor het betreffende habitatype. Door de regelmatige buffering is het risico op verzuring door atmosferische depositie met stikstof in dit geval afwezig. Naast verzuring kan stikstofdepositie echter ook vermesting tot gevolg hebben, wat eveneens ten koste kan gaan van de open vegetatiestructuur en soortenrijkdom. In dit geval wordt de voedselrijkdom van de bodem echter in hoofdzaak bepaald door enerzijds de aanvoer van nutriënten via het rivierwater en de afzetting van vers zand en slib, en anderzijds de afvoer van nutriënten door het beheer van jaarlijks maaien met afvoer van maaisel. Atmosferische depositie van stikstof speelt in deze situatie geen rol van betekenis.

In deze specifieke situatie is het grootste deel van het habitatype naderend overbelast en niet actueel overbelast. Het maximale tijdelijke effect door het project bedraagt 0,01 mol/ha/jaar. Vanwege de hiervoor beschreven kenmerken van het systeem en de zeer kleine en tijdelijke toename van stikstofdepositie als gevolg van het project, kan een significant effect op het habitatype worden uitgesloten. Vanwege de beperkte gevoeligheid voor stikstofdepositie in deze specifieke situatie is ook cumulatief geen risico op een significant effect aan de orde.

Figuur 4.5 Overbelaste (rood) en naderend overbelaste (oranje) hexagonen ter plaatse van het habitattype stroomdalgrasland in Scherenwelle (groen)

Glanshaverhooiland

Voor de glanshaverhooilanden geldt hetzelfde beeld als voor het stroomdalgrasland. In alle gevallen is sprake van regelmatig met rivierwater geïnundeerde situaties, waarin stikstofdepositie uit de lucht geen belangrijke rol speelt op het vlak van verzuring of vermeting. Daarnaast is alleen sprake van naderend overbelaste situaties en is in geen van de gevallen sprake van langdurig overbelaste situaties. Het maximale tijdelijke effect door het project bedraagt ook hier 0,01 mol/ha/jaar. Vanwege de hiervoor beschreven kenmerken van het systeem en de zeer kleine en tijdelijke toename van stikstofdepositie als gevolg van het project, kan een significant effect op dit habitattype worden uitgesloten. Vanwege de beperkte gevoeligheid voor stikstofdepositie in deze specifieke situatie is ook hier cumulatief geen risico op een significant effect aan de orde.

Leefgebieden

De leefgebiedtypen Lg07, Lg08 en Lg11 (inclusief zoekgebieden) zijn in potentie gevoelig voor stikstofdepositie. Soorten met een instandhoudingsdoel in het Natura 2000-gebied Rijntakken, waarvoor deze leefgebieden van belang zijn, zijn:

- broedende steltlopers, zoals kempfaan, scholekster, kievit, grutto en tureluur (Lg07, Lg08, Lg11)
- de broedvogel watersnip (Lg07, Lg08)
- de broedvogel kwartelkoning (Lg08)

Steltlopers (niet-broedvogel)

Voor deze soorten geldt in het Natura 2000-gebied Rijntakken uitsluitend een instandhoudingsdoel voor de populaties niet-broedvogels. Buiten het broedseizoen is geen sprake van stikstofgevoelige leefgebieden van deze soorten. Een toename van stikstofdepositie heeft daarom geen effect op de instandhoudingsdoelen van betreffende soorten.

Watersnip (broedvogel)

De broedbiotoop van de Watersnip bestaat uit moerassig laagveen, hoogveen en natte heiden en zeer vochtige schrale graslanden op veengronden, in uiterwaarden en in open beekdalen. In grasland nestelt de soort alleen in vochtige hooilanden en extensief beweidde natte graslanden met een waterpeil van 0-20 cm beneden maaiveld. Het nest ligt dan in de verlandingszone van de moerasgebieden of gemaaide rietvelden. Stikstofdepositie leidt in deze biotopen in potentie tot verhoogde productie van vooral (hogere) grassoorten en indirect tot een afname van grote insecten. De verhoogde dichtheid van de vegetatie bemoeilijkt het als bij de kwartelkoning het foerageren, waardoor het meer tijd en energie kost om voedsel te verzamelen.

Uit de PAS gebiedsanalyse voor Rijntakken blijken de voornaamste knelpunten voor het niet behalen van de instandhoudingsdoelen verdroging, versnippering, stikstofdepositie en verstoring te betreffen. Door verdroging kan niet meer (effectief) met de snavel in de bodem geprikt worden op zoek naar voedsel. Dit voedsel zit ook steeds dieper door het lagere peil. Dit zijn ook redenen waarom er in regulier cultuurland niet meer door de watersnip gebroed en gevoerd kan worden. Door versnippering raken populaties geïsoleerd. Stikstofdepositie veroorzaakt lokaal verzuivering van moerassig biotoop, wat het bodemleven beïnvloedt. Verstoring treedt voornamelijk op nabij paden en wegen, waar broedbiotoop dichtbij (met name land)recreatie ligt.

De PAS-gebiedsanalyse concludeert dat stikstofdepositie in verhouding tot andere knelpunten voor de soort een beperkt probleem en niet – of slechts zeer beperkt – de oorzaak is van de dalende trend. Binnen het gehele Natura 2000-gebied Rijntakken zijn ook maar kleine delen van het leefgebied van de soort overbelast met stikstof. Daarnaast zijn moerassige/natte situaties in de rivierdalen van nature voedselrijk. De nutriëntenhuishouding wordt sterk bepaald door agrarisch gebruik (bemesting) en/of de jaarlijkse overstroming met rivierwater en de daarmee samenhangende afzetting van zand en slib.

Uit de NDFF blijkt dat watersnippen in de ruime omgeving van Kampen met enige regelmaat worden gezien en dan vooral in de nattere delen van bijvoorbeeld Scherenwelle, de Koppelerwaard en vooral de Vreugderijkerwaard bij Zwolle. In intensief agrarisch gebruikte graslanden en in de smalle uiterwaarden bij Kampen en IJsselmuiden wordt de soort sporadisch gezien en is vanwege het ontbreken van geschikt habitat en/of verstoring naar verwachting geen sprake van broedgevallen. In figuur 4.6 is te zien dat (naderend) overbelaste hexagonen in Scherenwelle en de Koppelerwaard vooral liggen langs de oever van de IJssel en langs de dijken/wegen langs deze uiterwaarden. In de Koppelerwaard ligt ten zuiden van de plas ook een kleine concentratie overbelast gebied ter plaatse van intensief gebruikte agrarische percelen. Ter plaatse van natte zones die van belang zijn voor watersnippen is daarentegen nauwelijks sprake van (naderend) overbelaste situaties.

Figuur 4.6 Overbelaste (rood) en naderend overbelaste (oranje) hexagonen ter plaatse van leefgebied voor watersnip en kwartelkoning in Scherenwelle en de Koppelerwaard (groen)

Figuur 4.7 Intensief agrarisch gebruikt grasland in de Koppelerwaard (maart 2020)

Figuur 4.8 Winterse inundatie van lage delen in Scherenwelle (maart 2020)

Hier geldt dus dat stikstofdepositie uit de lucht geen belangrijke rol speelt voor deze soort in de Rijntakken als geheel. Meer in detail vinden de beperkte toenames van stikstofdepositie plaats op locaties die nu al van zeer beperkt belang zijn door verstoring of het ontbreken van moerassige omstandigheden. Een significant effect van de (zeer beperkte en plaatselijke) toename van stikstofdepositie op het leefgebied van watersnip is daarmee uitgesloten. Omdat de feitelijke gevoeligheid voor stikstofdepositie binnen het gebied beperkt is door het dynamische voedselrijke systeem is ook cumulatief geen sprake van een risico op significante effecten.

Figuur 4.9 Structuurarm grasland langs de dijk bij Scherenwelle (maart 2020)

Kwartelkoning (broedvogel)

Het broedgebied van de Kwartelkoning bestaat voornamelijk uit (doorgaans vochtige) graslanden op kleibodems. Ze moeten kruidenrijk zijn en niet te dichte, minimaal 20 cm hoge, vegetatie hebben. Dit zijn met name extensief beheerde uiterwaarden en beekdalen (hooiland). Door stikstofdepositie verhoogd de productie van hogere grassoorten en diversiteit van planten en ongewervelden neemt af. De dichtheid bemoeilijkt het foerageren, waardoor het meer energie en tijd kost om voedsel te verzamelen (Nijssen et al., 2014a; Nijssen et al., 2014b).

Kwartelkoningen worden hooguit 6 jaar oud, maar door een overlevingskans van 20-30% halen veel individuen deze leeftijd niet. Daarom is het essentieel dat er een tweede broedsel per seizoen wordt volbracht om een duurzame populatie te behouden. Om twee succesvolle broedsels te hebben moet maaien uitgesteld worden tot september. Huidige afspraken over uitgestelde maaidata betreffen vaak de maanden juni en juli, wat niet voldoende is om het tweede broedsel succesvol te doen zijn (Sierdsema et al., 2008).

De populatie kwartelkoningen in het Natura 2000-gebied Rijntakken wisselt sterk per jaar. De oorzaken hiervan zijn nog niet bekend. De populatieomvang wordt in grote mate bepaald door het areaal extensief beheerd hooiland en het maaischema. Omdat de doelstellingen incidenteel wel gehaald worden, lijkt de draagkracht van het gebied voldoende. Binnen het Natura 2000-gebied Rijntakken zijn maar kleine delen van het leefgebied van de soort overbelast met stikstof. De stikstofdepositie speelt, gezien de mate en het oppervlak, een zeer ondergeschikte rol. De PAS-gebiedsanalyse stelt dat significant negatieve effecten door stikstof op het leefgebied van de kwartelkoning uitgesloten zijn.

Specifiek geldt verder voor graslanden in de uiterwaarden dat de nutriëntenhuishouding sterk wordt bepaald door agrarisch gebruik (bemesting) en/of de jaarlijkse overstroming met rivierwater en de daarmee samenhangende afzetting van zand en slib. Atmosferische depositie van stikstof speelt hierin een ondergeschikte rol. In de PAS-gebiedsanalyse is ook aangegeven dat stikstofdepositie uit de lucht geen significante rol speelt voor deze soort in de Rijntakken.

Uit de NDFF blijkt dat kwartelkoningen in de ruime omgeving van Kampen met enige regelmaat worden gezien en dan vooral in Scherenwelle, de Vreugderijkerwaard bij Zwolle en intussen ook lokaal langs het Reevediep. In intensief agrarisch gebruikte graslanden (waaronder in de Koppelerwaard) en in de smalle uiterwaarden bij Kampen en IJsselmuiden wordt de soort in het geheel niet waargenomen en is vanwege het ontbreken van geschikt habitat en/of verstoring naar verwachting geen sprake van broedgevallen. In figuur 4.5 is te zien dat (naderend) overbelaste hexagonen in Scherenwelle vooral liggen langs de oever van de IJssel en langs de dijken/wegen langs deze uiterwaard. Deze locaties zijn relatief sterk verstoord, met name langs de weg/dijk. Ook de aanwezige habitattypen, zoals het kievitsbloemhooiland, glanshaverhooiland en stroomdalgrasland zijn geschikt habitat voor kwartelkoningen, maar net als bij de leefgebiedtypen speelt stikstofdepositie in dit systeemtype geen belangrijke rol.

Ook hier geldt dus dat stikstofdepositie uit de lucht geen belangrijke rol speelt voor deze soort in de Rijntakken als geheel. Een significant effect van de (zeer beperkte en plaatselijke) toename van stikstofdepositie op het leefgebied van kwartelkoning is daarmee uitgesloten. Omdat de feitelijke gevoeligheid voor stikstofdepositie binnen het gebied beperkt is door het dynamische voedselrijke systeem is ook cumulatief geen sprake van een risico op significante effecten.

4.7.3 Conclusie stikstofeffecten

Het project N307 Roggebot-Kampen heeft, zowel in de realisatie- als gebruiksfase, zeer kleine toenames van stikstofdepositie op stikstofgevoelige natuur tot gevolg in uitsluitend het Natura 2000-gebied Rijntakken. Hoewel deels sprake is van (naderend) overbelaste situaties wordt een significant gevolg van het project, zowel zelfstandig als cumulatief, uitgesloten.

De belangrijkste verklaring daarvoor is dat binnen het aanwezige dynamische systeemtype, waardoor in alle potentieel stikstofgevoelige situaties regelmatig inundatie met kalkrijk rivierwater plaatsvindt, de feitelijke gevoeligheid voor stikstofdepositie uit de lucht beperkt is. Daarnaast speelt voor de relevante broedvogels mee dat de effecten zich in hoofdzaak beperken tot (door verstoring of agrarisch gebruik) marginale delen van het leefgebied.

5 Uitvoeringsvoorwaarden en mitigerende maatregelen

Om significant negatieve effecten te voorkomen zullen in een aantal gevallen uitvoeringsvoorwaarden in acht genomen moeten worden en/of mitigerende maatregelen getroffen moeten worden om daarmee tot een vergunbare situatie te komen. Deze zijn hieronder beschreven.

Mitigatie aanlegfase N307 / Roggebotsluis / recreatielocaties

- Aanhoudende/grootschalige vertroebeling dient te worden voorkomen, bijvoorbeeld door het zo nodig plaatsen van slibschermen bij werkzaamheden in het water. Dit geldt met name voor de directe omgeving van de bestaande Roggebotsluis. Of maatregelen tegen vertroebeling noodzakelijk zijn hangt af van de gekozen uitvoeringswijze en dient vooraf in een uitvoeringsplan te worden gemotiveerd
- Omdat hoofdzakelijk of geheel bij daglicht wordt gewerkt vormt verlichting mogelijk geen probleem. Indien toch verlichting nodig is, dan dient in een concreet werkplan te worden aangegeven hoe rekening wordt gehouden met het voorkomen van verstoring van vleermuizen en watervogels (bijvoorbeeld aangepaste armaturen, en/of amberkleurig licht)
- Werkzaamheden aan het Roggebotsluiscomplex met een grote geluidsbelasting, met name sloopwerkzaamheden en heien, dienen buiten de kwetsbare periode van grote karekiet (april t/m augustus) te worden uitgevoerd. Buiten deze periode dient de duur van deze werkzaamheden zoveel mogelijk te worden beperkt
- Werkzaamheden aan de recreatielocaties dienen vanwege de nabijheid van rietoevers (leefgebied grote karekiet) eveneens buiten de kwetsbare periode van grote karekiet (april t/m augustus) te worden uitgevoerd

Mitigatie gebruiksfase N307

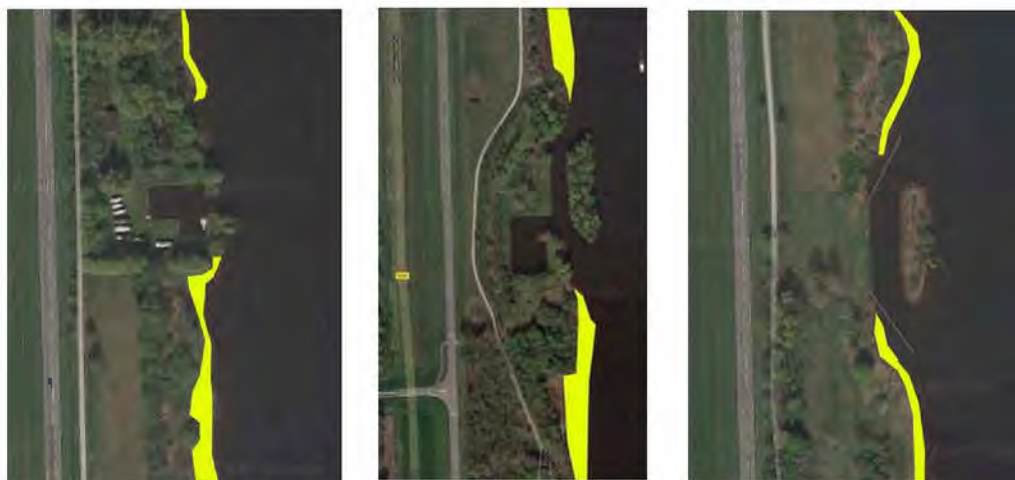
- Bij het aanbrengen van verlichting langs de N307 en op en aan de brug dient rekening te worden gehouden met natuurwaarden, door onnodig aanlichten van de randmeren en oeverzones te voorkomen. Dit dient in een lichtplan concreet te worden uitgewerkt
- Om een toename van geluidsbelasting van de randmeren te voorkomen zal gebruik worden gemaakt van stil asfalt

Behoud bestaande rietoevers

Met uitzondering van een smalle rietstrook bij het sluiscomplex, die geen actueel leefgebied voor grote karekiet vormt, worden alle bestaande rietoevers in de Natura 2000-gebieden gehandhaafd. Dit vormt een uitvoeringsvoorwaarde voor alle projectonderdelen, dus voor zowel de Roggebotsluis, de N307 als de recreatielocaties. Zo nodig dienen rietlocaties te worden gemarkeerd met linten om onbedoelde schade te voorkomen. Verder zijn in een beperkt aantal gevallen additionele (mitigerende) maatregelen noodzakelijk. In onderstaande figuren zijn de locaties weergegeven die extra aandacht behoeven. Te behouden riet is geel weergegeven. Langs de nieuwe oeverlijnen (donkerblauw) is in lichtblauw aangegeven hoe met riettransplantatie voorkomen kan worden dat vrij liggende rietvegetaties kunnen wegslaan. Deze bewezen methode (toegepast bij compensatie voor de Reevesluis) kan eventueel op een later moment ook breder worden toegepast langs nieuwe oevers. Het benodigde riet kan worden verkregen door rietpoelen aan de landzijde van brede rietgordels aan te leggen. Op zichzelf zijn rietoevers met dikstengelig waterriet bestand tegen de dynamiek van waterstroming en golfslag. Tijdelijk kan na het aanbrengen van de rietzoden eventueel een damwand worden aangebracht als extra bescherming, indien de rietontwikkeling daar in het eerste jaar aanleiding toe geeft. Indien het riet voldoende aanslaat is deze extra maatregel niet nodig. Sowieso wordt hier bij voorkeur van afgezien omdat het riet ook dynamiek nodig heeft om tot de gewenste kwaliteit uit te groeien. Deze situatie vraagt daarom om maatwerk in de uitvoeringsfase.

Figuur 5.1 Aandachtslocaties behoud riet nabij Roggebot en Music Club Kampen, inclusief locaties riettransplantatie

Figuur 5.2 Aandachtslocaties behoud riet nabij haventjes westover Drontermeer (Roggebot, Smient, Meerkoef)

Mitigatie voor nieuw peilregime na sloop Roggebotsluis

Er is bij instelling van het nieuwe peil qua waterdieptes sprake van zeer beperkte effecten op bestaand riet, mede doordat een toename van dynamiek gunstig is. Omdat een effect niet volledig en met zekerheid kan worden uitgesloten is naast behoud van bestaand riet ook de uitgroei van riet een vereiste voor het netto borgen van voldoende waterriet-/stromingsrietvegetaties die geschikt zijn als broedhabitat voor grote karekiet. Het risico op een netto afname van het areaal geschikt broedhabitat beperkt zich in hoofdzaak tot de negatieve effecten van toenemende verbossing en door ganzenvraat.

Een beperkt aandeel laag struweel is op zichzelf gunstig voor de kwaliteit van oeverzones als foerageergebied. Sterke verstruweling of verbossing heeft daarentegen een sterk negatief effect op rietvegetaties door wortelconcurrentie, beschaduwning en versnelde verlanding door bladval. Zowel bestaand als nieuw uitgroeiend waterriet kunnen verder door vraat sterk negatief worden beïnvloed of in het ergste geval zelfs geheel worden weggevreten.

Om ervoor te zorgen dat de aanpassing van de rietvegetaties aan het nieuwe peilregime niet wordt gefrustreerd is het daarom essentieel dat de waterrietoeveren worden beschermd tegen verbossing en tegen ganzenvraat. Daarom zijn de volgende mitigerende maatregelen noodzakelijk (zie figuur 5.3):

- Met name langs de westoever van het Drontermeer en langs de westzijde van Reeve-eiland dient herstel en bescherming van de waterrietoeveren te worden geborgd door deze minimaal 5 jaar met behulp van rasters te beschermen tegen ganzenvraat. Uit monitoring blijkt intussen dat het gebruik van rasters maatwerk vraagt, maar bij de juiste toepassing zeer succesvol is (Haven & Van der Winden, 2019). Op basis van monitoring kan waar nodig tussentijds worden bijgestuurd en kan na 5 jaar worden overwogen om de maatregel geheel of gedeeltelijk af te bouwen of juist in het kader van regulier beheer voort te zetten
- Om verdere (snelle) successie van de rietoeveren tegen te gaan zal een overmaat aan bomen en struiken aan de landzijde van rietkragen dienen te worden verwijderd. Ook hier betreft het de westoever van het Drontermeer en de westzijde van Reeve-eiland. Omdat enig struweel gunstig is voor de kwaliteit als foerageergebied dient de maatregel met zorg en bij voorkeur kleinschalig en gefaseerd te worden uitgevoerd en geen volledige kaalslag plaats te vinden.

Figuur 5.3 Locaties mitigerende maatregelen (witte kaders)

Met deze mitigerende maatregelen kunnen negatieve effecten op het broedareaal van grote karekiet door het slopen van de Roggebotsluis worden uitgesloten. Het is wenselijk dat zo snel mogelijk (ideaaliter in 2020, direct na het broedseizoen) wordt gestart met deze maatregelen. De snelheid waarmee de maatregel kan worden afgebouwd is sterk afhankelijk van de feitelijke ontwikkeling en vraagt dus monitoring en ecologisch maatwerk. Daarbij is ook van belang dat de oevers habitat vormen voor soorten als otter, bever en broedende watervogels. Het is daarom ongewenst om rasters onnodig lang of op te grote schaal toe te passen, omdat dit negatieve consequenties kan hebben voor de genoemde soorten.

Aanvullende kansen voor natuur

Doordat er rekening wordt gehouden met de kwetsbare periode van de grote karekiet en er mitigatie voor de peilwijziging plaatsvindt is er geen strikte noodzaak voor het treffen van aanvullende mitigerende maatregelen voor grote karekiet vanuit het project. Wel zijn er kansen voor verbetering van het leefgebied van onder meer grote karekiet, die in het kader van het project N307 Roggebot-Kampen kunnen of zullen worden benut:

1. In de voorlanden langs de westoever worden bloemrijk grasland en poelen aangelegd die de foerageermogelijkheden voor onder meer grote karekiet verder verbeteren
2. Door het verwijderen van de Roggebotsluis en het creëren van een ruime waterverbinding tussen Drontermeer en Vossemeer ontstaan mogelijkheden voor nieuwe (dynamische) rietoevers ter weerszijden van de opening onder de nieuwe brug door. Naar verwachting ontstaat hierdoor op termijn nieuw leefgebied voor onder meer grote karekiet en wordt ook migratie tussen beide randmeren beter mogelijk
3. Het pleksgewijs plaggen of ondiep afgraven van sterk verland riet aan de landzijde van rietkragen kan de breedte van waterrietgordels vergroten. Daarnaast vormen de ontstane rietpoelen ook een goed foerageergebied voor onder meer grote karekiet. De vrijkomende rietplaggen kunnen worden benut bij het ontwikkelen van doorgaande rietoevers langs de nieuwe verbinding tussen Drontermeer en Vossemeer zoals beschreven bij punt 2

Inmiddels is in opdracht van de gemeente Dronten en provincie Flevoland een inrichtingsplan ontwikkeld voor de voorlanden (Bosch & Slabbers, 2019). In dit inrichtingsplan zijn de onder punt 1 beschreven maatregelen opgenomen. Verwacht wordt dat deze maatregelen op korte termijn zullen worden uitgevoerd, mede doordat deze maatregelen ook de invulling vormen van de benodigde NNN-compensatie voor het project N307 Roggebot-Kampen.

Maatregel 2 en 3 kunnen in combinatie worden uitgevoerd, gebruik makend van riettransplantatie. Slechts voor de kleinschalige transplantatiemaatregel zoals beschreven onder 'Behoud bestaande rietoevers' is dit een noodzakelijke mitigatiemaatregel. Verdere toepassing valt aanvullend te overwegen.

6 Cumulatie

In de Integrale Passende Beoordeling voor fase 2 (Tauw, 2017a) is een cumulatietoets uitgevoerd voor alle deelprojecten van IJsseldelta-Zuid alsmede andere vergunde maar nog niet uitgevoerde projecten. Conclusie was dat er geen sprake was van cumulatief negatieve effecten.

Door de provincie Flevoland (mond. med. N. Bolt) is aangegeven dat er buiten de IJsseldelta-projecten geen sprake is van nieuwe vergunde projecten die in het noordelijk Drontermeer of het zuidelijk deel van het Vossemeer voor een cumulatie van effecten kunnen zorgen. Daarmee beperkt onderstaande beschouwing zich tot de meest recente inzichten met betrekking tot IJsseldelta-Zuid fase 2.

IJsseldelta-Zuid fase 2 bestaat, naast de N307 Roggebot-Kampen, uit de volgende onderdelen (zie ook par. 1.2):

1. Versterking Drontermeerdijk (Waterschap Zuiderzeeland)
2. Aanleg Reevesluis: Schutsluis, spuisluis en vismigratievoorziening in de Reevedam (Rijkswaterstaat)
3. Hoogwatervoorzieningen Recreatiegebied Roggebot (provincie Overijssel)

De versterking van de Drontermeerdijk is in 2019 vergund en intussen volop in uitvoering. Het verwijderen van de Roggebotsluis kan vanuit het oogpunt van hoogwaterveiligheid pas aanvangen nadat de Drontermeerdijk volledig versterkt is. Aan de noordzijde van het dijktraject nabij Roggebot sluiten de projecten Drontermeerdijk en N307 op elkaar aan omdat de weg op de dijk (N306) moet worden aangesloten op de nieuwe N307. Hier lopen de werkzaamheden dus gedeeltelijk samen op. Voor zover werkzaamheden aan de N307 hier plaatsvinden ter plaatse van de aansluiting op de N306 gelden de vergunningsvoorwaarden van het project Versterking Drontermeerdijk dus ook onverkort voor de N307. Het gaat daarbij dan in hoofdzaak om het voorkomen van aantasting van rietoevers en het voorkomen van verstoring (licht, geluid) tijdens de kwetsbare periode van deze soort. Op die manier kan cumulatie van effecten worden voorkomen.

De aanleg van de Reevesluis is bij aanvang van het project N307 Roggebot-Kampen afgerond. Van cumulatie van effecten (met name tijdelijke verstoring van vogels) is daarom geen sprake. Bij het opstellen van deze Passende Beoordeling was voor het aparte project Recreatiegebied Roggebot nog geen vergunning verleend. Deze ontwikkeling is daarom niet bij cumulatie betrokken.

Conclusie

Conclusie is daarom dat geen sprake is van cumulatie die tot significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelen in de Natura 2000-gebieden kan zorgen.

7 Conclusies

7.1 Algemeen

Voor de Natura 2000-gebieden Veluwerandmeren en Ketelmeer & Vossemeer geldt dat, zowel afzonderlijk als cumulatief, alleen een (significant) negatief effect kan optreden door geluid, trillingen, licht en ganzenvraat, indien niet aan de beschreven uitvoeringsvoorwaarden / mitigatiemaatregelen kan worden voldaan. Mede vanwege de slechte staat van instandhouding en negatieve trend van een soort als de grote karekiet zijn de uitvoeringsvoorwaarden en mitigerende maatregelen naar verwachting harde vereisten voor het verkrijgen van een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming. Onder deze voorwaarden is het project naar verwachting wel vergunbaar.

Aandachtspunt tijdens de uitvoering is de samenloop van werkzaamheden aan de N306 (Versterking Drontermeerdijk) en N307 Roggebot-Kampen, waar sprake kan zijn van twee aansluitende vergunningsregimes.

7.2 Stikstofdepositie

Het project N307 Roggebot-Kampen heeft, zowel in de realisatie- als gebruiksfase, zeer kleine toenames van stikstofdepositie op stikstofgevoelige natuur tot gevolg in uitsluitend het Natura 2000-gebied Rijntakken. Hoewel deels sprake is van (naderend) overbelaste situaties kan een significant gevolg van het project, zowel zelfstandig als cumulatief, worden uitgesloten.

De belangrijkste verklaring daarvoor is dat binnen het aanwezige dynamische systeemtype, waardoor in alle potentieel stikstofgevoelige situaties regelmatig inundatie met kalkrijk rivierwater plaatsvindt, de feitelijke gevoeligheid voor stikstofdepositie uit de lucht beperkt is. Daarnaast speelt voor de relevante broedvogels mee dat de effecten zich in hoofdzaak beperken tot (door verstoring of agrarisch gebruik) marginale delen van het leefgebied.

8 Literatuur

Bosch & Slabbers, 2019. Inrichtingsplan voorlanden. In opdracht van gemeente Dronten en provincie Flevoland.

Haven F. & J. van der Winden, 2019. Herstel rietkragen in de Randmeren. Jaarverslag van het effect van rasters tegen vraat door herbivore watervogels in 2019. Rapport 2019-08, Jan van der Winden Ecology, Utrecht.

Hut, R.M.G. van der, 2017. Onderzoek moerasoeveren ten behoeve van aanleg Reevesluiscomplex. Altenburg & Wymenga, Veenwouden.

Hut, R.M.G. van der, 2020. Grote karekieten en recreatie in haventjes in het noordelijke deel van het Drontermeer. A&W-notitie 19-429, Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Veenwouden.

Hut, R.M.G. van der, R. Foppen, N. Beemster, M. Roodbergen & S. Deuzeman, 2008. Ruimte voor riet en moerasvogels in de noordelijke randmeren Sturende factoren en beheermaatregelen voor kwalificerende moerasvogels. A&W-rapport 1108. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Veenwouden.

Hut, R van der & T. Smink, 2018. Moeraskwaliteit ter hoogte van aanleglocaties langs de Drontermeerdijk. Altenburg en Wymenga, Veenwouden.

Nijssen, M.E., H.M. Beije, J.H. Bouwman, D. Groenendijk & N.A.C. Smits, 2014a. Herstelstrategie Nat, matig voedselrijk grasland (leefgebied 8).

Nijssen, M.E., H.M. Beije, J.H. Bouwman, D. Groenendijk & N.A.C. Smits, 2014b. Herstelstrategie Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het rivieren- en zeeleigebied (leefgebied 11).

Provincie Overijssel, 2016. Bestuurlijke verkenning Mogelijkheden voor een versnelde uitvoering van fase 2 Bypass IJsseldelta Versie 4.1, 14 oktober 2015.

Platteeuw, M., W. Iedema, C. Breukers & K. Harthack, 2016. Nota: Naar duurzaam ecologisch beheer. Maatregelenpakket bij het beheerplan Natura 2000 IJsselmeergebied. Lelystad.

Rijkswaterstaat (2018). Peilbesluit IJsselmeergebied. Lelystad.

Rijkswaterstaat, 2020. Ontwerp Projectplan Verwijderen Roggebotsluis.

Royal Haskoning, Tauw & Witteveen+Bos, 2013. Planstudie IJsseldelta. Deelproduct 14, Passende Beoordeling. Definitief rapport, maart 2013.

Sierdsema, H., J. van Diermen, B. Aarts, L. van den Bremer & A. van Kleunen, 2008. Factsheets van broedvogels in de Natura 2000-gebieden van Gelderland. SOVON onderzoeksrapport 2008/14. SOVON, Beek-Ubbergen.

Stoker, 2018. Ecologische beoordeling van de aanleg van een werkstrook ten behoeve van dijkwerkzaamheden langs de Drontermeerdijk te Dronten. Altenburg & Wymenga, Feanwalden.

Tulp, I., M.J.S.M. Reijnen, C.J.F. ter Braak, E. Waterman, P.J.M. Bergers, S. Dirksen, R.P.H. Snep en W. Nieuwenhuizen, 2002. Effecten van treinverkeer op dichtheden van weidevogels. Bureau Waardenburg, Alterra, dBvision en Plant Research International in opdracht van Railinfrabeheer, Utrecht. Rapport Waardenburg nummer 02-034, projectnummer 01-219.

Tauw, 2013a. Passende beoordeling IJsseldelta-Zuid. Deventer.

Tauw 2013b. Addendum natuurproducten IJsseldelta. Deventer.

Tauw, 2015. Addendum Passende beoordeling IJsseldelta-Zuid. Uitwerking ADC-criteria. Deventer.

Tauw, 2016a. Natuur inventarisatie IJsseldelta-Zuid fase 2. Deventer.

Tauw, 2016b. Gebruik vaargeul Reevediep, Aanvullende passende beoordeling. Deventer.

Tauw 2017a. Integrale Passende Beoordeling IJsseldelta fase 2, Deventer.

Tauw, 2017b. IJsseldelta-Zuid - fase 2 Reevesluiscomplex, Addendum ADC-toets. Deventer.

Tauw, 2018. Passende Beoordeling Versterking Drontermeerdijk. Deventer.

Tauw, 2019. Passende Beoordeling Versterking Drontermeerdijk. Deventer.

Winden, J. van der, S. Deuzeman, R. Foppen, 2018. Herstel van rietkragen voor de grote karekiet in de Noordelijke Randmeren. Knelpunten en maatregelen om de habitat van de grote karekiet te verbeteren. Rapport 18.01, Jan van der Winden Ecology, Utrecht.

Witteveen+Bos, 2020. Stikstofdepositieberekeningen N307.

Bijlage 1 Analyse peildaling

B1.1 Methode

Aan de hand van een recente luchtfoto, eerder uitgevoerd onderzoek met betrekking tot de vegetatiestructuur en gedetailleerde (water)bodemkaarten is in GIS een kaart gemaakt van de huidige situatie aangaande de vegetatiestructuur, gradiënt van de oevers en waterdiepte. Het resultaat van deze analyse is vervolgens in het veld geverifieerd.

Analyse vegetatie vanaf de luchtfoto

Aan de hand van een recente luchtfoto (2018) is een inschatting gemaakt van de aanwezige vegetatietypen. In eerste instantie is onderscheid gemaakt in waterriet, droogriet, ruigte, grasland en houtopstand. Deze methode is overgenomen uit een eerder door Tauw en Altenburg en Wymenga uitgevoerd onderzoek. Altenburg & Wymenga heeft in 2010 onderzoek gedaan naar habitatgeschiktheid in het Zuidlaardermeer. Ook hier is gebruik gemaakt van een luchtfoto's als basis van de kartering. Op de foto's is de verdeling tussen waterriet, droog riet, gemaaid riet, houtopslag, grasland en ruigte goed te zien (A&W ecologisch onderzoek, 2010). Voor grote karekiet is vooral het effect op het areaal waterriet van belang. Daarom is uiteindelijk onderscheid gemaakt tussen droog riet en waterriet voor het bepalen van oppervlaktes. In een kwalitatieve analyse komen overige habitatonderdelen aan de landzijde ook aan bod.

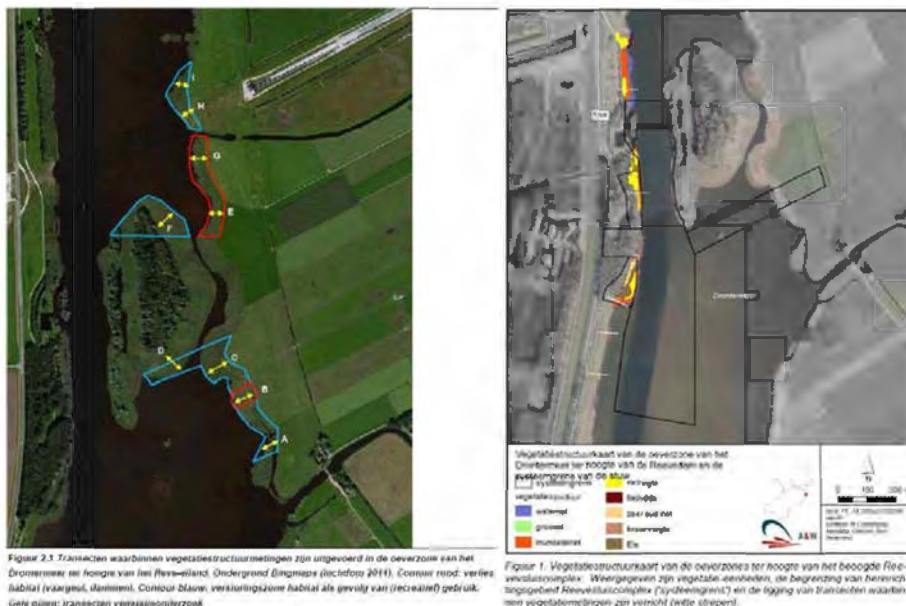
Voor een deel van het onderzoeksgebied kon gebruik gemaakt worden van reeds uitgevoerde onderzoeken (Altenburg & Wymenga, 2010; Tauw, 2014). Het Reeve eiland en een deel van de oostoever is in 2010 onderzocht. In 2016 is de westoever, ter hoogte van het Reeve eiland, onderzocht. Tussen de Reevedam en de Hanzelijn is zowel de oost- als westoevers én het Reeve eiland zijn de oevers in kaart gebracht (zie figuur B1.1.1).

Met behulp van een dieptekaart en de AHN is het verloop van de oevers en de waterdiepte in kaart gebracht. Het bepalen van oeverbreedtes of grenzen vanaf luchtfoto's heeft echter beperkingen, omdat de relevante vegetatieovergang binnen de oeverzone in veel gevallen niet eenduidig te bepalen is. Een veldmeting is daarom essentieel om betrouwbare waarden voor de oeverbreedte te kunnen bepalen, dan wel om de met luchtfoto's geschatte oeverbreedtes te kunnen valideren (Scirpus ecologisch advies, 2014). Daarom is een veldbezoek uitgevoerd om de analyse op basis van de luchtfoto en eerder uitgevoerd onderzoek rond het Reeve eiland te verifiëren.

Gegevens waterdiepte

De ondiepe oeverzone is niet ingemeten en ontbreekt op de dieptekaart. Het gaat om de oeverzone met een diepte tot 40 cm. Uit het veldbezoek blijkt dat een groot deel van de rietkragen begint in ongeveer 5 cm diep water en de oever zeer geleidelijk dieper wordt. Een aanzienlijk deel van de breedte van de aanwezige rietoevers in het plangebied bevindt zich dus in deze zone. Over het algemeen loopt de oever tot 80 tot 100 cm diepte geleidelijk af.

Aangezien delen zonder waterdieptemeting aan de landzijde van de rietoevers liggen, wordt aangenomen dat dit relatief ondiepe rietoevers zijn. Op basis van het veldbezoek is ingeschat dat 60 % van het areaal zonder een dieptemeting in een waterdiepte < 20 cm staat. En 40 % in water tussen de 20 en 60 cm.

Figuur B1.1.1 In 2010 en 2014 zijn oeverdelen op en rond het Reeve eiland reeds onderzocht

Resultaat veldonderzoek

Tijdens eerder uitgevoerde onderzoeken zijn de resultaten van de analyse op basis van een luchtfoto en (water)bodemkaarten geverifieerd door veldbezoeken uit te voeren.

Bij het eerder uitgevoerde onderzoek zijn transecten onderzocht, waarbij het gebied zowel vanaf de landzijde als de waterzijde onderzocht (Tauw, 2014) waarbij waterpeil, vegetatiestructuur en vegetatietype zijn opgenomen.

De transecten lagen bij eerder uitgevoerde onderzoeken ongeveer 100 tot 150 m uit elkaar en uitsluitend op locaties waar riet aanwezig is. Altenburg & Wymenga maakt onderscheid in ongeveer 5 vegetatietypen. Afhankelijk van welk vegetatietype en mate van voorkomen wordt vervolgens bepaald of geschikt broedgebied dan wel foerageergebied aanwezig is. Altenburg & Wymenga heeft per transect aanvullend specifieke metingen gedaan tijdens hun onderzoek (Altenburg en Wymenga, 2010; Altenburg en Wymenga, 2016). Deze metingen betreffen plots, waarbinnen op 5 punten metingen gedaan zijn, één centraal en een min of meer in elke windrichting. Op elk meetpunt of vlak zijn onder andere de volgende kenmerken bepaald: waterdiepte, bedekking vegetatie(typen), bedekking water, riethoogte, rietstengeldichtheid en structuurbepalende plantensoorten. Tijdens het veldonderzoek voor onderliggende analyse zijn dergelijke plots niet dermate gedetailleerd onderzocht. Voor dit onderzoek is een kwalitatieve inschatting van het areaal geschikt leefgebied voldoende. Voor het areaal waterriet is wel een kwantitatieve analyse uitgevoerd.

Het resultaat van transecten is geëxtrapoleerd naar oevers die op basis van expert judgement zeer sterk overeenkomen. Op die manier kon het aantal benodigde transecten worden teruggebracht. De meetpunten zijn dusdanig geselecteerd dat ze een afspiegeling van de oevervegetatie rondom dat opnamepunt vormden. Ze zijn niet random gekozen maar ze lagen op een onderlinge afstand van ongeveer 100-200 m. Het doel van het onderzoek is vooral het in kaart brengen van waterriet en de verdeling waterriet ten opzichte van overig riet en ruigte en huidige groeiplaatsomstandigheden om inzicht te geven in de te verwachte ontwikkeling als groeiplaatsomstandigheden wijzigen.

B1.2 Resultaten

Effecten per deelgebied

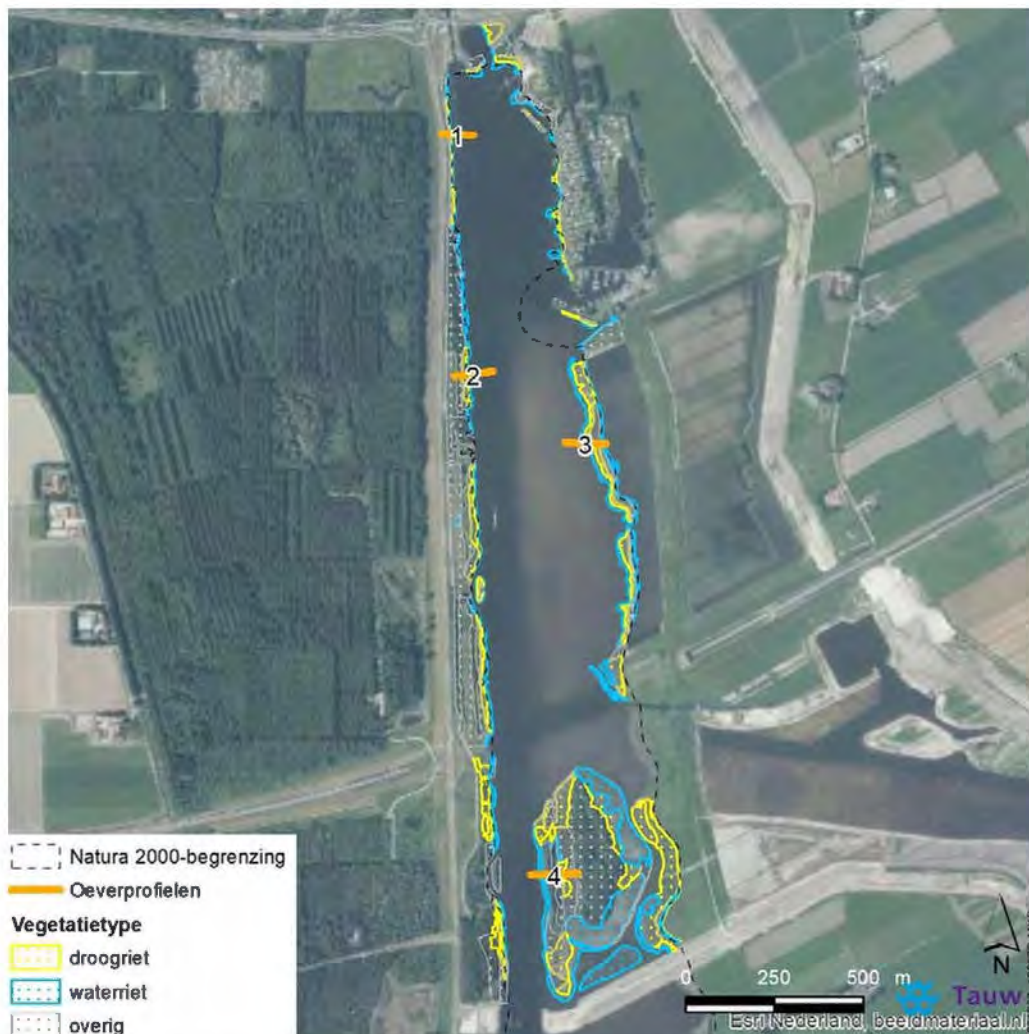
De relevante oeverzones zijn in vier deelgebieden ondergebracht. Dit onderscheid is gemaakt omdat er locatie specifieke factoren van invloed zijn op de huidige situatie en de effecten door peildaling. In de vegetatietypenkaart in figuur B1.2.2 is in elk deelgebied een oeverprofiel weergegeven. Van dit oeverprofiel is in onderstaande paragrafen een dwarsdoorsnede weergegeven. Er is onderscheid gemaakt tussen westoever noord (oeverprofiel 1), westoever midden (oeverprofiel 2), oostoever (oeverprofiel 3) en Reeve eiland (oeverprofiel 4).

Situatie westoever noord: oeverprofiel 1

Huidige situatie

De noordelijke helft van de westelijke oever bestaat uit een strook waterriet van maximaal ongeveer 10 m breed en een strook droog riet. Op veel plekken is de strook waterriet slechts enkele meters breed. In het droge profiel van de oever staat zeer ijl riet dat deels is verruigd met onder andere harig wilgenroosje.

Het natte profiel van de rietoever loopt van ongeveer 5 cm diepte tot ongeveer 60 cm en plaatselijk maximaal 100 cm diepte. Het waterriet is van redelijke kwaliteit omdat de vaargeul voor enige stroming zorgt. Aan de landzijde ontbreekt het vrijwel geheel aan geschikt foerageergebied voor grote karekiet. De oever grenst over een aanzienlijke oeverlengte vrijwel direct aan een fietspad en de Drontermeerdijk/N306 (zie figuur B1.2.3).

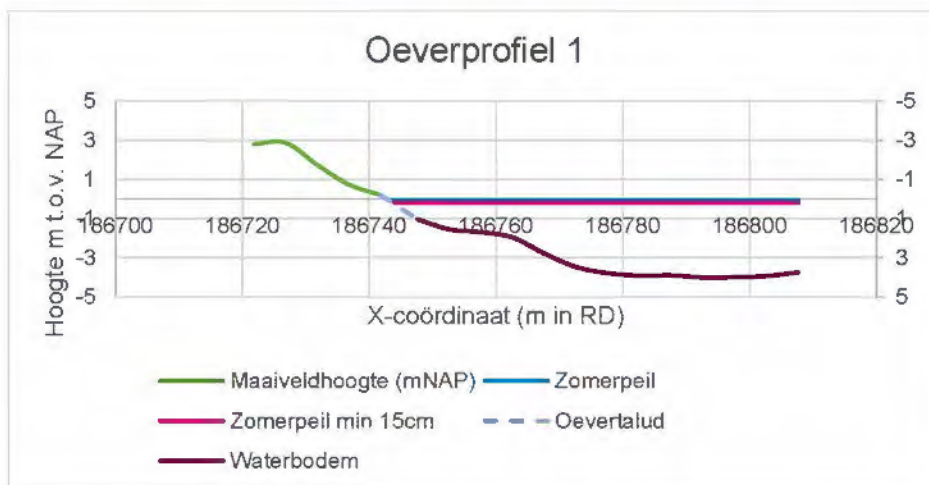
Figuur B1.2.2 Vegetatietypen droog riet en waterriet in de huidige situatie. De oeverprofielen (1 tot en met 4) zijn hieronder weergegeven

Situatie bij 15 cm peildaling

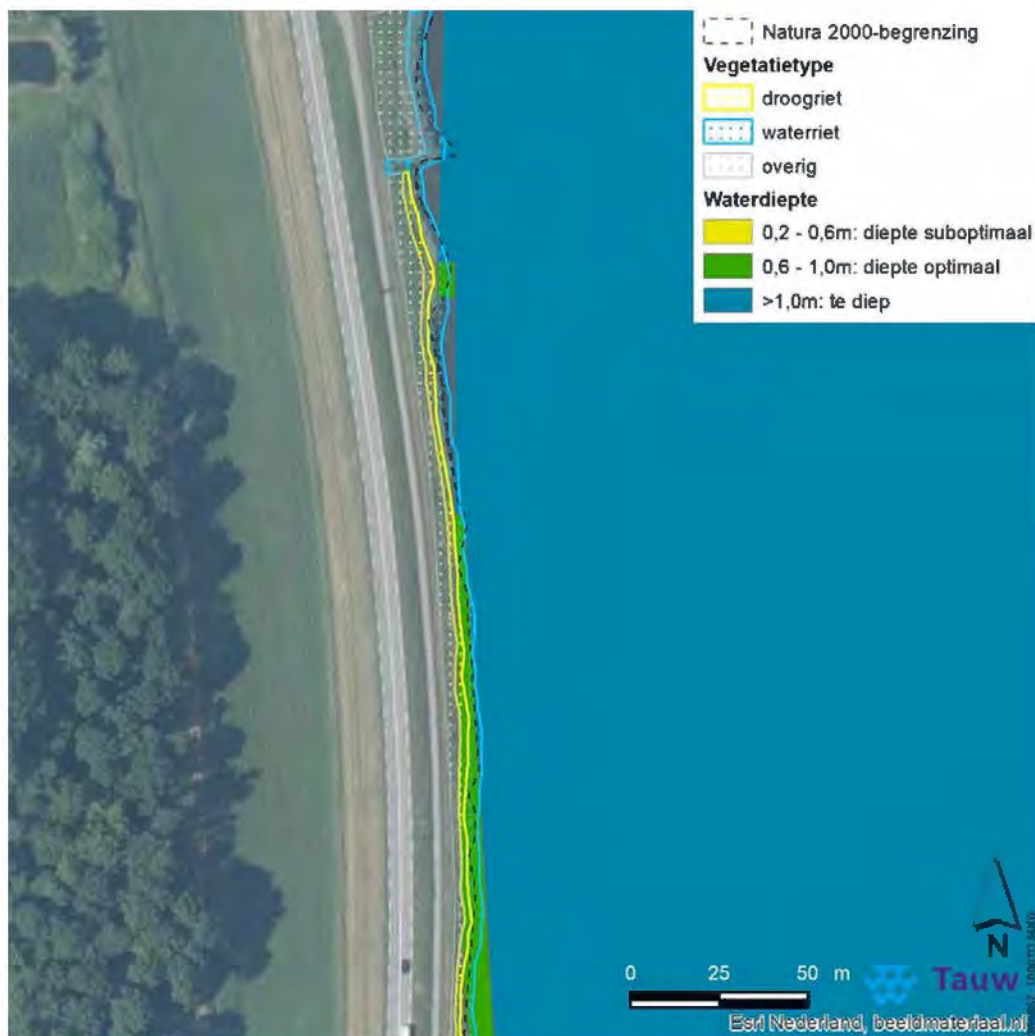
Figuur B1.2.4 geeft het relatief steile oeverprofiel met de huidige waterdiepte en de waterdiepte bij 15 cm peilverlaging weer. Door de aanwezigheid van de vaargeul loopt het profiel aan de waterzijde vervolgens sterk af. Figuur B1.2.5 toont de huidige situatie. Figuur B1.2.6 toont de situatie bij 15 cm peildaling. Door de naastgelegen diepe vaargeul zijn de uitgroeimogelijkheden aan de waterzijde beperkt in de huidige situatie. Door de peildaling komt meer plaats beschikbaar in de optimale range. Op basis van deze kaart wordt geconstateerd dat er voldoende uitgroeimogelijkheden in water met een optimale diepte aan de waterzijde zijn als het waterpeil zakt.

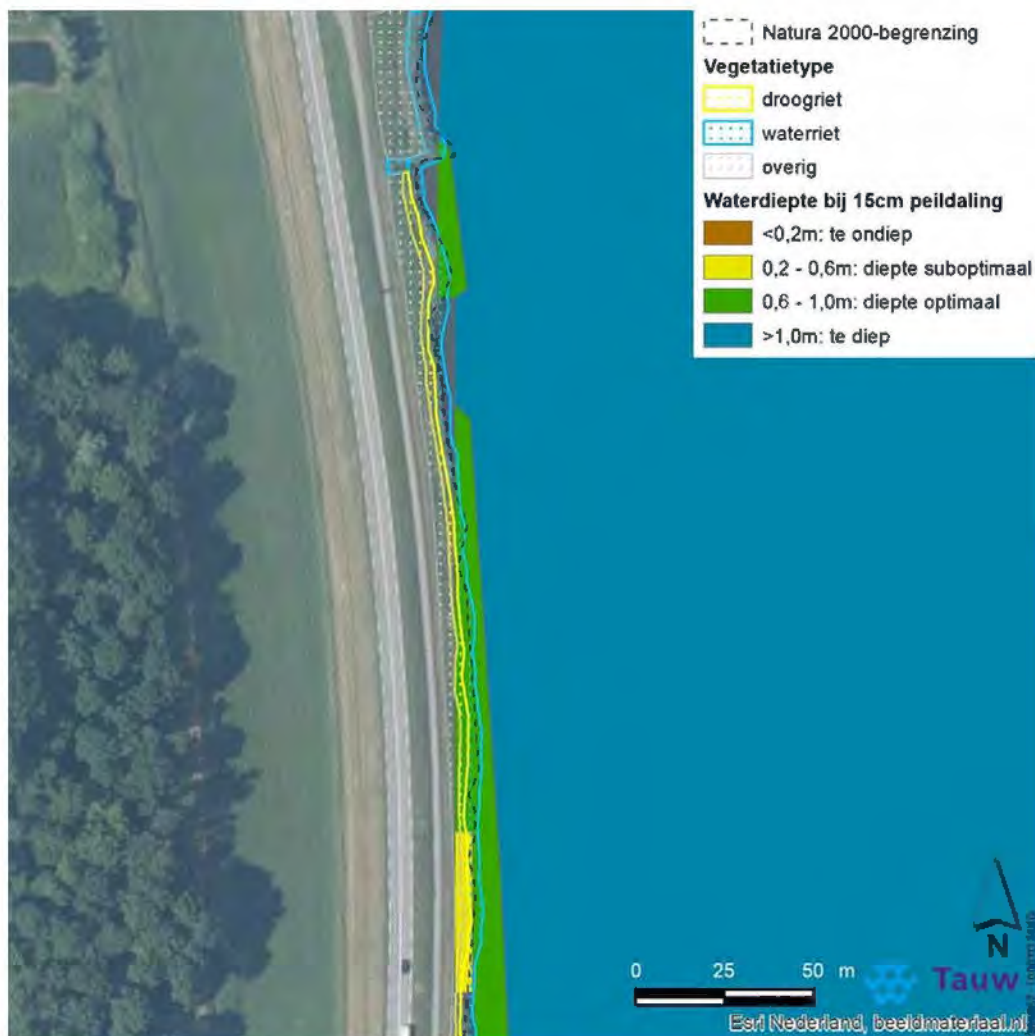
Figuur B1.2.3 Smalle strook droog riet en waterriet langs de Drontermeerdijk (N306)

Figuur B1.2.4 Natte profiel van de oever ten opzichte van het huidige waterpeil en het waterpeil bij een daling van 15 cm

Figuur B1.2.5 Vegetatietypen droog riet en waterriet ten opzichte van potentieel geschikte groeiplaatsen op basis van de dieptekaart en het huidige waterpeil

Figuur B1.2.6 Vegetatietypen droog riet en waterriet ten opzichte van potentieel geschikte groeiplaatsen op basis van de dieptekaart en 15 cm peildaling

Situatie westoever midden: oeverprofiel 2

Huidige situatie

De zuidelijke helft van de westoever bestaat vanaf de landzijde naar de waterzijde gezien uit grasvelden, houtopstanden, vervolgens droog riet en een strook waterriet. Figuur B1.2.7 en B1.2.8 geven een impressie van dit verloop. De breedte van het waterriet varieert van 4 m tot 10 m. Het natte profiel van de rietovers lopen globaal van 5 cm waterdiepte tot ongeveer 50 cm tot 100 cm waterdiepte. Daarna wordt het door de aanwezigheid van de vaargeul snel dieper. Aan de landzijde is duidelijk te zien dat de houtopstanden de naastgelegen rietovers verstikken. In het droge riet staan ruigtekruiden en opslag van bomen en struiken.

Situatie bij 15 cm peildaling

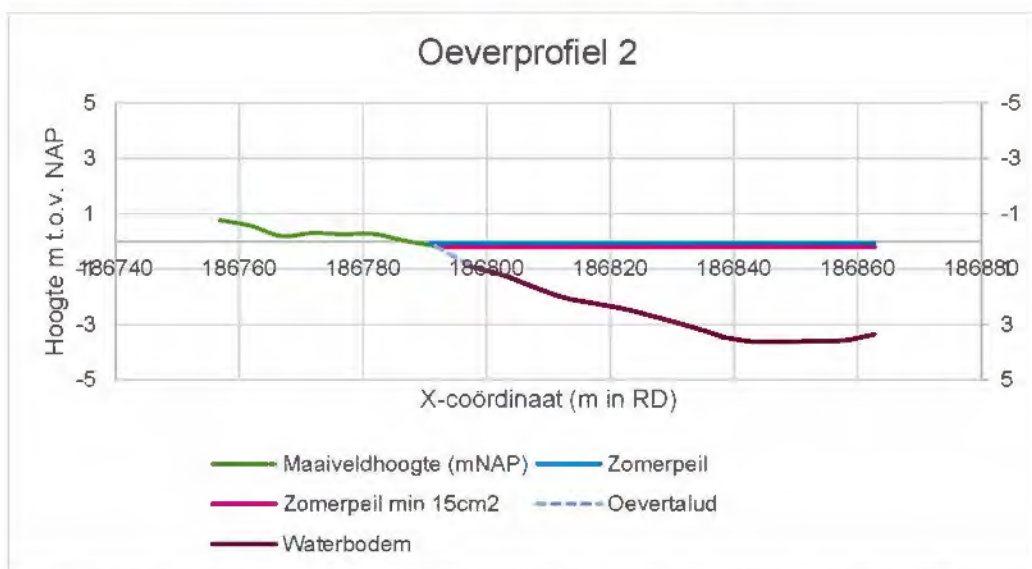
Figuur B1.2.9 geeft het oeverprofiel met de huidige waterdiepte en de waterdiepte bij 15 cm peilverlaging weer. Figuur B1.2.10 en B1.2.11 toont de vegetatietypenkaart ten opzichte van potentiële groeiplaatsen op basis van de dieptekaart. Op basis van deze kaart is vastgesteld dat er voldoende uitgroeimogelijkheden in water met een optimale diepte aan de waterzijde aanwezig blijft als het waterpeil 15 cm zakt.

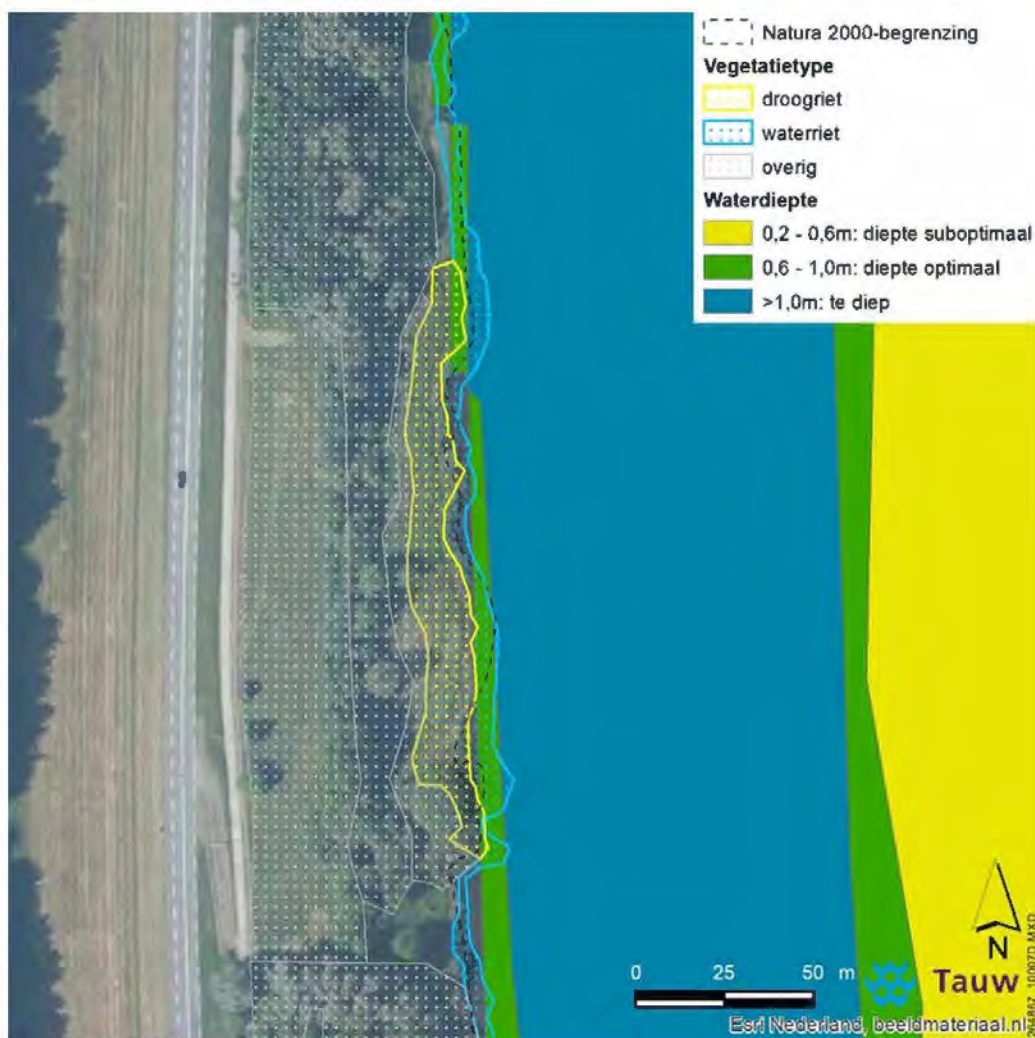
Figuur B1.2.7 Overgang van grasland, hoog opgaand groen naar droog en deels verruigt riet en waterriet

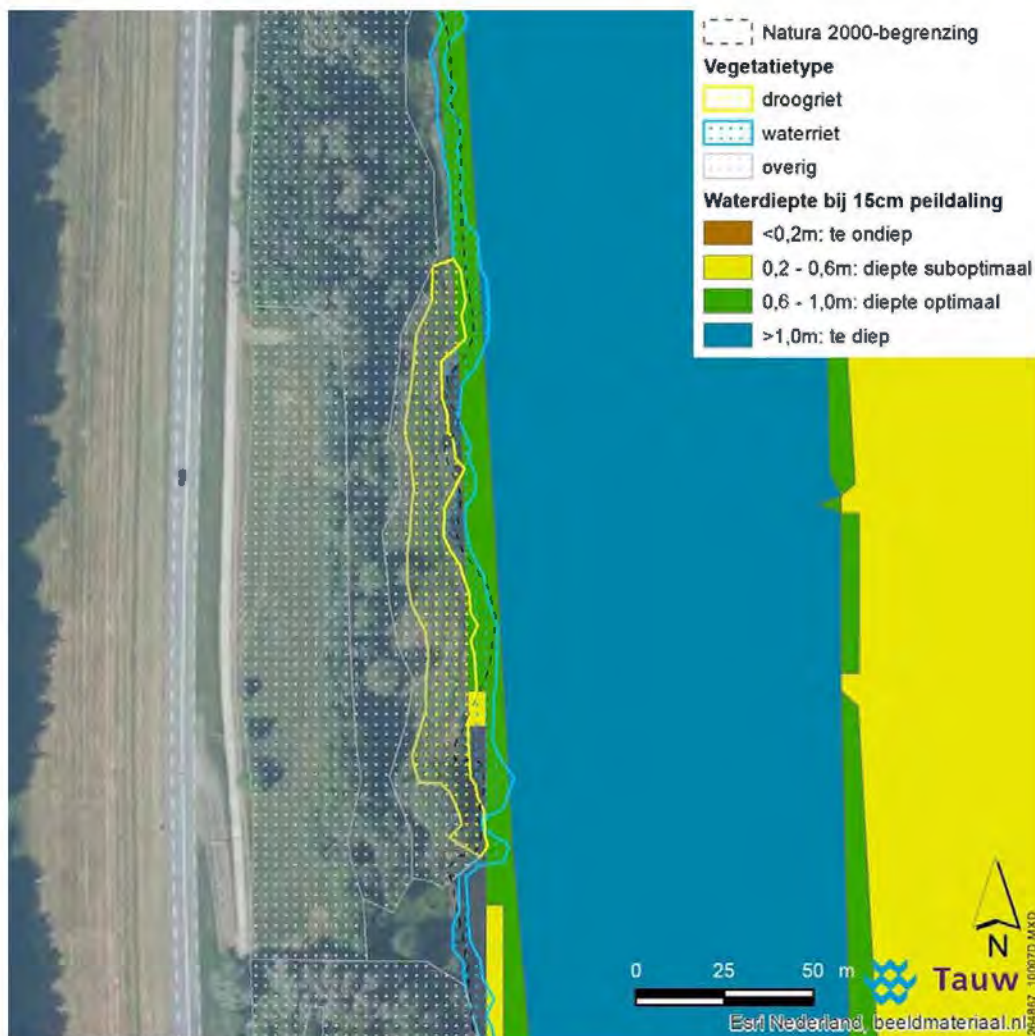
Figuur B1.2.8 Verruigd niet op de overgang van hoog opgaand groen naar droog riet

Figuur B1.2.9 Natte profiel van de oever ten opzichte van het huidige waterpeil en het waterpeil bij een daling van 15 cm

Figuur B1.2.10 Vegetatietypen droog riet en waterriet ten opzichte van potentieel geschikte groeiplaatsen op basis van de dieptekaart en het huidige waterpeil

Figuur B1.2.11 Vegetatietypen droog riet en waterriet ten opzichte van potentieel geschikte groeiplaatsen op basis van de dieptekaart en 15 cm peildaling

Situatie oostoever: oeverprofiel 3

Huidige situatie

Langs de oostoever liggen een aantal brede rietkragen variërend tussen de 2 en 18 m breed nabij Music Club Kampen. De breedte van de rietkragen varieert van 2 m tot maximaal 10 m. De smallere stroken staan in een waterdiepte tussen de 5 cm en 30 tot 50 cm waarna het snel dieper wordt door de ligging nabij het sluiscomplex. De breedste rietkraag staat in water met een diepte van 50 cm tot maximaal 1 m waarna de oever geleidelijk richting het zuiden afloopt. Zie figuur B1.2.12 en B1.2.13 voor een impressie van de oostoever nabij de Roggebotsluis.

Het zuidelijke deel van de oostoever bestaat voornamelijk uit een vooroever van de reeds aangelegde rietmoerassen. Aan de waterzijde is een smalle strook waterriet en droog riet aanwezig. Omdat dit deel niet toegankelijk was heeft geen veldbezoek plaatsgevonden. Aan de waterzijde ligt een omvangrijke ondiepe zandplaat die reikt tot aan de vaargeul. Aan de landzijde liggen recent aangelegde rietmoerassen die voor grote karekiet in geschikt leefgebied (gaan) voorzien. Aan de hand van een recente luchtfoto en waterdieptegegevens is vastgesteld dat er een smalle strook waterriet in relatief ondiep water aanwezig is. Het riet groeit maximaal tot een waterdiepte van ongeveer 60 cm.

Situatie bij 15 cm peildaling

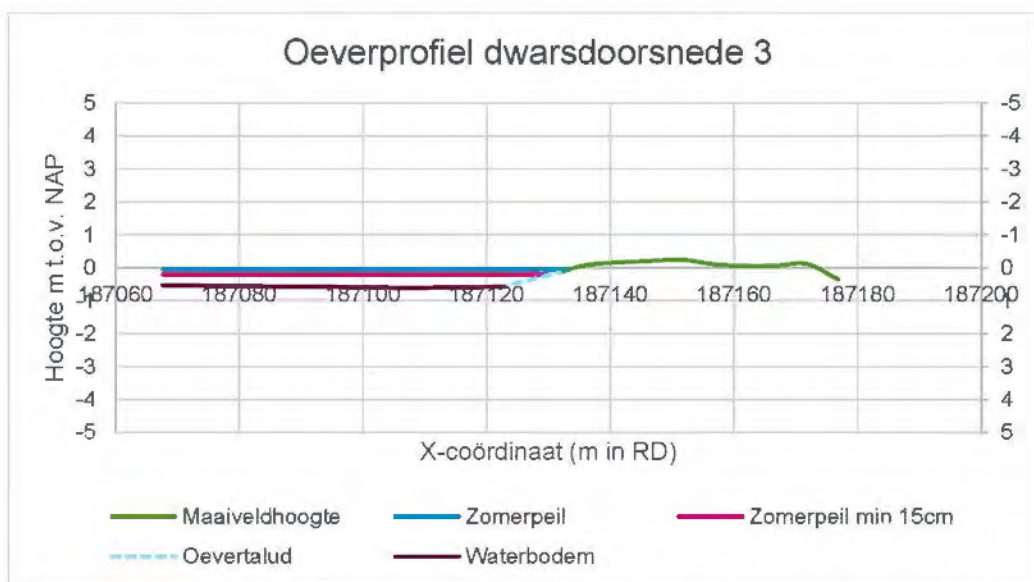
Figuur B1.2.14 geeft het oeverprofiel met de huidige waterdiepte en de waterdiepte bij 15 cm peilverlaging weer. Figuur B1.2.15 toont de aanwezig rietkragen ten opzichte van de huidige waterdiepten. Figuur B1.2.16 toont de huidige rietkragen ten opzichte van de waterdiepte bij een peildaling van 15 cm. Op basis van deze kaart wordt aangenomen dat er ruim voldoende uitgroeimogelijkheden in water met een sub optimale diepte aan de waterzijde aanwezig is indien het waterpeil 15 cm zakt.

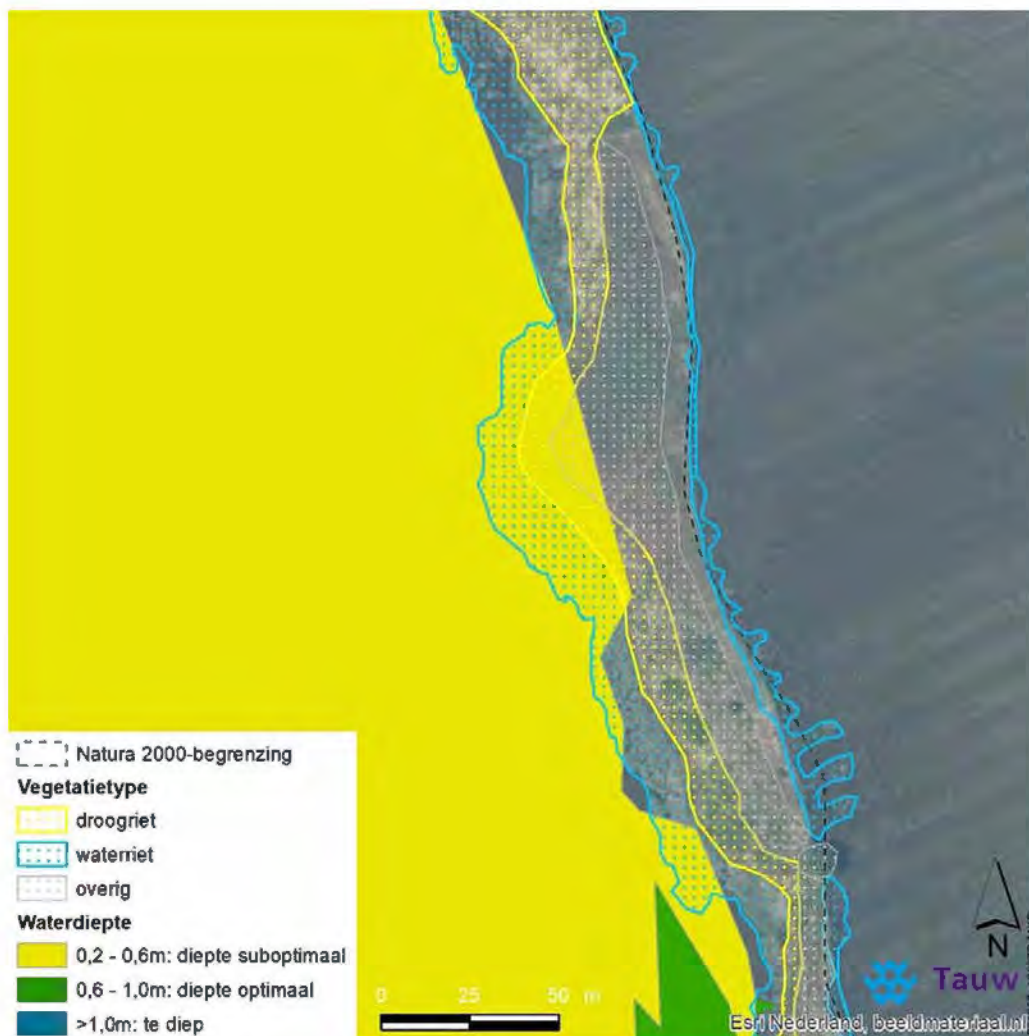
Figuur B1.2.12 Brede strook droog riet en een strook van ongeveer 4 m brede strook waterriet nabij de Roggebotsluis en Muziekclub Kampen

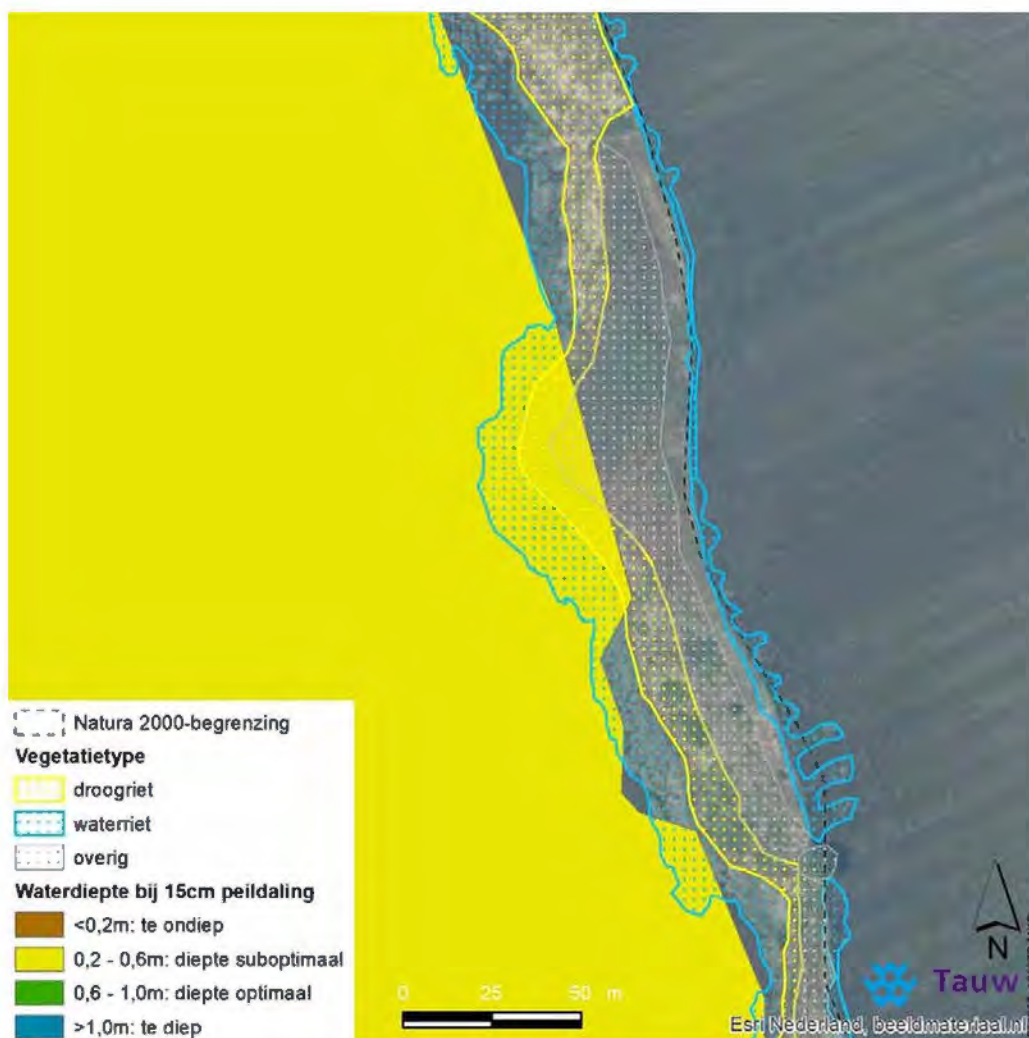
Figuur B1.2.13 IJle uitloopstrook waterriet nabij de Roggebotsluis

Figuur B1.2.14 Natte profiel van de oever ten opzichte van het huidige waterpeil en het waterpeil bij een daling van 15 cm

Figuur B1.2.15 Vegetatietypen droog riet en waterriet ten opzichte van potentieel geschikte groeiplaatsen op basis van de dieptekaart en het huidige waterpeil

Figuur B1.2.16 Vegetatietypen droog riet en waterriet ten opzichte van potentieel geschikte groeiplaatsen op basis van de dieptekaart en 15 cm peildaling

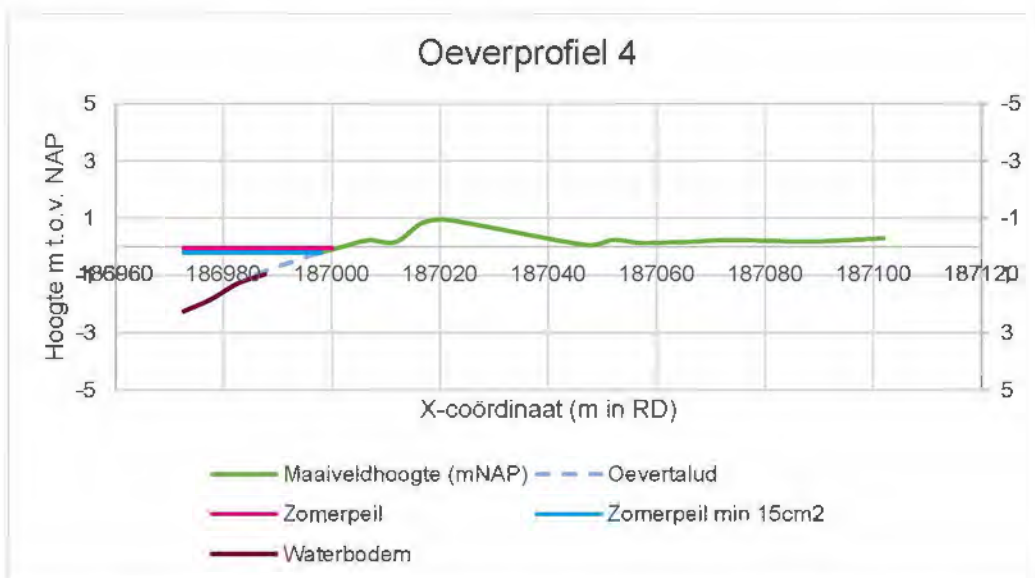
Situatie Reeve eiland: oeverprofiel 4

Huidige situatie

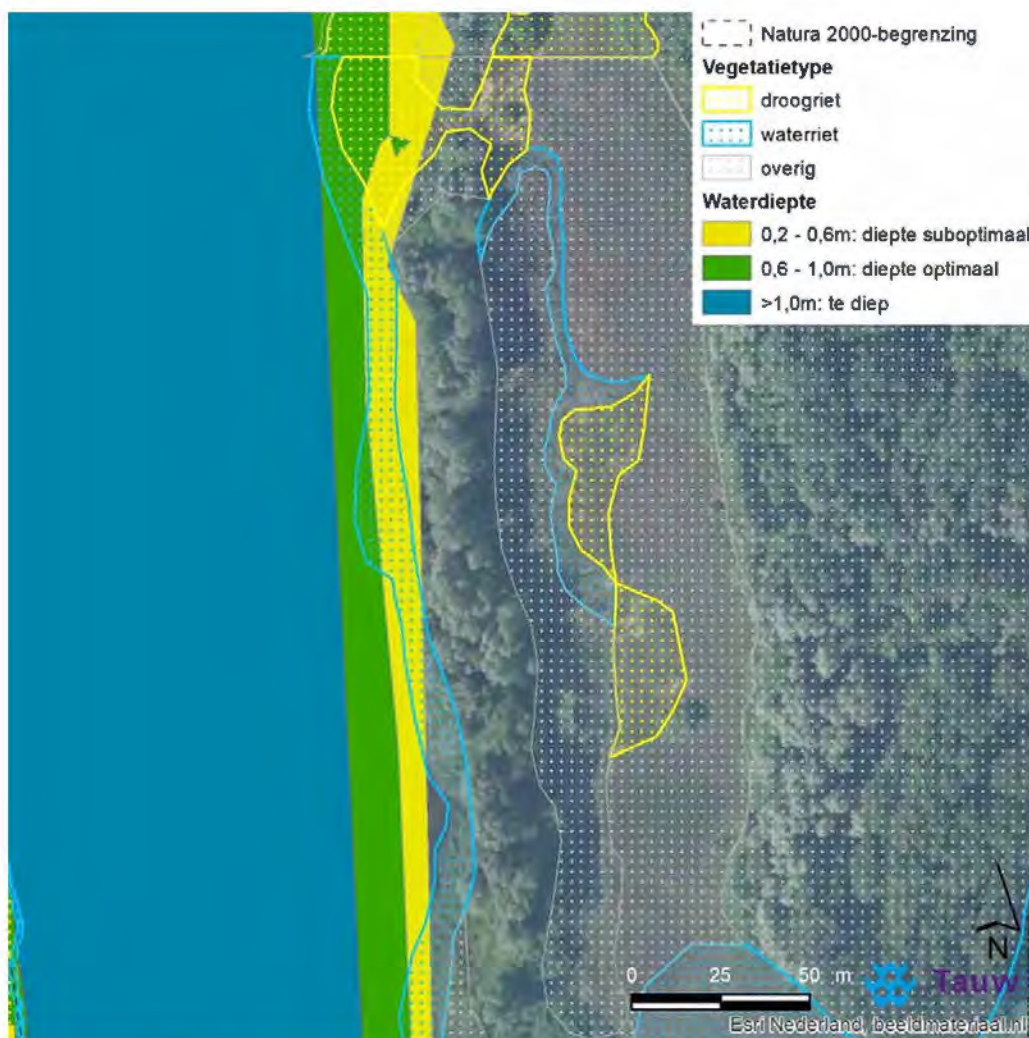
Aan de windzijde van het Reeve eiland staan relictten van stromingsriet (Van der Winden, 2018). Vanwege de beperkte toegankelijkheid van het eiland heeft hier geen veldbezoek plaatsgevonden. De landzijde is sterk bebost. De buitenste rand van het eiland voorziet voor grote karekiet in geschikt foerageergebied. De windzijde is in potentie geschikt als broedlocatie voor grote karekiet. Aan de windzijde van eilanden heeft zich wel nieuw riet ontwikkeld maar de begrazingsdruk van herbivoren vogels is te groot en het riet wordt verdrongen door bomen (van der Winden, 2018).

Situatie bij 15 cm peildaling

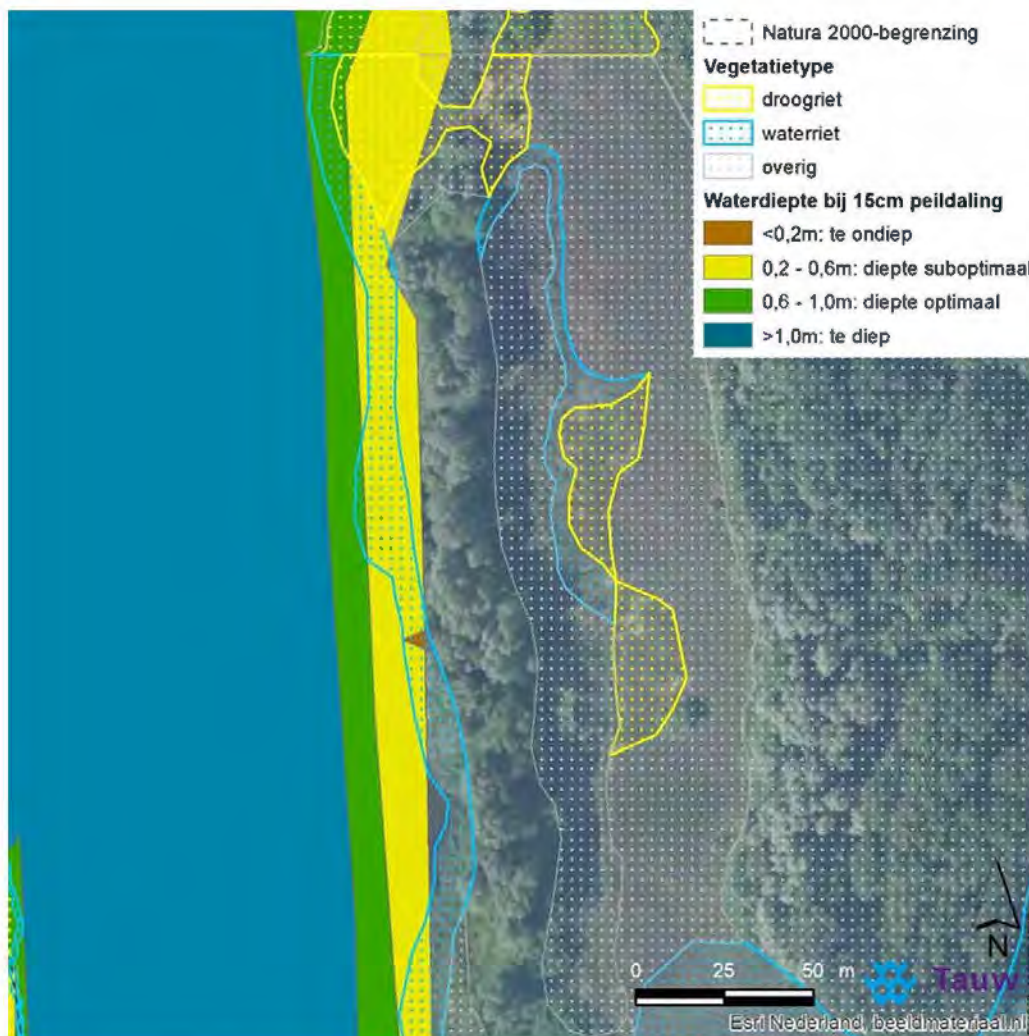
Figuur B1.2.17 geeft het oeverprofiel met de huidige waterdiepte en de waterdiepte bij 15 cm peilverlaging weer. Figuur B1.2.18 toont de aanwezig rietkragen ten opzichte van de huidige waterdiepten. Figuur B1.2.19 toont de huidige rietkragen ten opzichte van de waterdiepte bij een peildaling van 15 cm. Op basis van deze kaart wordt aangenomen dat er voldoende uitgroeimogelijkheden in water met een optimale waterdiepte aan de waterzijde zijn als het waterpeil 15 cm zakt.

Figuur B1.2.17 Natte profiel van de oever ten opzichte van het huidige waterpeil en het waterpeil bij een daling van 15 cm

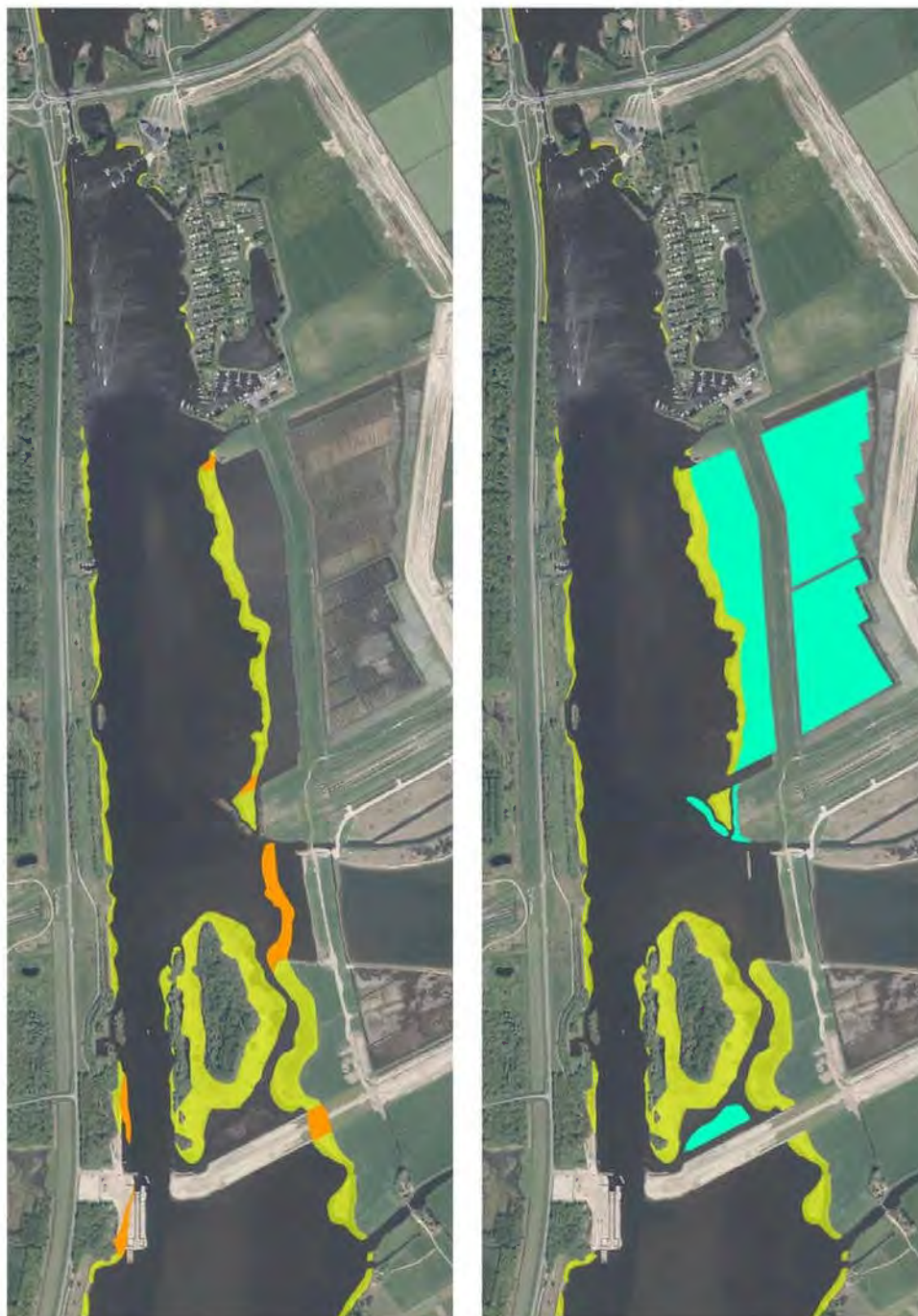

Figuur B1.2.18 Vegetatietypen droog riet en waterriet ten opzichte van potentieel geschikte groeiplaatsen op basis van de dieptekaart en het huidige waterpeil

Figuur B1.2.19 Vegetatietypen droog riet en waterriet ten opzichte van potentieel geschikte groeiplaatsen op basis van de dieptekaart en 15 cm peildaling

Bijlage 2 Ontwikkeling rietareaal IJDZ fase 1

Legenda: ■ Bestaand/gehandhaafd rietareaal, ■ Afname rietareaal, ■ Toename rietareaal

Tauw

ruimte voor de rivier

IJsseldelta

N307 Roggebot - Kampen

Kenmerk

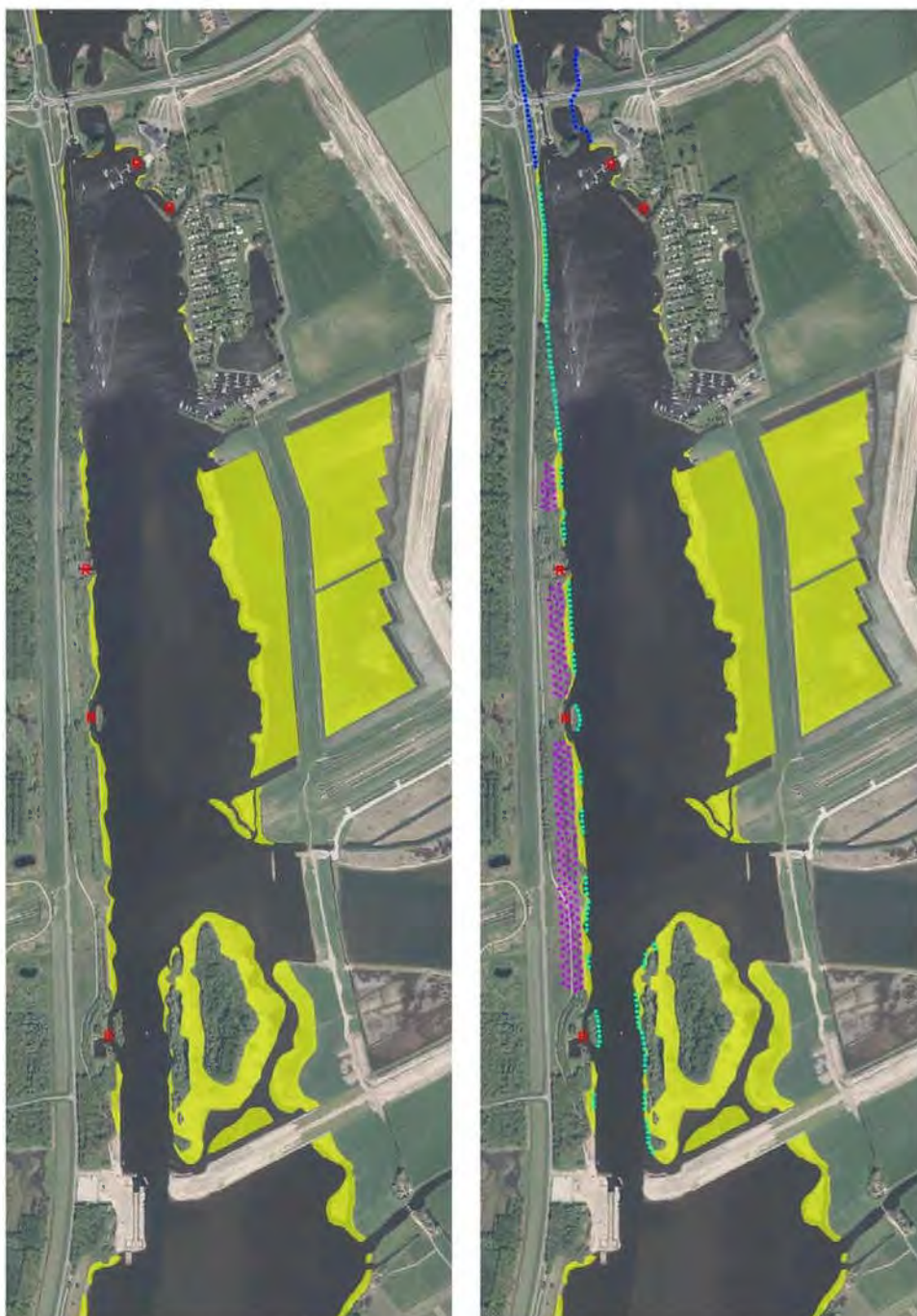
R004-1264867WLI-V04-agv-NL

Bijlage 3

Ontwikkeling rietareaal IJDZ fase 2

Kenmerk

R004-1264867WLI-V04-agv-NL

Legenda: Bestaand/gehandhaafd rietareaal, Afname rietareaal, Toename rietareaal (zoekgebied),
 Toename rietareaal buiten N2000, Verbetering foerageergebied (NNN), Recreatievoorziening

Tauw

ruimte voor de rivier
IJsseldelta
N307 Roggebot - Kampen

Passende Beoordeling N307 Roggebot-Kampen

21 juli 2020

Verantwoording

Titel	Passende Beoordeling N307 Roggebot-Kampen
Opdrachtgever	Provincie Flevoland
Auteur(s)	
Tweede lezer	
Projectnummer	1264867
Aantal pagina's	49
Datum	21 juli 2020
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Gefaseerde uitvoering	6
1.3	Passende Beoordeling	7
1.4	Leeswijzer	8
2	Instandhoudingsdoelen.....	8
2.1	Algemeen	8
2.2	Grote karekiet	11
3	Project N307 Roggebot-Kampen	14
3.1	Algemene uitgangspunten	14
3.2	Hoofdlijnen van het ontwerp	14
3.3	Uitvoeringswijze/werkzaamheden	17
3.4	Aanvoer van bouw materiaal	17
3.5	Aanpassing recreatieve voorzieningen.....	18
4	Toetsing effecten op Natura 2000	19
4.1	Mogelijk effecten.....	19
4.2	Effecten door oppervlakteverlies in de aanleg- en gebruiksfase	21
4.3	Effecten door licht, geluid en trillingen in de aanlegfase	22
4.4	Effecten door licht en geluid in de gebruiksfase	24
4.5	Effecten door aanvoer van bouwmaterialen	26
4.6	Effecten door peilverandering en toename dynamiek noordelijk Drontermeer.....	28
4.7	Effecten door stikstofdepositie.....	32
4.7.1	Berekende stikstofeffecten	32
4.7.2	Ecologische analyse	33
4.7.3	Conclusie stikstofeffecten	40
5	Uitvoeringsvoorwaarden en mitigerende maatregelen	40
6	Cumulatie	46

7	Conclusies	47
7.1	Algemeen	47
7.2	Stikstofdepositie	47
8	Literatuur	47

Bijlage 1	Analyse peildaling
Bijlage 2	Ontwikkeling rietareaal IJDZ fase 1
Bijlage 3	Ontwikkeling rietareaal IJDZ fase 2

1 Inleiding

Vooraf

De Passende Beoordeling N307 Roggebot-Kampen is een onderzoeksrapport dat is opgesteld door Tauw als een onderdeel van de plannen voor het project N307 Roggebot-Kampen. Hierin zijn bijdragen opgenomen van Witteveen+Bos en Royal HaskoningDHV met betrekking tot de aspecten geluid en stikstofdepositie. Dit rapport is opgesteld ten behoeve van de vergunningaanvragen in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) en is daarnaast een bijlage bij de bestemmingsplannen van de gemeenten Kampen en Dronten, de notitie Actualisatie MER, het projectplan Waterwet Roggebot en/of het projectplan Waterwet Dijkvakken N11/N11A en Uitwateringskanaal.

Vaststellen plannen N307 Roggebot-Kampen

Het ministerie van LNV, gemeente Kampen, gemeente Dronten, provincie Overijssel, Rijkswaterstaat en Waterschap Drents Overijsselse Delta zijn het bevoegd gezag voor de plannen voor de N307 Roggebot-Kampen. De bevoegde gezagen van deze overheden moeten de volgende besluiten vaststellen:

- Vergunningen/ontheffingen Wnb
- Bestemmingsplannen Roggebot voor Kampen en Dronten
- Projectplan Waterwet Roggebot
- Projectplan Waterwet Dijkvakken N11/N11A en Uitwateringskanaal

Daarnaast is een notitie Actualisatie MER (Milieu Effect Rapport) opgesteld. Ieder besluit is gebaseerd op de onderliggende onderzoeksrapporten.

Meer informatie over de procedure vindt u in het document "Handleiding bij de wettelijke procedures rond de N307 Roggebot-Kampen".

1.1 Aanleiding

Het project N307 Roggebot-Kampen omvat:

- Het verwijderen van het Roggebotsluiscomplex, aanpassing van de vaargeul en inrichting van de nieuwe verbinding tussen Drontermeer en Vossemeer inclusief oeverzones.
- De bouw van een nieuwe brug over het Drontermeer, realisatie van een ongelijkvloerse kruising van de N306 en de N307 en de aanpassing van de N307 tot een stroomweg met parallelwegen.

Het project is onderdeel van de gebiedsontwikkeling Ruimte voor de Rivier IJsseldelta, dat uit twee delen bestaat om de waterveiligheid in de regio Kampen-Zwolle voor de middellange termijn te borgen: Zomerbedverlaging Beneden-IJssel en IJsseldelta-Zuid. In het project Zomerbedverlaging Beneden-IJssel wordt de IJssel over een lengte van 7,5 km tussen de Molenbrug en de Eilandbrug verdiept.

Het project Ijsseldelta Zuid bestaat uit de aanleg van het Reevediep, een nieuwe zijtak van de IJssel (hoogwatergeul) ten zuiden van Kampen, waarmee water uit de IJssel via het Drontermeer en Vossemeer kan worden afgevoerd richting het IJsselmeer. Het doel van deze maatregelen is een waterstandsaling van 41 cm bij km 979. Naast het verbeteren van de waterveiligheid wordt ook een bijdrage geleverd aan de ruimtelijke kwaliteit. In vijf uiterwaarden worden de natuurwaarden versterkt.

De gebiedsontwikkeling Ijsseldelta-Zuid combineert het realiseren van de waterveiligheid onder andere met de aanleg van zo'n 350 ha nieuwe deltanatuur, nieuwe wandel-, struin- en fietspaden en een vaargeul voor de recreatievaart.

1.2 Gefaseerde uitvoering

Ijsseldelta Fase 1

De waterveiligheidsopgave binnen Ijsseldelta-Zuid wordt gefaseerd uitgevoerd. In fase 1 wordt het Reevediep aangelegd. Deze hoogwatergeul is bedoeld om bij hoge waterstanden in de IJssel water te kunnen afvoeren via het Drontermeer en het Vossemeer naar het IJsselmeer. Tussen Flevoland en Overijssel wordt de Reevedam aangelegd waardoor een Noordelijk en een Zuidelijk Drontermeer ontstaat. Daardoor wordt voorkomen dat water uit het Reevediep in het Zuidelijk Drontermeer komt. In fase 1 is het Reevediep geschikt om beperkt ingezet te kunnen worden bij extreem hoge rivierafvoeren (maximaal 220 m³/s). Fase 1 is inmiddels afgerond.

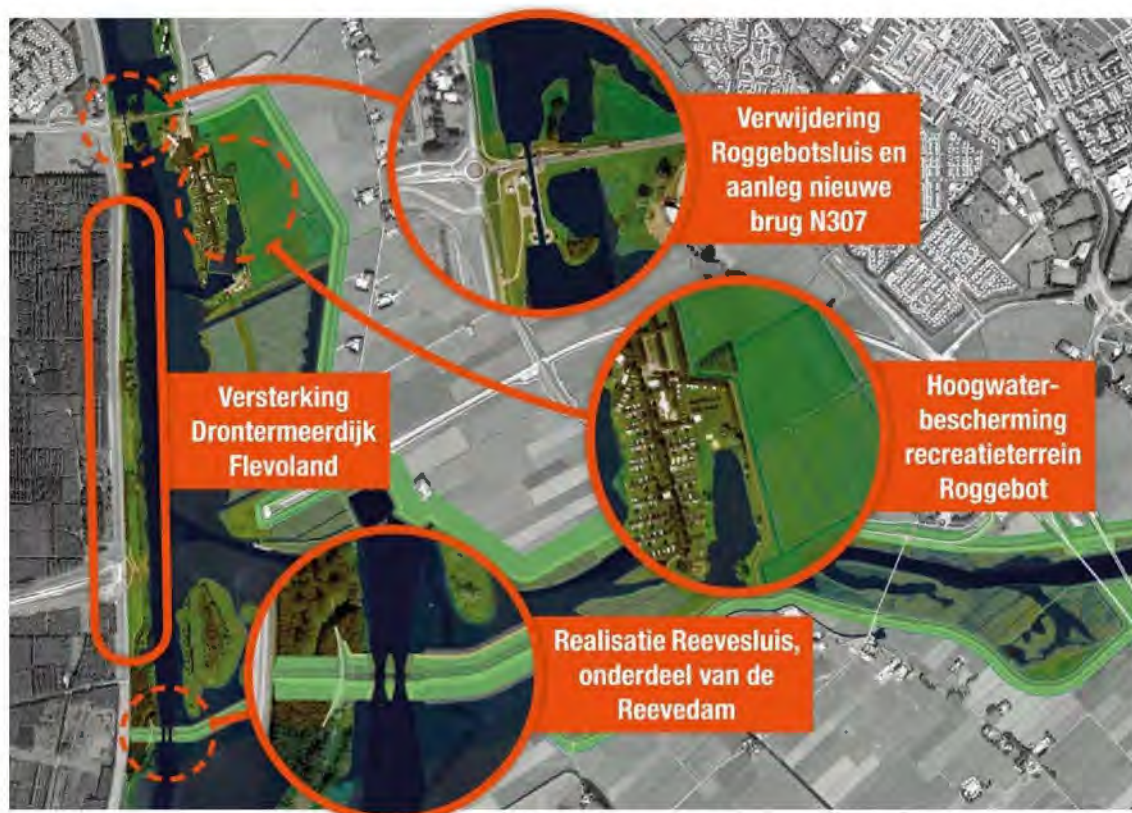
Ijsseldelta Fase 2

De Minister van Infrastructuur & Milieu heeft in januari 2017 Rijkswaterstaat Midden Nederland opdracht gegeven de uitvoering Ijsseldelta Fase 2 versneld te realiseren. Na uitvoering van deze fase 2 is het Reevediep geschikt om circa 730 m³/s bij een 1/2000 jaar situatie te kunnen afvoeren. Hierdoor ontstaat, in combinatie met de zomerbedverlaging Beneden-IJssel, een waterstandsaling op de IJssel bij Zwolle van 41 cm bij een maatgevende afvoer en wordt voldaan aan de taakstelling. Het versneld uitvoeren zorgt ervoor dat een aantal tijdelijke maatregelen uit fase 1 niet meer nodig is en in fase 2 direct de eindsituatie gerealiseerd kan worden. Voor het project N307 Roggebot-Kampen, onderdeel van fase 2, betekent dit dat geen tijdelijke spuivoorziening wordt aangelegd en direct tot sloop van het sluiscomplex kan worden overgegaan.

Percelen Ijsseldelta fase 2

Ijsseldelta Fase 2 is opgedeeld in vier projecten waarbij de eindbeherende overheid verantwoordelijk is voor de realisatie. De vier projecten zijn:

1. Versterking Drontermeerdijk, door Waterschap Zuiderzeeland
2. Reevesluis: Schutsluis, spuisluis en vismigratievoorziening in de Reevedam door Rijkswaterstaat. Hierdoor kan water worden gespuid vanuit het Drontermeer en blijft scheepvaart mogelijk
3. Hoogwatervoorzieningen Recreatiegebied Roggebot door de provincie Overijssel. Maatregelen om negatieve effecten als gevolg van gebruik Reevediep bij hoog water te voorkomen
4. N307 Roggebot-Kampen door de provincies Flevoland en Overijssel

Figuur 1.1 Ijsseldelta fase 2 percelen

1.3 Passende Beoordeling

Het project Ijsseldelta-Zuid bestaat uit een integrale gebiedsontwikkeling die in twee fases wordt uitgevoerd. De eerste fase is reeds vergund en de uitvoering ervan is intussen afgerond. In 2017 is gestart met de voorbereiding van fase 2, die bestaat uit een aantal deelprojecten. Hiervoor is reeds een Integrale Passende Beoordeling opgesteld (Tauw, 2017a) als actualisatie van de passende beoordeling voor het totale project uit 2013.

Fase 2 van dit programma bestaat uit een aantal projecten, die in tegenstelling tot fase 1 afzonderlijk van elkaar worden uitgevoerd. Dit geldt ook voor het project N307 Roggebot-Kampen. Voorliggende Passende Beoordeling heeft tot doel om de Integrale Passende Beoordeling uit 2017 te actualiseren en aan te vullen, specifiek voor het project N307 Roggebot-Kampen. Daar waar de Integrale Passende Beoordeling voldoende informatie biedt, wordt een verwijzing opgenomen.

Door het verwijderen van de Roggebotsluis ontstaan een nieuw peilregime in het noordelijk Drontermeer. Hierdoor dient ook een vijftal recreatievoorzieningen aangepast te worden. Omdat deze aanpassingen een direct gevolg zijn van het project N307 Roggebot-Kampen, zijn ook de aanpassingen aan de recreatielocaties toegevoegd aan de scope van voorliggende Passende Beoordeling.

Deze vormt de voorbereiding op de noodzakelijke vergunningaanvragen in het kader van de gebiedsbescherming in de Wnb. De provincie Overijssel (N307) en het Ministerie van LNV (sloop Roggebotsluis, aanpassing vaargeulen) zijn daarvoor het bevoegd gezag en stemmen af met de provincie Flevoland.

Voor het aansluitende project Versterking Drontermeerdijk is een separate Passende Beoordeling (Tauw, 2018) opgesteld en door Waterschap Zuiderzeeland een vergunning onder de Wnb aangevraagd. Voor de aspecten soortenbescherming (Wnb), houtopstanden (Wnb), weidevogels en Natuurnetwerk Nederland (NNN) zijn separate onderzoeksrapportages en notities opgesteld.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de instandhoudingsdoelen van de relevante Natura 2000-gebieden. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 beschreven hoe het project wordt uitgevoerd. In hoofdstuk 4 vindt de toetsing van effecten plaats en worden de verwachte consequenties daarvan in het kader van de vergunningverlening beschreven. In hoofdstuk 5 en 6 wordt achtereenvolgens ingegaan op de uitvoeringsvoorwaarden, mitigerende maatregelen en cumulatie van effecten. Het rapport wordt afgesloten met de conclusies in hoofdstuk 7.

2 Instandhoudingsdoelen

2.1 Algemeen

In de Integrale Passende Beoordeling voor IJsseldelta-Zuid fase 2 (Tauw, 2017a) is reeds geconstateerd dat, behalve stikstofdepositie, de mogelijke effecten van het project N307 Roggebot-Kampen zich beperken tot de Natura 2000-gebieden Veluwerandmeren en Ketelmeer & Vossemeer. Voor deze Natura 2000-gebieden zijn de instandhoudingsdoelen weergegeven in onderstaande tabellen.

*Tabel 2.1 Kwalificerende habitattypen en habitatrichtlijnsoorten Natura 2000-gebied Veluwerandmeren
(= Behoud, > Toename of verbetering)*

Habitatype/habitatsoort	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Doel omvang populatie
H3140 - Kranswierwateren	=	=	n.v.t.
H3150 - Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	=	=	n.v.t.
H6430A - Ruigten en zomen (moerasspirea)	=	=	n.v.t.
H6430B - Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	=	=	n.v.t.
H1149 - Kleine modderkruiper	=	=	=
H1163 - Rivierdonderpad	=*	=	=
H1318 - Meervleermuis	=	=	=

* Enige achteruitgang in oppervlakte leefgebied ten gunste van broedvogelsoorten roerdomp (A021) of grote karekiet (A298) is toegestaan

Tabel 2.2 Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten (broedvogel) Natura 2000-gebied Veluwerandmeren

(= Behoud, > Toename of verbetering)

Vogelsoort	Doel omvang populatie	Doel kwaliteit
A021 - Roerdomp	> (5 broedparen)	>
A298 - Grote karekiet	> (40 broedparen)	>

Tabel 2.3 Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten (niet-broedvogel) Natura 2000-gebied Veluwerandmeren

(= Behoud, > Toename of verbetering)

Vogelsoort	Doel omvang populatie	Doel kwaliteit
A005 - Fuut	= (400 vogels)	=
A017 - Aalscholver	= (420 vogels)	=
A027 - Grote zilverreiger	= (40 vogels)	=
A034 - Lepelaar	= (3 vogels)	=
A037 - Kleine zwaan	= (120 vogels)	=
A050 - Smient	= (3500 vogels)	=
A051 - Krakeend	= (280 vogels)	=
A054 - Pijlstaart	= (140 vogels)	=
A056 - Slobeend	= (50 vogels)	=
A058 - Slobeend	= (30 vogels)	=
A059 - Tafeleend	= (6600 vogels)	=
A061 - Kuifeend	= (5700 vogels)	=
A067 - Brilduiker	= (220 vogels)	=
A068 - Nonnetje	= (60 vogels)	=
A070 - Grote zaagbek	= (50 vogels)	=
A125 - Meerkoet	= (11000 vogels)	=

Tabel 2.4 Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten (broedvogel) Natura 2000-gebied Ketelmeer en Vossemeer

(= Behoud, > Toename of verbetering)

Vogelsoort	Doel omvang populatie	Doel kwaliteit
A021 - Roerdomp	> (5 broedparen)	>
A119 - Porseleinhoen	> (4 broedparen)	>
A298 - Grote karekiet	> (40 broedparen)	>

Tabel 2.5 Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten (niet-broedvogel) Natura 2000-gebied Ketelmeer en Vossemeer
 (= Behoud, > Toename of verbetering)

Vogelsoort	Doel omvang populatie	Doel kwaliteit
A005 - Fuut	= (350 vogels)	=
A017 - Aalscholver	= (870 vogels)	=
A034 - Lepelaar	= (8 vogels)	=
A037 - Kleine zwaan	= (5 vogels)	=
A039 - Toendrarietgans	=	=
A041 - Kolgans	= (220 vogels)	=
A043 - Grauwe gans	= (680 vogels)	=
A051 - Krakeend	= (160 vogels)	=
A052 - Wintertaling	= (360 vogels)	=
A054 - Pijlstaart	= (50 vogels)	=
A059 - Tafeleend	= (350 vogels)	=
A068 - Nonnetje	= (30 vogels)	=
A070 - Grote zaagbek	= (70 vogels)	=
A094 - Visarend	= (3 vogels)	=
A125 - Meerkoet	= (1700 vogels)	=
A156 - Grutto	= (20 vogels)	=
A190 - Reuzenstern	= (10 vogels)	=

Voor stikstofdepositie beperken de effecten zich tot het Natura 2000-gebied Rijntakken. Het Natura 2000-gebied Rijntakken is aangewezen voor in totaal 26 soorten niet-broedvogels, 12 soorten broedvogels, 11 habitatrichtlijnsoorten en 9 habitattypen. Onderstaande tabellen geven een overzicht van de stikstofgevoelige instandhoudingsdoelen van Rijntakken in het deel van het IJsseldal dat door het project wordt beïnvloed. Overige instandhoudingsdoelen blijven hier verder buiten beschouwing.

Tabel 2.6 Kwalificerende habitattypen en habitatrichtlijnsoorten Natura 2000-gebied Rijntakken
 (= Behoud, > Toename of verbetering)

Habitatype	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Doel omvang populatie
H6510A - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	>	>	n.v.t.
H6120 - Stroomdalgraslanden	>	>	n.v.t.
H1134 - Bittervoorn	=	=	=
H1166 - Kamsalamander	>	>	>

Tabel 2.7 Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten (broedvogel) Natura 2000-gebied Rijntakken

(= Behoud, > Toename of verbetering)

Soort	Doel omvang populatie	Doel kwaliteit
(A122) Kwartelkoning	> (160 broedparen)	>
(A153) Watersnip	= (17 broedparen)	=

Tabel 2.8 Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten (niet-broedvogel) Natura 2000-gebied Rijntakken

(= Behoud, > Toename of verbetering)

Soort	Doel omvang populatie	Doel kwaliteit
(A151) Kemphaan	= (1000 vogels)	=
(A156) Grutto	= (690 vogels)	=
(A142) Kievit	= (8100 vogels)	=
(A130) Scholekster	= (340 vogels)	=
(A162) Tureluur	= (65 vogels)	=

Qua trends is met name de situatie voor de grote karekiet in de Veluwerandmeren onveranderd sterk negatief (zie par. 2.2). Voor een uitgebreide beschrijving van trends van overige instandhoudingsdoelen wordt verwezen naar de Integrale Passende Beoordeling (Tauw, 2017a). Er zijn qua trends geen gewijzigde inzichten voor de overige instandhoudingsdoelen.

2.2 Grote karekiet

In het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren geldt een instandhoudingsdoel voor de grote karekiet. Doel is uitbreiding van de omvang en/of verbetering van de kwaliteit van het leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 40 paren (sleutelpopulatie). Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is herstel van de populatie op een relatief hoog niveau gewenst. Het doelniveau is gesteld op 40 omdat de uitgestrekte rietkragen (inclusief waterriet en oud riet) daarvoor op grond van de situatie in de jaren tachtig en recentere ontwikkelingen daarna voldoende draagkracht zouden moeten kunnen leveren.

Grote karekieten werden voorheen verspreid in het hele gebied van de Veluwerandmeren waargenomen. Er is daarbij een directe correlatie tussen de aanwezigheid van (brede) rietkragen en waarnemingen. Kleine concentraties van waarnemingen liggen/lagen in het uiterste westelijk deel van het Nuldernauw (zuidoever) en langs het Wolderwijd bij Zeewolde en Harderwijk. In het Veluwemeer wordt de soort inmiddels niet of nauwelijks meer aangetroffen vanwege het verdwijnen van geschikte rietkragen. Het Drontermeer is voor de soort binnen de Veluwerandmeren het belangrijkste deelgebied. Veruit de grootste concentratie van waarnemingen ligt/lag rond de eilanden Eekt en Abbert en in omringende oeverzones, met name langs de westzijde van het randmeer. Voor 2010 werden hier jaarlijks nog meer dan 10 broedgevallen aangetroffen.

In het noordelijk Drontermeer was voor 2010 sprake van slechts incidentele waarnemingen (1-2 per jaar), maar intussen is gebleken dat er met name langs de westoever sprake is van een zekere concentratie van waarnemingen. Dit geldt voor de gehele oeverzone vanaf de intussen aangelegde Reevedam tot aan de Roggebotsluis. Dit beeld van de westoever van het Drontermeer (direct langs de vaargeul) wordt noordelijker ook voortgezet langs het Vossemeer. Ook in het Ketelmeer en Zwarte meer komt de soort in grote delen voor. In hoeverre er voor het noordelijke Drontermeer sprake is van een waarnemerseffect of dat er daadwerkelijk sprake is van een toename van broedgevallen is niet bekend.

Opvallend is dat het aantal aangetroffen broedgevallen in het noordelijk Drontermeer in de periode 2011-2019 sterk fluctueerde van 0 tot 6 (Van der Hut, 2020). Dat maakt het lastig om een duidelijke trend te bepalen en doet verder vermoeden dat er behalve de draagkracht van het gebied ook andere factoren een rol spelen. Wat wel duidelijk is dat een aantal factoren de kwaliteit als broedgebied bedreigen. Op basis van de analyse van der Winden et al (2018) betreft dit in hoofdzaak:

- Afname van de waterdynamiek
- Verbossing van en langs rietkragen
- Vraat door herbivore vogels (met name ganzen)

Op basis hiervan is het waarschijnlijk dat in de Veluwerandmeren als geheel en ook in het noordelijk Drontermeer de draagkracht niet op orde is en zonder maatregelen verder onder druk zal komen te staan.

Mede vanwege de uiterst zorgelijke landelijke staat van instandhouding, waarin het aantal broedgevallen landelijk intussen ruim onder de 40 is uitgekomen, wordt er sinds circa 2013 vanuit gegaan dat ook de situatie in de Veluwerandmeren en dus ook het noordelijk Drontermeer uiterst kwetsbaar is. Om die reden worden negatieve effecten op geschikte broed- en foerageerhabitats van grote karekiet intussen standaard als mogelijk significant negatief beschouwd. Dit wordt mede verklaard door de doelstelling die gericht is op het duurzaam bereiken van draagkracht voor een sleutelpopulatie in dit gebied. Door de genoemde oorzaken in relatie tot de aantalsontwikkeling is dit doel op overzienbare termijn nog niet in beeld en is blijvende aandacht noodzakelijk.

Korte terugblik project IJsseldelta-Zuid in relatie tot grote karekiet

Tijdens de planvorming voor fase 1 van het project IJsseldelta-Zuid, in de periode 2010-2013, werd op basis van de toen beschikbare informatie aangenomen dat de grote karekiet slechts sporadisch broedde in het noordelijke Drontermeer. Op basis van de bekende broedgevallen en de veelal smalle en relatief sterk verstoorde rietoevers langs de westoever van het Drontermeer werd aangenomen dat deze niet van belang waren voor rietvogels zoals roerdomp en grote karekiet. In de Passende Beoordeling voor fase 1 uit 2013 werd daarom vooral aandacht besteed aan het verlies van rietareaal langs de oostoever, met name door de voorgenomen aanleg van het Reevediep en de Reevedam. Voor dit verlies en bijbehorende toename van verstoring werd een nieuw rietmoeras aangelegd van ruim 40 ha.

Daarvan werd de eerst aangelegde 8 ha (fase 0) beschouwd als compensatie in het kader van de natuurwetgeving. Het overige deel gold als extra impuls voor natuur als onderdeel van de beoogde toename van ruimtelijke kwaliteit van het totale Ruimte voor de Rivier project Ijsseldelta.

Bij de aanleg van het Reevesluiscomplex, dat qua uitvoering samenviel met de afronding van fase 1, was intussen duidelijk geworden dat de westelijke oevers wel van belang zijn voor grote karekiet. Voor de noodzakelijke natuurvergunning voor het sluiscomplex is daarom een Passende Beoordeling inclusief ADC-toets uitgevoerd (Tauw, 2017b) en heeft aanvullende compensatie plaatsgevonden, in de vorm van een nieuw rietmoeras tussen de Reevedam en het eiland Reeve. Ten slotte zijn bij de monding van het Reevediep nog aanvullende rietlanden gerealiseerd. In dit geval als visuele afscherming ter voorkoming van verstoring van leefgebied van de roerdomp door recreatievaart. Daarmee zijn alle effecten op rietvegetaties op basis van de voortgeschreden inzichten uiteindelijk gecompenseerd en zijn alle juridische procedures succesvol doorlopen.

In bijlage 2 zijn de toenames en afnames van rietareaal binnen het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren in het kader van Ijsseldelta-Zuid fase 1 en het Reevesluiscomplex weergegeven. Netto is het totale areaal rietland en met name waterriet fors toegenomen. Hoewel slechts een deel van deze toename bestaat uit stromingsriet waarin grote karekieten kunnen broeden, mag er van worden uitgegaan dat de draagkracht van het gebied voor grote karekiet netto is toegenomen. De grote karekiet is inmiddels ook in het nieuwe rietmoeras ten noorden van de Hanzelijn waargenomen, maar tegelijkertijd vraagt de verdere ontwikkeling nog de nodige zorg waarbij onder meer ganzenvraat een aandachtspunt is.

Ook langs het Reevediep zijn intussen enkele honderden hectaren nieuwe natte natuur gerealiseerd, waarvan een deel zich ook als rietland zal ontwikkelen. Deze nieuwe natuur ligt buiten Natura 2000 (wel binnen het NNN) en blijft hier verder buiten beschouwing. Dit neemt niet weg dat het Reevediep voor een versterking van de ecologische samenhang tussen de randmeren en de IJssel zorgt, die ook ten goede kan komen aan populaties broedvogels van riet en moeras zoals bijvoorbeeld de roerdomp en grote karekiet.

Na de aanleg van het Reevesluiscomplex is intussen ook gestart met de uitvoering van de versterking van de Drontermeerdijk. In de Passende Beoordeling voor dit deelproject van Ijsseldelta-Zuid fase 2 (Tauw, 2019) is aangestuurd op een uitvoeringswijze zonder fysieke aantasting van rietlanden en op het voorkomen van een toename van verstoring tijdens de aanlegfase. Op basis hiervan is de benodigde natuurvergunning verkregen.

3 Project N307 Roggebot-Kampen

3.1 Algemene uitgangspunten

In deze Passende Beoordeling zijn de volgende uitgangspunten voor de N307 Roggebot-Kampen gehanteerd:

- Het deelproject omvat het aanpassen van de N307 met (deels) een verhoogde maximale snelheid
- De bouw van een nieuwe brug ter vervanging van de huidige weg over de te verwijderen Roggebotsluis
- Het verwijderen van de Roggebotsluis waardoor in het Drontermeer een flexibel peilniveau ontstaat
- Het project N307 Roggebot-Kampen kan grotendeels buiten de Natura 2000-gebieden plaatsvinden, dus zonder fysieke aantasting van gronden binnen de Natura 2000-begrenzings. Alleen het op diepte brengen van de vaarwegen vindt op kleine schaal binnen de Natura 2000-begrenzings plaats
- Voor het slopen van de Roggebotsluis zal er mogelijk buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied een tijdelijke waterkering geplaatst worden om het beton dat onder water zit te kunnen verwijderen. Ook sloop zonder zo'n voorziening is eventueel mogelijk
- Het werkterrein zal bij slecht weer of duisternis verlicht zijn. Een uitgangspunt moet zijn dat nooit de gehele breedte van het Vossemeer-Drontermeer verlicht is door de werkzaamheden, zodat vleermuizen altijd in een donker deel van het meer of via de groene oever kunnen passeren. Deze voorwaarde geldt logischerwijs niet tijdens de winterperiode wanneer de vleermuizen in winterslaap zijn

3.2 Hoofdlijnen van het ontwerp

Het project N307 Roggebot Kampen bestaat uit een aantal onderdelen. Onderstaande opsomming beschrijft per onderdeel de uitgangspunten. Daarbij geldt dat voor het wegontwerp wordt aangesloten bij het gehele N307 tracé, waardoor de aannemer weinig vrijheden heeft voor aanpassingen. Voor de ontwerpen van de 'natte onderdelen' is meer vrijheid/variatie mogelijk. Dit geldt ook voor de wijze van uitvoering en de te hanteren fasering. Omdat de projectorganisatie als uitgangspunt hanteert dat zoveel mogelijk ruimte wordt geboden aan een toekomstige aannemer zijn niet alle uitvoeringsdetails bekend ten tijde van de toetsing in voorliggende Passende Beoordeling. Om die reden is waar nodig 'voorwaardelijk' getoetst en zijn vanuit het beschermingsregime voor Natura 2000 uitgangspunten geformuleerde waaraan het project moet voldoen om vergunbaar te kunnen zijn.

Onderdelen project N307 Roggebot-Kampen:

- *Weginfrastructuur N307*
Opwaardering van de N307 vanaf de aansluiting met de N50 tot net voorbij de te realiseren ongelijkvloerse kruising met de N306. Voor dit onderdeel is een 'Ontwerp op Hoofdlijnen' beschikbaar

- *Verwijderen Roggebotsluiscomplex*
 Het verwijderen wordt zodanig vormgegeven dat aan de taakstelling van het Ruimte voor de Rivier-programma wordt voldaan (41 cm in de IJssel bij Zwolle bij maatgevend hoogwater, waarvan 21 cm gerealiseerd is door de zomerbedverdieping). Dit is vertaald in een vrije doorstroomopening van minimaal 100 m netto. Het projectgebied is in eerste instantie vastgesteld op een gebied van 500 m noordelijk tot 500 m zuidelijk van de sluis. Dit vormt een uitgangspunt voor het ontwerp en de herinrichting van het Drontermeer. Afwijking van de grenzen van het projectgebied zijn alleen mogelijk vanuit nautische of hydraulische redenen
- *Realisatie nieuwe brug*
 De nieuwe brug bestaat uit een viaduct met een beweegbaar deel erin en wordt net ten zuiden van de huidige brug gerealiseerd. De diepte van de vaargeul wordt bepaald op basis van de vaarwegklasse. Het profiel van de opening wordt bepaald door de te realiseren waterstandsverlaging en ruimtelijke kwaliteitsaspecten. Naast de vaste brug over de doorgaande vaargeul wordt een beweegbaar deel in de brug gerealiseerd voor schepen waarvoor de brug open moet. Voor deze brug wordt een 'bypass' gemaakt in de vaargeul van het Drontermeer
- *Waterveiligheidsopgave Dijkvakken N10, N11 en N11A*
 De dijkvakken N10, N11 en N11A zijn gelegen aan de Overijsselse zijde van het Drontermeer en komen in beheer bij het waterschap Drents Overijsselse Delta (WDOD). De dijkvakken zijn van belang door het wegvallen van de Roggebotsluis als primaire kering. Ze verbinden de huidige kering aan de noordoostzijde van de brug met de nieuwe dijk van het Reevediep. Dijkvak N11 en N11A moeten nog worden gerealiseerd, op dijkvak N10 wordt aangesloten. Voor de dijken wordt een apart ontwerp opgesteld
- *Waterveiligheidsopgave Drontermeerdijk*
 De ophoging en versterking van de Drontermeerdijk is voor het merendeel van het traject van de dijk een raakvlakproject. Deels bestaat echter overlap qua ligging met het project N307 Roggebot Kampen. Het project Drontermeerdijk loopt vanuit het zuiden gezien tot aan het punt waar de dijk al op hoogte is. Een deel van het project N307 Roggebot-Kampen wordt uitgevoerd op grond waar ook het project Drontermeerdijk wordt gerealiseerd. Dit geldt voor het deel van de dijk dat niet op hoogte is, tot aan de rotonde in de N306. Voor de versterking van de Drontermeerdijk is een separate Passende Beoordeling opgesteld (Tauw, 2018) en is door Waterschap Zuiderzeeland onder de Wnb een vergunning aangevraagd
- *Uitwateringskanaal*
 Het uitwateringskanaal vanaf de Machinekolk tot aan het Vossemeer wordt deels verlegd als gevolg van de aanpassingen aan de N307. Het hele kanaal wordt verder éénzijdig voorzien van een natuurvriendelijke oever (als KRW-maatregel). De natuurvriendelijke oevers vallen strikt genomen buiten de projectscope, maar zijn vanwege de meekoppelkans die dit biedt wel in voorliggende toetsing meegenomen

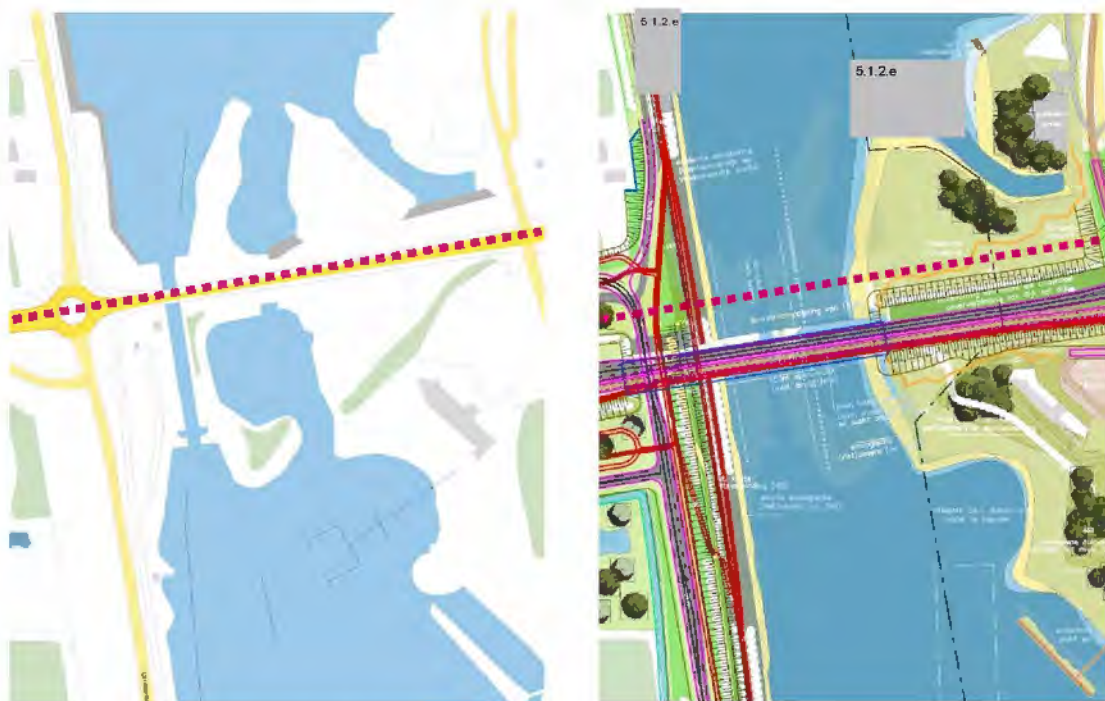
- *Overig*

De werkzaamheden van het project hebben daarnaast een relatie met:

- Binnendijkse aanpassing van de waterhuishouding als gevolg van de werkzaamheden
- Realisatie van nieuw NNN-gebied ter compensatie van bestaand gebied aan de Flevolandse zijde (langs de weg en in de voorlanden)
- Compensatie voor weidevogels aan de Overijsselse zijde

Figuur 3.1 Ontwerp N307 Roggebot-Kampen

*Figuur 3.2 Impressie bestaande situatie en inrichtingsplan N307 ter hoogte van Roggebot
(ten opzichte van de huidige N307 - aangegeven met een rode stippellijn - ligt de nieuwe brug dus iets zuidelijker)*

3.3 Uitvoeringswijze/werkzaamheden

In de Integrale Passende Beoordeling uit 2017 waren het ontwerp en (op hoofdlijnen) de uitvoeringswijze al deels bekend en is hierop al getoetst (maar niet vergund) in het kader van Natura 2000. Intussen zijn een aantal zaken gewijzigd of aangescherpt en is een aanvullende of gewijzigde toetsing in voorliggende Passende Beoordeling noodzakelijk. Dit betreft:

- In 2017 is getoetst op basis van een voorlopig verkeersmodel, dat intussen is geactualiseerd. Dit heeft geleid tot actualisatie van de modellering van geluidseffecten en stikstofeffecten als uitgangspunten voor deze Passende Beoordeling
- Zoals reeds in 2017 was aangegeven is een nadere analyse van effecten door peildaling (daling gemiddeld peil noordelijk Drontenermeer na sloop Roggebotsluis) noodzakelijk. Deze nadere analyse is uitgevoerd ten behoeve van voorliggende Passende Beoordeling
- In 2017 was reeds getoetst op een zoekgebied voor de exacte ligging van de brug. Het actuele ontwerp valt binnen deze marges en biedt wat dat betreft geen nieuwe inzichten
- Intussen is (op hoofdlijnen) meer duidelijkheid verkregen over een aantal uitvoeringsaspecten, zoals de inzet van materieel en de aanvoer van grond en materiaal (zie paragraaf 3.4). Effecten hiervan worden behandeld in voorliggende Passende Beoordeling
- Door het verwijderen van de Roggebotsluis en de bijbehorende daling van het gemiddelde peil en tegelijkertijd toename van de peildynamiek, zijn aanpassingen nodig aan een vijftal recreatielocaties. Vanwege het onlosmakelijke verband tussen deze aanpassingen en het verwijderen van de Roggebotsluis zijn deze toegevoegd aan de scope van voorliggende Passende Beoordeling (zie paragraaf 3.5)
- Het recreatieterrein Roggebot wordt niet alleen aangepast aan het nieuwe waterregime, maar naar verwachting ook geheel herontwikkeld en ook wordt een relatief forse uitbreiding van het terrein beoogd. Daarom is deze ontwikkeling niet 1 op 1 een onlosmakelijk gevolg van het verwijderen van de Roggebotsluis. Deze gebiedsontwikkeling is daarom geen onderdeel van de scope van voorliggende Passende Beoordeling en ook niet van de hoofdbesluiten voor het project N307 Roggebot-Kampen. Naar verwachting zal hiervoor een aparte vergunningsprocedure worden doorlopen door de initiatiefnemer van dit project

Voor een uitgebreidere omschrijving van de uitvoeringswijze wordt verwezen naar hoofdstuk 1 van het Projectplan Verwijderen Roggebotsluis (Rijkswaterstaat, 2020).

3.4 Aanvoer van bouw materiaal

Voor het project N307 Roggebot-Kampen is een grote aanvoer van grond en bouwmaterialen nodig. Op hoofdlijnen worden twee mogelijkheden voor aanvoer overwogen, namelijk:

- Aanvoer per as, bijvoorbeeld vanuit de haven van Kampen
- Aanvoer per schip of vanuit een bestaande zandwinconcessie in het randmeer

Deze twee mogelijkheden worden in hoofdstuk 4 getoetst op eventuele natuurgevolgen. De haalbaarheid zal verder ook afhankelijk zijn van andere uitvoerings- en omgevingsaspecten.

Aanvoer per as

Een van de opties is dat al het materiaaltransport wordt uitgevoerd per as. Als uitgangspunt voor de effectbeoordeling is gekozen voor de dichtstbijzijnde reguliere haven: Kampen. Het transport vanuit Kampen kan plaatsvinden via de hoofdroutes door Kampen, de N50 en de N307 naar de noordgrens van het werkgebied. Er zijn hierbij geen ruimtelijke ingrepen aan de orde en de extra verkeersbewegingen gaan op in het heersende verkeersbeeld op de hoofdwegen, waardoor (met uitzondering van stikstof) geen effecten op natuur aan de orde zijn. Bij aanvoer per as zal gebruik gemaakt worden van depotlocaties binnen het projectgebied.

Aanvoer over water, met aanmeerlocatie aan de westzijde van het Drontermeer

Aanvoer per as heeft maatschappelijke en financiële consequenties. Daarom is als alternatief onderzocht of transport van de hoofdstroom van het bouw materiaal per schip tot aan of dicht bij de werklocatie en vervolgens per as binnen het projectgebied kan plaatsvinden. Indien wordt gekozen voor aanvoer van bouw materiaal per schip is een tijdelijke aanmeervoorziening nodig. Op de aanlegplaats worden schepen met behulp van een hydraulische graafmachine gelost en wordt het materiaal via dumpers of vrachtwagens van de losplaats naar de verwerkingsplaats of depotlocatie vervoerd.

Daar zal het met hydraulische graafmachines en bulldozers worden verwerkt. Al in de Passende Beoordeling voor de versterking van de Drontermeerdijk (Tauw, 2018) is een groot aantal potentiële aanmeerlocaties getoetst, met name langs de westoever van het Drontermeer. De meeste daarvan liggen op te grote afstand (omgeving Reevedam) of zijn afgefallen vanwege belemmeringen door (significante) effecten op het leefgebied van de grote karekiet. Deze worden daarom niet meer in voorliggende Passende Beoordeling meegenomen. De enige locaties die worden beschouwd liggen in de directe omgeving van de Roggebotsluis.

3.5 Aanpassing recreatieve voorzieningen

Door het verwijderen van de Roggebotsluis en de bijbehorende daling van het gemiddelde peil en tegelijkertijd toename van de peildynamiek zijn aanpassingen nodig aan een vijftal recreatielocaties (locaties zie bijlage 3), namelijk:

- Haventje De Roggebot (WSV Roggebot)
- Haventje De Meerkoet (Gastvrije Randmeren)
- Haventje De Smient (Gastvrije Randmeren)
- Music Club Kampen
- Kanovereniging Skonenvaarder

De noodzakelijke aanpassingen bestaan allereerst uit het hoogwaterbestendig maken van de bebouwingslocaties en toevoeren. De hiervoor benodigde ingrepen vinden buiten het Natura 2000-gebied plaats en hebben, omdat ze gericht zijn op ongewijzigd (niet geïntensiveerd) gebruik, geen directe impact op de aanwezige natuurwaarden. In de tweede plaats is sprake van het uitbaggeren van de haventjes en kanobaan en zo nodig het vervangen van bestaande beschoeiingen en aanmeerpalen. Deze werkzaamheden vinden wel plaats binnen de Natura 2000-begrenzing, op locaties die nu al recreatief gebruikt worden.

4 Toetsing effecten op Natura 2000

4.1 Mogelijk effecten

Omdat het plangebied grotendeels buiten Natura 2000-gebieden ligt is beperkt sprake van directe effecten door oppervlakteverlies en dergelijke. Vanwege de nabije ligging van de Natura 2000-gebieden zijn, naast stikstofdepositie (zie par. 4.7), vooral verstorende effecten van belang. Door de werkzaamheden in het water en door het amoveren van de Roggebotsluis zijn tenslotte ook vertroebeling en peilwijziging relevante aspecten.

Zoals al was beschreven in de Integrale Passende Beoordeling uit 2017, kunnen de mogelijke effecten op natuur worden opgesplitst in effecten als gevolg van de sloop en bouwwerkzaamheden (aanlegfase) en effecten als gevolg van het gebruik van de nieuwe brug en weg (gebruiksfase). Deze kunnen vervolgens worden opgesplitst in directe en indirecte effecten.

Aanlegfase, directe effecten

- Oppervlakteverlies
- Verstoring door trillingen, door plaatsen van damwanden en fundering
- Verstoring door geluid, door inzet van zwaar materieel bij bouw en sloop
- Verstoring door licht
- Verstoring door extra scheepvaart voor het aanvoeren van materiaal
- Optische verstoring, onder andere door menselijke aanwezigheid
- vertroebeling van het water

Aanlegfase, indirecte effecten

- Depositie van stikstof op voor verzuring /vermesting gevoelige habitattypen en leefgebieden, door inzet van zwaar materieel, toename van vrachtwagenbewegingen en (netto) extra scheepvaart (voor zover van toepassing omdat er gelijktijdig door stremming ook minder reguliere scheepvaart is)

Gebruiksfase, directe effecten

- Peilverandering noordelijk Drontermeer
- Verstoring door geluid en licht als gevolg van het gebruik van de N307
- Optische verstoring, onder andere door menselijke aanwezigheid
- Extra verkeersslachtoffers zijn niet te verwachten

Gebruiksfase, indirecte effecten

- Depositie van stikstof op voor vermesting/verzuring gevoelige habitattypen en leefgebieden door gebruik van de N307

Mogelijke effecten op habitattypen en Habitatrichtlijnsoorten

De habitattypen in de Veluwerandmeren zijn kranswierwateren (H3140) en meren met krabbenscheer en fonteinkruiden (H3150). Deze habitattypen worden door fase 1 van IJsseldelta-Zuid reeds sterk beïnvloed. In de Passende beoordeling voor fase 1 en de daarvoor verkregen Nbw-vergunningen zijn deze effecten (als gevolg van toename dynamiek en voedselrijker worden van het water in het gehele noordelijk Drontermeer) reeds worst case getoetst en vergund.

Voor de projecten van fase 2, waaronder N307 Roggebot-Kampen, is geen sprake van andere of grotere effecten dan reeds voor fase 1 voorzien waren en dus vergund zijn. Ter plaatse van de aan te leggen/te verdiepen vaargeulen nabij de nieuwe brug is geen sprake van de aanwezigheid van de genoemde habitattypen en zijn effecten daarom met zekerheid uitgesloten.

De Veluwerandmeren zijn (naast vogels) aangewezen voor drie Habitatrictlijnsoorten: de kleine modderkruiper, de rivierdonderpad en de meervleermuis. Voor deze soorten is het instandhoudingsdoel zowel behoud van oppervlakte en kwaliteit van het leefgebied als behoud van populatie omvang. Voor de meervleermuis is de vliegroute tussen het Drontermeer en Vossemeer van essentieel belang. Hoewel het plangebied buiten beide Natura 2000-gebieden ligt moet dus rekening worden gehouden met een eventuele barrièrewerking door het project.

Voor vissen, zoals rivierdonderpad en kleine modderkruiper, zijn bijvoorbeeld trillingen door heien relevant. Hierop wordt nader ingegaan in paragraaf 4.3.

Effecten op broedvogels en niet-broedvogels

Voor alle niet-broedvogels met een instandhoudingsdoel in het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren en Ketelmeer & Vossemeer geldt een behoudsdoelstelling voor zowel omvang van het leefgebied als kwaliteit van het leefgebied. Dit geldt dus zowel voor vis etende, mossel etende als waterplanten- en plankton etende soorten.

Van de broedvogelsoorten grote karekiet, roerdomp en porseleinhoen, is alleen van eerstgenoemde soort leefgebied nabij het plangebied aanwezig. Roerdomp en porseleinhoen zijn verstoringsgevoeliger en gebaat bij uitgestrekte moeras-/rietvegetaties met veel dekking. Omdat dit type leefgebied niet in of grenzend aan het plangebied voorkomt, blijven deze soorten dus verder buiten beschouwing omdat effecten op voorhand uit te sluiten zijn.

Doordat de werkzaamheden buiten de Natura 2000-gebieden worden uitgevoerd is geen directe aantasting van leefgebied aan de orde. De nieuwe situatie van een brug met daaronder een doorlopend waterlichaam met rietoevers is ook qua visuele verstoring niet slechter dan de relatief massieve visuele barrière die het huidige sluiscomplex voor vogels vormt. De lichte verschuiving van de brug en weg ten opzichte van de huidige weg (zie figuur 3.2) heeft geen invloed op deze constatering.

In de aanlegfase kunnen effecten op zowel broedvogels als niet-broedvogels het gevolg zijn van optische verstoring en verstoring door geluid tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden. Optische verstoring is rond de Roggebotsluis reeds sterk aanwezig en zal slechts beperkt intensiveren, dus met name de toename van geluid kan zorgen voor een relevante extra verstoring. Verstoring van met name vissen kan verder van invloed zijn op het voedselaanbod voor visetende vogels.

De peilwijziging door het amoveren van de Roggebotsluis kan, zoals reeds is beschreven is in de Integrale Passende Beoordeling uit 2017, gevolgen hebben voor het leefgebied van rietvogels en dan vooral de grote karekiet, die afhankelijk is van dikstengelig waterriet (stromingsriet). Dit is nader uitgewerkt in paragraaf 4.6.

4.2 Effecten door oppervlakteverlies in de aanleg- en gebruiksfase

Binnen de Natura 2000-gebieden Ketelmeer & Vossemeer en Veluwerandmeren vinden op kleine schaal werkzaamheden plaats. Dit betreft:

- Het aansluiten van de vaargeulen onder de nieuwe brug door op de bestaande vaargeul in het Drontermeer en Vossemeer
- Het doortrekken van nieuwe oevers onder de brug door, aansluitend op bestaande (riet)oevers in het Vossemeer en Drontermeer
- Het uitbaggeren van een vijftal haventjes/recreatievoorzieningen/kanobaan en het waar nodig aanpassen van beschoeiingen en aanmeerpalen op deze locaties

Op de locaties van deze werkzaamheden zijn geen habitattypen aanwezig. Wel is sprake van leefgebied met beperkte kwaliteit voor vissen (rivierdonderpad en kleine modderkruiper) en in de directe nabijheid van met name de haventjes langs de westoever van het Drontermeer zijn rietkragen aanwezig die leefgebied vormen van de grote karekiet.

De werkzaamheden in het watersysteem, zowel voor de vaargeulen als op de recreatielocaties, zijn zo tijdelijk en kleinschalig dat binnen de Natura 2000-gebieden geen permanent verlies van leefgebied voor vissen optreedt. Tijdens de werkzaamheden kunnen vissen eenvoudig vluchten voor de tijdelijke verstoring. Na uitvoering ontstaat weer geschikt leefgebied. Op de schaal van de randmeren, die een samenhangend leefgebied vormen, is dit tijdelijke effect verwaarloosbaar. Het creëren van een ononderbroken verbinding tussen noordelijk Drontermeer en Vossemeer is op populatieniveau zelfs een positief effect dat met zekerheid opweegt tegen het tijdelijke negatieve effect.

Voor watervogels is de omgeving van de bestaande Roggebotsluis van beperkt belang door de bestaande verstoring en gebruik. Het verlies van foerageergebied door de werkzaamheden in het watersysteem is van ondergeschikt belang en ook hier is vooral sprake van een tijdelijk effect. In fase 1 van IJZ is het areaal geschikt foerageergebied en het areaal luwe rustplaatsen uitgebreid, onder meer ter plaatse van het nieuwe rietmoeras en in de omgeving van de Reevedam. Van een permanent verlies van oppervlakte leefgebied is voor watervogels dus geen sprake. Voor tijdelijke verstoringseffecten vormt naast de randmeren ook het Reevediep een geschikte uitwijkplaats, hoewel dat buiten de Natura 2000-begrenzing ligt en dus niet 'meetelt' voor de draagkracht binnen de Natura 2000-gebieden. Voor watervogels is hoe dan ook geen sprake van een (significant) verlies van leefgebied door het project N307 Roggebot-Kampen. De toekomstige situatie is zelfs licht gunstiger door afname van de geluidsbelasting door de weg en het verdwijnen van de barrièrewerking door het huidige sluiscomplex.

Dit ligt anders voor de rietoevers die leefgebied zijn van de grote karekiet. Iedere aantasting van deze rietoevers, hoe klein ook, is in potentie significant negatief. In bijlage 2 en 3 is de ontwikkeling van rietlanden in het noordelijk Drontermeer door IJZ fase 1 en N307 Roggebot-Kampen weergegeven. Voor de N307 en de aanpassing van de recreatielocaties wordt in principe uitgegaan van het fysieke behoud van alle relevante rietoevers. Dat betekent concreet dat rietoevers nabij werklocaties actief beschermd dienen te worden. Hierop wordt nader ingegaan in hoofdstuk 5.

De enige voorziene ingreep in bestaand riet ligt ten zuiden van de Roggebotsluis, direct grenzend aan het bestaande sluiscomplex (zie bijlage 3). De eigenlijke rietoever ligt net buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren, maar er is enig waterriet net voor de oever dat net binnen de begrenzing valt. De oever en het aanwezige riet zal verdwijnen als gevolg van de realisatie van de brede doorstroombopening en vaargeulen onder de nieuwe brug. De betreffende oever grenst aan een bosje en bestaat uit een zeer smalle rietstrook met aangrenzend een beperkte oppervlakte waterriet. De locatie is verder relatief sterk verstoord door aangrenzende recreatieve en vaarvoorzieningen. Waarnemingen en/of broedgevallen van grote karekiet zijn hier zowel recent als langer geleden ook niet bekend. Er wordt daarom van uitgegaan dat deze rietstrook van geen betekenis is voor de draagkracht van het Natura 2000-gebied voor grote karekiet en dat het verdwijnen ervan geen relevant negatief effect veroorzaakt.

4.3 Effecten door licht, geluid en trillingen in de aanlegfase

Licht

Tijdens de aanlegfase is het gebruik van verlichting die direct op de oevers of het water schijnt een aandachtspunt, omdat dit een negatief effect kan hebben op vleermuizen en (water)vogels. Het heeft daarom de voorkeur dat bij daglicht wordt gewerkt, maar indien toch verlichting nodig is dan dient in een concreet werkplan te worden aangegeven hoe rekening wordt gehouden met het voorkomen van verstoring van vleermuizen en watervogels (bijvoorbeeld aangepaste armaturen, en/of amberkleurig licht).

Geluid

Vanwege de afstand van de werkzaamheden tot aan de grenzen van de Natura 2000-gebieden is de inzet van materieel in de meeste gevallen geen wezenlijk probleem en zal dit geluid opgaan in het heersende geluidsbeeld van het verkeer op de N307. Anders ligt dit voor werkzaamheden met een uitzonderlijke geluidsemissie.

Met name de sloop van bestaande constructies zorgt voor een grote geluidsbelasting, die duidelijk extra verstorend kan zijn voor met name het broedgebied (van grote karekiet) in de westelijke oeverzones van Drontermeer en Vossemeer. Dit effect reikt tot meerdere honderden meters in de Natura 2000-gebieden (zie deelproduct WBS 8 (RHDHV, 2020)). en vanwege de kwetsbaarheid van de grote karekiet en de negatieve trend is dit effect zeker significant.

De broedtijd van grote karekiet loopt van begin mei tot eind juli. De soort is in Nederland aanwezig van circa begin april tot en met eind augustus. Als kwetsbare periode wordt van de laatste uitgegaan. Werkzaamheden met een grote geluidsbelasting, met name sloopwerkzaamheden en heien dienen daarom buiten deze kwetsbare periode te worden uitgevoerd, omdat anders sprake is van een onvergunbare situatie. Hetzelfde geldt verder voor de kleinschalige werkzaamheden op de recreatielocaties. Weliswaar is de geluidsemissie beperkt, maar de locaties grenzen deels direct aan leefgebied van de grote karekiet, waardoor verstoring in de kwetsbare periode toch voorkomen moet worden.

Voor niet-broedvogels is dit geluid eveneens verstoring, maar voor deze soorten is de omgeving van het plangebied niet van bijzonder belang als rustplaats, onder meer door het bestaande gebruik van de vaargeul, en verder kunnen deze (vanwege het tijdelijke karakter ook eenvoudig uitwijken naar andere delen van de randmeren. Daarbij komt dat in de directe omgeving het areaal geschikt rustgebied recent sterk is toegenomen, zowel binnen Natura 2000 (waterpartijen in het nieuwe rietmoeras aan de oostzijde van het Drontermeer) als direct grenzend aan Natura 2000 (Reevediep). Dit effect is daarom dus zonder meer niet significant. Tijdens de winterperiode is er dus geen belemmering voor deze werkzaamheden, maar wel dient gekozen te worden voor een aanpak met zo min mogelijk verstoring (bijvoorbeeld door de sterk verstoringende werkzaamheden zoveel mogelijk in duur te beperken).

Trillingen

Met name het heien in of nabij het water kan zorgen voor verstoring van vissen of zelfs verwonding of sterfte. Geluid transporteert in water sneller en verder dan in lucht en bodem. Sloop- en heiwerkzaamheden in of langs het water (impulsgeluid) hebben daardoor een relatief groot effectgebied. Uit onderzoek is gebleken dat op korte afstand van de heiwerkzaamheden (25-50 m) acute sterfte kan optreden van vissen. Het is waarschijnlijk dat de zone waarin verwondingen kunnen optreden nog ruimer is (circa 150 m). Verstoring kan zelfs op nog veel grotere afstand plaatsvinden. Echter, vissen kunnen eenvoudig vluchten in het open randmerensysteem naar delen waar geen schade of hinder worden ondervonden.

Omdat de werkzaamheden buiten de Natura 2000-gebieden plaatsvinden vindt geen direct effect (verwonding of sterfte) plaats binnen deze gebieden op kleine modderkruiper en rivierdonderpad. De aansluitende vaargeul heeft ook geen bijzondere betekenis voor deze soorten, maar in oeverzones zijn deze wel te verwachten. Daarop kan een verstoring effect niet worden uitgesloten, maar dit is door het lokale en tijdelijke karakter met zekerheid niet significant.

Effecten van sloop- en heiwerkzaamheden bij het verwijderen van de Roggebotsluis en de aanleg van brugpijlers en meerpalen zijn dus aanwezig, maar zeker niet significant. Vanuit het voorzorgbeginsel zijn echter wel maatregelen nodig om het effect zoveel mogelijk te beperken. Bijvoorbeeld het verwijderen(wegvangen) van vis uit een zone van 50 m rondom de werkzaamheden direct voorafgaand aan de start van de werkzaamheden. Daarnaast kan een ramp-up procedure worden gebruikt bij werkzaamheden die trillingen veroorzaken. Dit betekent dat voor de eigenlijke werkzaamheden korte tijd minder intensieve trillingen worden veroorzaakt om de vissen te verjagen.

Voor de tijdelijke afname van het voedselaanbod voor visetende vogels door deze verstoring geldt dat er in de directe omgeving voldoende alternatief foerageeraanbod blijft bestaan en er dus geen sprake is van een relevant effect.

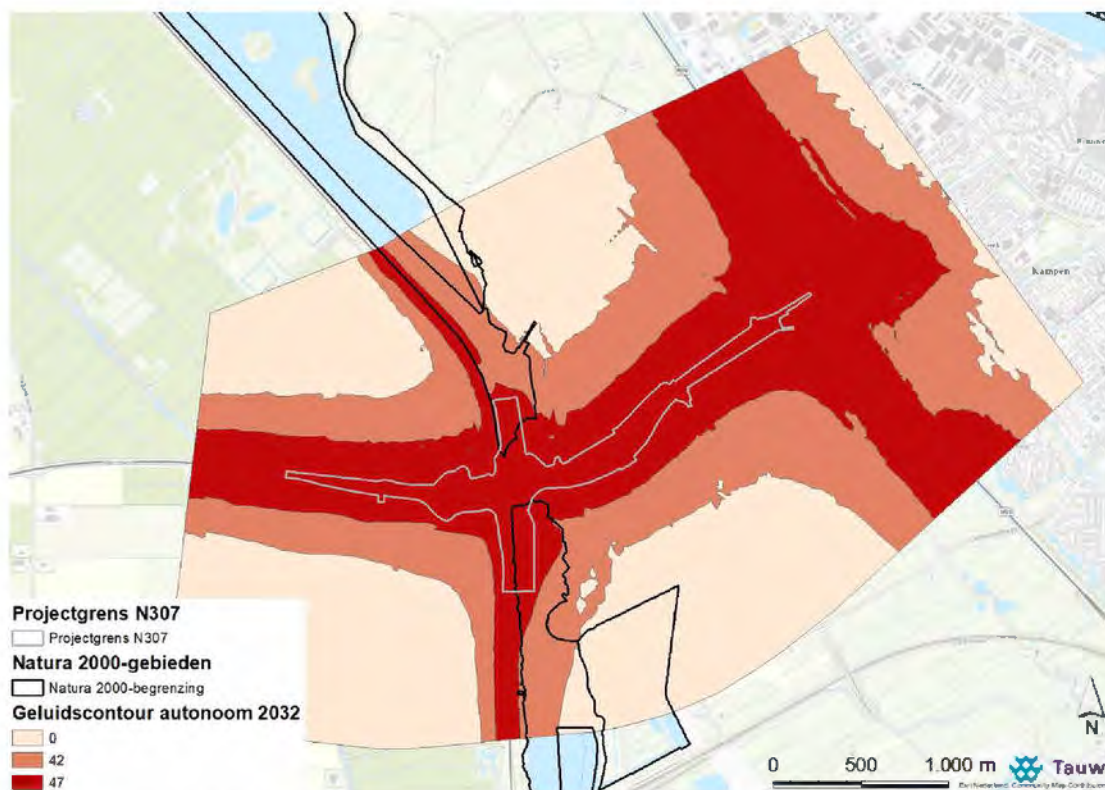
4.4 Effecten door licht en geluid in de gebruiksfase

Licht

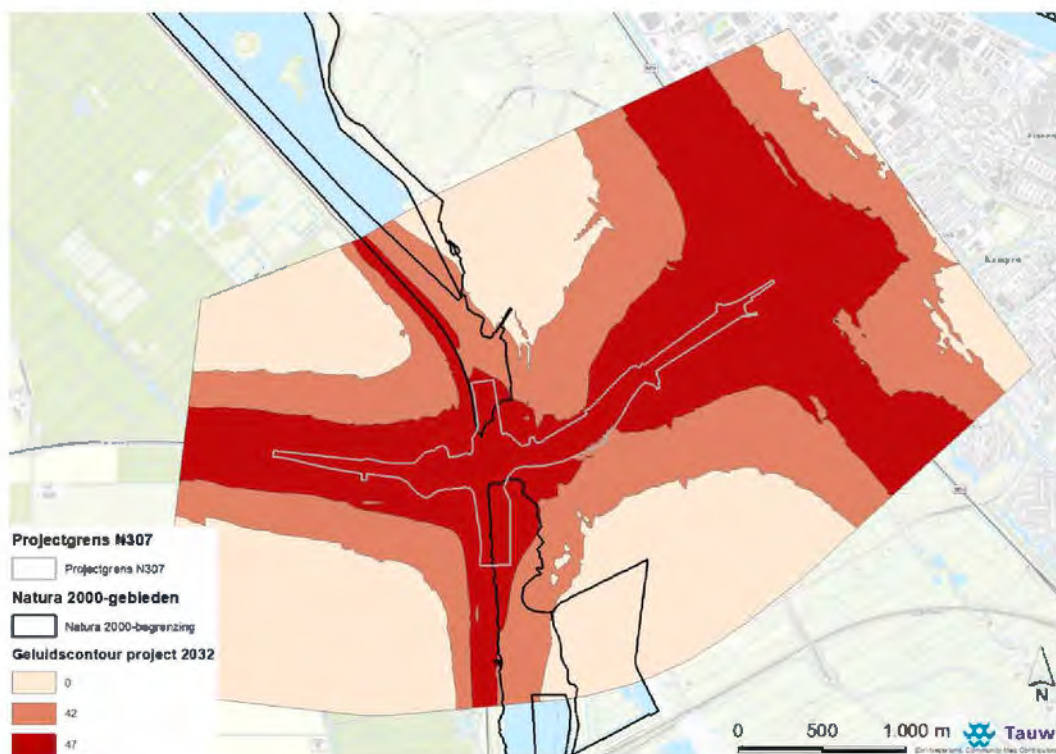
In beginsel is de nieuwe situatie gunstiger dan de huidige situatie waarin de Roggebotsluis zowel fysiek als door uitstraling van licht en geluid een barrière vormt. De brede doorgang met doorlopende rietoevers onder de brug door is voor een soort als de meervleermuis wezenlijk gunstiger. De situatie in de gebruiksfase verandert dus niet in negatieve zin ten opzichte van de bestaande situatie. Met name bij het aanbrengen van verlichting langs de weg en op en aan de brug kan eenvoudig rekening worden gehouden met (potenties voor) natuurwaarden, door onnodig aanlichten van de randmeren en oeverzones te voorkomen. Dit kan in een lichtplan concreet worden uitgewerkt.

Geluid

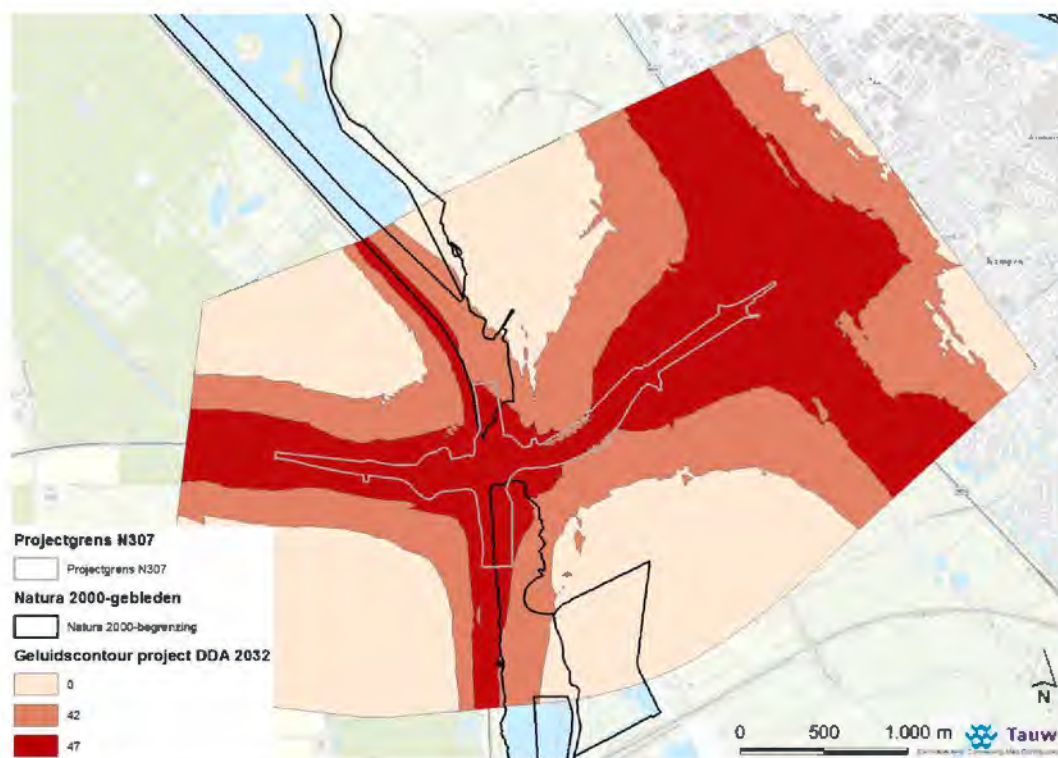
Momenteel is er al een zekere mate van verstoring door geluid aanwezig door passerend wegverkeer op de N307. Om te beoordelen wat het effect van de beoogde ontwikkeling is met betrekking tot geluid op de Natura 2000-gebieden Ketelmeer & Vossemeer en Veluwerandmeren zijn geluidscontouren opgesteld in deelproduct WBS 8 (RHDHV, 2020). Voor dit onderzoek zijn de gangbare contouren van 42 dB(A) en 47 dB(A) gehanteerd om inzichtelijk te maken of er sprake is van geluidstoenames. In onderstaande figuren 4.1 tot en met 4.3 zijn de autonome situatie in 2032, de rotonde variant van het plan en dit plan met mitigatie (Dunne deklaag type A) weergegeven. Als onderdeel van het project zal geluidsarm asfalt worden toegepast (als mitigerende maatregel). Uit vergelijking van de autonome situatie (figuur 4.1) en de plansituatie (figuur 4.2) blijkt dat zonder mitigerende maatregelen duidelijk sprake is van een toename van geluidsverstoring. Deze extra geluidsverstoring kan zorgen voor een negatief effect op broedvogels en niet-broedvogels van de Natura 2000 gebieden, waarbij met name bij de grote karekiet een significant effect niet kan worden uitgesloten. Verder is ook verstoring van de zandplaat ten noorden van Roggebot, die als rustplaats voor watervogels van belang is, ongewenst.

Figuur 4.1 Autonome situatie 2032

Figuur 4.2 Plan 2032 variant Ronde

Figuur 4.3 Plan 2032 variant Ronde met mitigatie in de vorm van dunne deklaag type A (DDA)

Met mitigatie in de vorm van stil asfalt (figuur 4.3) wordt de toename van geluidsbelasting geheel voorkomen en is deels zelfs sprake van een lichte afname van de geluidsbelasting, dus dit is een effectieve maatregel om een (significant) negatief effect met zekerheid te voorkomen. De mitigatie in de vorm van geluidsarm asfalt is daarom dus een noodzakelijk onderdeel van het plan.

4.5 Effecten door aanvoer van bouwmaterialen

Aanvoer van grond en bouwmaterialen per as heeft (buiten stikstofdepositie) geen effecten op Natura 2000-gebieden. Deze aanvoerwijze is dus naar verwachting vergunbaar. Voor de aanvoer van grondstoffen wordt echter bij voorkeur gebruik gemaakt van schepen. Hiervoor heeft dus een aanvullende toetsing plaatsgevonden van een tweetal locaties. Deze locaties (A en G conform de nummering in de Passende Beoordeling voor het project Versterking Drontermeerdiijk) zijn weergegeven in figuur 4.4.

Uit gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) uit de periode 2008-2018, alsmede enkele gerichte onderzoeken (Tauw, 2016; Tauw, 2018), blijkt dat de westelijke oevers van het noordelijk Drontermeer en de oevers van het aangrenzende Vossemeer grotendeels actueel leefgebied zijn voor de grote karekiet. Alleen in de zeer directe omgeving van de Roggebotsluis (A) ontbreekt actueel leefgebied. Dit komt door het ontbreken van rietoevers of door bestaande verstoring. De begrenzing van de Natura 2000-gebieden ter weerszijden van de Roggebotsluis valt goed samen met de grenzen van het leefgebied van grote karekiet. Er is dus wel actueel leefgebied op korte afstand aanwezig, met name bij A.

Figuur 4.4 Onderzochte locaties voor aanvoer van grond en bouw materiaal over water

Er is verder uitgegaan van de volgende criteria:

- Het effect op grote karekiet is bepalend voor de uitvoerbaarheid (vergunbaarheid) in het kader van Natura 2000
- Maximale verstoringafstand voor visuele verstoring grote karekiet is 50 m
- Maximale verstoringafstand voor geluidsverstoring grote karekiet is circa 180 m bij inzet zwaar materieel (Van der Hut, R.M.G. & T. Smink, 2018)
- De broedtijd van grote karekiet loopt van begin mei tot eind juli. De soort is in Nederland aanwezig van circa begin april tot en met eind augustus. Als kwetsbare periode wordt van de laatste uitgegaan
- Omdat alternatieven mogelijk zijn (vervoer per as), kan niet voldaan worden aan het A-criterium uit een eventuele ADC-toets. Een significant effect is daarmee per definitie niet vergunbaar

In tabel 4.1 zijn de conclusies voor effecten op grote karekiet beschreven.

Tabel 4.1 Effecten op grote karekiet

Locatie	Effecten Natura 2000 (grote karekiet)	Conclusie natuur i.r.t. vergunbaarheid
A	Buiten Natura 2000 (Vossemeer). Geen actueel leefgebied grote karekiet. Geen verstoring (visueel of geluid) van bestaand leefgebied grote karekiet, mits het geluidsniveau op het even noordelijker gelegen leefgebied niet toeneemt. Het actueel leefgebied (foerageergebied) begint circa ter plaatse van de begrenzing van het Natura 2000-gebied.	Jaarrond gebruik vergunbaar, mits het geluidsniveau op het even noordelijker gelegen leefgebied niet toeneemt.
G	Buiten Natura 2000 (Vossemeer & Drontermeer). Geen actueel leefgebied grote karekiet. Geen verstoring (visueel of geluid) van bestaand leefgebied grote karekiet.	Jaarrond gebruik vergunbaar.

Locaties A is mogelijk jaarrond bruikbaar als aanmeerlocatie, omdat hier geen (significante) effecten op Natura 2000 aan de orde hoeven te zijn. Wel dient voorkomen te worden dat tijdens de kwetsbare periode van grote karekiet (begin april tot en met eind augustus) het geluidsniveau ten opzichte van de huidige situatie toeneemt op het even noordelijker gelegen actuele leefgebied. Ook bestaan hier naar verwachting mogelijkheden voor het inrichten van een depotlocatie aan de zuidzijde van de N307 (het 'kruidentuintje', zie figuur 4.4.).

Aan de oostzijde van de te amoveren Roggebotsluis (locatie G) is zowel aan de noord- als zuidzijde ruimte beschikbaar buiten de Natura 2000-begrenzings van het Vossemeer en Drontermeer. Hier ontbreekt geschikt rietland of zijn de kleine oppervlakten rietoever door bestaande functies zodanig verstoord dat deze geen actueel leefgebied zijn van bijvoorbeeld grote karekiet. Er zijn uit de laatste 10 jaar ook geen waarnemingen van deze soort bekend. Hier valt de inrichting van een aanmeerlocatie daarom te overwegen. Ook bestaan hier naar verwachting mogelijkheden voor het inrichten van een depotlocatie.

4.6 Effecten door peilverandering en toename dynamiek noordelijk Drontermeer

Inleiding

Zoals al was aangegeven in de Integrale Passende Beoordeling uit 2017, kan de peilwijziging gevolgen hebben voor met name de broedhabitat van de grote karekiet. In bijlage 1 is een uitgebreide beschrijving van de methode voor nadere analyse van effecten opgenomen. De resultaten worden hierna beschreven en beoordeeld. Tabel 4.2 geeft de streefpeilen in de huidige situatie en na het amoveren van de Roggebotsluis weer.

De gevolgen van de daling van het (gemiddelde) waterpeil zijn afhankelijk van de mate waarin de toekomstige situatie afwijkt van de huidige situatie ten aanzien van de groeiomstandigheden van (water)riet. Bekend is dat door de verbinding met het Vossemeer meer dynamiek zal optreden wat gunstig is voor het krijgen van de juiste kwaliteit riet. Deze aspecten worden in de effectbeoordeling in het volgende hoofdstuk toegelicht en geanalyseerd.

Tabel 4.2 Streefpeilen in de huidige situatie en na amoveren Roggebotsluis

	Huidige situatie	Amoveren Roggebot
	2019	2020-2022
Streefpeil winter	NAP -0,30 m	NAP -0,40 m
Streefpeil zomer	NAP -0,05 m	NAP -0,20 m

Randvoorwaarden leefgebied grote karekiet

De grote karekiet nestelt langs de randen van rietmoerassen en langs grote open wateren met brede waterrietzones. De rietzones moeten 2 tot 10 m breed zijn en de planten moeten in minimaal 20 cm diep water staan met een mooie uitloopzone (Alterra, 2018; van der Winden et al. 2018). Idealiter staat het riet in 40 tot 100 cm diep water maar dergelijke situaties komen in het Drontermeer niet veel voor omdat het water op veel plekken <60 cm diep is en door begrazingsdruk en een gebrek aan natuurlijke peildynamiek niet dieper het water in groeit. Het riet moet minimaal een jaar oud zijn zodat er in het vroege voorjaar oude, stevige stengels zijn waar de karekieten hun nesten aan kunnen ophangen (van der Winden, 2016; van der Winden et al. 2018).

Het riet dient ijl en hoog te zijn en tevens vitaal en stevig. Dikke stengels zijn nodig om het zware nest te kunnen dragen. Dergelijke condities voor geschikt riet ('stromingsriet') zijn doorgaans gekoppeld aan de meer geëxponeerde dynamische oevers en worden gevormd door wisselende waterpeilen die verlanding en verruiging van de oever tegengaan door het regelmatig wegspoelen van de strooisellaag. Optimaal zijn gewoonlijk de randen van 3-6 jaar oude rietkragen. Het nest wordt boven het water opgehangen in riet met een relatief open structuur. De soort foerageert in waterrietzones, maar ook veel daarbuiten, in kruidige en struikachtige vegetaties (Alterra, 2008).

Huidige kwaliteit leefgebied

Aan de hand van een recente luchtfoto's, eerder uitgevoerde vegetatieopnames, een aantal veldbezoeken, waterdieptegegevens en het recent verschenen rapport van der Winden (2018). Is de huidige situatie van de rietoevers langs het noordelijk Drontermeer geanalyseerd. Het Vossemeer blijft hier buiten beschouwing omdat de effecten op de gemiddelde waterstand daar verwaarloosbaar zijn en daarom alleen een positief effect (door toename van dynamiek) te verwachten is. De methode en resultaten van dit onderzoek zijn in bijlage 1 nader beschreven. Daar is ook een toelichting voor westoever, oostoever en Reeve-eiland opgenomen.

Op basis van deze analyse is bepaald waar zich geschikte broedlocaties en foerageergebieden bevinden voor grote karekiet (waterriet versus overig habitat). Aan de hand van de dieptekaart en tijdens het uitgevoerde veldbezoek is vastgesteld dat er vooral suboptimale broedlocaties aanwezig zijn die bestaan uit rietkragen die in een waterdiepte tussen de 20 cm en circa 60 cm groeien. Aan de landzijde ontbreekt het op diverse plekken aan geschikte foerageergebieden. Potentieel geschikte foerageergebieden zijn op veel plekken ongeschikte geraakt door successie. Struiken en bomen verdringen het riet op deze locaties (van der Winden, 2018). Beheer door Rijkswaterstaat en andere beheerders zoals de gemeente Dronten vindt alleen plaats op het land door het periodiek maaien van het riet. Opslag van bomen en struiken wordt hierbij niet structureel verwijderd (mededeling K. Hartnack, Rijkswaterstaat, 2018).

Uit analyse van de huidige situatie kan geconcludeerd worden dat grote karekieten vooral over suboptimaal broedhabitat beschikken dat uit riet in 20 cm tot maximaal 50 à 60 cm diep water staat. Goede kwaliteit stromingsriet in water met een diepte boven de 60 cm is slechts lokaal aanwezig en beperkt in oppervlakte (zie tabel 4.3). Dit wordt mede veroorzaakt door de graasdruk van ganzen op bestaande waterrietvegetaties.

Knelpunten

Begrazing (door herbivore watervogels) en een gebrek aan dynamiek worden als grootste knelpunten voor het uitgroeien van gezonde rietkragen gezien (Van der Winden et al. 2018). Plekken die voorheen geschikt waren bestaan nu uit een spoelzone met ruigte en verdroogd rietland. Het ontbreekt tevens aan beschutte rietoevers in de vorm van poelen of sloten in de verlandingszone. Nabij enkele potentieel geschikte rietkragen staan in de huidige situatie veel bomen en struiken. Er treedt concurrentie om licht en nutriënten op en door bladinvallende organisch materiaal op waardoor riet te ijl wordt of plaats maakt voor lisdodde. Hoewel grote karekieten bomen en struiken ook als foerageergebied gebruiken, zijn de nadelen groter dan de voordelen (Van der Winden et al. 2018). Door het ontbreken van een dynamisch en natuurlijk peil worden nutriënten niet afgevoerd en vindt successie versneld plaats.

Effect op rietoevers door de beoogde peilverandering

De geschiktheid van rietoevers als (actueel/potentieel) broedhabitat voor grote karekieten is afhankelijk van diverse aspecten, waaronder het ontbreken van te grote verstoring. In de eerste plaats is echter de aanwezigheid van voldoende dikstengelig waterriet essentieel. Op basis van een waterdieptekaart is bekeken wat het effect van een peildaling is op het totale areaal van oevers met een geschikte waterdiepte voor de aanwezigheid van dikstengelig waterriet dat geschikt kan zijn als broedhabitat voor de grote karekiet. Op basis van de huidige situatie in het Drontermeer, expert judgement en literatuur zijn de waterdieptes verdeeld in vier categorieën.

- Bij waterdieptes < 20 cm komt in rietkragen niet of nauwelijks dikstengelig waterriet voor en deze categorie is daarmee beoordeeld als ongeschikt (actueel/potentieel) broedhabitat voor grote karekiet
- Rietkragen bij waterdieptes tussen de 20 cm en 60 cm bieden mogelijkheden voor de ontwikkeling van dikstengelig waterriet, met name wanneer sprake is van voldoende waterdynamiek en de vraat door ganzen beperkt is. Omdat de waterdiepte suboptimaal is dient actieve sturing op de groeimogelijkheden van dikstengelig waterriet plaats te vinden. De meeste huidige rietoevers in het Drontermeer vallen in deze categorie. Deze categorie is beoordeeld als (actueel/potentieel) suboptimaal geschikt broedhabitat voor grote karekiet
- Rietkragen bij waterdieptes tussen 60 cm tot 100 cm bieden de beste mogelijkheden voor de ontwikkeling van dikstengelig waterriet. Ook hier zijn aanwezigheid van dynamiek en afwezigheid van te intensieve vraat van belang, maar door de optimale waterdieptes is dikstengelig waterriet vermoedelijk iets minder kwetsbaar dan bij suboptimale omstandigheden. Optimale waterdiepten voor dikstengelig waterriet zijn in het Drontermeer niet algemeen aanwezig. Deze categorie is beoordeeld als (actueel/potentieel) optimaal geschikt broedhabitat voor grote karekiet
- Bij waterdieptes > 100 cm komen nauwelijks nog rietkragen voor en dus ook geen dikstengelig waterriet en deze categorie is daarmee beoordeeld als ongeschikt (actueel/potentieel) broedhabitat voor grote karekiet

In bijlage 1 zijn kaarten opgenomen die het verschil in de aanwezigheid van de vier categorieën in de huidige situatie en bij 15 cm peildaling (streefpeilen zomer) weergeven voor een aantal oeverzones waar waterriet (en broedgevallen van grote karekiet) aanwezig zijn. Dit zijn zowel oeverzones langs de randen van het noordelijk Drontermeer als rondom Reeve-eiland. Uit de nadere beschouwing van deze oeverzones blijkt dat er slechts beperkt veranderingen in geschikte waterdiepten optreden ter plaatse van bestaand waterriet. Slechts heel lokaal wijzigt de situatie van optimaal naar suboptimaal, met name aan de landzijde van de rietkragen. Op locaties aan de landzijde die te ondiep worden voor waterriet komt nu al nauwelijks goed dikstengelig waterriet voor.

Opvallend is verder dat er op alle locaties op basis van waterdiepte nog ruimte is voor uitgroei van riet richting het diepere water, zowel in de actuele situatie als na peilverlaging. Met name langs de westelijke oevers is zelfs sprake van enige uitbreiding van het areaal optimale waterdiepte (ten koste van actueel te diepe plekken). Dat betekent concreet dat er op alle actueel belangrijke locaties met waterriet na de peildaling geen of slechts zeer beperkte effecten op het bestaande riet te verwachten zijn en dat er voldoende mogelijkheden zijn voor uitgroei van het riet aan de waterzijde, waar ook het positieve effect van een toename van dynamiek het sterkst zal optreden.

Omdat niet met volledige zekerheid een effect op bestaand riet kan worden uitgesloten is het essentieel dat het riet ook kan aangroeien op geschikte locaties. Het risico op een (netto) verslechtering bestaat daarom in hoofdzaak uit de beperkingen voor het uitgroeien van rietvegetaties door de negatieve effecten van ganzenvraat. Zowel bestaand als nieuw uitgroeiend waterriet kunnen door vraat negatief worden beïnvloed of in het ergste geval zelfs geheel worden weggevreten.

Dit lijkt ook één van de oorzaken waarom de rietzones in het Drontermeer actueel veelal smaller zijn dan op basis van waterdiepte verwacht mag worden. Het is daarom essentieel dat de waterrietoevers, met name langs de westzijde van het Drontermeer en langs de westzijde van Reeve-eiland tijdens de sloopfase en minimaal 5 jaar daarna worden beschermd tegen ganzenvraat. Uit monitoring blijkt dat de juiste toepassing van rasters vraatschade effectief kan tegengaan en dat daarmee behoud en versterking van rietoevers goed mogelijk (Haven & Van der Winden, 2019).

Direct aan het huidige sluiscomplex grenzen zowel in het Vossemeer als Drontermeer bestaande rietoevers. Deze kunnen worden behouden bij de werkzaamheden voor het doortrekken van de oever onder de nieuwe brug door, maar daarbij komen delen van dit riet vrij te liggen van de huidige oever. Daarmee ontstaat een kans dat bij sterke stroming het bestaande riet wegspoelt. Dit dient met gerichte maatregelen voorkomen te worden, zodat het areaal riet niet op deze wijze afneemt.

Conclusie

De daling van het gemiddelde peil heeft zeer beperkte effecten op actuele locaties met waterriet. Het areaal geschikte locaties voor dikstengelig waterriet neemt op cruciale plekken zoals langs de westoever van het Drontermeer zelfs licht toe, waardoor bestaande rietkragen zich na de peildaling ook naar dieper water kunnen uitbreiden en het areaal broedhabitat voor grote karekiet niet afneemt. Om het behoud van bestaand riet en uitgroei in de overgangsfase te borgen is het wel noodzakelijk om maatregelen tegen ganzenvraat te treffen, omdat dit het belangrijkste risico vormt voor zowel het bestaande riet als de uitgroeimogelijkheden. Het toepassen van rasters is, mits goed uitgevoerd en gemonitord, een bewezen effectieve (mitigatie)maatregel.

4.7 Effecten door stikstofdepositie

4.7.1 Berekende stikstofeffecten

Door Witteveen+Bos zijn berekeningen uitgevoerd voor de realisatiefase en gebruiksfase van het project N307 Roggebot-Kampen met het rekenmodel AERIUS. Voor de uitgangspunten en werkwijze wordt verwezen naar het betreffende achtergrondrapport (Witteveen+Bos, 2020). Hieronder zijn de relevante resultaten in tabelvorm samengevat. Voor het baggeren van de kanobaan zijn de AERIUS berekeningen nog geactualiseerd, hierbij blijkt dat deze werkzaamheden geen significant effect hebben op de stikstofdepositie.

Tabel 4.4 Realisatiefase (tijdelijk effect), naderend overbelaste situaties

Habitatype / leefgebied	Aantal hexagonen	Oppervlakte (ha)	Max. planeffect (mol/ha/jaar)
H6120 Stroomdalgrasland	2	0,13	0,01
H6510A Glanshaver- en vossenstaarthooiland (glanshaver)	7	0,46	0,01
ZGLg07 dotterbloemgrasland van veen en klei	11	1,07	0,01
Lg08 nat, matig voedselrijk grasland	2	0,22	0,01
ZGLg11 / Lg11 kamgrasweide en bloemrijk weidevogelgrasland van het rivierengebied	1 / 18	0,47 / 6,63	0,02 / 0,01

Tabel 4.5 Realisatiefase (tijdelijk effect), overbelaste situaties

Habitatype / leefgebied	Aantal hexagonen	Oppervlakte (ha)	Max. planeffect (mol/ha/jaar)
H6120 Stroomdalgrasland	1	0,09	0,01
ZGLg07 dotterbloemgrasland van veen en klei	6	0,32	0,01
Lg08 nat, matig voedselrijk grasland	2	0,17	0,01
ZGLg11 / Lg11 kamgrasweide en bloemrijk weidevogelgrasland van het rivierengebied	2 / 12	0,17 / 1,30	0,02 / 0,01

Tabel 4.6 Gebruiksfase (permanent effect), naderend overbelaste situaties

Habitatype / leefgebied	Aantal hexagonen	Oppervlakte (ha)	Max. planeffect (mol/ha/jaar)
ZGLg07 dotterbloemgrasland van veen en klei	3	0,70	0,01
ZGLg11 / Lg11 kamgrasweide en bloemrijk weidevogelgrasland van het rivierengebied	1 / 1	0,47 / 0,03	0,02 / 0,03

Tabel 4.7 Gebruiksfase (permanent effect), overbelaste situaties

Habitatype / leefgebied	Aantal hexagonen	Oppervlakte (ha)	Max. planeffect (mol/ha/jaar)
ZGLg11 kamgrasweide en bloemrijk weidevogelgrasland van het rivierengebied	1	0,04	0,01

4.7.2 Ecologische analyse

Aangezien de depositietoenames als gevolg van de realisatiefase en gebruiksfase zonder uitzondering zeer klein zijn en weinig van elkaar verschillen, is voor de ecologische toetsing uitgegaan van de realisatiefase als maatgevend effect, omdat deze ruimtelijk het grootste effectgebied heeft.

Habitattypen

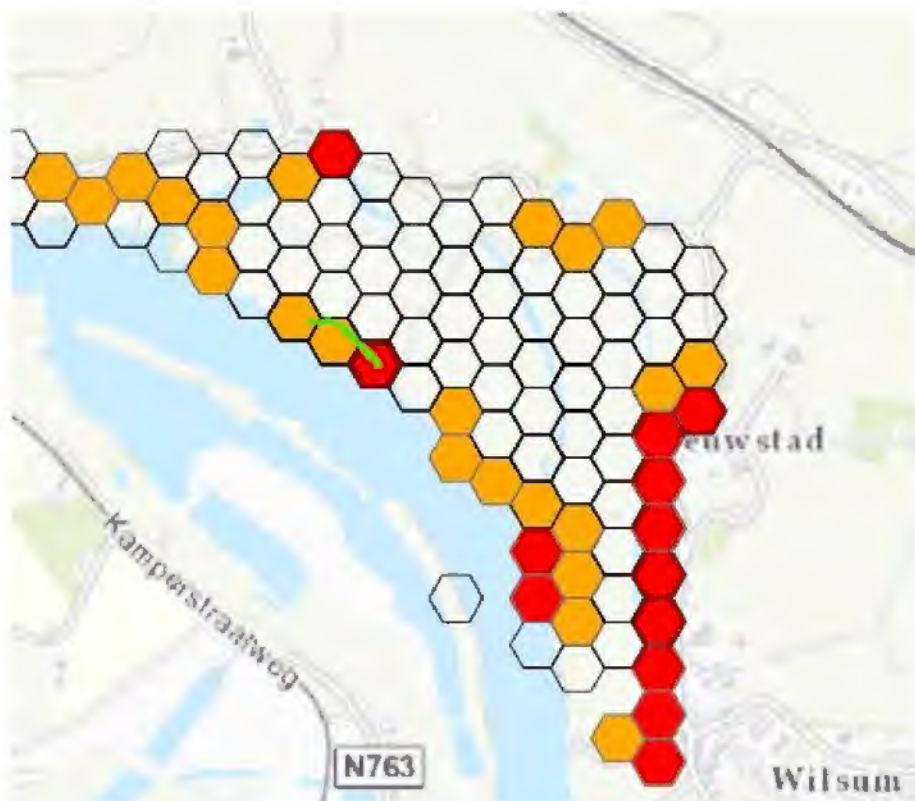
Voor de beide habitattypen, H6120 (stroomdalgrasland) en H6510A (glanshaverhooiland), geldt in het Natura 2000-gebied Rijntakken een uitbreidingsdoel voor de oppervlakte en een verbeterdoel voor de kwaliteit. Stroomdalgrasland is potentieel zeer gevoelig voor stikstofdepositie, glanshaverhooiland is in dat opzicht potentieel gevoelig.

Stroomdalgrasland

Het betreffende stroomdalgrasland bestaat uit een smalle strook op een smalle, lage oeverwal vlak langs de IJssel (zie figuur 4.5) en wordt onder meer gekenmerkt door soorten als bevertjes, kleine bevernel, ruige weegbree en sikkelsklaver, die een goede kwaliteit van het habitatype indiceren. De hoogste delen van deze oeverwal liggen met circa 1,80 m+NAP ongeveer een meter hoger dan de aangrenzende delen van de uiterwaard. Normale hoogwaters op de IJssel bereiken even stroomafwaarts een peil van 1,75 tot 2,60 m+NAP (bron: Rijkswaterstaat Waterinfo). Dat betekent dat de oeverwal in de meeste jaren en dus met enige regelmaat in de winterperiode wordt overstroomd door kalk- en nutriëntenrijk IJsselwater.

Door deze inundaties met kalkrijk rivierwater vindt regelmatig buffering plaats en daarnaast is sprake van erosie door stromend water en de afzet van zand en slib. Deze natuurlijke dynamiek is positief voor het betreffende habitatype. Door de regelmatige buffering is het risico op verzuring door atmosferische depositie met stikstof in dit geval afwezig. Naast verzuring kan stikstofdepositie echter ook vermesting tot gevolg hebben, wat eveneens ten koste kan gaan van de open vegetatiestructuur en soortenrijkdom. In dit geval wordt de voedselrijkdom van de bodem echter in hoofdzaak bepaald door enerzijds de aanvoer van nutriënten via het rivierwater en de afzetting van vers zand en slib, en anderzijds de afvoer van nutriënten door het beheer van jaarlijks maaien met afvoer van maaisel. Atmosferische depositie van stikstof speelt in deze situatie geen rol van betekenis.

In deze specifieke situatie is het grootste deel van het habitatype naderend overbelast en niet actueel overbelast. Het maximale tijdelijke effect door het project bedraagt 0,01 mol/ha/jaar. Vanwege de hiervoor beschreven kenmerken van het systeem en de zeer kleine en tijdelijke toename van stikstofdepositie als gevolg van het project, kan een significant effect op het habitatype worden uitgesloten. Vanwege de beperkte gevoeligheid voor stikstofdepositie in deze specifieke situatie is ook cumulatief geen risico op een significant effect aan de orde.

Figuur 4.5 Overbelaste (rood) en naderend overbelaste (oranje) hexagonen ter plaatse van het habitatype stroomdalgrasland in Scherenwelle (groen)

Glanshaverhooiland

Voor de glanshaverhooilanden geldt hetzelfde beeld als voor het stroomdalgrasland. In alle gevallen is sprake van regelmatig met rivierwater geïnundeerde situaties, waarin stikstofdepositie uit de lucht geen belangrijke rol speelt op het vlak van verzuring of vermesting. Daarnaast is alleen sprake van naderend overbelaste situaties en is in geen van de gevallen sprake van langdurig overbelaste situaties. Het maximale tijdelijke effect door het project bedraagt ook hier 0,01 mol/ha/jaar. Vanwege de hiervoor beschreven kenmerken van het systeem en de zeer kleine en tijdelijke toename van stikstofdepositie als gevolg van het project, kan een significant effect op dit habitatype worden uitgesloten. Vanwege de beperkte gevoeligheid voor stikstofdepositie in deze specifieke situatie is ook hier cumulatief geen risico op een significant effect aan de orde.

Leefgebieden

De leefgebiedtypen Lg07, Lg08 en Lg11 (inclusief zoekgebieden) zijn in potentie gevoelig voor stikstofdepositie. Soorten met een instandhoudingsdoel in het Natura 2000-gebied Rijntakken, waarvoor deze leefgebieden van belang zijn, zijn:

- broedende steltlopers, zoals kempfaan, scholekster, kievit, grutto en tureluur (Lg07, Lg08, Lg11)
- de broedvogel watersnip (Lg07, Lg08)
- de broedvogel kwartelkoning (Lg08)

Steltlopers (niet-broedvogel)

Voor deze soorten geldt in het Natura 2000-gebied Rijntakken uitsluitend een instandhoudingsdoel voor de populaties niet-broedvogels. Buiten het broedseizoen is geen sprake van stikstofgevoelige leefgebieden van deze soorten. Een toename van stikstofdepositie heeft daarom geen effect op de instandhoudingsdoelen van betreffende soorten.

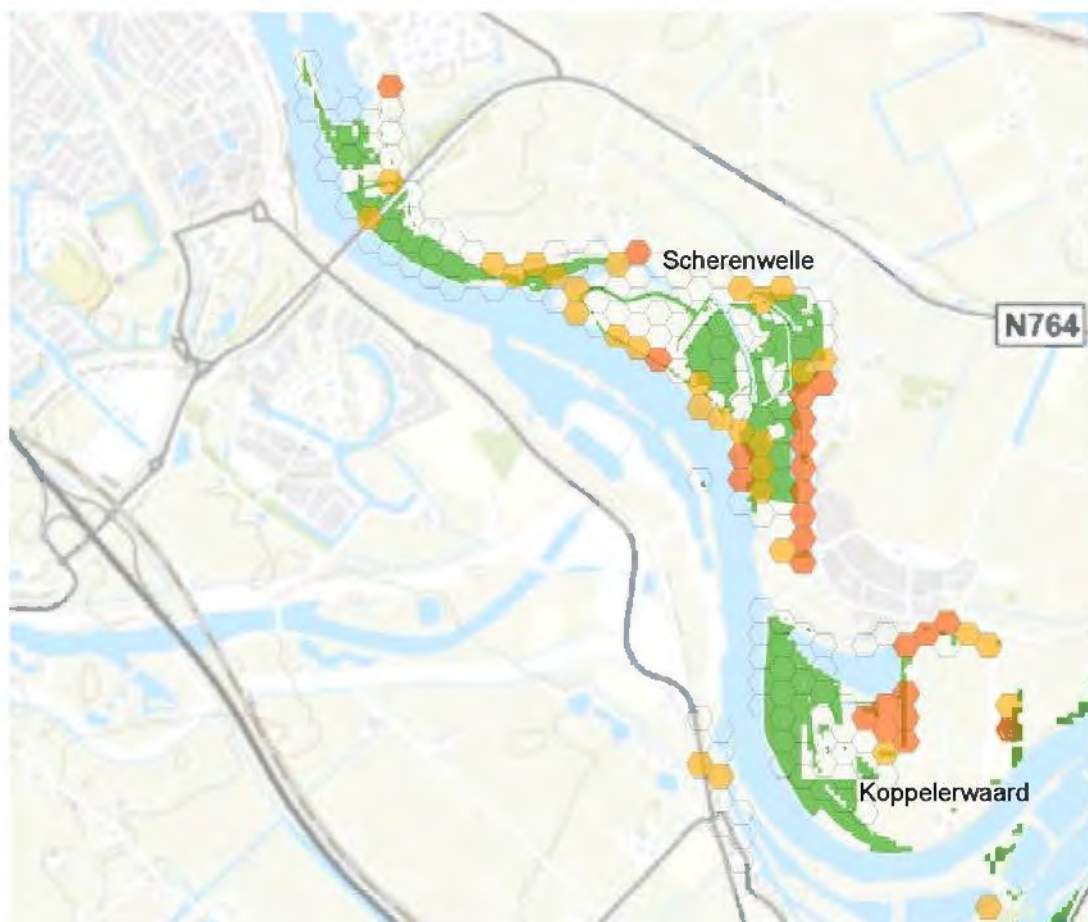
Watersnip (broedvogel)

De broedbiotoop van de Watersnip bestaat uit moerassig laagveen, hoogveen en natte heiden en zeer vochtige schrale graslanden op veengronden, in uiterwaarden en in open beekdalen. In grasland nestelt de soort alleen in vochtige hooilanden en extensief beweidde natte graslanden met een waterpeil van 0-20 cm beneden maaiveld. Het nest ligt dan in de verlandingszone van de moerasgebieden of gemaaide rietvelden. Stikstofdepositie leidt in deze biotopen in potentie tot verhoogde productie van vooral (hogere) grassoorten en indirect tot een afname van grote insecten. De verhoogde dichtheid van de vegetatie bemoeilijkt net als bij de kwartelkoning het foerageren, waardoor het meer tijd en energie kost om voedsel te verzamelen.

Uit de PAS gebiedsanalyse voor Rijntakken blijken de voornaamste knelpunten voor het niet behalen van de instandhoudingsdoelen verdroging, versnippering, stikstofdepositie en verstoring te betreffen. Door verdroging kan niet meer (effectief) met de snavel in de bodem geprikt worden op zoek naar voedsel. Dit voedsel zit ook steeds dieper door het lagere peil. Dit zijn ook redenen waarom er in regulier cultuurland niet meer door de watersnip gebroed en gevoerageerd kan worden. Door versnippering raken populaties geïsoleerd. Stikstofdepositie veroorzaakt lokaal verruiging van moerassig biotoop, wat het bodemleven beïnvloedt. Verstoring treedt voornamelijk op nabij paden en wegen, waar broedbiotoop dichtbij (met name land)recreatie ligt.

De PAS-gebiedsanalyse concludeert dat stikstofdepositie in verhouding tot andere knelpunten voor de soort een beperkt probleem en niet – of slechts zeer beperkt – de oorzaak is van de dalende trend. Binnen het gehele Natura 2000-gebied Rijntakken zijn ook maar kleine delen van het leefgebied van de soort overbelast met stikstof. Daarnaast zijn moerassige/natte situaties in de rivierdalen van nature voedselrijk. De nutriëntenhuishouding wordt sterk bepaald door agrarisch gebruik (bemesting) en/of de jaarlijkse overstroming met rivierwater en de daarmee samenhangende afzetting van zand en slib.

Uit de NDFF blijkt dat watersnippen in de ruime omgeving van Kampen met enige regelmaat worden gezien en dan vooral in de nattere delen van bijvoorbeeld Scherenwelle, de Koppelerwaard en vooral de Vreugderijkerwaard bij Zwolle. In intensief agrarisch gebruikte graslanden en in de smalle uiterwaarden bij Kampen en IJsselmuiden wordt de soort sporadisch gezien en is vanwege het ontbreken van geschikt habitat en/of verstoring naar verwachting geen sprake van broedgevallen. In figuur 4.6 is te zien dat (naderend) overbelaste hexagonen in Scherenwelle en de Koppelerwaard vooral liggen langs de oever van de IJssel en langs de dijken/wegen langs deze uiterwaarden. In de Koppelerwaard ligt ten zuiden van de plas ook een kleine concentratie overbelast gebied ter plaatse van intensief gebruikte agrarische percelen. Ter plaatse van natte zones die van belang zijn voor watersnippen is daarentegen nauwelijks sprake van (naderend) overbelaste situaties.

Figuur 4.6 Overbelaste (rood) en naderend overbelaste (oranje) hexagonen ter plaatse van leefgebied voor watersnip en kwartelkoning in Scherenwelle en de Koppelerwaard (groen)

Figuur 4.7 Intensief agrarisch gebruikt grasland in de Koppelerwaard (maart 2020)

Figuur 4.8 Winterse inundatie van lage delen in Scherenwelle (maart 2020)

Hier geldt dus dat stikstofdepositie uit de lucht geen belangrijke rol speelt voor deze soort in de Rijntakken als geheel. Meer in detail vinden de beperkte toenames van stikstofdepositie plaats op locaties die nu al van zeer beperkt belang zijn door verstoring of het ontbreken van moerassige omstandigheden. Een significant effect van de (zeer beperkte en plaatselijke) toename van stikstofdepositie op het leefgebied van watersnip is daarmee uitgesloten. Omdat de feitelijke gevoeligheid voor stikstofdepositie binnen het gebied beperkt is door het dynamische voedselrijke systeem is ook cumulatief geen sprake van een risico op significante effecten.

Figuur 4.9 Structuurarm grasland langs de dijk bij Scherenwelle (maart 2020)

Kwartelkoning (broedvogel)

Het broedgebied van de Kwartelkoning bestaat voornamelijk uit (doorgaans vochtige) graslanden op kleibodems. Ze moeten kruidenrijk zijn en niet te dichte, minimaal 20 cm hoge, vegetatie hebben. Dit zijn met name extensief beheerde uiterwaarden en beekdalen (hooiland). Door stikstofdepositie verhoogd de productie van hogere grassoorten en diversiteit van planten en ongewervelden neemt af. De dichtheid bemoeilijkt het foerageren, waardoor het meer energie en tijd kost om voedsel te verzamelen (Nijssen et al., 2014a; Nijssen et al., 2014b).

Kwartelkoningen worden hooguit 6 jaar oud, maar door een overlevingskans van 20-30% halen veel individuen deze leeftijd niet. Daarom is het essentieel dat er een tweede broedsel per seizoen wordt volbracht om een duurzame populatie te behouden. Om twee succesvolle broedsels te hebben moet maaien uitgesteld worden tot september. Huidige afspraken over uitgestelde maaidata betreffen vaak de maanden juni en juli, wat niet voldoende is om het tweede broedsel succesvol te doen zijn (Sierdsema et al., 2008).

De populatie kwartelkoningen in het Natura 2000-gebied Rijntakken wisselt sterk per jaar. De oorzaken hiervan zijn nog niet bekend. De populatieomvang wordt in grote mate bepaald door het areaal extensief beheerd hooiland en het maaischema. Omdat de doelstellingen incidenteel wel gehaald worden, lijkt de draagkracht van het gebied voldoende. Binnen het Natura 2000-gebied Rijntakken zijn maar kleine delen van het leefgebied van de soort overbelast met stikstof. De stikstofdepositie speelt, gezien de mate en het oppervlak, een zeer ondergeschikte rol. De PAS-gebiedsanalyse stelt dat significant negatieve effecten door stikstof op het leefgebied van de kwartelkoning uitgesloten zijn.

Specifiek geldt verder voor graslanden in de uiterwaarden dat de nutriëntenhuishouding sterk wordt bepaald door agrarisch gebruik (bemesting) en/of de jaarlijkse overstroming met rivierwater en de daarmee samenhangende afzetting van zand en slib. Atmosferische depositie van stikstof speelt hierin een ondergeschikte rol. In de PAS-gebiedsanalyse is ook aangegeven dat stikstofdepositie uit de lucht geen significante rol speelt voor deze soort in de Rijntakken.

Uit de NDFF blijkt dat kwartelkoningen in de ruime omgeving van Kampen met enige regelmaat worden gezien en dan vooral in Scherenwelle, de Vreugderijkerwaard bij Zwolle en intussen ook lokaal langs het Reevediep. In intensief agrarisch gebruikte graslanden (waaronder in de Koppelerwaard) en in de smalle uiterwaarden bij Kampen en IJsselmuiden wordt de soort in het geheel niet waargenomen en is vanwege het ontbreken van geschikt habitat en/of verstoring naar verwachting geen sprake van broedgevallen. In figuur 4.5 is te zien dat (naderend) overbelaste hexagonen in Scherenwelle vooral liggen langs de oever van de IJssel en langs de dijken/wegen langs deze uiterwaard. Deze locaties zijn relatief sterk verstoord, met name langs de weg/dijk. Ook de aanwezige habitattypen, zoals het kievitsbloemhooiland, glanshaverhooiland en stroomdalgrasland zijn geschikt habitat voor kwartelkoningen, maar net als bij de leefgebiedtypen speelt stikstofdepositie in dit systeemtype geen belangrijke rol.

Ook hier geldt dus dat stikstofdepositie uit de lucht geen belangrijke rol speelt voor deze soort in de Rijntakken als geheel. Een significant effect van de (zeer beperkte en plaatselijke) toename van stikstofdepositie op het leefgebied van kwartelkoning is daarmee uitgesloten. Omdat de feitelijke gevoeligheid voor stikstofdepositie binnen het gebied beperkt is door het dynamische voedselrijke systeem is ook cumulatief geen sprake van een risico op significante effecten.

4.7.3 Conclusie stikstofeffecten

Het project N307 Roggebot-Kampen heeft, zowel in de realisatie- als gebruiksfase, zeer kleine toenames van stikstofdepositie op stikstofgevoelige natuur tot gevolg in uitsluitend het Natura 2000-gebied Rijntakken. Hoewel deels sprake is van (naderend) overbelaste situaties wordt een significant gevolg van het project, zowel zelfstandig als cumulatief, uitgesloten.

De belangrijkste verklaring daarvoor is dat binnen het aanwezige dynamische systeemtype, waardoor in alle potentieel stikstofgevoelige situaties regelmatig inundatie met kalkrijk rivierwater plaatsvindt, de feitelijke gevoeligheid voor stikstofdepositie uit de lucht beperkt is. Daarnaast speelt voor de relevante broedvogels mee dat de effecten zich in hoofdzaak beperken tot (door verstoring of agrarisch gebruik) marginale delen van het leefgebied.

5 Uitvoeringsvoorwaarden en mitigerende maatregelen

Om significant negatieve effecten te voorkomen zullen in een aantal gevallen uitvoeringsvoorwaarden in acht genomen moeten worden en/of mitigerende maatregelen getroffen moeten worden om daarmee tot een vergunbare situatie te komen. Deze zijn hieronder beschreven.

Mitigatie aanlegfase N307 / Roggebotsluis / recreatielocaties

- Aanhoudende/grootschalige vertroebeling dient te worden voorkomen, bijvoorbeeld door het zo nodig plaatsen van slibschermen bij werkzaamheden in het water. Dit geldt met name voor de directe omgeving van de bestaande Roggebotsluis. Of maatregelen tegen vertroebeling noodzakelijk zijn hangt af van de gekozen uitvoeringswijze en dient vooraf in een uitvoeringsplan te worden gemotiveerd
- Omdat hoofdzakelijk of geheel bij daglicht wordt gewerkt vormt verlichting mogelijk geen probleem. Indien toch verlichting nodig is, dan dient in een concreet werkplan te worden aangegeven hoe rekening wordt gehouden met het voorkomen van verstoring van vleermuizen en watervogels (bijvoorbeeld aangepaste armaturen, en/of amberkleurig licht)
- Werkzaamheden aan het Roggebotsluiscomplex met een grote geluidsbelasting, met name sloopwerkzaamheden en heien, dienen buiten de kwetsbare periode van grote karekiet (april t/m augustus) te worden uitgevoerd. Buiten deze periode dient de duur van deze werkzaamheden zoveel mogelijk te worden beperkt
- Werkzaamheden aan de recreatielocaties dienen vanwege de nabijheid van rietoevers (leefgebied grote karekiet) eveneens buiten de kwetsbare periode van grote karekiet (april t/m augustus) te worden uitgevoerd

Mitigatie gebruiksfase N307

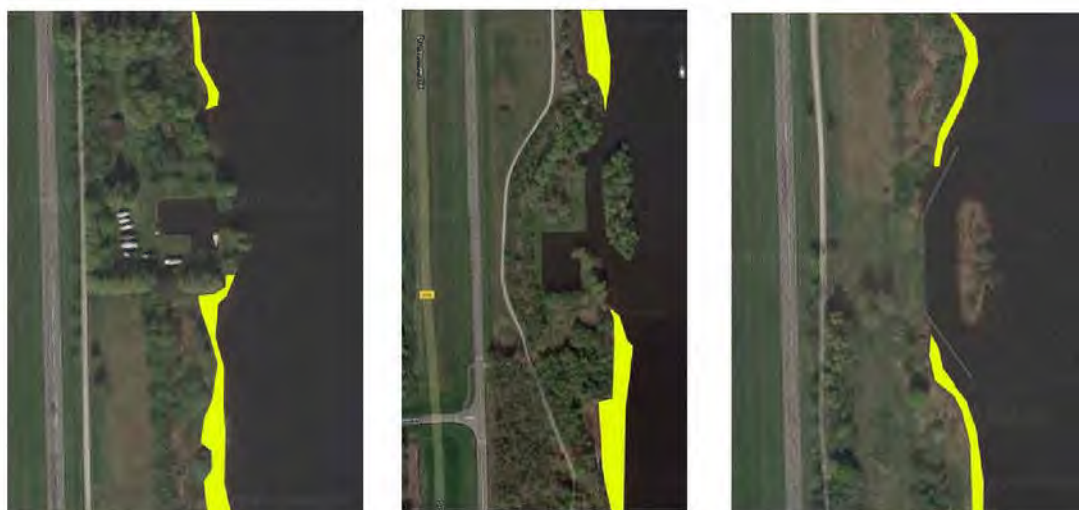
- Bij het aanbrengen van verlichting langs de N307 en op en aan de brug dient rekening te worden gehouden met natuurwaarden, door onnodig aanlichten van de randmeren en oeverzones te voorkomen. Dit dient in een lichtplan concreet te worden uitgewerkt
- Om een toename van geluidsbelasting van de randmeren te voorkomen zal gebruik worden gemaakt van stil asfalt

Behoud bestaande rietoevers

Met uitzondering van een smalle rietstrook bij het sluiscomplex, die geen actueel leefgebied voor grote karekiet vormt, worden alle bestaande rietoevers in de Natura 2000-gebieden gehandhaafd. Dit vormt een uitvoeringsvoorwaarde voor alle projectonderdelen, dus voor zowel de Roggebotsluis, de N307 als de recreatielocaties. Zo nodig dienen rietlocaties te worden gemarkeerd met linten om onbedoelde schade te voorkomen. Verder zijn in een beperkt aantal gevallen additionele (mitigerende) maatregelen noodzakelijk. In onderstaande figuren zijn de locaties weergegeven die extra aandacht behoeven. Te behouden riet is geel weergegeven. Langs de nieuwe oeverlijnen (donkerblauw) is in lichtblauw aangegeven hoe met riettransplantatie voorkomen kan worden dat vrij liggende rietvegetaties kunnen wegslaan. Deze bewezen methode (toegepast bij compensatie voor de Reevesluis) kan eventueel op een later moment ook breder worden toegepast langs nieuwe oevers. Het benodigde riet kan worden verkregen door rietpoelen aan de landzijde van brede rietgordels aan te leggen. Op zichzelf zijn rietoevers met dikstengelig waterriet bestand tegen de dynamiek van waterstroming en golfslag. Tijdelijk kan na het aanbrengen van de rietzoden eventueel een damwand worden aangebracht als extra bescherming, indien de rietontwikkeling daar in het eerste jaar aanleiding toe geeft. Indien het riet voldoende aanslaat is deze extra maatregel niet nodig. Sowieso wordt hier bij voorkeur van afgezien omdat het riet ook dynamiek nodig heeft om tot de gewenste kwaliteit uit te groeien. Deze situatie vraagt daarom om maatwerk in de uitvoeringsfase.

Figuur 5.1 Aandachtslocaties behoud riet nabij Roggebot en Music Club Kampen, inclusief locaties riettransplantatie

Figuur 5.2 Aandachtslocaties behoud riet nabij haventjes westoever Drontermeer (Roggebot, Smient, Meerkoet)

Mitigatie voor nieuw peilregime na sloop Roggebotsluis

Er is bij instelling van het nieuwe peil qua waterdieptes sprake van zeer beperkte effecten op bestaand riet, mede doordat een toename van dynamiek gunstig is. Omdat een effect niet volledig en met zekerheid kan worden uitgesloten is naast behoud van bestaand riet ook de uitgroei van riet een vereiste voor het netto borgen van voldoende waterriet-/stromingsrietvegetaties die geschikt zijn als broedhabitat voor grote karekiet. Het risico op een netto afname van het areaal geschikt broedhabitat beperkt zich in hoofdzaak tot de negatieve effecten van toenemende verbossing en door ganzenvraat.

Een beperkt aandeel laag struweel is op zichzelf gunstig voor de kwaliteit van oeverzones als foerageergebied. Sterke verstruweling of verbossing heeft daarentegen een sterk negatief effect op rietvegetaties door wortelconcurrentie, beschaduwning en versnelde verlanding door bladval. Zowel bestaand als nieuw uitgroeiend waterriet kunnen verder door vraat sterk negatief worden beïnvloed of in het ergste geval zelfs geheel worden weggevreten.

Om ervoor te zorgen dat de aanpassing van de rietvegetaties aan het nieuwe peilregime niet wordt gefrustreerd is het daarom essentieel dat de waterrietoevers worden beschermd tegen verbossing en tegen ganzenvraat. Daarom zijn de volgende mitigerende maatregelen noodzakelijk (zie figuur 5.3):

- Met name langs de westoever van het Drontermeer en langs de westzijde van Reeve-eiland dient herstel en bescherming van de waterrietoevers te worden geborgd door deze minimaal 5 jaar met behulp van rasters te beschermen tegen ganzenvraat. Uit monitoring blijkt intussen dat het gebruik van rasters maatwerk vraagt, maar bij de juiste toepassing zeer succesvol is (Haven & Van der Winden, 2019). Op basis van monitoring kan waar nodig tussentijds worden bijgestuurd en kan na 5 jaar worden overwogen om de maatregel geheel of gedeeltelijk af te bouwen of juist in het kader van regulier beheer voort te zetten
- Om verdere (snelle) successie van de rietoevers tegen te gaan zal een overmaat aan bomen en struiken aan de landzijde van rietkragen dienen te worden verwijderd. Ook hier betreft het de westoever van het Drontermeer en de westzijde van Reeve-eiland. Omdat enig struweel gunstig is voor de kwaliteit als foerageergebied dient de maatregel met zorg en bij voorkeur kleinschalig en gefaseerd te worden uitgevoerd en geen volledige kaalslag plaats te vinden.

Figuur 5.3 Locaties mitigerende maatregelen (witte kaders)

Met deze mitigerende maatregelen kunnen negatieve effecten op het broedareaal van grote karekiet door het slopen van de Roggebotsluis worden uitgesloten. Het is wenselijk dat zo snel mogelijk (ideaaliter in 2020, direct na het broedseizoen) wordt gestart met deze maatregelen. De snelheid waarmee de maatregel kan worden afgebouwd is sterk afhankelijk van de feitelijke ontwikkeling en vraagt dus monitoring en ecologisch maatwerk. Daarbij is ook van belang dat de oevers habitat vormen voor soorten als otter, bever en broedende watervogels. Het is daarom ongewenst om rasters onnodig lang of op te grote schaal toe te passen, omdat dit negatieve consequenties kan hebben voor de genoemde soorten.

Aanvullende kansen voor natuur

Doordat er rekening wordt gehouden met de kwetsbare periode van de grote karekiet en er mitigatie voor de peilwijziging plaatsvindt is er geen strikte noodzaak voor het treffen van aanvullende mitigerende maatregelen voor grote karekiet vanuit het project. Wel zijn er kansen voor verbetering van het leefgebied van onder meer grote karekiet, die in het kader van het project N307 Roggebot-Kampen kunnen of zullen worden benut:

1. In de voorlanden langs de westoever worden bloemrijk grasland en poelen aangelegd die de foerageermogelijkheden voor onder meer grote karekiet verder verbeteren
2. Door het verwijderen van de Roggebotsluis en het creëren van een ruime waterverbinding tussen Drontermeer en Vossemeer ontstaan mogelijkheden voor nieuwe (dynamische) rietoevers ter weerszijden van de opening onder de nieuwe brug door. Naar verwachting ontstaat hierdoor op termijn nieuw leefgebied voor onder meer grote karekiet en wordt ook migratie tussen beide randmeren beter mogelijk
3. Het pleksgewijs plaggen of ondiep afgraven van sterk verland riet aan de landzijde van rietkragen kan de breedte van waterrietgordels vergroten. Daarnaast vormen de ontstane rietpoelen ook een goed foerageergebied voor onder meer grote karekiet. De vrijkomende rietplaggen kunnen worden benut bij het ontwikkelen van doorgaande rietoevers langs de nieuwe verbinding tussen Drontermeer en Vossemeer zoals beschreven bij punt 2

Inmiddels is in opdracht van de gemeente Dronten en provincie Flevoland een inrichtingsplan ontwikkeld voor de voorlanden (Bosch & Slabbers, 2019). In dit inrichtingsplan zijn de onder punt 1 beschreven maatregelen opgenomen. Verwacht wordt dat deze maatregelen op korte termijn zullen worden uitgevoerd, mede doordat deze maatregelen ook de invulling vormen van de benodigde NNN-compensatie voor het project N307 Roggebot-Kampen.

Maatregel 2 en 3 kunnen in combinatie worden uitgevoerd, gebruik makend van riettransplantatie. Slechts voor de kleinschalige transplantatiemaatregel zoals beschreven onder 'Behoud bestaande rietoevers' is dit een noodzakelijke mitigatiemaatregel. Verdere toepassing valt aanvullend te overwegen.

6 Cumulatie

In de Integrale Passende Beoordeling voor fase 2 (Tauw, 2017a) is een cumulatietoets uitgevoerd voor alle deelprojecten van IJsseldelta-Zuid alsmede andere vergunde maar nog niet uitgevoerde projecten. Conclusie was dat er geen sprake was van cumulatief negatieve effecten.

Door de provincie Flevoland (mond. med. N. Bolt) is aangegeven dat er buiten de IJsseldelta-projecten geen sprake is van nieuwe vergunde projecten die in het noordelijk Drontermeer of het zuidelijk deel van het Vossemeer voor een cumulatie van effecten kunnen zorgen. Daarmee beperkt onderstaande beschouwing zich tot de meest recente inzichten met betrekking tot IJsseldelta-Zuid fase 2.

IJsseldelta-Zuid fase 2 bestaat, naast de N307 Roggebot-Kampen, uit de volgende onderdelen (zie ook par. 1.2):

1. Versterking Drontermeerdijk (Waterschap Zuiderzeeland)
2. Aanleg Reevesluis: Schutsluis, spuisluis en vismigratievoorziening in de Reevedam (Rijkswaterstaat)
3. Hoogwatervoorzieningen Recreatiegebied Roggebot (provincie Overijssel)

De versterking van de Drontermeerdijk is in 2019 vergund en intussen volop in uitvoering. Het verwijderen van de Roggebotsluis kan vanuit het oogpunt van hoogwaterveiligheid pas aanvangen nadat de Drontermeerdijk volledig versterkt is. Aan de noordzijde van het dijktraject nabij Roggebot sluiten de projecten Drontermeerdijk en N307 op elkaar aan omdat de weg op de dijk (N306) moet worden aangesloten op de nieuwe N307. Hier lopen de werkzaamheden dus gedeeltelijk samen op. Voor zover werkzaamheden aan de N307 hier plaatsvinden ter plaatse van de aansluiting op de N306 gelden de vergunningsvoorwaarden van het project Versterking Drontermeerdijk dus ook onverkort voor de N307. Het gaat daarbij dan in hoofdzaak om het voorkomen van aantasting van rietoevers en het voorkomen van verstoring (licht, geluid) tijdens de kwetsbare periode van deze soort. Op die manier kan cumulatie van effecten worden voorkomen.

De aanleg van de Reevesluis is bij aanvang van het project N307 Roggebot-Kampen afgerond. Van cumulatie van effecten (met name tijdelijke verstoring van vogels) is daarom geen sprake. Bij het opstellen van deze Passende Beoordeling was voor het aparte project Recreatiegebied Roggebot nog geen vergunning verleend. Deze ontwikkeling is daarom niet bij cumulatie betrokken.

Conclusie

Conclusie is daarom dat geen sprake is van cumulatie die tot significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelen in de Natura 2000-gebieden kan zorgen.

7 Conclusies

7.1 Algemeen

Voor de Natura 2000-gebieden Veluwerandmeren en Ketelmeer & Vossemeer geldt dat, zowel afzonderlijk als cumulatief, alleen een (significant) negatief effect kan optreden door geluid, trillingen, licht en ganzenvraat, indien niet aan de beschreven uitvoeringsvoorwaarden / mitigatiemaatregelen kan worden voldaan. Mede vanwege de slechte staat van instandhouding en negatieve trend van een soort als de grote karekiet zijn de uitvoeringsvoorwaarden en mitigerende maatregelen naar verwachting harde vereisten voor het verkrijgen van een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming. Onder deze voorwaarden is het project naar verwachting wel vergunbaar.

Aandachtspunt tijdens de uitvoering is de samenloop van werkzaamheden aan de N306 (Versterking Drontermeerdijk) en N307 Roggebot-Kampen, waar sprake kan zijn van twee aansluitende vergunningsregimes.

7.2 Stikstofdepositie

Het project N307 Roggebot-Kampen heeft, zowel in de realisatie- als gebruiksfase, zeer kleine toenames van stikstofdepositie op stikstofgevoelige natuur tot gevolg in uitsluitend het Natura 2000-gebied Rijntakken. Hoewel deels sprake is van (naderend) overbelaste situaties kan een significant gevolg van het project, zowel zelfstandig als cumulatief, worden uitgesloten.

De belangrijkste verklaring daarvoor is dat binnen het aanwezige dynamische systeemtype, waardoor in alle potentieel stikstofgevoelige situaties regelmatig inundatie met kalkrijk rivierwater plaatsvindt, de feitelijke gevoeligheid voor stikstofdepositie uit de lucht beperkt is. Daarnaast speelt voor de relevante broedvogels mee dat de effecten zich in hoofdzaak beperken tot (door verstoring of agrarisch gebruik) marginale delen van het leefgebied.

8 Literatuur

Bosch & Slabbers, 2019. Inrichtingsplan voorlanden. In opdracht van gemeente Dronten en provincie Flevoland.

Haven F. & J. van der Winden, 2019. Herstel rietkragen in de Randmeren. Jaarverslag van het effect van rasters tegen vraat door herbivore watervogels in 2019. Rapport 2019-08, Jan van der Winden Ecology, Utrecht.

Hut, R.M.G. van der, 2017. Onderzoek moerasoevers ten behoeve van aanleg Reevesluiscomplex. Altenburg & Wymenga, Veenwouden.

Hut, R.M.G. van der, 2020. Grote karekieten en recreatie in haventjes in het noordelijke deel van het Drontermeer. A&W-notitie 19-429, Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Veenwouden.

Hut, R.M.G. van der, R. Foppen, N. Beemster, M. Roodbergen & S. Deuzeman, 2008. Ruimte voor riet en moerasvogels in de noordelijke randmeren Sturende factoren en beheermaatregelen voor kwalificerende moerasvogels. A&W-rapport 1108. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Veenwouden.

Hut, R van der & T. Smink, 2018. Moeraskwaliteit ter hoogte van aanleglocaties langs de Drontermeerdijk. Altenburg en Wymenga, Veenwouden.

Nijssen, M.E., H.M. Beije, J.H. Bouwman, D. Groenendijk & N.A.C. Smits, 2014a. Herstelstrategie Nat, matig voedselrijk grasland (leefgebied 8).

Nijssen, M.E, H.M. Beije, J.H. Bouwman, D. Groenendijk & N.A.C. Smits, 2014b. Herstelstrategie Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het rivieren- en zeekele gebied (leefgebied 11).

Provincie Overijssel, 2016. Bestuurlijke verkenning Mogelijkheden voor een versnelde uitvoering van fase 2 Bypass Ijsseldelta Versie 4.1, 14 oktober 2015.

Platteeuw, M., W. Iedema, C. Breukers & K. Hartnack, 2016. Nota: Naar duurzaam ecologisch beheer. Maatregelenpakket bij het beheerplan Natura 2000 Ijsselmeergebied. Lelystad.

Rijkswaterstaat (2018). Peilbesluit Ijsselmeergebied. Lelystad.

Rijkswaterstaat, 2020. Ontwerp Projectplan Verwijderen Roggebotsluis.

Royal Haskoning, Tauw & Witteveen+Bos, 2013. Planstudie Ijsseldelta. Deelproduct 14, Passende Beoordeling. Definitief rapport, maart 2013.

Sierdsema, H., J. van Diermen, B. Aarts, L. van den Bremer & A. van Kleunen, 2008. Factsheets van broedvogels in de Natura 2000-gebieden van Gelderland. SOVON onderzoeksrapport 2008/14. SOVON, Beek-Ubbergen.

Stoker, 2018. Ecologische beoordeling van de aanleg van een werkstrook ten behoeve van dijkwerkzaamheden langs de Drontermeerdijk te Dronten. Altenburg & Wymenga, Feanwalden.

Tulp, I., M.J.S.M. Reijnen, C.J.F. ter Braak, E. Waterman, P.J.M. Bergers, S. Dirksen, R.P.H. Snep en W. Nieuwenhuizen, 2002. Effecten van treinverkeer op dichtheden van weidevogels. Bureau Waardenburg, Alterra, dBvision en Plant Research International in opdracht van Railinfrabeheer, Utrecht. Rapport Waardenburg nummer 02-034, projectnummer 01-219.

Tauw, 2013a. Passende beoordeling Ijsseldelta-Zuid. Deventer.

Tauw 2013b. Addendum natuurproducten Ijsseldelta. Deventer.

Tauw, 2015. Addendum Passende beoordeling Ijsseldelta-Zuid. Uitwerking ADC-criteria. Deventer.

Tauw, 2016a. Natuur inventarisatie IJsseldelta-Zuid fase 2. Deventer.

Tauw, 2016b. Gebruik vaargeul Reevediep, Aanvullende passende beoordeling. Deventer.

Tauw 2017a. Integrale Passende Beoordeling IJsseldelta fase 2, Deventer.

Tauw, 2017b. IJsseldelta-Zuid - fase 2 Reevesluiscomplex, Addendum ADC-toets. Deventer.

Tauw, 2018. Passende Beoordeling Versterking Drontermeerdijk. Deventer.

Tauw, 2019. Passende Beoordeling Versterking Drontermeerdijk. Deventer.

Winden, J. van der, S. Deuzeman, R. Foppen, 2018. Herstel van rietkragen voor de grote karekiet in de Noordelijke Randmeren. Knelpunten en maatregelen om de habitat van de grote karekiet te verbeteren. Rapport 18.01, Jan van der Winden Ecology, Utrecht.

Witteveen+Bos, 2020. Stikstofdepositieberekeningen N307.

Bijlage 1 Analyse peildaling

B1.1 Methode

Aan de hand van een recente luchtfoto, eerder uitgevoerd onderzoek met betrekking tot de vegetatiestructuur en gedetailleerde (water)bodemkaarten is in GIS een kaart gemaakt van de huidige situatie aangaande de vegetatiestructuur, gradiënt van de oevers en waterdiepte. Het resultaat van deze analyse is vervolgens in het veld geverifieerd.

Analyse vegetatie vanaf de luchtfoto

Aan de hand van een recente luchtfoto (2018) is een inschatting gemaakt van de aanwezige vegetatietypen. In eerste instantie is onderscheid gemaakt in waterriet, droogriet, ruigte, grasland en houtopstand. Deze methode is overgenomen uit een eerder door Tauw en Altenburg en Wymenga uitgevoerd onderzoek. Altenburg & Wymenga heeft in 2010 onderzoek gedaan naar habitatgeschiktheid in het Zuidlaardermeer. Ook hier is gebruik gemaakt van een luchtfoto's als basis van de kartering. Op de foto's is de verdeling tussen waterriet, droog riet, gemaaid riet, houtopslag, grasland en ruigte goed te zien (A&W ecologisch onderzoek, 2010). Voor grote karekiet is vooral het effect op het areaal waterriet van belang. Daarom is uiteindelijk onderscheid gemaakt tussen droog riet en waterriet voor het bepalen van oppervlaktes. In een kwalitatieve analyse komen overige habitatonderdelen aan de landzijde ook aan bod.

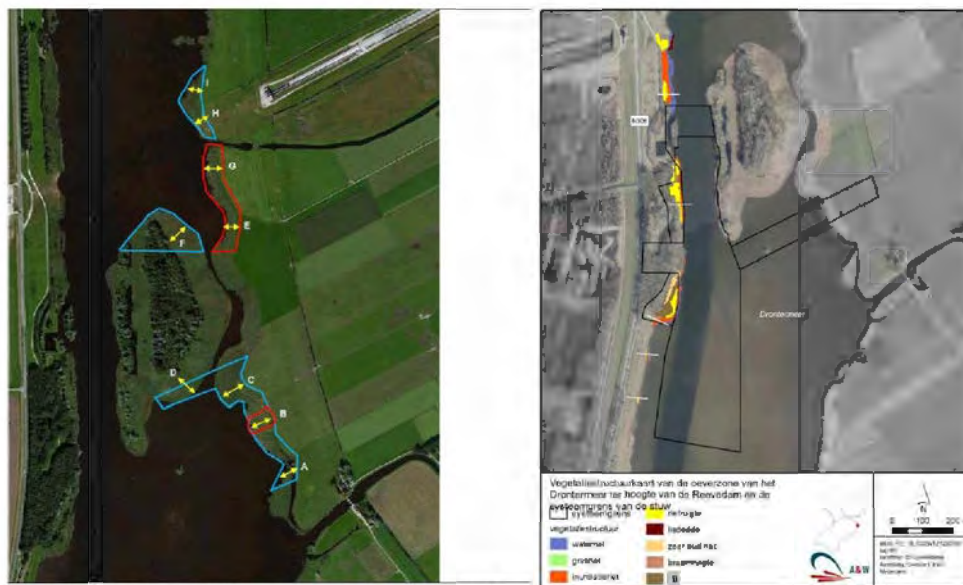
Voor een deel van het onderzoeksgebied kon gebruik gemaakt worden van reeds uitgevoerde onderzoeken (Altenburg & Wymenga, 2010; Tauw, 2014). Het Reeve eiland en een deel van de oostoever is in 2010 onderzocht. In 2016 is de westoever, ter hoogte van het Reeve eiland, onderzocht. Tussen de Reevedam en de Hanzelijn is zowel de oost- als westoevers én het Reeve eiland zijn de oevers in kaart gebracht (zie figuur B1.1.1).

Met behulp van een dieptekaart en de AHN is het verloop van de oevers en de waterdiepte in kaart gebracht. Het bepalen van oeverbreedtes of grenzen vanaf luchtfoto's heeft echter beperkingen, omdat de relevante vegetatieovergang binnen de oeverzone in veel gevallen niet eenduidig te bepalen is. Een veldmeting is daarom essentieel om betrouwbare waarden voor de oeverbreedte te kunnen bepalen, dan wel om de met luchtfoto's geschatte oeverbreedtes te kunnen valideren (Scirpus ecologisch advies, 2014). Daarom is een veldbezoek uitgevoerd om de analyse op basis van de luchtfoto en eerder uitgevoerd onderzoek rond het Reeve eiland te verifiëren.

Gegevens waterdiepte

De ondiepe oeverzone is niet ingemeten en ontbreekt op de dieptekaart. Het gaat om de oeverzone met een diepte tot 40 cm. Uit het veldbezoek blijkt dat een groot deel van de rietkragen begint in ongeveer 5 cm diep water en de oever zeer geleidelijk dieper wordt. Een aanzienlijk deel van de breedte van de aanwezige rietoevers in het plangebied bevindt zich dus in deze zone. Over het algemeen loopt de oever tot 80 tot 100 cm diepte geleidelijk af.

Aangezien delen zonder waterdieptemeting aan de landzijde van de rietoevers liggen, wordt aangenomen dat dit relatief ondiepe rietoevers zijn. Op basis van het veldbezoek is ingeschat dat 60 % van het areaal zonder een dieptemeting in een waterdiepte < 20 cm staat. En 40 % in water tussen de 20 en 60 cm.

Figuur 2.1 Transecten waarbinnen vegetatiestructuurmetingen zijn uitgevoerd in de oeverzone van het Drontermeer ter hoogte van het Reeve-eiland. Ondergrond: Bingmaps (luchtfoto 2011). Contour rood: verlies habitat (vaagwel, dammen). Contour blauw: verzoringszone habitat als gevolg van (recreatief) gebruik. Gele pijlen: transecten vegetatieonderzoek.

Figuur 7. Vegetatiestructuurkaart van de oeverzones ter hoogte van het beoogde Rieveluocomplex. Weergegeven zijn vegetatie-ontsteden, de begrenzing van het gebied Rieveluocomplex ('typisatiegrens') en de ligging van transecten waarbinnen vegetatiestructuurmetingen zijn verricht (witte strepen).

Figuur B1.1.1 In 2010 en 2014 zijn oeverdelen op en rond het Reeve eiland reeds onderzocht

Resultaat veldonderzoek

Tijdens eerder uitgevoerde onderzoeken zijn de resultaten van de analyse op basis van een luchtfoto en (water)bodemkaarten geverifieerd door veldbezoeken uit te voeren.

Bij het eerder uitgevoerde onderzoek zijn transecten onderzocht, waarbij het gebied zowel vanaf de landzijde als de waterzijde onderzocht (Tauw, 2014) waarbij waterpeil, vegetatiestructuur en vegetatietype zijn opgenomen.

De transecten lagen bij eerder uitgevoerde onderzoeken ongeveer 100 tot 150 m uit elkaar en uitsluitend op locaties waar riet aanwezig is. Altenburg & Wymenga maakt onderscheid in ongeveer 5 vegetatietypen. Afhankelijk van welk vegetatietype en mate van voorkomen wordt vervolgens bepaald of geschikt broedgebied dan wel foerageergebied aanwezig is. Altenburg & Wymenga heeft per transect aanvullend specifieke metingen gedaan tijdens hun onderzoek (Altenburg en Wymenga, 2010; Altenburg en Wymenga, 2016). Deze metingen betreffen plots, waarbinnen op 5 punten metingen gedaan zijn, één centraal en een min of meer in elke windrichting. Op elk meetpunt of vlak zijn onder andere de volgende kenmerken bepaald: waterdiepte, bedekking vegetatie(typen), bedekking water, riethoogte, rietstengeldichtheid en structuurbepalende plantensoorten. Tijdens het veldonderzoek voor onderliggende analyse zijn dergelijke plots niet dermate gedetailleerd onderzocht. Voor dit onderzoek is een kwalitatieve inschatting van het areaal geschikt leefgebied voldoende. Voor het areaal waterriet is wel een kwantitatieve analyse uitgevoerd.

Het resultaat van transecten is geëxtrapoleerd naar oevers die op basis van expert judgement zeer sterk overeenkomen. Op die manier kon het aantal benodigde transecten worden teruggebracht. De meetpunten zijn dusdanig geselecteerd dat ze een afspiegeling van de oevervegetatie rondom dat opnamepunt vormden. Ze zijn niet random gekozen maar ze lagen op een onderlinge afstand van ongeveer 100-200 m. Het doel van het onderzoek is vooral het in kaart brengen van waterriet en de verdeling waterriet ten opzichte van overig riet en ruigte en huidige groeiplaatsomstandigheden om inzicht te geven in de te verwachte ontwikkeling als groeiplaatsomstandigheden wijzigen.

B1.2 Resultaten

Effecten per deelgebied

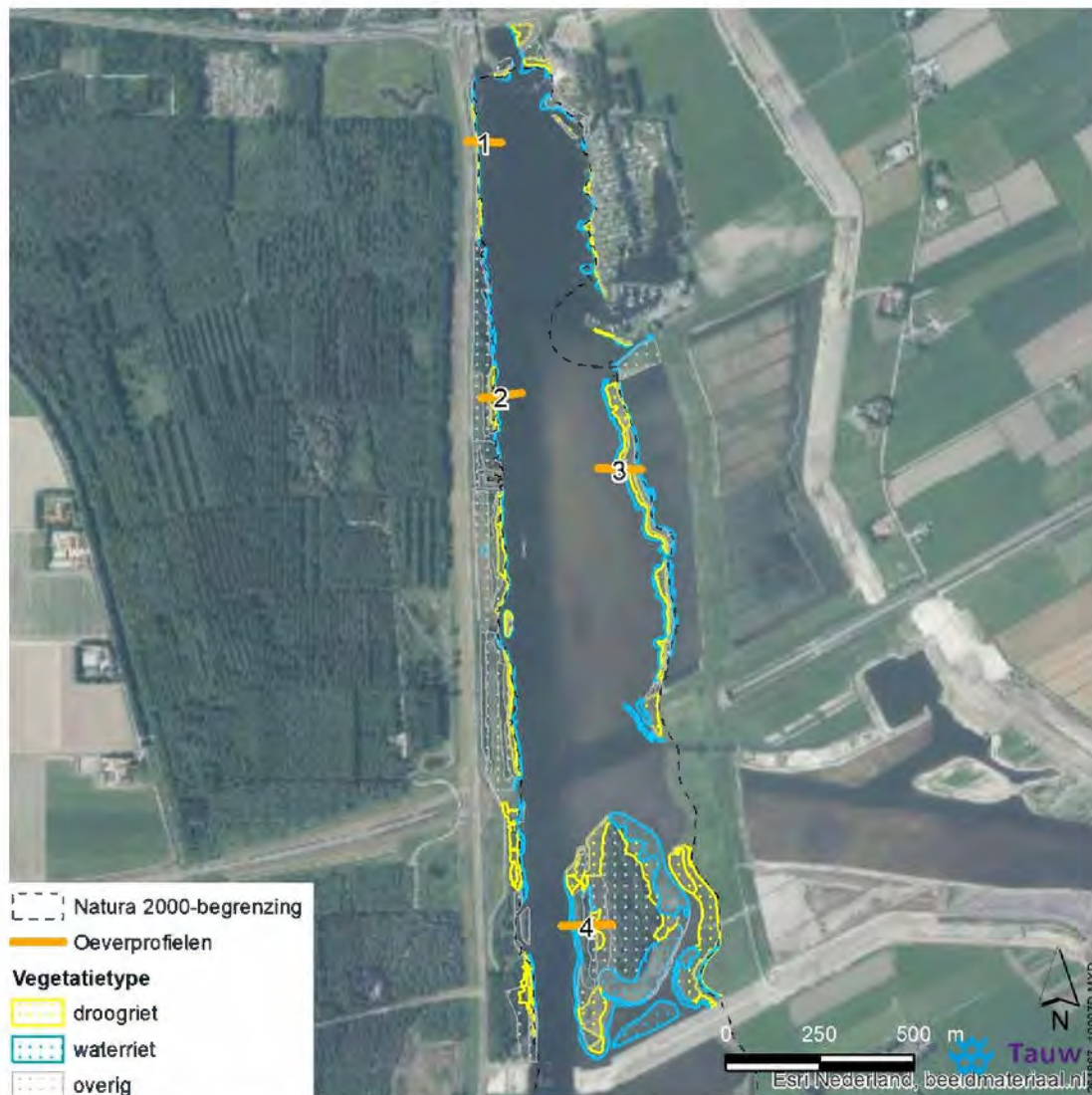
De relevante oeverzones zijn in vier deelgebieden ondergebracht. Dit onderscheid is gemaakt omdat er locatie specifieke factoren van invloed zijn op de huidige situatie en de effecten door peildaling. In de vegetatietypenkaart in figuur B1.2.2 is in elk deelgebied een oeverprofiel weergegeven. Van dit oeverprofiel is in onderstaande paragrafen een dwarsdoorsnede weergegeven. Er is onderscheid gemaakt tussen westoever noord (oeverprofiel 1), westoever midden (oeverprofiel 2), oostoever (oeverprofiel 3) en Reeve eiland (oeverprofiel 4).

Situatie westoever noord: oeverprofiel 1

Huidige situatie

De noordelijke helft van de westelijke oever bestaat uit een strook waterriet van maximaal ongeveer 10 m breed en een strook droog riet. Op veel plekken is de strook waterriet slechts enkele meters breed. In het droge profiel van de oever staat zeer ijl riet dat deels is verruigd met onder andere harig wilgenroosje.

Het natte profiel van de rietoevers loopt van ongeveer 5 cm diepte tot ongeveer 60 cm en plaatselijk maximaal 100 cm diepte. Het waterriet is van redelijke kwaliteit omdat de vaargeul voor enige stroming zorgt. Aan de landzijde ontbreekt het vrijwel geheel aan geschikt foerageergebied voor grote karekiet. De oever grenst over een aanzienlijke oeverlengte vrijwel direct aan een fietspad en de Drontermeerdijk/N306 (zie figuur B1.2.3).

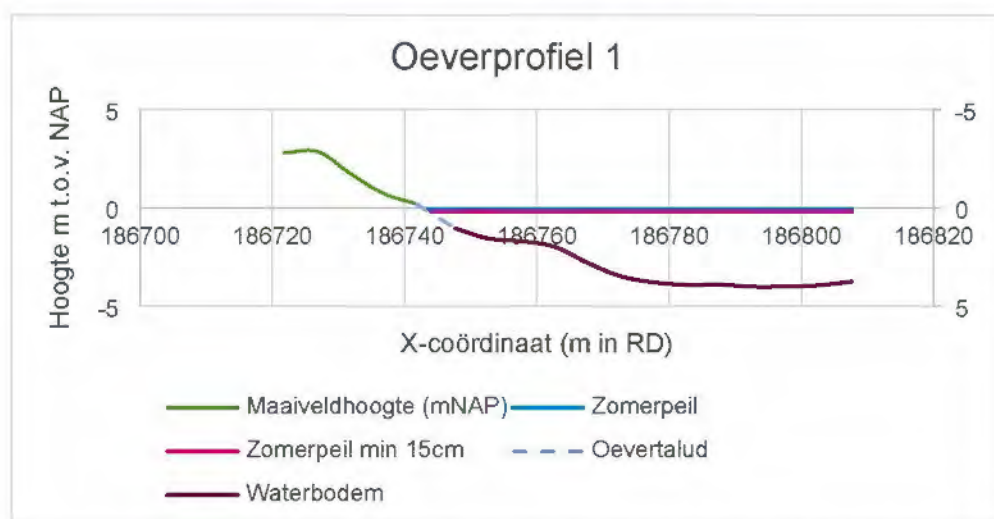
Figuur B1.2.2 Vegetatietypen droog riet en waterriet in de huidige situatie. De oeverprofielen (1 tot en met 4) zijn hieronder weergegeven

Situatie bij 15 cm peildaling

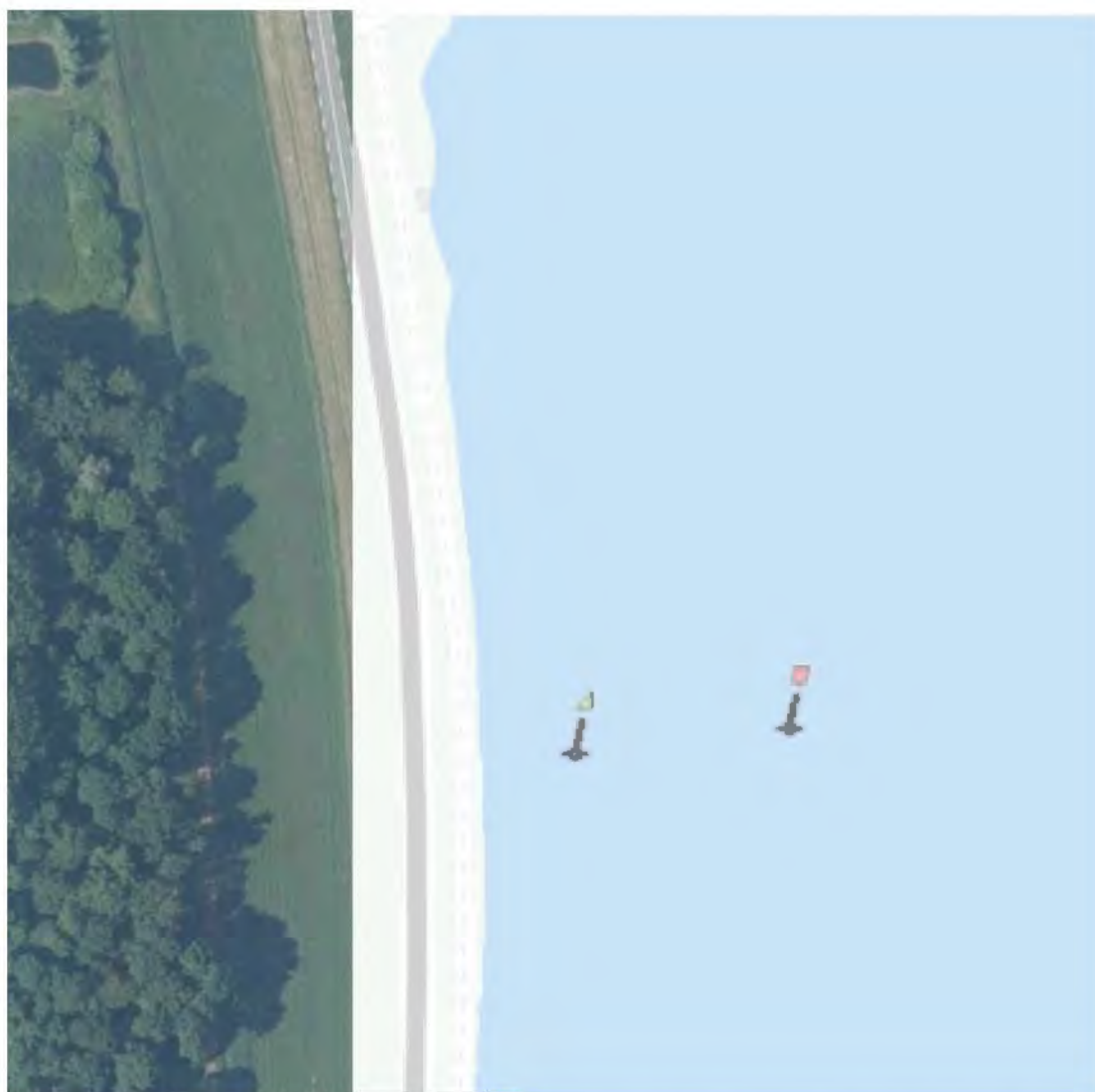
Figuur B1.2.4 geeft het relatief steile oeverprofiel met de huidige waterdiepte en de waterdiepte bij 15 cm peilverlaging weer. Door de aanwezigheid van de vaargeul loopt het profiel aan de waterzijde vervolgens sterk af. Figuur B1.2.5 toont de huidige situatie. Figuur B1.2.6 toont de situatie bij 15 cm peildaling. Door de naastgelegen diepe vaargeul zijn de uitgroeimogelijkheden aan de waterzijde beperkt in de huidige situatie. Door de peildaling komt meer plaats beschikbaar in de optimale range. Op basis van deze kaart wordt geconstateerd dat er voldoende uitgroeimogelijkheden in water met een optimale diepte aan de waterzijde zijn als het waterpeil zakt.

Figuur B1.2.3 Smalle strook droog riet en waterriet langs de Drontermeerdijk (N306)

Figuur B1.2.4 Natte profiel van de oever ten opzichte van het huidige waterpeil en het waterpeil bij een daling van 15 cm

Figuur B1.2.5 Vegetatietypen droog riet en waterriet ten opzichte van potentieel geschikte groeiplaatsen op basis van de dieptekaart en het huidige waterpeil

Figuur B1.2.6 Vegetatietypen droog riet en waterriet ten opzichte van potentieel geschikte groeiplaatsen op basis van de dieptekaart en 15 cm peildaling

Situatie westoever midden: oeverprofiel 2

Huidige situatie

De zuidelijke helft van de westoever bestaat vanaf de landzijde naar de waterzijde gezien uit grasvelden, houtopstanden, vervolgens droog riet en een strook waterriet. Figuur B1.2.7 en B1.2.8 geven een impressie van dit verloop. De breedte van het waterriet varieert van 4 m tot 10 m. Het natte profiel van de rietovers lopen globaal van 5 cm waterdiepte tot ongeveer 50 cm tot 100 cm waterdiepte. Daarna wordt het door de aanwezigheid van de vaargeul snel dieper. Aan de landzijde is duidelijk te zien dat de houtopstanden de naastgelegen rietovers verstikken. In het droge riet staan ruigtekruiden en opslag van bomen en struiken.

Situatie bij 15 cm peildaling

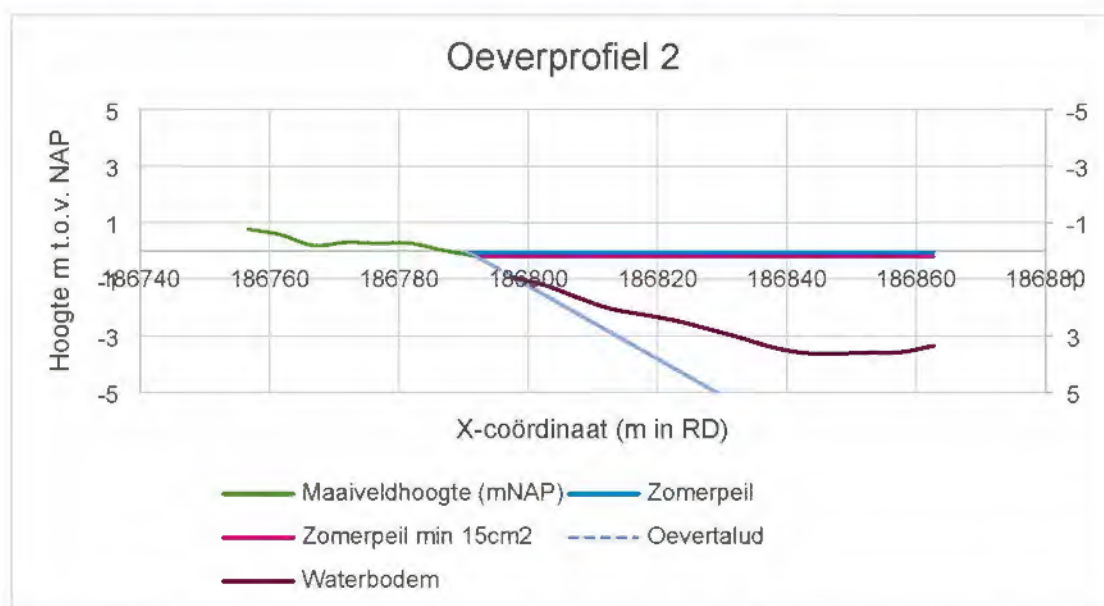
Figuur B1.2.9 geeft het oeverprofiel met de huidige waterdiepte en de waterdiepte bij 15 cm peilverlaging weer. Figuur B1.2.10 en B1.2.11 toont de vegetatietypenkaart ten opzichte van potentiële groeiplaatsen op basis van de dieptekaart. Op basis van deze kaart is vastgesteld dat er voldoende uitgroeimogelijkheden in water met een optimale diepte aan de waterzijde aanwezig blijft als het waterpeil 15 cm zakt.

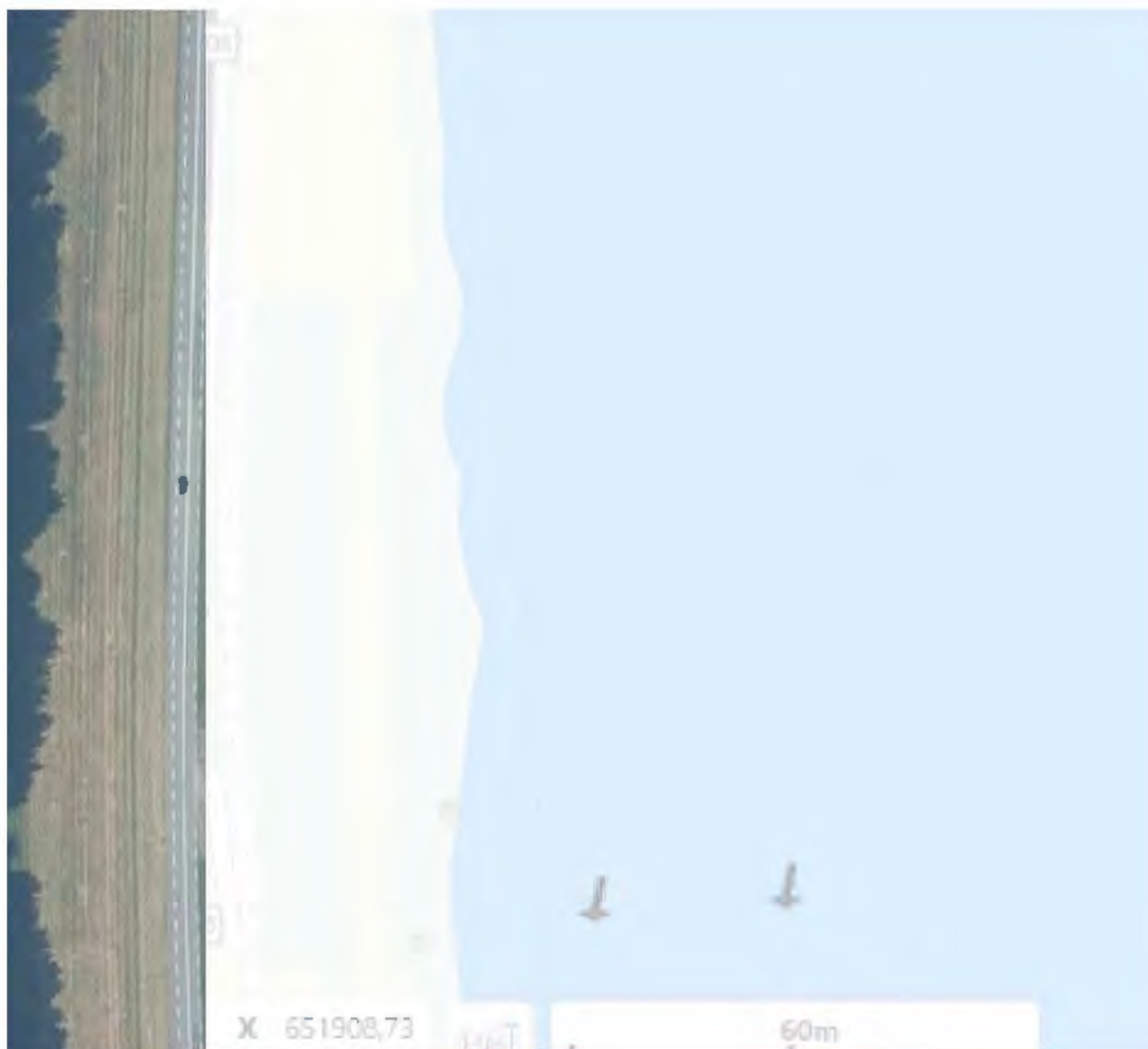
Figuur B1.2.7 Overgang van grasland, hoog opgaand groen naar droog en deels verruigt riet en waterriet

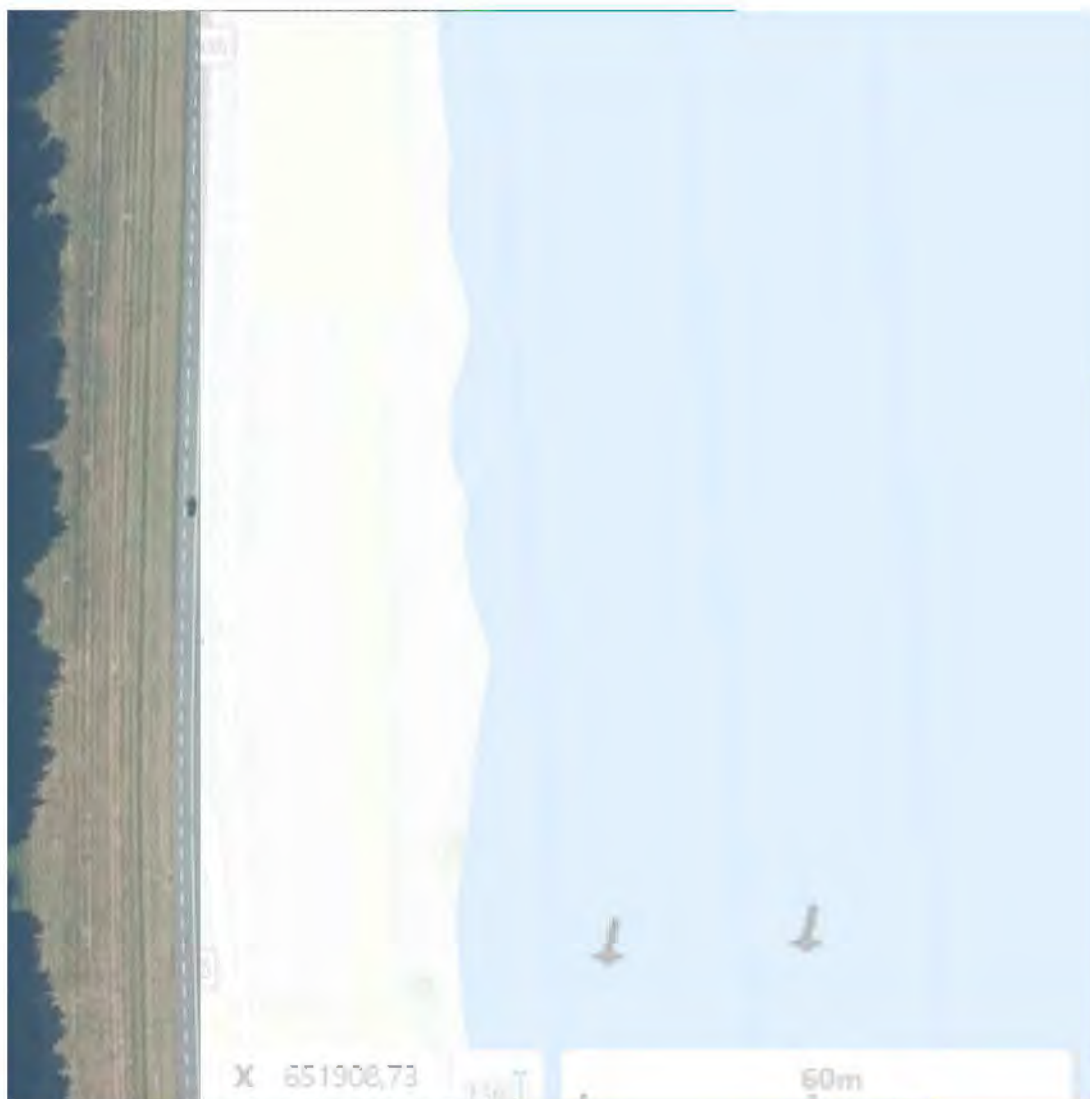
Figuur B1.2.8 Verruigd niet op de overgang van hoog opgaand groen naar droog riet

Figuur B1.2.9 Natte profiel van de oever ten opzichte van het huidige waterpeil en het waterpeil bij een daling van 15 cm

Figuur B1.2.10 Vegetatietypen droog riet en waterriet ten opzichte van potentieel geschikte groeiplaatsen op basis van de dieptekaart en het huidige waterpeil

Figuur B1.2.11 Vegetatietypen droog riet en waterriet ten opzichte van potentieel geschikte groeiplaatsen op basis van de dieptekaart en 15 cm peildaling

Situatie oostoever: oeverprofiel 3

Huidige situatie

Langs de oostoever liggen een aantal brede rietkragen variërend tussen de 2 en 18 m breed nabij Music Club Kampen. De breedte van de rietkragen varieert van 2 m tot maximaal 10 m. De smallere stroken staan in een waterdiepte tussen de 5 cm en 30 tot 50 cm waarna het snel dieper wordt door de ligging nabij het sluiscomplex. De breedste rietkraag staat in water met een diepte van 50 cm tot maximaal 1 m waarna de oever geleidelijk richting het zuiden afloopt. Zie figuur B1.2.12 en B1.2.13 voor een impressie van de oostoever nabij de Roggebotsluis.

Het zuidelijke deel van de oostoever bestaat voornamelijk uit een vooroever van de reeds aangelegde rietmoerassen. Aan de waterzijde is een smalle strook waterriet en droog riet aanwezig. Omdat dit deel niet toegankelijk was heeft geen veldbezoek plaatsgevonden. Aan de waterzijde ligt een omvangrijke ondiepe zandplaat die reikt tot aan de vaargeul. Aan de landzijde liggen recent aangelegde rietmoerassen die voor grote karekiet in geschikt leefgebied (gaan) voorzien. Aan de hand van een recente luchtfoto en waterdieptegegevens is vastgesteld dat er een smalle strook waterriet in relatief ondiep water aanwezig is. Het riet groeit maximaal tot een waterdiepte van ongeveer 60 cm.

Situatie bij 15 cm peildaling

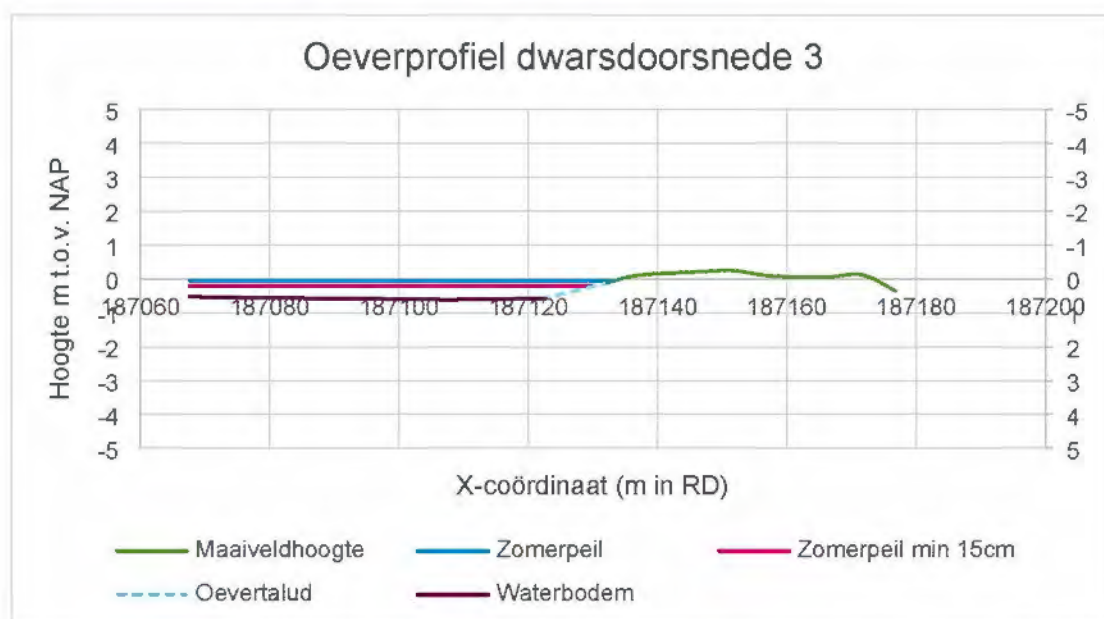
Figuur B1.2.14 geeft het oeverprofiel met de huidige waterdiepte en de waterdiepte bij 15 cm peilverlaging weer. Figuur B1.2.15 toont de aanwezig rietkragen ten opzichte van de huidige waterdiepten. Figuur B1.2.16 toont de huidige rietkragen ten opzichte van de waterdiepte bij een peildaling van 15 cm. Op basis van deze kaart wordt aangenomen dat er ruim voldoende uitgroeimogelijkheden in water met een sub optimale diepte aan de waterzijde aanwezig is indien het waterpeil 15 cm zakt.

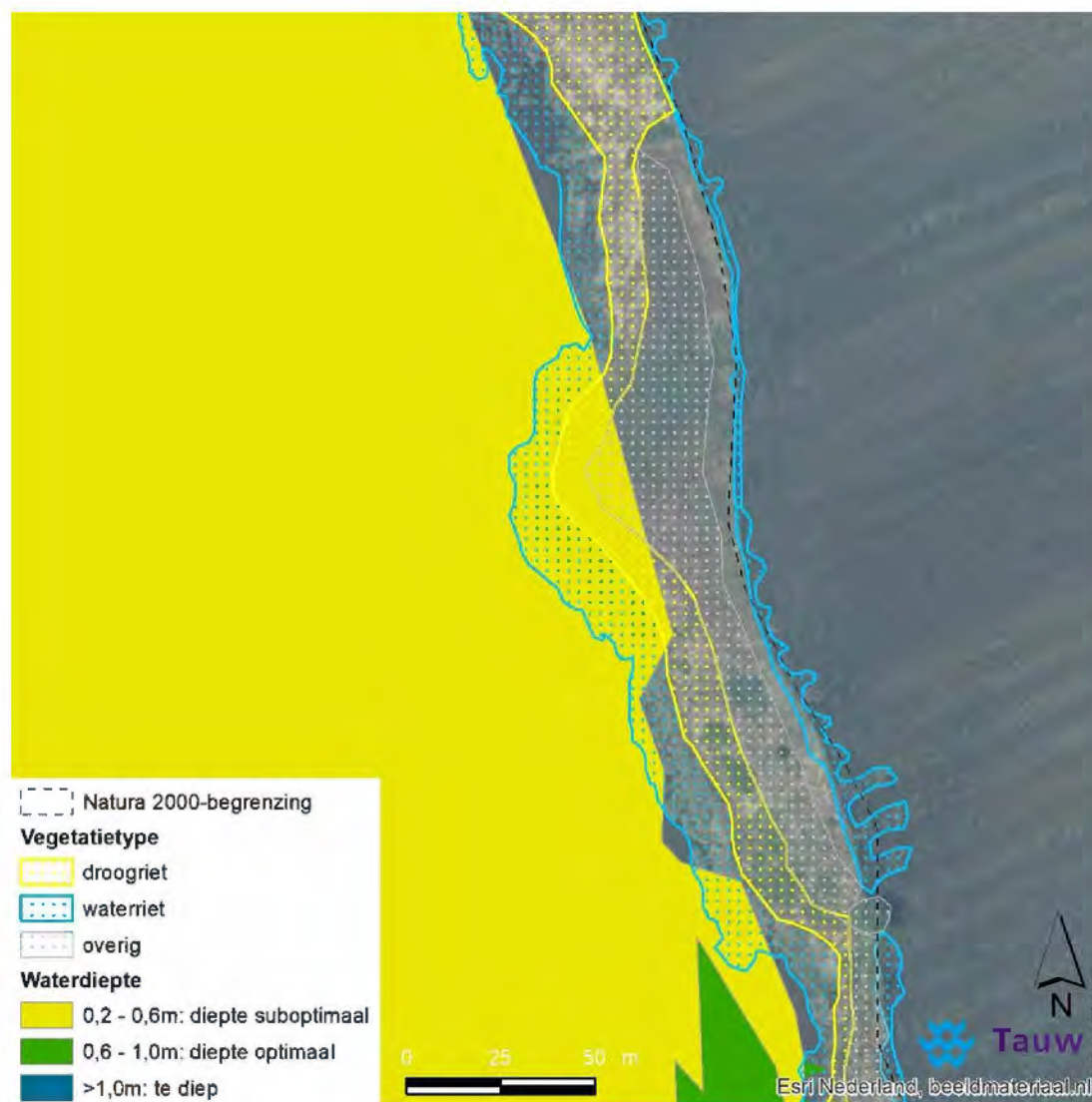
Figuur B1.2.12 Brede strook droog riet en een strook van ongeveer 4 m brede strook waterriet nabij de Roggebotsluis en Muziekclub Kampen

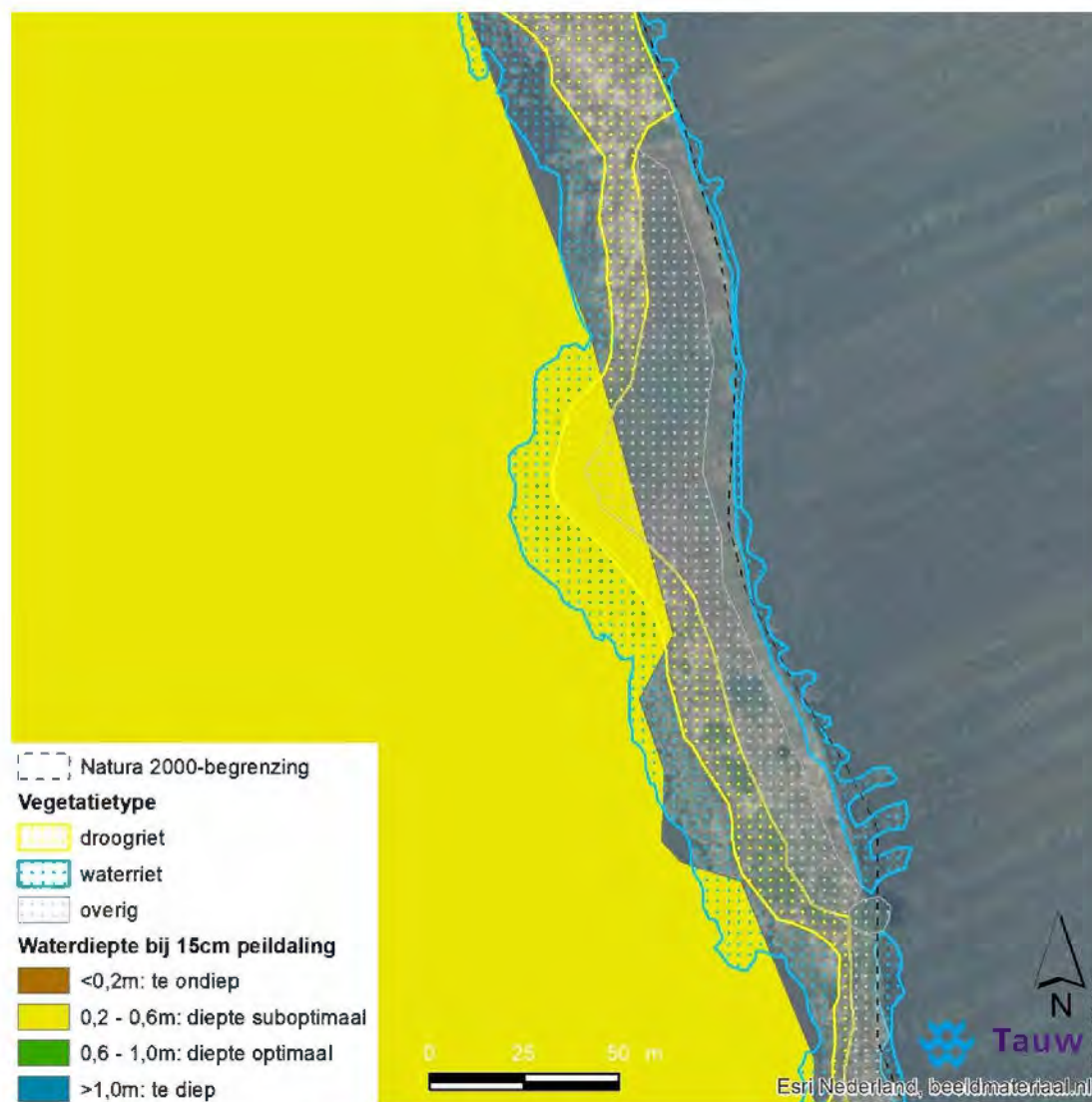
Figuur B1.2.13 IJle uitloopstrook waterriet nabij de Roggebotsluis

Figuur B1.2.14 Natte profiel van de oever ten opzichte van het huidige waterpeil en het waterpeil bij een daling van 15 cm

Figuur B1.2.15 Vegetatietypen droog riet en waterriet ten opzichte van potentieel geschikte groeiplaatsen op basis van de dieptekaart en het huidige waterpeil

Figuur B1.2.16 Vegetatietypen droog riet en waterriet ten opzichte van potentieel geschikte groeiplaatsen op basis van de dieptekaart en 15 cm peildaling

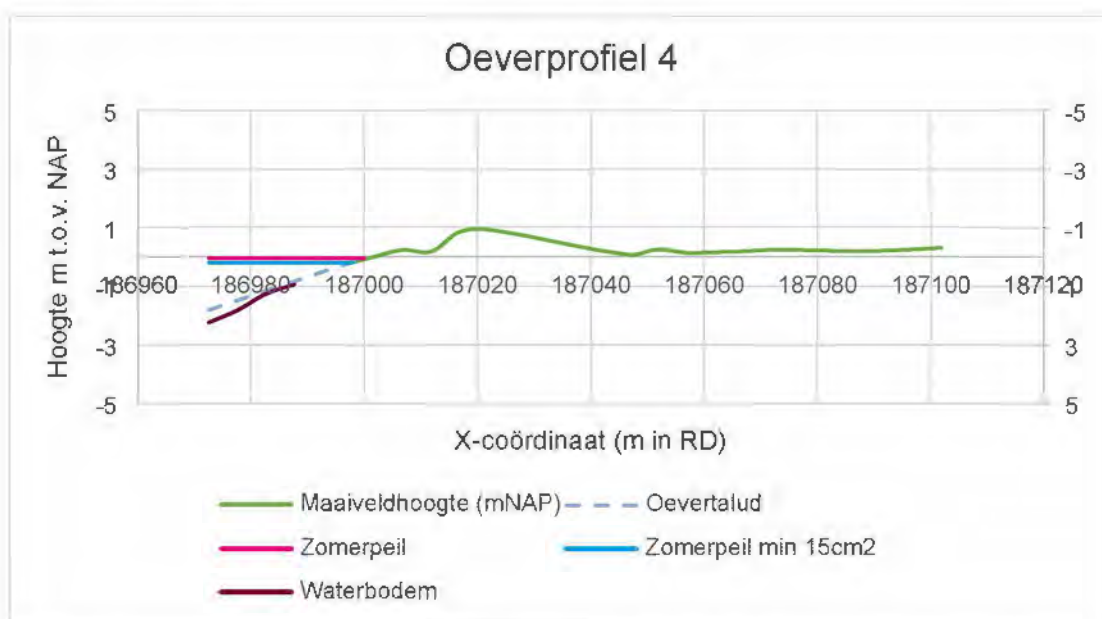
Situatie Reeve eiland: oeverprofiel 4

Huidige situatie

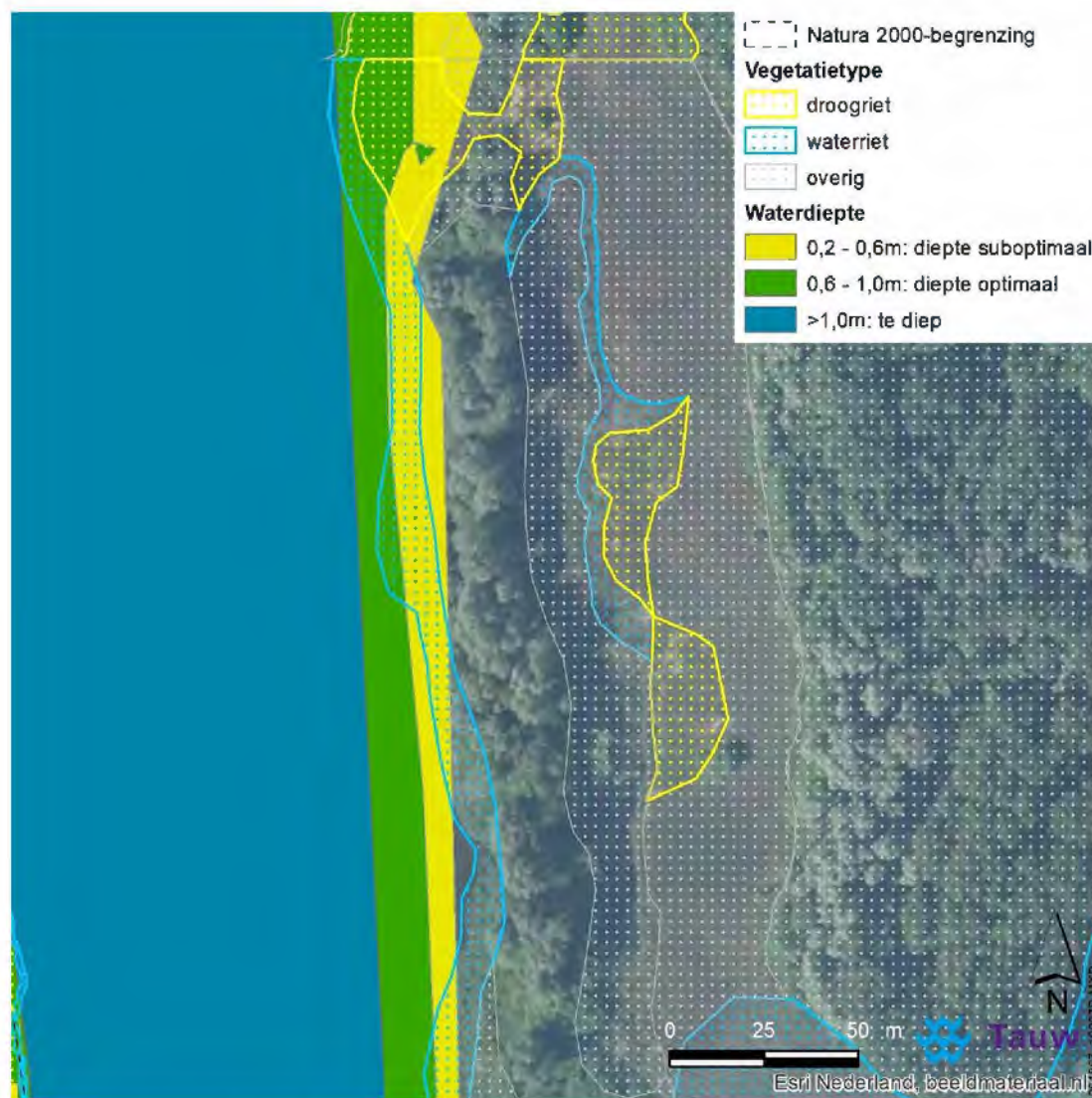
Aan de windzijde van het Reeve eiland staan relictten van stromingsriet (Van der Winden, 2018). Vanwege de beperkte toegankelijkheid van het eiland heeft hier geen veldbezoek plaatsgevonden. De landzijde is sterk bebost. De buitenste rand van het eiland voorziet voor grote karekiet in geschikt foerageergebied. De windzijde is in potentie geschikt als broedlocatie voor grote karekiet. Aan de windzijde van eilanden heeft zich wel nieuw riet ontwikkeld maar de begrazingsdruk van herbivoren vogels is te groot en het riet wordt verdrongen door bomen (van der Winden, 2018).

Situatie bij 15 cm peildaling

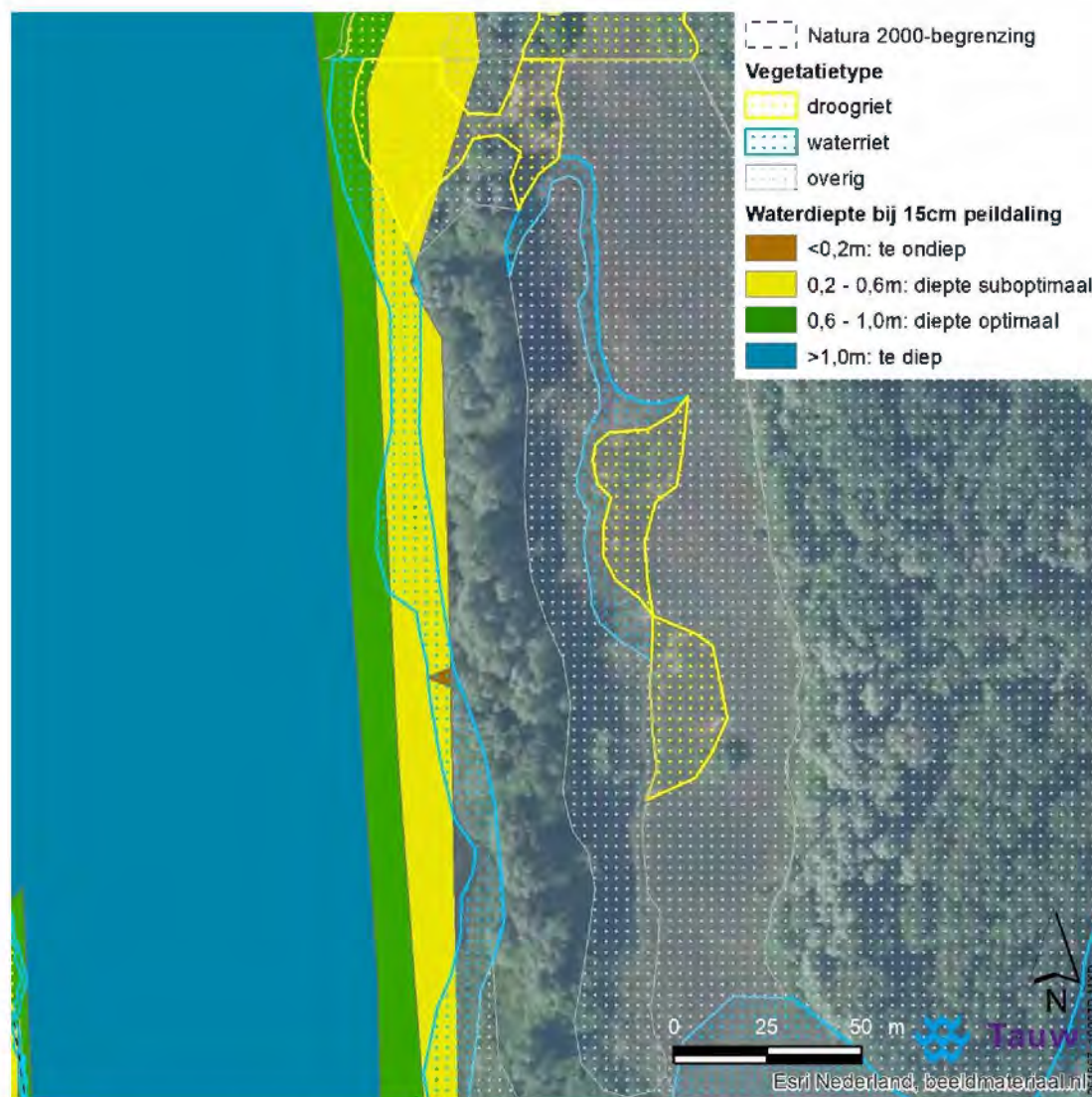
Figuur B1.2.17 geeft het oeverprofiel met de huidige waterdiepte en de waterdiepte bij 15 cm peilverlaging weer. Figuur B1.2.18 toont de aanwezig rietkragen ten opzichte van de huidige waterdiepten. Figuur B1.2.19 toont de huidige rietkragen ten opzichte van de waterdiepte bij een peildaling van 15 cm. Op basis van deze kaart wordt aangenomen dat er voldoende uitgroeimogelijkheden in water met een optimale waterdiepte aan de waterzijde zijn als het waterpeil 15 cm zakt.

Figuur B1.2.17 Natte profiel van de oever ten opzichte van het huidige waterpeil en het waterpeil bij een daling van 15 cm

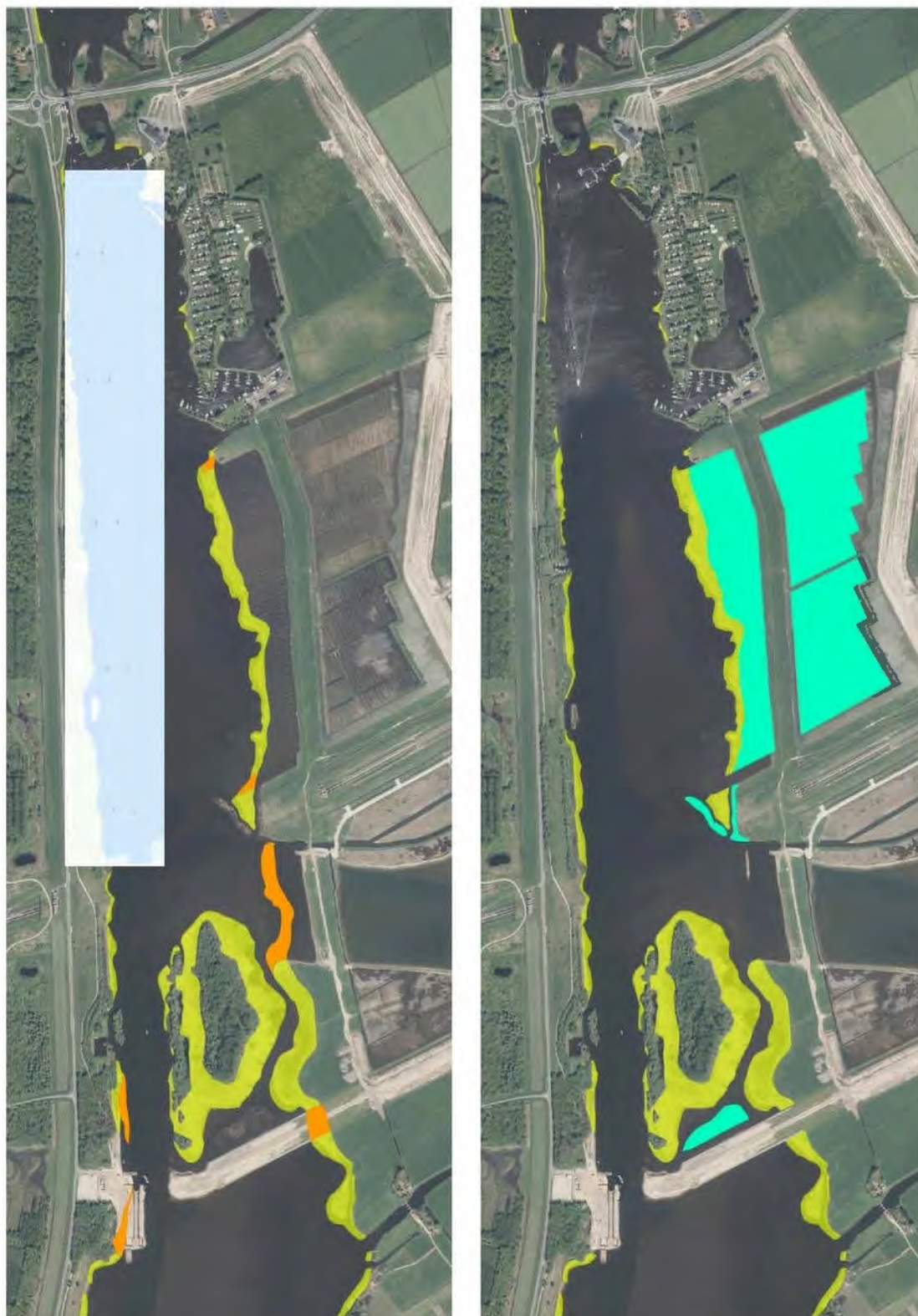
Figuur B1.2.18 Vegetatietypen droog riet en waterriet ten opzichte van potentieel geschikte groeiplaatsen op basis van de dieptekaart en het huidige waterpeil

Figuur B1.2.19 Vegetatietypen droog riet en waterriet ten opzichte van potentieel geschikte groeiplaatsen op basis van de dieptekaart en 15 cm peildaling

Bijlage 2

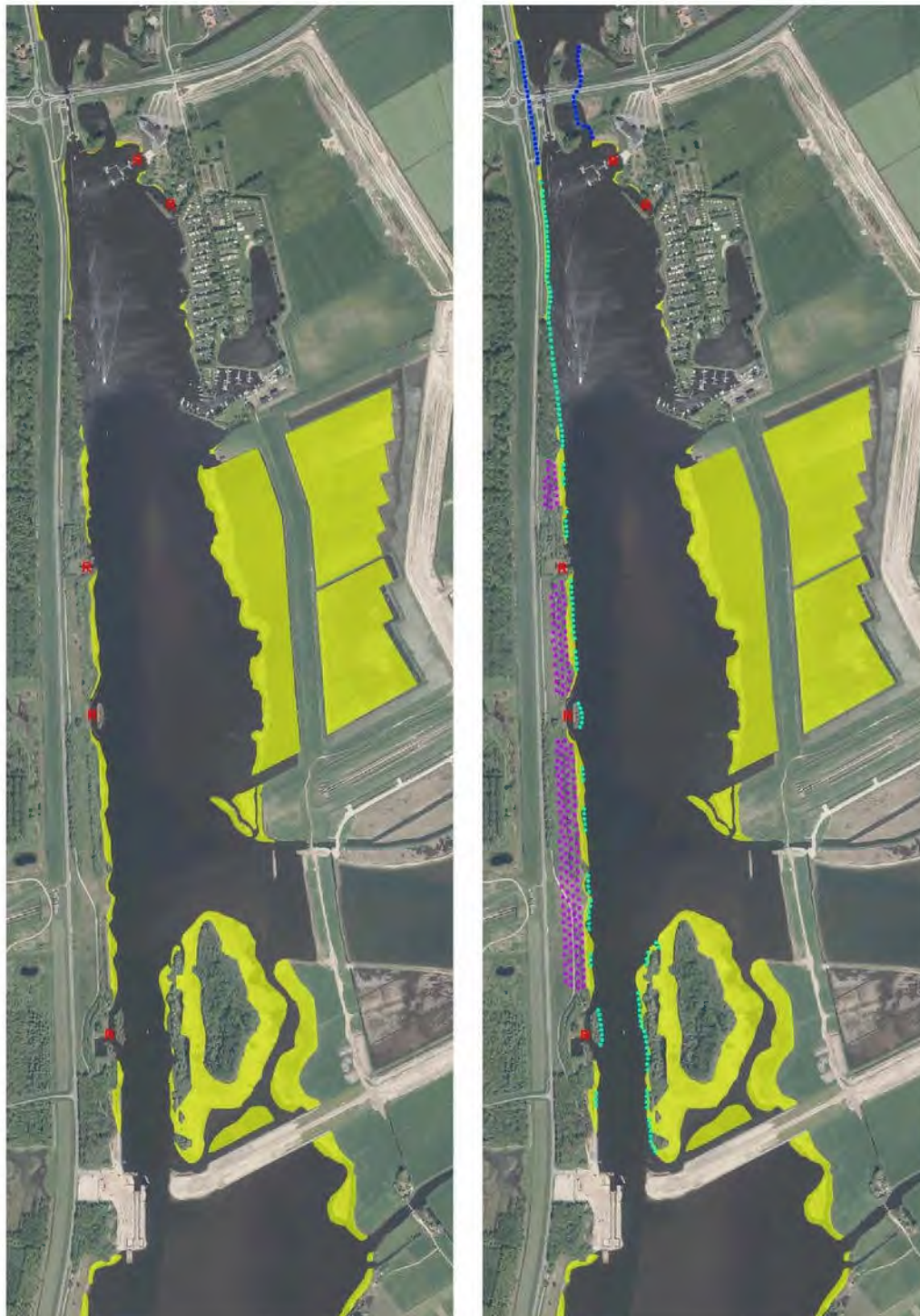
Ontwikkeling rietareaal IJDZ fase 1

Legenda: ■ Bestaand/gehandhaafd rietareaal, ■ Afname rietareaal, ■ Toename rietareaal

Bijlage 3

Ontwikkeling rietareaal IJDZ fase 2

Legenda: Bestaand/gehandhaafd rietareaal, Afname rietareaal, Toename rietareaal (zoekgebied),
 Toename rietareaal buiten N2000, Verbetering foerageergebied (NNN), Recreatievoorziening

RWS INFORMATIE

**Rapportage Wet Natuurbeschermingsvergunning t.b.v.
uitvoeringshandelingen nieuw peilbesluit
IJsselmeergebied**

Tweejaarlijkse rapportage bevoegd gezag Wnb-vergunning – DGAN-NB/171541138
en DGAN-NB/17178030

Datum	14 juni 2021
Versie	1.0
Status	DEFINITIEF
Kenmerk	DGAN/17154138

Colofon

Uitgegeven door	Rijkswaterstaat Midden Nederland
Auteur	5.1.2.e 5.1.2.e
Informatie	5.1.2.e
Telefoon	5.1.2.e
E-mail	5.1.2.e @rws.nl
Datum	14 juni 2021
Versie	1.0
Status	Definitief
Omslagfoto	West oever IJsseloog – Rijkswaterstaat door 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e

Versiebeheer

V0	Kladversie	Zie document "Opzet tweejaarlijkse rapportage naar bevoegd gezag aangaande NB"
V0.1	conceptversie	Oud rapportage bevoegd gezag, uitgebreid
V1	definitief	Rapportage bevoegd gezag def

Inhoudsopgave

1	Inleiding 4
1.1	Aanleiding 4
1.2	Leeswijzer 4
2	Peilbesluit in relatie tot Wet natuurbescherming 5
2.1	Toelichting Peilbesluit 5
2.1.1	Voorjaarsopzet 6
2.1.2	Zomeropzet 6
2.2	Toelichting Operationalisering Flexibel Peilbeheer 6
2.3	Monitoringsprojecten t.b.v. evaluatie flexibel peilbeheer IJsselmeergebied 7
2.3.1	Uitwerking factsheet 2: kwaliteit rietoevers 7
2.3.2	Uitwerking factsheet 12: uitvoering en proces OFP 7
2.3.3	Uitwerking overige factsheets: monitoring en evaluatie OFP 7
2.4	Vergunning Wet natuurbescherming 8
3	Verwijzing resultaten t.a.v. voorschriften vergunning 9
4	Resumé 11
Bijlage – Relevante documenten en bewijsstukken t.a.v. Wnb-vergunning 12	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het IJsselmeergebied is, naast Natura 2000 gebied, ook de nationale regenton en de zoetwatervoorraad voor Noord Nederland. Om beter gesteld te zijn op klimaatsveranderingen is in 2018 een nieuw peilbesluit vastgesteld. In 2019 is het protocol vastgesteld waarna de uitvoering van het Peilbesluit daadwerkelijk in gang kon worden gezet.

In het traject rondom het Peilbesluit is, juist omdat het een Natura 2000 gebied betreft, vanuit het bevoegd gezag aan Rijkswaterstaat een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming verleend met daarin de verplichting om tweejaarlijks een rapportage toe te sturen aan het bevoegd gezag.

Voorliggende rapportage is de eerste rapportage met daarin de monitoringsresultaten van de eerste twee uitvoeringsjaren (2019 en 2020) van het flexibele peilbeheer IJsselmeergebied. Dit rapport richt zich op de frequentie en duur van peilopzet en instandhoudingsdoelen van moerasbroedvogels in de Natura 2000 deelgebieden IJsselmeer, Ketelmeer & Vossemeer, Zwarte Meer en het Natura 2000 deelgebied Uiterwaarden Zwarte Water & Vecht. Dit laatste deelgebied ligt in de provincie Overijssel en behoort tot het grondgebied van de gemeente Zwartewaterland en Zwolle. Dit Natura 2000 deelgebied wordt beheerd door verschillende terrein-beherende organisaties en particulieren. Rijkswaterstaat Oost-Nederland en het waterschap Drents Overijsselse Delta zijn de waterbeheerders.

1.2 Leeswijzer

De voorliggende rapportage is onderverdeeld in een viertal hoofdstukken. Hoofdstuk 1 omvat de inleiding. Hoofdstuk 2 gaat in op de relatie van het peilbesluit ten aanzien van de Wet natuurbeschermingsvergunning en tevens is in dit hoofdstuk de monitoringsopgave van het operationeel flexibel peilbeheer beschreven. In hoofdstuk 3 zijn de eisen van Wet Natuurbeschermingsvergunning opgesomd en is verwezen naar de resultaten die beschreven staan in de monitoringsrapportages (tabellen, grafieken e.d.)

Hoofdstuk 4 is resumerend en beschrijft de huidige situatie op basis van de monitoringsresultaten van de afgelopen twee jaren. In de bijlage is een overzicht opgenomen van de documenten behorende bij het peilbesluit en die relevant zijn voor de uitwerking van de Wet Natuurbeschermingsvergunning.

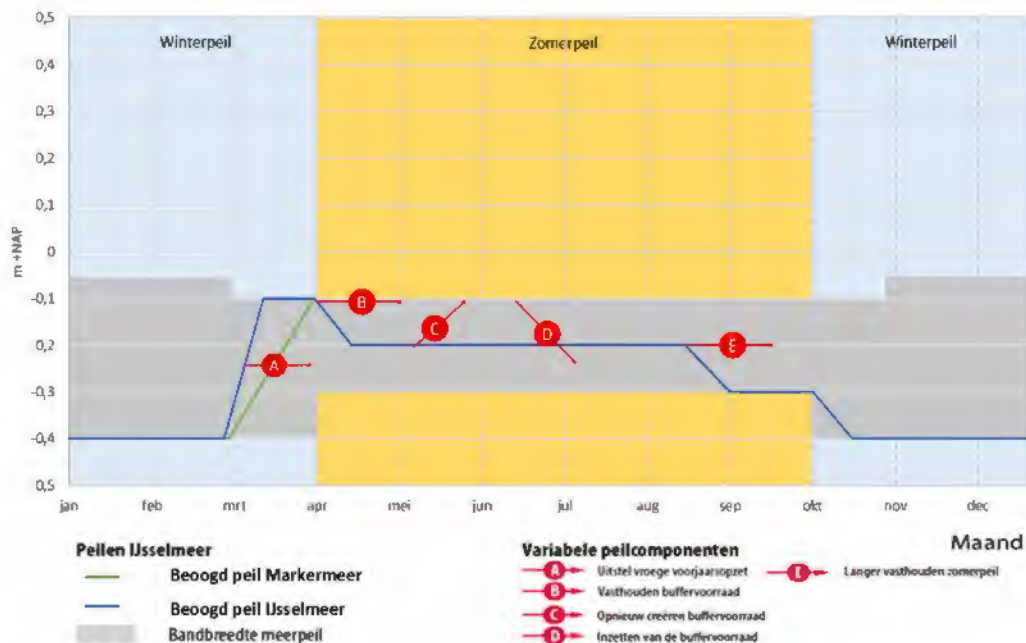
In de tekst is verwezen naar betreffende literatuur en rapportages. De verwijzingsnummering weergegeven als (lit nr. p,) correspondeert met de nummers van het documentenoverzicht in de bijlage.

2 Peilbesluit in relatie tot Wet natuurbescherming

2.1 Toelichting Peilbesluit

Rijkswaterstaat Midden-Nederland is verantwoordelijk voor het peilbeheer in het IJsselmeergebied, bestaande uit het IJsselmeer, Markermeer en de Veluwerandmeren. In de zomer is ongeveer 30 procent van Nederland afhankelijk van het water van het IJsselmeergebied. Op 14 juni 2018 heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat het nieuwe peilbesluit IJsselmeergebied vastgesteld.

Met dit peilbesluit wordt in de peilcompartimenten IJsselmeer en Markermeer een flexibeler peilbeheer mogelijk gemaakt waarbij het peil mag fluctueren binnen een bepaalde bandbreedte, zie figuur 1. In de Veluwerandmeren blijft een vast streefpeil gehanteerd.

Figuur 1. Peil en beheercomponenten peilbesluit IJsselmeergebied 2018

De bandbreedte biedt de waterbeheerder meer ruimte om te anticiperen op de weersomstandigheden en de toenemende vraag naar zoetwater als gevolg van klimaatverandering. Bij dreigend watertekort kan bijvoorbeeld water worden vast gehouden om een buffervoorraad te vormen. Met een hoger peil in het voorjaar (in het Peilbesluit genoemd het "vroege voorjaar") en het uitzakken van het peil aan het eind van zomer is ook een meer natuurlijk peilverloop mogelijk. Vanuit het project Peilbesluit IJsselmeergebied is een vergunningaanvraag gedaan voor de Wet Natuurbescherming.

2.1.1 Voorjaarsopzet

De voorjaarsopzet in de peilcompartimenten IJsselmeer en Markermeer leidt tot vermindering van overstromingsrisico voor nesten van kale grondbroeders en moerasbroedvogels (ze gaan in het algemeen hogerop broeden). Er zijn voorwaarden gesteld aan de voorjaarsopzet. Hierbij gaat het om het moment van uitvoering (maart), de hoogte van de opzet (-0.10 m NAP), en de duur van de opzet (uiterlijk tot 31 maart), zie figuur 1. Vervolgens wordt het meerpeil binnen twee weken (half april) geleidelijk verlaagd tot -0.20 m NAP, het beoogde zomerpeil. Als de waterbeheerder van het hoofdwatersysteem een hoogwatersituatie of ernstige regionale wateroverlast verwacht, wordt de voorjaarsopzet zoals hierboven beschreven uitgesteld tot later in maart, niet geheel of helemaal niet toegepast, zie (lit nr. 8, p5).

2.1.2 Zomeropzet

Zoals blijkt uit Lit nr.8, p17 mag het meerpeil in het IJsselmeer en het Markermeer in de periode van 1 april tot 15 augustus worden opgezet tot -0,10 m NAP. De duur van de opzet van dit meerpeil dient beperkt te blijven tot maximaal twee weken om significante effecten op broedvogelpopulaties te voorkomen als gevolg van een kans-toename op het overspoelen van nesten. Deze duur mag worden verspreid over meerdere gebeurtenissen. Een peilopzet als deze vindt plaats bij verwachte lage rivierafvoeren in combinatie met een neerslagtekort. Op basis van meetgegevens vanaf ca. 1900, wordt verwacht dat dit niet vaker dan eens per 10 á 15 jaar nodig is. Als naar het oordeel van de waterbeheerder sprake is van een situatie van extreme droogte kan de periode van maximaal twee weken worden verlengd.

Een periodiek verhoogde peilopzet in het broedseizoen (zomer) kan leiden tot een beperkte toename van de kans op overspoelen van nesten van moeras- en kale grondbroedvogels. Dit is niet het directe gevolg van de peilopzet zelf, maar kan ontstaan door een combinatie van de peilopzet met (harde) wind waardoor golven ontstaan en een scheefstand in de meren. Door deze clausulering is echter de kans dat in een dergelijk korte periode in de zomerperiode de peilopzet samenvalt met een weersevent waardoor effecten op broedvogels kunnen optreden dermate klein, dat dit op de lange termijn geen significante gevolgen kan hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende kwalificerende soorten. Beoordeeld is dat de effecten van een zomeropzet op broedvogels als niet significant is, wanneer de peilopzet minder dan 1x per 5 jaar zal voorkomen. Wanneer een tijdelijke peilopzet van maximaal 2 weken in de zomer vaker voorkomt dan 1x per 5 jaar zijn significante effecten niet uit te sluiten, zie (lit nr3, p21).

2.2 Toelichting Operationalisering Flexibel Peilbeheer

Gelijktijdig met de totstandkoming van het Peilbesluit is ook gewerkt aan 'HOE' dit peilbesluit dan uitgevoerd moest gaan worden. Dit heeft in nauwe samenwerking met de waterschappen geleid tot een rapport in 2017 met daarin de sturingscriteria (lit nr.4). In het Peilbesluit is aangegeven dat deze sturingscriteria uitgewerkt en vastgesteld zouden worden binnen een jaar na vaststelling van het Peilbesluit. In februari 2019 is dan ook het protocol Operationalisering Flexibel Peilbeheer (OFP) (lit nr.11) vastgesteld en kon de daadwerkelijk uitvoering starten.

Met het zicht op de vaststelling van het Peilbesluit is in 2018 de nulmeting (lit nr. 9, 10, 12) uitgevoerd op basis van de beschreven evaluatievragen uit het evaluatie en monitoringsrapport (lit nr.6). De daadwerkelijke uitvoering van het Peilbesluit kon starten na de vaststelling van het protocol in februari 2019. En daarna kon ook de 6 jaar durende monitoring starten (zie verder paragraaf 2.3). Zodoende zijn nu twee

jaren gemonitord namelijk 2019 en 2020. Vanuit de verplichting genoemd in de vergunning Wet natuurbescherming wordt daarom voor 1 juli 2021 de eerste, voorliggende, rapportage aan het bevoegd gezag opgeleverd.

2.3 Monitoringsprojecten t.b.v. evaluatie flexibel peilbeheer IJsselmeergebied

In het tweede kwartaal van 2019 is de monitoring en evaluatie OFP uitgeschreven en op de markt gezet. Het doel van dit project is de daadwerkelijke effecten van het flexibel peilbeheer jaarlijks te monitoren, eventuele trends te signaleren en uiteindelijk (in 2025) invulling te geven aan de evaluatiebehoefte ten aanzien van het peilbesluit. In de eindevaluatie (2025) zal een advies worden gegeven of het peilbesluit nog optimaal aansluit bij de doelstellingen uit het Deltaprogramma.

Op basis van de doelstellingen en randvoorwaarden van het peilbesluit en de te verwachten effecten van het peilbeheer uit de opgestelde MER, natuurtoets en passende beoordeling is het evaluatie- en monitoringsplan opgesteld (lit nr.6). Hierin zijn voor 15 thema's (factsheets) evaluatievragen geformuleerd. De volgende factsheets worden gemonitord: 1 realisatie zoetwatervoorraad, 2 kwaliteit rietoevers, 3 waterveiligheid, 4 regionale wateroverlast, 5 effecten (moeras)broedvogels, 6 inzet pompen, 7 beroepsscheepvaart, 8 inundatie buitendijkse landbouwgebieden, 9 zwemwaterkwaliteit, 10 recreatiescheepvaart, 11 watertemperatuur energiecentrales, 12 uitvoering/proces OFP, 13 waterbalans, 14 relevante projecten IJsselmeergebied, 15 doelstelling Deltaprogramma.

De uitwerking van het project monitoring en evaluatie OFP is ondergebracht in 3 sporen wegens verschil in monitoringstrategie en deskundigheid.

2.3.1 *Uitwerking factsheet 2: kwaliteit rietoevers*

Het thema kwaliteit rietoevers omvat een jaarlijkse (veld)monitoring van de rietparameters hoogte, dikte en dichtheid. Daarnaast het doen van luchtfoto-analyses om de ontwikkelingen in rietareaal te kunnen volgen en de veldgegevens te toetsen. De jaarlijkse rapportering omvat het duiden van de rietontwikkeling en kwaliteit in het IJsselmeergebied. (lit nr. 12, 15, 16)

2.3.2 *Uitwerking factsheet 12: uitvoering en proces OFP*

De uitvoering en het proces van OFP wordt jaarlijks vastgelegd in een evaluatierapport uitvoering OFP. Deze rapportage heeft betrekking op de sturingscriteria en het protocol OFP. Er wordt bij de jaarlijkse monitoring en evaluatie gebruik gemaakt van een vragenlijst. Aan de basis van OFP staan procedures (variabele peilcomponenten, samenkomen Waterbeheerdersoverleg Noord) en middelen (instrumentarium, financiën), die het team, bestaande uit personen vanuit verschillende organisaties, faciliteren in het uitvoeren van OFP. Al deze aspecten komen in de evaluatie aan bod. (lit nr. 13, 17)

2.3.3 *Uitwerking overige factsheets: monitoring en evaluatie OFP*

De monitoring en evaluatie OFP voorziet een jaarlijkse rapportage waarbij de overige evaluatievragen/factsheets genoemd in paragraaf 2.3 worden uitgewerkt. Deze monitoring maakt gebruik van bestaande meetnetten, waaruit jaarrond data wordt onttrokken, geanalyseerd en resultaten worden gerapporteerd. (lit nr. 10, 14, 18)

2.4 Vergunning Wet natuurbescherming

Het flexibel peilbeheer kan een effect hebben op de aanwezigheid van moerasbroedvogels. Daarom is ten behoeve van de uitvoering van het Peilbesluit een vergunning afgegeven in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

De verleende vergunning (lit nr.5, kenmerk: DGAN/17154138) bevat een aantal voorschriften welke door de vergunninghouder dienen te worden uitgevoerd. Eind 2017 heeft er een wijzigingsbesluit plaatsgevonden (lit nr.7).

De voorschriften zoals vermeld staan in de Wnb-vergunning worden hieronder kort opgesomd (zie verder hoofdstuk 3):

- De vergunninghouder volgt door middel van monitoring de effecten van de vervroegde voorjaarsopzet op de instandhoudingsdoelstelling van Roerdomp in de Natura 2000-gebieden IJsselmeer, Ketelmeer & Vossemeer, Zwarte Meer en Uiterwaarden Zwarte Water & Vecht.
- De vergunninghouder monitort tevens de frequentie en de duur van de zomeropzet in relatie tot de overige moerasbroedvogels in de hiervoor genoemde Natura 2000-gebieden.
- De vergunninghouder meldt tweejaarlijks voor 1 juli volgend op het jaar waarop de rapportage betrekking heeft, de resultaten van deze monitoring schriftelijk of per email (5.1.2.e @minez.nl) aan het bevoegd gezag.
- Indien de monitoringsresultaten aanleiding geven tot intensivering of aanvulling van maatregelen ter voorkoming van significante effecten op de relevante natuurwaarden, worden door vergunninghouder maatregelen genomen waarmee met zekerheid significante effecten als gevolg van de vergunde maatregelen worden vermeden. Deze maatregelen worden, alvorens zij worden uitgevoerd, schriftelijk of per e-mail (5.1.2.e @minez.nl) ter instemming aan het bevoegde gezag voorgelegd.
- Administratie verplichting waarin alle op deze vergunning betrekking hebbende documenten en bewijsstukken, ten aanzien de naleving van de voorschriften en beperkingen van deze vergunning, zijn opgenomen

3 Verwijzing resultaten t.a.v. voorschriften vergunning

De monitoringsopgave voor OFP is breed en de jaarlijkse rapportering levert de informatie op ten behoeve van de gestelde voorschriften uit de Wnb-vergunning. Hieronder staat het voorschrift uitgeschreven en is verwezen naar de betreffende monitoringsrapportages waar de gevraagde eisen staan uitgewerkt.

Voorschrift 18:

- ***De vergunninghouder volgt door middel van monitoring de effecten van de vervroegde voorjaarsopzet op de instandhoudingsdoelstelling van Roerdomp in de Natura 2000-gebieden IJsselmeer, Ketelmeer & Vossemeer, Zwarte Meer en Uiterwaarden Zwarte Water & Vecht.***

De handelingswijze van de voorjaarsopzet in 2019 en 2020 is gemonitord en gerapporteerd in factsheet 1, realisatie zoetwatervoorraad. Hoofdstuk 3.1: lit nr.18, p12.

De instandhoudingsdoelstelling (aantal broedparen) van de roerdomp in de betreffende Natura 2000-gebieden is gemonitord en gerapporteerd in factsheet 5, negatieve effecten natuur. Hoofdstuk 3.5: lit nr. 18, p22.

- ***De vergunninghouder monitort tevens de frequentie en de duur van de zomeropzet in relatie tot de overige moerasbroedvogels in de hiervoor genoemde Natura 2000-gebieden, om te beschouwen of de effecten op de betreffende broedvogels afwijken van de effecten zoals beschreven in de passende beoordeling indien de frequentie van de zomeropzet in de praktijk hoger uitvalt dan gemiddeld één keer in de vijf jaar.***

De handelingswijze van de zomeropzet in 2019 en 2020 is gemonitord en gerapporteerd in factsheet 1, realisatie zoetwatervoorraad. Hoofdstuk 3.1: lit nr.18, p12.

De instandhoudingsdoelstellingen van de overige moerasbroedvogels zoals die vermeld staan in de N2000 beheerplannen zijn gemonitord en gerapporteerd in factsheet 5, hoofdstuk 3.5: lit nr. 18, p22.

- ***De vergunninghouder meldt tweejaarlijks voor 1 juli volgend op het jaar waarop de rapportage betrekking heeft, de resultaten van deze monitoring schriftelijk of per email (5.1.2e @minez.nl) aan het bevoegd gezag.***

Voorliggend rapport is de eerste terugmelding aan het bevoegd gezag volgens de Wnb met kenmerk nummer: DGAN/17154138

- **Indien de monitoringsresultaten aanleiding geven tot intensivering of aanvulling van maatregelen ter voorkoming van significante effecten op de relevante natuurwaarden, worden door vergunninghouder maatregelen genomen waarmee met zekerheid significante effecten als gevolg van de vergunde maatregelen worden vermeden. Deze maatregelen worden, alvorens zij worden uitgevoerd, schriftelijk of per e-mail (5.1.2a @minez.nl) ter instemming aan het bevoegde gezag voorgelegd.**

Op dit moment is het flexibel peilbeheer 2 jaren operationeel. Dit betekent dat de monitoring een dataset bevat, waar op basis van de afgelopen twee jaren, geen trend waarneembaar is in de broedaantallen. Bij het beschouwen van de broedaantallen lokaal (per N2000 lichaam) ten opzichte van de landelijke ontwikkeling, zijn over een langere periode (12 jaren) verschillen waarneembaar. De landelijke trend laat een matige toename (Rietzanger) of stabiele (Aalscholver) situatie zien, terwijl dit voor de N2000 gebieden in het IJsselmeergebied niet het geval is. Voor de overige moerasbroedsoorten zijn geen duidelijke negatieve afwijkingen te signaleren. Bij sommige vogels is wel een sterke variatie in broedparen waargenomen, maar gaat het om (zeer) lage aantallen, wat op dit moment niet als een duidelijke trend geïdentificeerd kan worden (lit nr. 18, p26).

- **Administratie verplichting waarin alle op deze vergunning betrekking hebbende documenten en bewijsstukken, ten aanzien de naleving van de voorschriften en beperkingen van deze vergunning, zijn opgenomen**

In de bijlage is overzicht opgenomen met daarin de relevante documenten ten aanzien van deze Wnb-vergunning.

4 Resumé

Door het inzetten van de vroege voorjaarsopzet en het vervroegd uitzakken in het najaar, ontstaat een natuurlijker peilverloop. Uit de effectenanalyse van de MER (lit nr.1, p116) blijkt dat dit een positief effect heeft op de groei van waterriet, en daarmee op de gidsparameters roerdomp en grote karekiet. Toch valt niet uit te sluiten dat tijdens de voorjaarsopzet of een zomeropzet legsels verloren kunnen gaan. Op basis van expertoordeel (Sweco, RWS, Deltares) is beoordeeld dat als een mogelijk (niet zeer) negatief effect minder vaak dan 1x/5 jaar optreedt, er in principe geen sprake is van een ecologisch relevant effect op de populatie/areaal, gezien het natuurlijke herstellvermogen en veerkracht van populaties, waarvan de omvang zich instelt op gemiddelde omstandigheden over een langere tijdperiode (lit nr.3, p23).

Frequentie en duur peilopzet

In 2020 hebben ongunstige spuiomogelijkheden en hoge rivierafvoeren tijdens de periode van voorjaarsopzet geleid tot ongestuurde hoge waterstanden in het IJsselmeergebied. In het kader van de monitoring en evaluatie van het flexibel peilbeheer konden dit jaar de effecten van de gestuurde voorjaarsopzet dus niet worden beschouwd. Vervolgens is gedurende de zomer tussen 15 mei en 17 juli gestuurd op een peil van -0,15m NAP en de rest van de zomerperiode op -0,175m NAP, ruim binnen de bandbreedte van het peilbesluit.

In 2019 heeft het meerpeil van het IJsselmeer circa 7 dagen op een stand van -0,10m NAP gestaan. Voor het Markermeer is dit slechts op 4 dagen het geval geweest. Het moment van deze opzet vond plaats eind juli, begin augustus. Dit is laat in het broedseizoen wanneer de bulk van de moerasbroedvogelnesten is geweest. Het valt niet uit te sluiten dat er dan toch enkele soorten een tweede of derde legsel hebben. De duur van deze opzet, zoals vermeld in de wijzigingsbeslissing én grondslagdocumenten van het Peilbesluit, is hiermee niet overschreden.

Factoren die inspelen op de instandhouding van moerasbroedvogels

Het fluctuerende waterpeil is één van de componenten die mogelijk van invloed kan zijn op de schommelingen in aantal broedparen moerasbroedvogels. Natuurlijke fluctuaties van populaties en factoren zoals predatie, klimatologische omstandigheden en ziektes kunnen een danige schommeling in de aantallen veroorzaken dat het effect door het peilbeheer niet expliciet uit de waarnemingen te onderscheiden is (lit nr.18, p26).

Binnen het IJsselmeergebied hebben in de afgelopen jaren natuur-aanlegprojecten plaatsgevonden die relevant kunnen zijn voor de ontwikkeling in aantallen moerasbroedvogels. Het betreft de projecten waarbij het areaal aan potentieel broedgebied toeneemt zoals de aanleg van de Markerwadden en Tintelzand. Daarnaast lopen er continu beheer en onderhoudsprojecten voor versterking van natuur in de N2000 IJsselmeergebieden. Over het algemeen is de verwachting dat deze aanleg-, beheer en onderhoudsprojecten een positief effect hebben op de instandhoudingsaantallen moerasbroedvogels.

Bijlage – Relevante documenten en bewijsstukken t.a.v. Wnb-vergunning

Nr	Rapport	Auteur	Jaartal	Opmerking
1.	Milieu Effect Rapport Peilbesluit IJsselmeergebied	Sweco	11-04-2017	https://puc.overheid.nl/PUC/Handlers/DownloadDocument.ashx?identificer=PUC_162526_31&versienummer=1
1b.	Milieu Effect Rapport, Bijlagen Peilbesluit IJsselmeergebied		11-03-2017	https://puc.overheid.nl/PUC/Handlers/DownloadDocument.ashx?identificer=PUC_162527_31&versienummer=1
2.	Natuurtoets Peilbesluit IJsselmeergebied	Sweco	11-04-2017	https://puc.overheid.nl/PUC/Handlers/DownloadDocument.ashx?identificer=PUC_162528_31&versienummer=1
3.	Passende beoordeling Peilbesluit IJsselmeergebied	Sweco	23-06-2017	https://puc.overheid.nl/PUC/Handlers/DownloadDocument.ashx?identificer=PUC_162529_31&versienummer=1
4.	Operationeel Flexibel Peilbeheer IJsselmeergebied	Infram	07-07-2017	Verstuurd via wettransfer
5.	20171002 Besluit vergunning WNB voor project nieuw peilbesluit IJG_def	Ministerie van EZ	02-10-2017	DGAN-NB/17154138 https://puc.overheid.nl/doc/PUC_4003_17/1
6.	Evaluatie- en monitoringsplan Peilbesluit en Flexibel Peilbeheer IJsselmeergebied	Tauw	09-10-2017	Verstuurd via wettransfer
7.	20171109 Wnb wijzigingsbesluit vergunning t.b.v. uitvoeringshandelingen_def	Ministerie van LNV	09-11-2017	DGAN-NB/17178030 https://puc.overheid.nl/doc/PUC_4090_17/1
8.	Peilbesluit IJsselmeergebied	RWS	14-06-2018	https://puc.overheid.nl/doc/PUC_162522_31/1
9.	factsheet 5: Nulmeting grondbroedvogels IJsselmeergebied - Nesten en kolonies van grondbroedvogels in 9 buitendijkse gebieden in het IJsselmeergebied -	Bureau Waardenburg	05-12-2018	Verstuurd via wettransfer
10.	Overall nulrapportage ontwerp peilbesluit en operationaliseren flexibel peilbeheer	Nelen & Schuurmans	31-01-2019	Verstuurd via wettransfer
11.	Protocol Operationalisering Flexibel Peilbeheer	RWS	07-02-2019	https://puc.overheid.nl/PUC/Handlers/DownloadDocument.ashx?identificer=PUC_162533_31&versienummer=1

12.	Nulmeting factsheet 2: Rietoevers monitoring	Nelen en Schuurmans & Scirpus	10-04-2019	Verstuurd via wettransfer
13.	Evaluatierapport uitvoering OFP 2019 en	Infram	13-03-2020	Verstuurd via wettransfer
13b.	Stappenplan evaluatie uitvoering OFP			
14.	Evaluatie en monitoring flexibel peilbeheer IJsselmeergebied Resultaten en duiding 2018-2019	WSP Nederland B.V.	13-05-2020	Verstuurd via wettransfer
15.	Factsheet 2: Rietoevers Monitoring - de grote duiding 2019	Nelen en Schuurmans & Scirpus	11-06-2020	Verstuurd via wettransfer
16.	Factsheet 2: Rietoevers Monitoring - de kleine duiding 2020	Nelen en Schuurmans & Scirpus	12-02-2021	Verstuurd via wettransfer
17.	Evaluatie rapport Operationeel Flexibel Peilbeheer 2020	Infram	16-03-2021	Verstuurd via wettransfer
17b.	Stappenplan uitvoering evaluatie OFP 2020			
18.	Overige factsheet: Evaluatie en monitoring flexibel peilbeheer IJsselmeergebied. Resultaten en kleine duiding 2019-2020	WSP Nederland B.V.	02-06-2021	Verstuurd via wettransfer

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

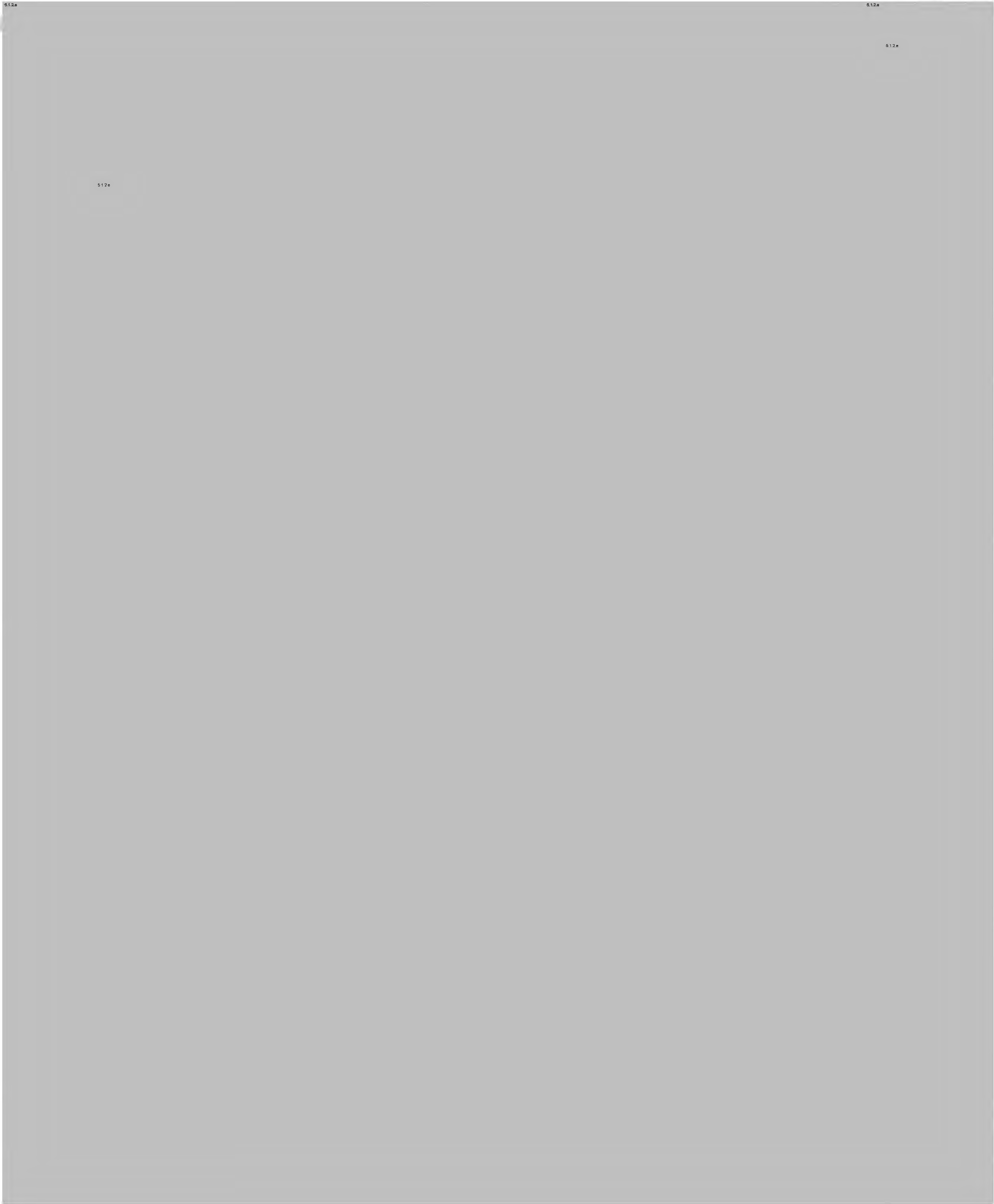
Retouradres: Rijkswaterstaat | Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK
Ministerie voor Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit
t.a.v. contactpersoon
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

**Rijkswaterstaat Grote
Projecten en Onderhoud**
Portfolio Ruimte voor de
Rivier

Griffioenlaan 2
3526 LA Utrecht
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T
F
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

512x

512x

512x

512x

512x

512x

512x

512x

512x

Hardy bear/bird

Rechts voorzet

012x

012x